ערב סביב
אח הערמונים
ארועים באוירה חמה גם בחורף.
הפרדס
נס ציונה
לב הפרדסים
08-470242

מעריב
ערב חג
היום: סיגנון
יום ג', 20.9.88, ט' בתשרי תשמ"ט, גליון מס' 12438; שנה מ"א; המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), המחיר באילת 1.15 ש"ח; 96 עמוד; כל הזכויות שמורות ל"מעריב" © MAARIV 1988 معاريف

אופק ישראלי בחלל

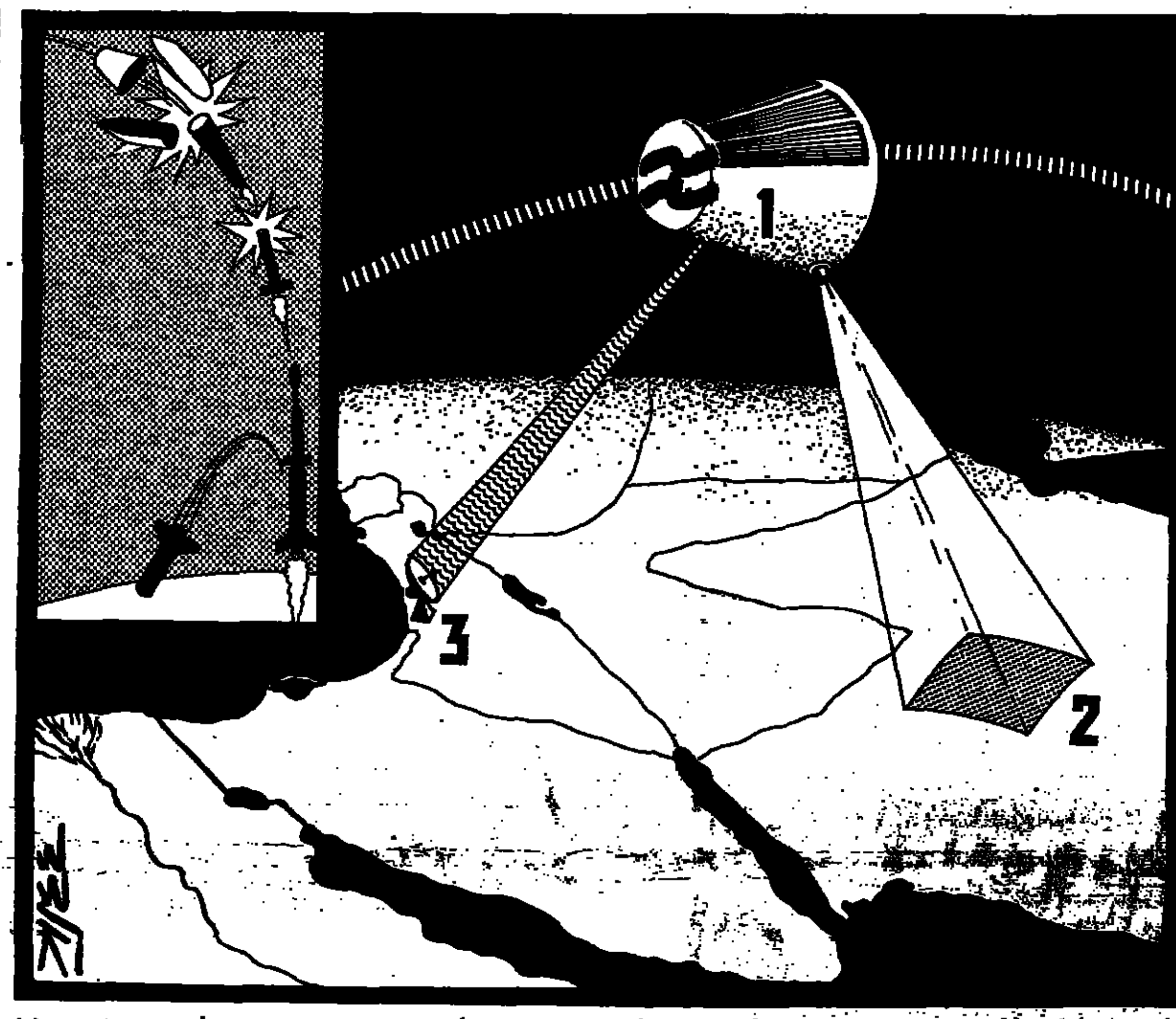

לוויין בחוג לבן: עלינו פרסומים זרים יעסוק הלוויין הישראלי העתידי (1) שיחלוף בשמי המזרח התיכון בצילום ובאיסוף מידע (2) שיועבר לתחנות קליטה (3) על הקרקע. במסגרת משמאל: שלושה שלבים של טיל הנושא את הלוויין לחלל. איור: אלדד זקוביץ. צילום שיגור הלוויין אופק־1 (משמאל): ראובן קסטרו ועדי אבישי

"אופק־1 עובד ללא דופי" דווח אמש בתחנת המעקב

אן.בי.סי.: "מומחי חלל - השיגור הוכחה ליכולת ישראל לשגר טילים חמושים בראשי חץ גרעיניים לכל מקום בעולם"

מאת דן ארקין, עמנואל רוזן ורן דגוני

"אופק־1 עובד בדיוק כמו בספרים ובדיוק כמו שסימלצנו (מלשון סימולציה) בחי־שבים. הוא עובד ללא דופי," דיווח זה מסר אמש המהנדס האחראי על קליטת אותותיו של הלוויין בתחנת המעקב הקרקעית.

ראש הסוכנות הישראלית לניצול החלל (סל"ה), פרופ' יובל נאמן אמר למעריב, כי התעשייה האווירית השקיעה עד כה בנושאי חלל הרבה יותר מ־100 מליון דו־לר, וכי שיגור מהסוג שבוצע אתמול עולה

המשך בעמוד 2 ◄

השמים הם הגבול

מאת יעקב ארז

מאחורי החדשות

הצטרפותה של ישראל למשפחת האומות שלוויניהן משייטים בחלל אינה מהווה רק הישג טכנולוגי מן המדרגה העליו־נה, ומתנה מרנינת נפש ליום ההולדת ה־40 למדינה. החשי־

המשך בעמוד 2 ◄

להבה מאחורי גבעת־החול

מאת עמנואל רוזן

יום שני, 19 בספטמבר 1988, 11:32 בבוקר. המקום: חוף הים. תחילה נראתה האש. להבה אדומה גדולה, עולה מא־חורי גבעות החול ופורצת לתוך השמים הכחולים. אחר־כך התמקדו העיניים בטיל. קשה לנו לאמוד את גודלו, אבל הוא נראה בבירור, מטפס מעלה ומערבה לכיוון הים, מושך אחריו שובל עשן לבן, סמיך, שיוצר חצי־מעגל גדול בש־

המשך בעמוד 2 ◄

דירקטוריון בל"ל פוטר

מועצת אוצר התיישבות היהודים, חברת האם של בנק לאומי, החליטה אמש על פיטורי דירקטוריון בנק לאומי (כתבה במעריב־כלכלה, חלק ג' עמ' 1). חברי מועצת המנהלים נתבקשו להגיש מכתבי התפטרות בימים הקרובים, לאחר שרובם הבי־עו נכונות לעשות זאת בעקבות

המשך בעמוד 2 ◄

120 אלף תושבים בנפת חדרה יחוסנו נגד שיתוק ילדים

מאת דליה מזורי, אהוד רבינוביץ ועמרא ינוב

מבצע המוני לחיסון כ־120 אלף תושבי נפת חדרה מגיל יום עד 35 נגד שיתוק יל־דים, ייפתח היום. היום יחוסנו כאלף תינו־קות, בימי חמישי ושישי כ־50 אלף תלמי־די בתי ספר ועוד כ־70 אלף איש בגילאים 18 עד 35 יחוסנו החל מיום ראשון הקרוב.

על המבצע החליטה אתמול שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

בין הישובים בהם יינתן החיסון: חדרה, אור עקיבא, בנימינה, גבעת עדה, פרדס חנה, עתלית, זכרון יעקב והמועצות האז־וריות אלונה ומנשה, אום אל־פאחם, בקעה אל גרביה, ג'ת, קרעה, ערערה ופרדיס. ד"ר עפרה חבקין, רופאת נפת חדרה פרסה

המשך בעמוד 2 ◄

מעריב
מברך את קוראיו ואת כל בית ישראל בברכת
גמר חתימה טובה

עיקר החדשות

פרופ' שמיר הגיש את כתב האמנתו למובארך

שמעון שמיר

הגיש אתמול את כתב האמנתו עם עוד 9 שגרירים חדשים.

עמוד 6

נזיפה למפקד בית המעצר דרום

סגן גנדיר דוני לפקוביץ' ננזף עקב בריחתו של הרצל אביטן. עניינו התברר לפני נציב שרות בתי הסוהר.

עמוד 6

מדינות המערב יבלמו פיתוח טיל ארגנטיני

סוגית הטיל תעלה בשיחות וו־שינגטון־מוסקווה על תפוצת טילים בליסטיים.

עמוד 5

עיקרי הגליון

מעריב שלישי

אני מאשים:

אמיר דרורי

ראיון עם אלוף (מיל.) אמיר דרורי – עמנואל רוזן

"באבא ברוך" מסגיר את שר הדתות -

וקירות זיגל. פרק מספרו של ברוך לשם.

- בראלקנה בעקבות נעדרי מלחמת 1973 – אלכס דו־רון.
- סודות השליחים השוא־רים של מוסקווה בירושלים – משה ז"ק.

סגנון:

- ציוריו של הילד עופר שמת ממחלה אנושה. אמו מדברת – סמדר בנ־אדם.
- המורה למשחק מהליווד מבקר בארץ – גרגורי פק, גרייס קלי וסטיב מקווין היו תלמידיו. גם דינה דורון – טלילה בן־זכאי

זמני הצום

הצום מתחיל היום ב־4.57 ומס־תיים מחר ב־6.14.

מזג האוויר

חם יותר. ירושלים 22 עד 34; תל אביב 22 עד 33; חיפה 20 עד 31; אילת 25 עד 41. הטמפרטו־רות בארץ ובחו"ל בעמוד 12.

★★20098827★★
★★★★★

ספרנו من الاحمل

יומן מעריב

לוויין כחול־לבן

שלושים ואחת שנים פחות יום אחרי שהסובייטים שיגרו לחלל את ספוטניק, הלוויין הראשון בהיסטוריה האנושית, הצטרפה מדינת ישראל למועדון הטכנולוגי היוקרתי של משגרי לוויינים. פתיחה טובה לשנה חדשה.

בתוך הרעשים הצורמים והקשים בהם אנו חיים וכואבים מתחולל לפתע אירוע שמחזיר את הדברים לפרופורציות אחרות.

אמנם כבר נשמעים קולות רטינה של מסתייגים ומבקרים, אבל אנחנו ברגע זה מעדיפים להתבשם מריח ניחוח ומשכר של עוד הצלחה ישראלית מרשימה. אנחנו לא רק על המפה; אנחנו בחלל. יבורכו העושים במלאכה.

שיגור אופק־1 פותח אופקים חדשים לפני הדמיון, הטכנולוגיה והכשרון של ישראלים ומדגיש ביתר שאת את האפשרויות האצורות בחלום הציוני, אילו רק יכול היה להתנהל בשלום ועל מי מנוחות.

גם אם לא היו ללוויין שום יתרונות מדעיים, בטחוניים וטכנולוגיים – טוב שהוא ישנו להזכיר לנו עד היכן אנו יכולים להגיע אם אנחנו מתאמצים באמת.

גמר חתימה טובה.

אזכרה לצנחנים

ליד אנדרטת הצנחנים מימין לשמאל: קצין צנחנים וחי"ר ראשי, שר הביטחון והרמטכ"ל. כתבה בעמוד 12 צילום: עפר קרני (כתבה בעמוד 12).

שמיר: רק מדינות מעטות מסוגלות לשגר לוויין

ארנס: "מתנגדי הלביא התנגדו גם ללוויין" ≡ פרס: לשיגור הלוויין אין קשר למירוץ החימוש

מאת סופרי מעריב

"אופק 1 פותח לנו אופקים חדשים. עבור מדינת ישראל זה הישג נכבד ביותר המכניס אותנו לצמרת הטכנולוגית בעולם," אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק שמיר, בתגובה על שיגור הלוויין. "אמנם מה ששוגר זה לוויין ניסוי, אך יש רק מעט מדינות בעולם שמסוגלות לכך וכל אזרחי ישראל יכולים להיות גאים במדינתם, המסוגלת להפגין הישג כזה", אמר רה"מ.

● מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר כי לשיגור הלוויין אין כל קשר עם מירוץ החימוש. פרס אמר, כי השיגור מלמד על רמת הפיתוח הטכנולוגית הגבוהה, המעמידה את ישראל בשורה הראשונה של מדינות מפותחות בעולם. עם זאת ציין שהבעיה של ישראל, לדעתו, אינה בגבולות או רמה טכנולוגית, אלא מידת השנאה והטינה באיזור, שיש לעשות כל מאמץ כדי להפחיתם ולקדם את השלום.

● יו"ר מטה הבחירות בליכוד, השר משה ארנס, טען אתמול כי מתנגדי הלביא הם אלה שגם התנגדו ללוויין "אופק־1" הישראלי, ורמז כי שרי מפלגת העבודה, שאותם כינה "קטני אמונה וקטני הבנה", התנגדו ללוויין הישראלי".

ארנס אמר עוד: "להישג אדיר זה הגענו למרות ההתנגדות שהעלו בשנים האחרונות קטני אמונה וקטני הבנה; הם שגרמו בסופו של דבר לביטול הלביא".

● שר המדע והפיתוח גדעון פת, הממונה על סוכנות החלל הישראלית: לפי שעה מדובר בשיגור לוויין קטן ומוגבל "הוא נשלח אל החלל כמעט בדרך ההפוכה בכוון מערב, בעוד לוויינים אחרים נשלחים בכוון מזרח, כוון סיבוב כדור הארץ. אנחנו מטעמים גיאוגרפיים לא יכולנו לכוון לוויין שכזה למזרח, צריך תמיד להביא בחשבון שיש גם תקלות". השר פת גילה כי התוכנית הצליחה, בין השאר, תודות לשיתוף פעולה עם סוכנויות חלל זרות, בהן אלו של ארה"ב, צרפת וגרמניה.

● תנועת התחייה בירכה אמש את הסוכנות הישראלית לניצול החלל (שבראשה עומד מנהיג התחייה, פרופ' יובל נאמן) ואת התעשייה האווירית וכן את קהיליית המהנדסים והמדענים העוסקים בחקר החלל לשימושיו, על ההישג המדעי־הטכנולוגי "אופק 1", אשר פותח אופקים נרחבים ואתגרים חדשים בקידומה של מדינת ישראל.

● "גובה אסטרטגי יאפשר ויתורים מסויימים בעומק האסטרטגי" – סבור ח"כ יוסי שריד, בעקבות שיגור הלוויין הישראלי. שריד אמר כי הוא מקדם בברכה את שיגור הלוויין, משום שהוא "משפר במידה ניכרת את כושר ההתרעה המוקדמת של ישראל, ועל כן יאפשר לה לסגת משטחים מבלי להסתכן בהתקפת פתע".

● ח"כ מתי פלד: "זהו פעלול תעמולתי שבאמצעותו מנסה ממשלה פושטת רגל להימלט מהבעיות האמיתיות על פני האדמה.

במקום לעשות שלום עם בני העם הפלשתיני במרחק קילומטרים ספורים ממנה, ובמקום לדאוג למערכת חינוך ובריאות לאזרחי ישראל, מוצאת הממשלה לנכון להוציא סכומי ענק על הרפתקאה בחלל ולדרוש מאזרחיה לממן שגעון גדלות חדש על ידי קיצוץ סובסידיות ממצרכי היסוד.

להבה מאחורי

המשך מעמוד 1

מים. ולבסוף היה גם הרעש – רעם מתגלגל, עמום קצת, משהו שמזכיר את צלילי מבעריר האנטיים של מטוס קרב. הלוויין הישראלי הראשון שוגר בשעה טובה לחלל.

סמוך לנקודת השיגור היתה אולי התרגשות והיו מחיאות כפיים. אלא שבין התגובה הזאת לבינינו הפריד צוק תלול ועליו שמירה מתגברת של חיילים ושוטרי מג"ב. נסיון אחרון להסתיר בכל זאת את הסוד השמור ביותר במדינה. לא בדיוק כייף קנאוורל, אבל הוויה ישראלית דווקא היתה שם, על החוף. עיתונאים; צלמים רבים במיטב עדשותיהם; עובדים מתוסכלים שלא נימנו עם המאושרים המעטים שזכו להיות שם בפנים; אפילו קיבוצי משפחה של כמה מאנשי הפרוייקט. כל אלה נקבצו על חוף הים, התמקמו על כסאות נוח ותחת שמשיות, תפסו עמדות צילום על מגדל המשמש בדרך כלל את מצילי הקמיקזה. כלם – אורחים לא קרואים שמסיבה זו או אחרת לא הרשו לעצמם לוותר על המעמד ההסטורי.

מסוק של חיל האוויר עבר בגובה נמוך מאוד מעל ראשינו וכיסה את האיזור כלו באבק ובחול. נסיון חסר סיכוי לשכנע אותנו לעזוב את המקום. ספינת דבור מנמנית לא רחוק, כדי לגרש חזרה לחוף את מי שינסו להתקרב לאיזור האסור דרך המים. קולות נפץ עמומים של צידי ציפרים "מקפיצים" את כולם לעמדות, מה שמתברר בדיעבד כתרגיל כוננות לא רע...

11.32 – מישהו צועק "הנה הוא", ואנו מפנים את העיניים דרומה. מאחורי אחת הגבעות מזנק הטיל, צובר תאוצה, מטפס לשמים בזווית כמעט אנכית, עם נטיה קלה מערבה לכיוון הים. רק אחרי כמה שניות מגיעים גם הקולות. רעם אדיר, מתגלגל, מחזיר הד מהגבעות סביב. דקה לאחר מכן, כל מה שנותר לראות הוא שובל עשן לבן וסמיך המסמן חצי מעגל בשמים.

11.33 – שובל העשן מתפצל לשניים. החלק הסמיך והעבה ממשיך לטפס מעלה עם הטיל, שובל דקיק יותר נפרד ממנו, עושה סיבוב לאחור ומתחיל לחזור לכדור הארץ. זהו "ההפרדה". חלקו התחתון של הטיל, מאיץ הדחף, מסיים את תפקידו ועוזב את הטיל. בהמשך הדרך יהיו עוד שתי "הפרדות" כאלה, לפני שהלוויין ימוקם היטב במסלולו.

11.34 – הטיל נעלם מהעיניים. בעוד כמה שניות גם לא יוותר זכר לעשן. אנו מתפנים להביט מסביב. מתרחצים בודדים על חוף הים מבינים עכשיו גם הם במה מדובר. הם מלווים את הטיל במחיאות כפיים וקריאות עידוד. זוג אוהבים אחד ממשיך בשלו ומתעלם מהתגובה. כמה דייגים ערבים מפסיקים את לגימת הקפה ומסתכלים בסקרנות. לא אומרים מילה.

לדלית עובד ונאווה ויס היה יום חופש מהעבודה והן החליטו לנצל אותו לשיזוף על חוף הים. "כאשר הסתכלנו עליכם עם כל המצלמות היינו בטוחות שאתם צפרים", אומרת דלית, "אחר כך שמענו את הרעש, ראינו את הטיל ומיד הבנו שזה הלוויין שכל העיתונים כתבו עליו. זה ממש מהמם. אני בהלם. ללכת בתמימות לים ולהיות שותפה לאירוע הסטורי כזה".

"רק חסרה כאן השמפניה", אומר בעיניים בורקות אבי פרחן, דוברו של יובל נאמן. מבחינתו, עכשיו מתחילה העבודה – התקשורת רוצה את ה"בוס" שלו לראיונות.

השמים הם

המשך מעמוד 1

בות הראשונה של שיגור אופק 1 לחלל נערצה ביכולתה של ישראל לייצר ולהפעיל לוויינים מן המתקדמים בעולם בכוחות עצמה, בלי תלות בגורמים זרים. משמעותה: הגברת כושר ההרתעה של ישראל, והמחשת עוצמה מדעית שניתן למימשה בשדות הקרב העתידיים. אי אפשר להתעלם מעוצמה כזאת בכל הערכת־מצב לפני פעולת איבה שתיזום אחת ממדינות העימות.

מי שמבקש לבדוק את השפעת כוח ההרתעה על המציאות היומיומית יזכר בהשפעת ליל הגילשונים בצפון על המוראל של תושבי השטחים. האירוע הפיח רוח בתנועת ההתקוממות, והיה מרכיב פסיכולוגי רב־משמעות בהתנגשויותיהם עם חיילי צה"ל.

אופק 1 לא יפסיק את האינתיפאדה. אבל יתכן ששיגור הלוויין ימתן כוונה סורית לפתוח במלחמה נגד ישראל. סוריה, יש לזכור, עסקת באחרונה יותר ויותר בהכנות מעשיות למלחמה ברמת־הגולן.

כי לוויין הניסוי, שהוא הראשון בסידרת לוויינים, קשור בטיל שיעלה אותו אל החלל למסלול סביב כדור הארץ. טיל זה לא עמד אתמול במוקד ההתעניינות, אבל הוא עשוי לגלם פוטנציאל מגוון שאפשר לראות בו תשובה הולמת לטילי הסקאד וה־SS 21 המוצבים בידי הסורים והעירקים.

פוטנציאל נוסף הוא האפשרות שישראל תממש יכולתה הטכנולוגית לפתח, לייצר ולשגר לווייני ריגול. לוויינים אלה עשויים ללקט מידע חיוני על הנעשה בארצות־ערב, ולהתגבר על המגבלות שמטילה ארה"ב באספקת צילומים מן החלל שהיא מספקת לנו.

זוהי תרומה מעשית גדולה ביותר ליכולת ההרתעה של ישראל, והעשויה להאריך את מוטת מחושיה עד לאופק הרחוק.

15 שנים אחרי מלחמת יום־הכיפורים, ביום שבו נערכות האזכרות לחללי צה"ל שנפלו באוקטובר 1973, לא הרחק מאנדרטת הזכרון לצנחנים, שסביבה נאספו אתמול אותה"צ רבים לטכס הזכרון – פרצה ישראל לעידן חדש. הפריצה לחלל אמנם כרוכה במאמץ עילאי ובסיכונים לא מעטים, אבל היום מותר לזקוף הקומה בגאווה רבה, להרים את המבט ולדעת שעל אף הכל עשינו זאת. אנחנו בשמים, והשמים הם הגבול.

דירקטוריון

המשך מעמוד 1

דרישות נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו בעוד שבועיים תתכנס מועצת אוצר ההתיישבות לקבוע ההליכים לבחירת דירקטוריון חדש לבל"ל. מעריכים, שהדירקטוריון החדש ייבחר רק לאחר הבחירות לכנסת ב־1 בנובמבר.

120 אלף

המשך מעמוד 1

את סדרי מבצע החיסון בנפה: תינוקות בני יומם יקבלו את החיסון בבתי־החולים לפני שישולחו לביתם. תינוקות עד גיל חודשיים־שלושה יקבלו את החיסון בטיפות החלב.

ביום חמישי ייפתחו מוקדי חיסון בכל בתי־הספר באיזור. בסוף השבוע יהיו ימי לימודים ארוכים כדי להשלים את המבצע בקרב התלמידים וילדי הגן. מאות אחיות בריאות הציבור ומרפאות הקהילה יתגייסו למבצע. עלותו – 100 אלף דולר.

ראשי ערים ורשויות מקומיות באיזור חדרה החליטו לפעול בשותוף לטיפול במפגעי השפכים באיזור, זאת בעקבות גילוי נגיף הפוליו במערכות ביוב במספר יישובים. במקביל למבצע החיסונים דאג משרד הבריאות לקחת דגמי ביוב בישובי הנפה ובאיזורים אחרים בארץ לבדוק אם התפשטו נשאים את הנגיפים.

בתוך כך נמסר על מקרה פוליו נוסף: נערה בת 17 מחדרה אושפזה לפני ארבעה ימים בביה"ח הלל יפה. זה המקרה ה־10 של פוליו בארץ בעונה זו. תינוק בן 3 חדשים ואשה בת 26 מאור עקיבא – ראשוני החולים במחלה מאושפזים במצב קשה, והם משותקים לחלוטין.

ארבעה מבין עשרת המאושפזים ובהם תינוקת מקריית־גת, טרם קיבלו תוצאות מעבדה סופיות.

עיריית עכו הודיעה אתמול כי מי השתיה בעיר ראויים לשתיה ואין בהם כל פגם. כך עולה מבדיקות שערכו מומחי משרד הבריאות במי השתיה של העיר, לאחר שחייל נפגע מנגיף פוליו.

אופק־1 עובד

המשך מעמוד 1

בין 10 ל־15 מליון דולר. אולם ככל שגדל מספר השיגורים, קטנות העלויות. פרופ' נאמן אמר, כי השלב הבא יהיה הלוויין המדעי שישוגר בעוד כמה שנים לחלל. הכוונה לכמה תכניות ניסוי שהציעו מדענים ישראלים לביצוע בחלל בתחומים שונים. בתחילה היתה כוונה שהמיתקנים המדעיים האלו יוכנסו ללוויין התקשורת עמוס וישוגרו אתו לחלל, אולם אחרי השיגור המוצלח אתמול, אומר פרופ' נאמן, יתכן שהתכנית תשתנה וישוגר לוויין מדעי מיוחד. פרופ' נאמן אומר כי הכוונה היא לשגרו בשנת 1992, שהוכרזה כשנת החלל הבינלאומית.

"יש הגיון בכך שארה"ב תבקש מישראל פרטים על הניסוי שבוצע אתמול", אומר אמש דונלד קופמן, דובר שגרירות ארה"ב בת"א. עם זאת, הדובר סירב לאשר או להכחיש שאכן נעשתה כבר פניה כזאת בצינורות הדיפלומטיים. השגריר פיקרינג עצמו אינו נמצא עתה בארץ.

מקורות אמריקנים אמרו אתמול, כי הממשל בוושינגטון מעוניין לקבל פרטים מדוייקים על אופן השיגור. בעיקר מבוקשות התעניינות האמריקנים לטיל, שבאמצעותו שוגר הלוויין לחלל. האמריקנים אמרו בעבר כי הם מוטרדים מחוסר יכולתם לשלוט במירוץ החימוש באיזור.

≡ חלקו של נאמן

גורמים בכירים, הקשורים בשיגור הלוויין, ביקשו להצניע את חלקו של הפרופסור יובל נאמן בפרוייקט ולמנוע ממנו לדבר בנושא באמצעי התקשורת. הגורמים הבכירים, בהם שרי ממשלה, טענו כי אין להתיר לפרופ' נאמן להיות מזוהה עם הפרוייקט בימים של ערב בחירות – מה עוד שלדבריהם, חלקו בפרוייקט קטן משל האחרים.

גורמים אלה הביעו אתמול זעם על שנאמן העמיד עצמו בכל זאת במרכז העניינים, מיד לאחר ששוגר הטיל. גורם בכיר אמר: "אפילו ראש הממשלה וממלא מקומו היו סולידים וקצרים בתגובותיהם. נאמן, כאיש פוליטי, חייב היה להתאפק". גורמים אחרים ציינו, כי נאמן כלל לא היה נוכח אתמול באתר השיגור, לצידם של "ראשי הפרוייקט האמיתיים".

נאמן עצמו אמר אתמול, כי בפרוייקט זה אינו מופיע כאיש פוליטי, "כשם שבתקופת בחירות יכול שר החינוך לדבר עם פתיחת שנת הלימודים, כך גם לי מותר להתבטא בנושא מדעי גרידא, שאני עוסק בו כבר חמש שנים". הוא זעם על כך שלא התאפשר לו להתראיין במבט, ובמקומו הופיע מרכז סוכנות החלל הישראלית דרור שדה.

פיקוד החלל האמריקני, המקיים מעקב אחרי לוויינים הסובבים את כדור הארץ, ידע על תוכניות ישראל לשגר לויין לחלל, מסר אמש למעריב סרן אלכס מונדראגן, דובר המיתקן למעקב אחר לויינים בבסיס חיל האויר פיטרסון, בקולורדו.

ראלף נורטון, ממחלקת יחסי הציבור של סוכנות החלל האמריקנית, מסר אתמול למעריב, כי לסוכנות החלל יש תוכניות להטיס ציוד ישראלי בטיסות הקרובות של מעבורת החלל האמריקנית – אך לא בטיסה הבאה, הצפוייה בקרוב.

הליכוד מטה ההסברה
עם דוד לוי
בעקבות העשייה
בהתישבות • בערי הפיתוח • בשיקום השכונות
נפגש בבני־ברק
ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט 22.9.88
בתוכנית:
16.00 – סיור בשכונות פרדס כץ ואבו לבן.
18.00 – מפגש פעילים אזורי ב"היכל החדוה" רח' הירדן 35 בני־ברק.
19.00 – אסיפת־עם, עם סגן ראש הממשלה
דוד לוי
"ברחובת השוק" בפרדס כץ.
בהשתתפות:
עו"ד אהרון גרינשטיין, מועמד הליכוד לראשות העיר.
מר רמי הרוש, מ"מ יו"ר מטה הליכוד בבני־ברק.
מר יצחק חוגי, מ"מ ועד שכונת פרדס כץ.
רק הליכוד יכול
המחנה הלאומי

1,500,000 ש"ח
השבוע מינימום פרס ראשון בלוטו
הגרלה מס' 38/88
מלא לוטו באופן לוטומטי
מפעל הפיס
מינימום סה"כ הפרסים הכולל 2,500,000 ש"ח
לרגל החג ההגרלה תתקיים
ביום ה' י"א תשרי 22.9.88

הלוויין השלים הקפה של כדור הארץ - והשמחה בחדר הבקרה התפרצה

ראש חטיבת האלקטרוניקה בתעשיה האווירית, משה אור־טס: נכנסנו לאולימפיאדת השכל של עולם החלל

מאת דן ארקין

רק קולותיהם של מנהלי הניסוי, המהנדסים נשמעו לסירוגין, כשהם מבצעים את הספירה לאחור, כל אחד בתורו, בגירותו ובמכשיריו. עד שהגיעו ל־10, 9, 8, 7, 5, 4, 3, 2, 1, 0, ואז נשמעה המלה שיגור.

בין 25 ל־30 איש נמצאו אותה שעה, אתמול בבוקר אחרי השעה 11.00, באולם הבקרה, לא הרחק מחוף הים. כל העינים הופנו לצגי טלוויזיה רבים, שהיו פזורים באולם. מצלמות טלוויזיה בתוך העבירו את התמונות אל הצגים: הספירה הושמעה ברמקול על פי שעון דיגיטאלי שספרותיו האדומות ניראו היטב באולם.

כלי הרכב עף לשמים

"כמו בסרטים", לחש מישהו. תחילה נראה נחשול אש־ענקי, עשן ולהבות – והטיל, או כפי שמפתחיו ומייצריו מעדיפים לכנותו משגר לוויינים, שוגר. באולם שררה דממה מוחלטת. לא חיבוקים, לא נשיקות ולא פרץ התלהבות, אלא רק דריכות רבה ושקט. דיבר רק מי שצריך היה לדבר, ומי שרצה – והבין – הציץ במסרים הרבים שפלטי המחשב שהפיק מידע טלמטורי בתדפסות של המערכות הממוחשבות.

מנהלי הניסוי המשיכו לנהל את הניסוי בשקט גם אחרי השיגור המוצלח. צריך היה לבדוק ולעקוב אחר התקדמות השיגור שלב אחר שלב: שלב א' עבר – "כלי הרכב עף לשמים", התבטא מישהו מהנוכחים; אחרי כן עקבו אחר שלב ב' – שכלי הרכב הזה אמנם 'נוסע' בנתיב שלו.

גם כאשר שלב ב' עלה יפה, במעט התפרצה השמחה, אבל עוד מישהו עצר בעד הפרץ: עוד דקה, עוד דקה, הוא מסביר, עוד זמן עד שהלוויין הזה מקיף את כדור הארץ והיתה המתנה שהלוויין ... הדי ... הוי.

... הראשונה בת־90 דקות סביב כדור הארץ. זה היה האות שה"עסק פועל". ואז היתה ההתפרקות. מחיאות כפיים, טפיחות על השכם, מזל טוב, מברוק. בחוץ, תחת כיפת השמים, נאספו כמה עשרות אנשים ואחד האחראים לפרוייקט אמר: "אני אפתח בברכה עתיקה של אבותינו – ה' עוז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום". מישהו אמר בירכת 'שהחיינו' וסיים בבירכת "שנה ותתימה טובה". ועוד מישהו הוסיף כי "אין ברכה מתנה יפה מזו שהציבור הטכנולוגי וההנדסי הזה יכול להגיש לעם ישראל. אני מלא גאוה".

הספירה לאחור

היו שם כל האבות המייסדים של תעשיית החלל, בעיקר אנשי התעשיה האווירית. ראש סוכנות החלל פרופ' יובל נאמן, יו"ר מועצת המנהלים של התעשיה האווירית מרדכי הוד, המנכ"ל משה קרת, משה אור־טס, ראש חטיבת האלקטרוניקה בתע"א, ד"ר משה בר־לב, ראש מינהל טכנולוגיות חלל, יעקב תורן, מנכ"ל מב"ת, המפעל שבנה את הלוויין ואת המשגר, ו'מחותנים' ממפעלים אחרים. לא היו אח"מים – לא ראש הממשלה, לא שר הבטחון ולא הרמטכ"ל.

כוכבי השיגור של אתמול היו המהנדסים ששמותיהם חסויים, אלו שאיישו את אולם הבקרה.

אלה שבאו אל האולם שלשום בלילה, סמוך לחצות, כדי להתחיל בספירה לאחור, עד שהגיעו לסיפרה 0 אתמול בשעה 11.32 בבוקר.

הרחק משם, במפעל מב"ת של התעשיה האווירית, נמצאת תחנת העיקוב הקרקעית של הלוויין. במקום הזה עקבים מרגע השיגור ועד שאופק־1 "ימות" מיתה טבעית אחר כל שידוריו.

אתמול, בדקות השיגור, ניצב שם מהנדס צעיר, כבן 30, עטור זקן וחובש כיפה, ובשקט הסביר, פירש ופירט לנוכחים את כל השלבים. היו שם פרופסורים מהטכניון בחיפה, מסוכנות החלל הישראלית ומהתעשיה האווירית.

מישהו ציין את גילם הצעיר יחסית של המהנדסים והמדענים העוסקים במלאכה זו כבר זמן רב, רחוק מאוד הזוהרים של אתמול: רבים מהם מדענים כחול־לבן, רבים – וזה בלט בעיקר בקרב אנשי התוכנה – שומרי מסורת, חובשי כיפות סרוגות.

ובבסיס השיגור הסביר אחד ממהנדסי השיגור: "מבחינת החידוש והראשוניות, שיגור כזה הוא ייחודי אולי יותר מטיסת הבכורה של ה'לביא', למשל. כי מטוסים חדשים כבר המריאו – אבל אתמול הפעלנו מערכת שהיא כולה חדשה. ועשו אין־סוף ניסויים במעבדות, סימלצנו (מלשון סימולציה) את השיגור הזה אלף פעם, אבל אין דומים כל הניסויים לשיגור האמיתי.

לא לוקחים צ'אנס

"מה ששיגרנו אתמול היה למעשה אב־טיפוס של משגר ולוויין ופעם ראשונה הם היו באוויר. המערכת ממוחשבת לחלוטין. הקצינו לעצמנו הרבה מאוד מקדמי־ביטחון: הסימן הקטן ביותר לאי־בהירות, אזעקה הכי קלה, נצנוץ אחד חיוור של נורית אזהרה – ולא היינו משגרים. בעניין כזה אין לוקחים צ'אנסים בגלל המורכבות של המערכת והקף הפרוייקט".

אמר אמש משה אור־טס, ראש חטיבת האלקטרוניקה בתעשיה האווירית: "המשגר והלוויין ששוגרו אתמול הם בבחינת הצגת יכולת טכנולוגית. אתמול נכנסנו לאולימפיאדת השכל של עולם החלל. בלוויין שטס יש מרכיבים אופייניים בסיסיים לעולם החלל, והם: מערכת תאי שמש הקולטים את אנרגיית השמש, הופכים אותה לחשמל, החשמל טוען את המצברים ואלו מספקים את החיים למערכות הפעלות באופק־1".

אור־טס אומר, כי אחרי השיגור הזה תפנה ישראל ללא דיחוי לתעשיות החלל של אירופה ושל ארה"ב כדי "לבדוק אפשרויות השתלבויות עיסקיות – עכשיו אנו יכולים להציע ואנו יכולים להזמין הצעות למחקרים, לניסויים, למתעדים – חבילות של ציוד, שמכניסים ללוויינים כדי לבצע בהם ניסויים בחלל".

מנוע שלב 3 נפתח, ואופק־1 הואץ לחלל בתנופה אדירה

ציודו של הלוויין חייב לתפקד היטב בחום עז ובמינוס 270 מעלות צלזיוס

מאת דן ארקין

חיים לא־קלים יש לו לאופק־1 בחלל: מתקיימים בחלל כמה תנאים שהציוד חייב לעמוד בהם ולתפקד היטב באפס תקלות – הריק (ואקום) שבו שונים חרקי הגראוויטציה; מזג אוויר – שמש לוהטת וקור עז, המגיע עד מינוס 270 מעלות צלזיוס.

משקל הלוויין כ־156 ק"ג, משקל משגר הלוויין ומנועיו – טונות רבות. כאשר שוגר אתמול, הוטס לגובה 251 ק"מ ובנקודה מסויימת התייצר הלוויין, נפתח המנוע של השלב השלישי וזה האיץ את אופק־1 לחלל בתנופה אדירה, שהכניסה אותו למסלול אליפטי סביב כדור הארץ, מסלול שבו הנקודה הרחוקה ביותר מכדור הארץ היא 1,100 ק"מ והקרובה ביותר 250 ק"מ.

המשגר והלוויין שוגרו בכיוון מערב, אל הים התיכון, לנוחות המשגרים. הלוויין נע בחלל במהירות של 8 ק"מ בשניה ועושה במשך שעה וחצי דרך בת 43 אלף ק"מ לערך.

ראש מינהל התקשורת בתעשיה האווירית לישראל, דורון סוסליק, מסר אתמול את הנתונים הללו של אופק־1:

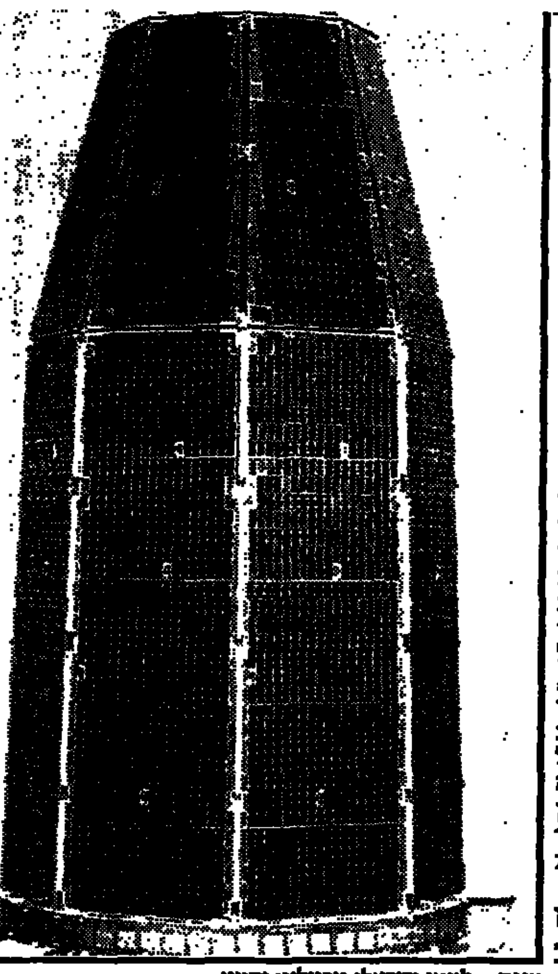

אופק – לוויין ישראלי טכנולוגי נסיוני

פירוט מידות:
- בעל שמונה פאות
- גובה: 2.3 מטרים
- קוטר בסיס התחתון: 1.2 מטרים
- קוטר בסיס עליון: 0.7 מטרים.

פירוט משקל: (בק"ג)
- מיבנה 33
- מערכת הספקת חשמל 58
- מחשב 7
- מערכת תקשורת 12
- מערכת בקרה תרמית 5
- חיווט 9
- מערך מדידים ומשקולות איזון 32

ס"ה 156 ק"ג

נתוני הספקת חשמל:
- הספק חשמלי מסופק ממשטחי השמש: 246 וואט
- צריכת חשמל ממוצעת: 53 וואט
- קיבולת המצבר: 7 אמפר־שעה
- פס צבירה לא מיוצב: 25 עד 42 וולט

נתוני תקשורת:
- תקשורות בתחום S
- קצב שידור ערוץ טלמטוריה 2.5 קילו־ביט לשנייה
- קיבולת זיכרון הטלמטוריה 128 קילו־ביט

לראש הממשלה
ממשלת ישראל
שר הבטחון
והשר פרופ' משה ארנס

עובדי התעשיה האווירית
מצדיעים
על שיגור הלווין הישראלי הראשון,
הישג אדיר לכל המאבקים
על פיתוח העוצמה הבטחונית
והקידמה המדעית והטכנולוגית
של התעשיות הבטחוניות בישראל
ותשובה ניצחת לקטני האמונה.

כל הכבוד!

נסים כהן
יו"ר מועצת עובדי התעשיה האווירית

משה קרת גאה בנוער הטוב שלו

מנכ"ל התעשיה האווירית משה קרת

מאת דן ארקין

"אתמול שוב הוכחנו יכולת בתחום יהודי וקיבלנו כרטיס כניסה למועדון אקסקלוסיווי", אמר אמש למעריב מנכ"ל התעשיה האווירית לישראל, משה קרת.

קרת גאה במיוחד במדענים של חטיבת האלקטרוניקה ומפעל מב"ת, שפיתחו, ייצרו – ושיגרו. "חלק גדול מהם בחורים שגילם בסביבות 30. כמעט כולם מהנדסים ומדענים שלמדו במוסדות אקדמיים בישראל. נוער טוב", הוא אומר.

קרת מוסיף: "בלוויינים כאלה יש הרבה ביזנס. זה תחום עיסקי מתפתח שמתפתח מאוד, ומטרה אנו נוכל לא רק לקבל אלא להציע. יש לוויני תקשורת, יש מערכות ותתי־מערכות ורכיבים ויש תחנות קרקע ושירותים נילווים. לכל העסקים האלה אתה אינך נכנס במלוא התנופה אלא אם ביצעת שיגור משלך של משגר לוויינים ולוויין, הנע בחלל, משדר וקולט".

שמעת את שידורי אופק־1?

אי אפשר לשמוע אותם. אלה אותות טלמטוריים הנקלטים בתחנת המעקב הקרקעית באמצעות טלמטריה ושם מפענחים את האותות ואלה נהפכים לגראפים שנותנים למדענים מה שהם רוצים לדעת.

אופק־1 מתנהג יפה בחלל?

עכשיו, כשאנו מדברים בלילה, הוא מחוץ לתחום הקליטה. הבוקר נחדש את הקליטה.

יריחו 2 - טיל ארוך־טווח שפגיעתו מדוייקת

מאת ראומה שחור

השבועון טיים דיווח בחודש אוגוסט השנה כי ישראל מפתחת טילים גרעיניים. טיים מצטט פקידים ישראלים שאמרו כי הטיל יריחו הוא בעל טווח של 750 ק"מ בלבד והוא מסוגל לפגוע בבירותיהן של מדינות ערב אך לא יגיע עד ברית המועצות.

עם זאת כותב השבועון: "יש להניח שישראל מפתחת גירסה ארוכת טווח של הטיל, שתגיע עד לקצה הדרומי של בריה"מ". בספרי השנה של המכון השוודי למחקר אסטרטגי ספרי נאמר כי ישראל ערכה בחודש מאי 1987 ניסוי בטיל יריחו לטווח 850 ק"מ, והיא מפתחת דגם נוסף שיוכל לעבור 1,450 ק"מ ולפגוע בבגדד בירת עיראק.

השבועון האמריקני ניוזוויק מסר בחודש אפריל 1988 כי מימשל רייגן משוכנע מעל לכל ספק כי ישראל יצרה ראשי חץ גרעיניים לטילי יריחו שברשותה, אך בכל הנראה לא ניסתה ראשי חץ אלה. שנה לפני כן מסר העתון ניו יורק טיימס כי ישראל הציבה בגולן ובנגב טילי יריחו, שהם טילי קרקע־קרקע, עם ראשי נפץ גרעיניים מסידרת ייצור משותפת. כתב העת הבריטי ג'יינס־דיפנס טען כי יריחו 2 משיג, ברדיוס של קילומטר לערך, קליעה מדוייקת במטרה בשיעור 50 אחוז.

לדברי כתב העת דיפנס אנד פוריין אפיירס, משקלו של יריחו 2 הוא 750 עד 900 ק"ג. לטיל יש מנוע בעירה ארוך־טווח ודו־שלבי. גדלו, לדבריו, הוא כגודל טיל קרקע־קרקע לאנס האמריקני. כתב העת איירוספייס דיילי טען בחודש מאי 1985 כי חברה ממשלתית אמריקנית סיפקה לישראל, ללא רשיון יצוא משלטונות ארה"ב, מוצר רגיש וחיוני של מערכת ההנעה בטיל יריחו 2.

סעודיה הציבה טילים בליסטיים מתוצרת סין

סעודיה הציבה טילים בליסטיים מתוצרת סין בנווה־המדבר סולהיל, כ־475 ק"מ מדרום לריאד – מטרה אתמול הבנת לוויינים מסחרית בשטוקהולם.

אנשי חברת ספייס מידיאה נטורינג הציגו תצלומים המראים כי הסעודים מרחיבים מסלול מיתוח ובסיס צבאי כדי לקלוט את הטילים החדשים מדגם סי.אס.אס.־2.

את התצלומים ביצע לוויין אורחי ספוט־1, ששמדיה וצרפת שיגרו במשותף מגובה 830 ק"מ. מהתצלומים מסתבר כי בסיס הטילים הסעודי מכיל עד 12 משגרים בעלי כושר שיגור 50־60 טילים. בבקום מוצבים לפחות שלושה גדודים.

ריאד הודיעה כי הטילים אינם מצויידים בראשי נפץ גרעיניים.

טיים הודיע באוגוסט שישראל תשגר לוויין ביוון

מאת ראומה שחור

בחודש אוגוסט השנה פירסם שבועון החדשות האמריקני טיים ידיעה כי בידי ישראל טיל המסוגל לשגר לוויין־ביון למסלול סביב כדור הארץ. השבועון הודיע כי הכל מוכן לשיגור, וכל מה שנחוץ הוא אישורה של ממשלת ישראל.

טיים כתב כי לשיגור מטרה כפולה – ידי טיל קרקע־קרקע לטווח בינוני ושיגור לוויין שישחרר את ישראל מתלותה בחומר מודיעיני המושג על ידי לווייניה של ארה"ב. הוא הוסיף כי העבודה על הפרוייקט התחילה ב־1983 עם היווסדה של סוכנות החלל הישראלית.

صورة من الاصل

صكنا من الاحبل

שיגור הלוויין

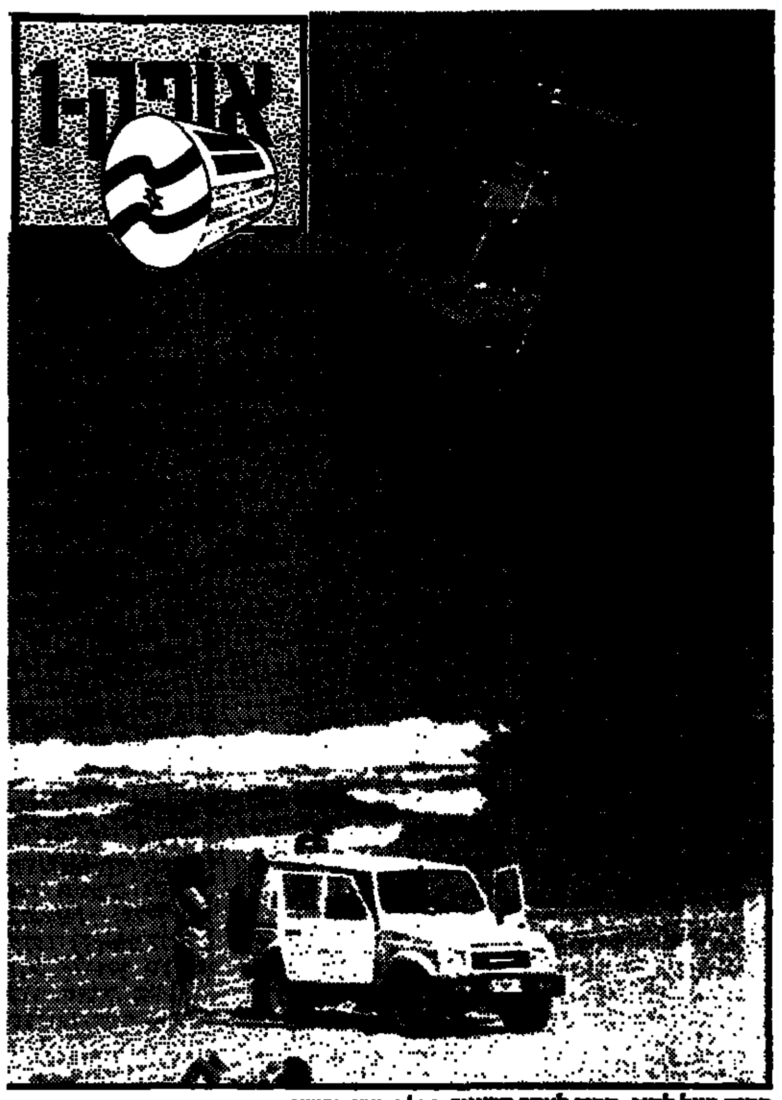

מסוק מעל לחוף, סמוך לאתר השיגור. צילם: עדי אבישי

דובר משרד החוץ האמריקני: ארה"ב לא מעורבת בשום דרך בשיגור הלוויין

התגובות בארצות ערב: הפתעה, תדהמה וחשש ■ לוב: ישראל מרחפת מעל שמי האומה הערבית וצופה בכל

מאת רן דגוני ושפי גבאי

דובר משרד החוץ האמריקני, צ'ארלס רדמן, הדגיש אתמול, כי "ארה"ב לא היתה מעורבת בכל דרך שהיא בשיגור הלוויין" ולא סייעה לישראל בהכנות בשיגורו. לדבריו כל מה שארה"ב יודעת הוא מה שמסרה ממשלת ישראל, שמדובר בלוויין לחקר החלל ולפיתוח טכנולוגי. גם פקידים במשרד ההגנה האמריקני הדגישו אתמול, כי שום ידע אמריקני או כח־אדם אמריקני לא היה מעורב בשיגור.

לדברי דובר משרד החוץ האמריקני אין הממשל יכול לכרוך ישירות את שיגור הלוויין הישראלי בפירוץ הטילים במזרח התיכון. עם זאת ציין, כי הופעת הטילים הבליסטיים מדאיגה את הממשל.

פקידים בממשל האמריקני אמרו, כי ללוויין ששיגרה ישראל יהיו כנראה יישומים צבאיים, אך הטילו ספק באפשרות, כי הלוויין ששוגר אתמול יועד למטרות ריגול. הנימה הכללית בתגובות של פקידים בוושינגטון היתה שבחים חמים ליכולתה הטכנולוגית של ישראל.

פקיד במשרד החוץ, שביקש לא לנקוב בשמו, אמר למעריב, כי אחד היתרונות הגדולים של הלוויין הוא "העלאת המוראל בישראל". לדבריו, היה נדמה שישראל זקוקה למשהו שישפר את מצב הרוח הלאומי, ונראה שהלוויין סיפק את ההזדמנות הזו.

"אין לי ספק שללוויין ששיגרה אתמול ישראל יש יישומים צבאיים", אמר אתמול למעריב דב זקהיים, לשעבר עוזר שר־ההגנה האמריקני ואחד ממתנגדיו הגדולים של פרוייקט הלביא. "מה שמעניין בשיגור הלוויין הוא לא רק יישומיו הצבאיים אלא גם האפשרות שצפון בו מקור הכנסה אדיר לישראל". לדבריו "שיגור הלוויין הוא הישג גדול לישראל ומפגין את יכולתה של ישראל לנצל את כוח המוח שלה".

בהפתעה, בתדהמה ותוך הבעת חשש, קיבלו ארצות ערב את שיגור הלוויין הישראלי. רק סוריה טענה שהיה ידוע לה זה מכבר על ההכנות הישראליות לשיגור מספר לוויינים לחלל במיסגרת הברית האסטרטגית שחתמה עם ארה"ב לביצוע תוכנית "מלחמת הכוכבים"

לוב הזהירה את הערבים שישראל כבר "מרחפת בשמי האומה הערבית וצופה בכל הנעשה בה ואילו אנו עדיין קופאים על שמרינו ושותקים".

סוריה פנתה לארצות ערב בקריאה לייצר במימון משותף לוויין ריגול ערבי מקביל לתוכנית הישראלית, מסר העתון הכוויתי אל קבס.

עוד קודם לכן פנתה סוריה לבריה"מ בבקשה לציידה בלוויין ריגול, אך מוסקבה דחתה את הבקשה. ירדן טענה כי השיגור הישראלי הושג בסיועה של ארצות־הברית. טענה דומה השמיעה גם סוריה.

הטלוויזיה הירדנית הציגה את הסירטון המלא של השיגור. מצרים שחזרה על הידיעה כמה פעמים במהדורות החדשות שלה, טענה כי ישראל נכנסת עתה למועדון המדינות המייצרות את הלוויינים בהתאם לתוכנית ארוכת־טווח.

רדיו מונטה־קארלו טען כי כל מדינות ערב הביעו אתמול הפתעה ותדהמה משיגור הלוויין הישראלי ולא הסתירו את דאגתן מפני האפשרות של שימוש בלוויינים בעתיד למטרות ריגול ומלחמה.

רק מעטים היו בסוד השיגור המתוכנן

במשך חודשים ארוכים שמרה ישראל בסוד גמור את דבר תכנון שיגור הלוויין הישראלי. פרט למתכנני הלוויין הוכנסו בסוד העניין רק מספר אישים פוליטיים בהם ראש הממשלה וממלא מקומו. האישים קיבלו סקירה מפורטת לפני מספר שבועות על המבצע המתוכנן ונתנו עקרונית אור ירוק להמשך הביצוע.

במשך השבועות האחרונים קיימו אישים אלה ישיבות שבהן לובנו הנושאים הקשורים בשיגור הלוויין. רק ביום א', לפני יומיים, קודם שהחלה ישיבת הממשלה, כינס רה"מ יצחק שמיר את שרי הקבינט המדיני וצירף אליהם את שר המדע גדעון פת ושר הכלכלה גד יעקובי.

בישיבת הקבינט, שם הודיע רה"מ על השיגור המתוכנן לא התנגד איש.

ראש הממשלה יצחק שמיר ישב אתמול בשעה 11.30 בלישכתו ושוחח עם אלוף (מיל') יהושע שגיא. לפתע הגיעה שיחה דחופה לרה"מ, והוא נתבשר על השיגור המוצלח של אופק 1. "סוף סוף יש נחת", היתה תגובתו הספונטנית. אילן כבר

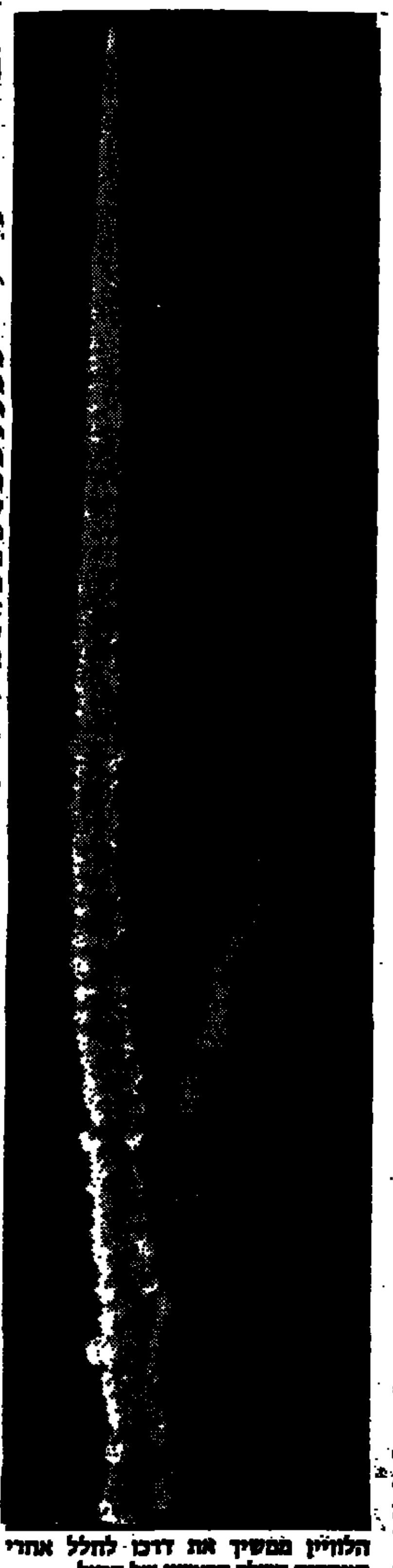

הלוויין ממשיך את דרכו לחלל אחרי היתנתקות השלב הראשון של הטיל. צילום: ז'אן־קלוד קסטלו ועדי אבישי

פרופ' שביב: עלות הפרוייקט פחות מ־100 מיליון דולר

מאת דוד זוהר

"הנתונים על עלות הפרוייקט שפורסמו בעיתונות הישראלית והזרה, אשר הזכירו סכומים של מיליארד דולר ומעלה, הם דמיוניים. הפרוייקט עולה פחות מעשירית מסכום זה. כלומר, פחות מ־100 מיליון דולר, אפילו כאשר מדובר בלוויין ריגול", אמר אתמול למעריב פרופ' גיורא שביב מהטכניון, מומחה לאסטרו־פיזיקה, העוסק בחקר החלל.

לדברי פרופ' שביב מתפרסת ההשקעה על פני תקופה של 10 שנים, זמן ממוצע לפיתוח לוויין, כך שהנטל אינו גדול

פרופ' גיורא שביב

יחסית. כדוגמא הוא מציין כי הלוויין היוקרתי AXAF האמריקאי, הנבנה והולך ומתוכנן לשיגור בעוד 4 שנים, יעלה 100 מיליון דולר.

"ישראל נמנית עם 10 המדינות המתקדמות בעולם מבחינה היכולת לפתח לוויינים וטילים — היא רוצה בכך". "לשיגורם", אמר.

לדבריו, השיגור שהתבצע אתמול נועד לבדוק את כושר השיגור של הטיל וגם את הכושר להכניס את הלוויין למסלול.

לטענת פרופ' שביב אין מדובר בפרוייקט מותרות עבור מדינת ישראל. "נהפך הוא. זהו פרוייקט העשוי לקדם את ישראל מבחינה כלכלית בצעד אדיר. מדובר כיום בתעשיית חלל שהיקף השוק שלה מסתכם ב־15 מיליארד דולר בשנה".

פרופ' שביב: "עקרונית יש לישראל היכולת לפתח לוויין ביון אם

31 שנה אחרי ה"ספוטניק"

מאת אבי מורגנשטרן

לפני 31 שנה, בערב יום כיפור, החל כיבוש החלל: בריה"מ שילחה לחלל ב־5 באוקטובר 1957 את הספוטניק. לפי הודעת רדיו מוסקווה טס "הירח המלאכותי" שהקיף את כדור הארץ בגובה של 900 ק"מ ובמהירות של כ־300 אלף קמ"ש.

הססת הלוויין היתה נצחון מדעי ולא פחות מכך מוראלי של בריה"מ על ארה"ב. רדיו מוסקווה והפראבדה דיברו על "נצחון השיטה הקומוניסטית והמדע הסובייטי". לעומת זאת היתה ארה"ב תחת מעטה כבד של דיכאון.

סנאטור ריצ'ארד ראסל, יו"ר ועדת הכוחות המזויינים דאז, טען: "הדבר מעמיד אותנו בפני סכנה כבדה. הכבוד האבוד יוחזר לחיק האומה כשנייצר את המטוס הראשון שיטוס באנרגיה אטומית". מה שנקרא, להפסיד בכבוד.

בארץ, הכריז פרופ' סמבורסקי שהיה יו"ר המועצה המדעית: "זו התחלה קטנה לקראת טיסת בני האדם לחלל". 31 שנה אחרי, עדיין אין ישראלים בדרך ליפות־חלל, אבל יש לוויין.

קופת חולים מאוחדת

מכרז רכב 88/1

מציעה למכירה רכב כדלקמן:

מס' רישוי	תוצרת	נפח מנוע	תוקף הרשיון	פרטים נוספים
24-244-81	אופל	1979	2.6.89	מזגן
52-780-81	סובארו	1298	1.9.89	3 דלתות+מזגן
68-767-81	מרצדס	דיזל	30.7.89	משאית סגורה

א. את הרכב ניתן לראות בציון נתיבי אילון, ברחוב ארלוזורוב 106, תל־אביב, בימים 5-6.10.88, בשעות 11.00 עד 14.00.

ב. הצעות יש להגיש במעטפה סגורה, בצירוף המחאה בנקאית ע"ס 10% מערך ההצעה, למשרדי הקופה – אגף רכש אספקה ובינוי, רחוב ארלוזורוב 100, תל־אביב, לא יאוחר מ־9.10.88, שעה 15.00, ועליה יצויין מכרז רכב 88/1.

ג. על הזוכה להעביר את הרכב על שמו וחשבונו בעת המסירה.

ד. אין המוסד מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

כנס חירום

של מועצת עובדי בנק לאומי: פקידים, מורשי חתימה ומנהלים

הכנס ייערך ביום חמישי 22.9.88
בשעה 11.00 בבוקר
באולמי "גיל אורנים",
רח' גורדון 34, ת"א.

חובת השתתפות על כל צירי המועצה.

(כנס החירום יתקיים לאור האירועים האחרונים שמתרחשים בבנק לאומי).

קשרי תעופה

טיולים מאורגנים בטיסות צ'רטר

אנו מרחיבים את צוות המלווים שלנו ולפיכך אנו פותחים:

קורס מלווי קבוצות לחו"ל

★ אם הנך בן/בת 26 ומעלה
★ אם את/ה דובר/ת אנגלית טובה (שפה נוספת יתרון)
★ אם את/ה בעל/ת השכלה תיכונית (רצוי אקדמית, בתחומי גיאוגרפיה, הסטוריה או איש יה"ל)
★ אם את/ה אוהב/ת לטייל בחו"ל ולעבוד עם אנשים

אם את/ה עונה על כל הדרישות האלה ומעוניין/ת להשתתף בקורס המאורגן על ידינו, התקשר/י אלינו לטל. 03-5103322

בברכת גמר חתימה טובה
צוות
קשרי תעופה בע"מ

המכון למסים ולייעוץ כלכלי בע"מ
י. ל. פרץ 9, ת"א 66853, טל: 375982, 03-373706
מוסד מוכר

נפתח ב־10.10.88

קורס יועצי מס

בין המרצים: **מנחם כהן**, עו"ד (מו"ח)

אוגדן חיקוקי מסים חינם לכל משתתף
השתלמויות וספרים במסים

מאות פרסים

בחידון הסמלים וההגדרות
במוסף מעריב ת"א – מידי יום ו'

המשרד לעניני דתות בשיתוף עמיעד

אחרי ההוריקאן גילברט

חיילים מקסיקנים חושפים אחד מהאוטובוסים שנסחפו לנהר סנטה קטרינה כתוצאה מההוריקן גילברט. כ־200 איש טבעו. צילום א.פ.

ארה"ב ומדינות מערביות החליטו לבלום פיתוח הטיל "קונדור"

מיוצר בארגנטינה בסיוע מצרים ועירק; פרשת הטיל הארגנטיני תידון גם בין וושינגטון ומוסקווה

מאת רן דגני
סופר מעריב בניו־יורק

ארצות־הברית ומעצמות מערביות אחרות מנסות למנוע פיתוחו של הטיל הארגנטיני "קונדור" ("נשר"), הנעשה בסיועה של מצרים ובמימונה של עירק — מסרו אתמול פקידים במשרד החוץ האמריקני.

"וושינגטון פוסט" מסר כי ההחלטה לנקוט מאמצים מיוחדים לבלימת פרויקט הטיל התקבלה בישיבה שערכו ב־9 בספטמבר ברומא נציגי ארה"ב, בריטניה, צרפת, גרמניה המערבית, איטליה, קנדה ויפן. באפריל אשתקד הסכימו שבע המדינות לפעול יחדיו למניעת הת־פשטותם של טילים בליסטיים המסוגלים לשאת ראשי חץ גרעיניים.

סוגיית הטיל הארגנטיני — וכלי נשק עתידי טכנולוגיה אחרים המפותחים במדינות העולם השלישי — יעמדו במרכז סדר היום של שיחות בין וושינגטון למוסקווה, על תפוצת טילים בליסטיים ב־26 בספטמבר. בשיחות ישתתפו אלן הולמס, עוזר שר החוץ האמריקני, וכן ויקטור קרפוב, נציג סובייטי לשיחות פירוק הנשק. על קיום השיחות הסכימו הנשיא רייגן ומנהיג בריה"מ מיכאל גורבצ'וב בפיסגת וושינגטון, בדצמבר אשתקד.

לפי מידע מודיעני ואחר, המצוטט ב"וושינגטון פוסט", שוקדת ארגנטינה לפתח את הטיל "קונדור 2" לפחות מאז 1984. מצרים נותנת לפרוייקט סיוע טכני. פקידי רשות אמריקניים סבורים, כי "קונדור" הוא טיל דו־שלבי, שטווחו ינוע בין 6,400 ל־9600 ק"מ ויוכל לשאת כ־350 ק"ג.

הטיל נמצא בשלב פיתוח ונראה, כי בוניו נתקלו בקשיים בשלבי המבחן שלו. בגלל מעורבותן של מצרים ועירק, סביר להניח כי הטיל ייוצא למדינות במזרח התיכון עם התחלת ייצורו.

לדברי העיתון, שימש הטיל הישראלי "יריחו 2" נושא לדיון בין מומחים לפי־קוח על הנשק. דובר של משרד החוץ האמריקני אמר, אין שום סימן כי ישר־אל מתכוונת לייצא את הטיל.

4 סנטורים בוושינגטון קוראים למנוע מערפאת לנאום באו"ם

ארבעה סנטורים בוושינגטון כתבו לשר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, כי לא יתיר למנהיג המחבלים, יאסר ערפאת, לבוא לארה"ב ולנאום בעצרת האו"ם.

ערפאת צפוי לנאום בעצרת בנובמבר, בעת הדיון על פלשתין. הוא אף מוזמן להופיע במועדון העיתונאים הארצי בוושינגטון. ארבעת הסנטורים הפיצו את המכתב בין עמיתיהם בנסיון לאסוף חתימות נוספות.

משקיפים בוושינגטון אמרו, כי למימשל צפויה בעיה קשה אם ינסה למנוע את בואו של ערפאת. בית משפט אמריקני פסק כי אין המימשל יכול לצוות על סגירת נציגות אש"ף באו"ם. מכאן, אין להניח שהמימשל יוכל לאסור על הזמנת יאסר ערפאת לשמש כמשקיף בעצרת, מטעם האירגון.

מבחינה עקרונית, יכול המימשל להגביל את תנועותיו של ערפאת רק לאיזור ניו־יורק רבתי. אולם, מניעת הופעתו של ערפאת לפני עיתונאים עלולה לעורר סערה גדולה.

העצרת הכללית ה־43 של האו"ם נפתחת היום באווירה של רגיעה בינלאומית בסוגיות שרק לפני שנה היו שנויות במחלוקת קשה.

"אנו מצפים ללחץ כבד על ישראל בעצרת", אמר אתמול השגריר יוחנן ביין, בפר על ראש משלחת ישראל לאו"ם.

ביין — ומשקיפים דיפלומטיים מערביים באו"ם — אמרו, כי ההתקוממות בגדה המערבית עלולה לחולל התקפות מילוליות חריפות על ישראל באומים של נציגי מדינות העולם השלישי.

יתר על כן, לדעת הדיפלומטים במרכז האו"ם צפוי השנה נסיון ערבי נמרץ יותר לשלול את אמנת ייצוגה של ישראל באו"ם.

אחד הנושאים הצפויים לעמוד במרכז סדר יומה של העצרת, הוא הסוגיה האם להכיר בממשלה גולה של אש"ף, אם אכן יקים האירגון ממשלה כזו.

הנשיא המוסכם על ארה"ב וסוריה מעורר מתיחות בלבנון

מאת שפי גבאי

מתיחות רבה, העלולה אף לגרום להתחדשות מלחמת־האזרחים, שוררת בלבנון על רקע ההתנגדות הנמרצת של רוב ראשי הנוצרים למועמד לנשיאות, שעליו הסכימו ארצות־הברית וסוריה בעת ביקורו של עוזר שר־החוץ האמריקני, ריצ'ארד מרפי, בדמשק.

המועמד מיכאל אל־דאהר, ע"ד בלתי ידוע מאיזור סריפולי שבשליטת הסורים, הגיב אתמול בזעם על ההכנות שעושים ראשי הנוצרים לסכל שוב את ההצבעה בעד הנשיא בפרלמנט.

ביומיים שעברו מאז ההפיכה הצבאית נהרגו בבורמה כ־150 בני אדם

ביומיים שחלפו מאז תפש הצבא את השלטון בבורמה, נהרגו לפי אומדנים בלתי רשמיים ולא סופיים כ־150 בני אדם, לרבות 17 חיילים, בהתנגשויות אלימות בין כוחות צבא למפגינים בראנגון.

מנהיגי ההפיכה שהדיחה את ד"ר מאונג מאונג והעלתה תחתיו את הרמטכ"ל, סאו מאונג, הורו לצבא למנוע הפגנות בכל מחיר.

נוכח התגובה הנמרצת, שככה במקצת עוצמת ההפגנות, אולם במקומות שונים בראנגון אירעו תקריות ידי לאחר שחיילים ניסו לפרק מחסומי אבנים באמצעות מלגזות ומנופים.

סופר א.פ. בבורמה

ממשלת פולין התפטרה בעקבות ביקורת על תפקודה הכלכלי

ממשלת פולין, בראשות זביגנייב מסנר, התפטרה אתמול בעקבות דו"ח שמתח ביקורת נוקבת על תיפקודה בתחום הכלכלי בשנה החולפת. לא נמסר מתי תוקם ממשלה חדשה, ומשקיפים סבורים כי ייתכן שהשרים, הפרלמנט של פולין, יחזיר את מסנר ואחרים משריו לכהונותיהם.

ההתפטרות באה שלושה ימים לאחר ששלטונות פולין הסכימו לפתוח בשיחות עם אירגון סולידריות על עתיד המדינה.

האירגון שהוצא מחוץ לחוק יזם את שני גלי שביתות המחאה נגד האינפלציה ונגד המחסור במוצרי צריכה חיוניים.

א.פ. רויטר

השלטונות בוילנה אישרו הקמת יד זכרון לקרבנות השואה

שלטונות וילנה, בירת ליטא אישרו באחרונה הקמת יד־זכרון לקרבנות השואה בברית־המועצות — מסר ניו־יורק טיימס מפי מקור אמריקני, המעורב בנושא.

הקמת המצבה תהיה נצחון גדול ליהודי ברית־המועצות, שבמשך עשרות בשנים נאמר להם, כי מוסקווה אינה מסכימה להפריד בין קרבנות השואה היהודיים לקרבנות אחרים. אם תבוצע התכנית תהיה זו יד הזכרון הראשונה לחללי השואה בבריה"מ.

ביד הזכרון יהיו 7 תבליטי אבן, פרי יצירתו של האמן האמריקני יליד ליטא ארביט בלאטאס.

רן דגני

טובת השתים מן האחת.

SAA לדרום אפריקה פעמיים בשבוע.

החל מ־14 לספטמבר, לנוחותך שתי טיסות שבועיות ליוהנסבורג דרך ציריך - בימי שני ורביעי אחה"צ.

טוס איתנו ותרגיש בהבדל:
★ מסוסי סופר ג'מבו מפוארים בשלוש מחלקות
★ שרותי קרקע בלעדיים ל־S.A.A.: הנחות מיוחדות בבתי מלון ובשכירת רכב.
★ כרטיסי VIRSA לטיסות פנימיות במחירים מוזלים.
★ שעות המראה ונחיתה לנוחות אנשי העסקים.

★ להבטת משיכות תשלומים חודשיים, לא צמודים וללא ריבית.

לפרטים נוספים:
פנה לסוכן הנסיעות שלך,
או ל־S.A.A. 03־5102828

SAA SOUTH AFRICAN AIRWAYS

עירית הרצליה
אגף החינוך והרווחה

לילדי הרצליה!

המנעות מנסיעה על אופניים ביום כיפור

אנו פונים אליכם בבקשה להימנע מנסיעה על אופניים ביום כיפור. תופעה שלילית זו, היא מסוכנת, מפירה את חוקי התנועה והבטיחות ופוגעת ברגשותיו של הציבור הדתי בעירנו. (לצערנו, קרו בעבר גם תאונות דרכים כתוצאה מזה). על מנת לאפשר לכם, הנאה מנסיעה בטוחה על אופנייכם, יתקיים בחול המועד סוכות תשמ"ט, 27.9.88, "מסע אופניים" לפארק הירקון בשיתוף עם אגודת "לב אל לב". במסע זה, ישולבו אירועי חג וזמר ובלוי בחיק הטבע. היציאה מתחנת "אגד" בהרצליה, בשעה 09.00 בבוקר.
פרטים נוספים יימסרו לתלמידים בבתיה"ס ע"י המורים לחינוך גופני.
צבור ההורים מתבקש לתת יד למלוי בקשתנו זו.

בברכת כתיבה וחתימה טובה

הנהלת האגף

בסוכות נוסעים לצפת למלון יאיר

לינה וארוחת בוקר — סוכה כשרה —
ב־35 ש"ח בלבד (כולל מע"מ)
המחיר לאדם ליום בחדר זוגי עם שירותים צמודים
התקשרו מיד 06־930245
מספר החדרים מוגבל (ניתן גם ללא ארוחת בוקר)

"לב אל לב ישראל"
האגודה הישראלית למלחמה במחלות הלב

להפנינג הספורט העממי השנתי
חגיגה בטבע... עם כל הלבו

פארק הירקון תל־אביב 27.9.88
יום ג', ט"ו בתשרי תשמ"ט, חוהמ"ס בין השעות 07:00—16:00

הרשמה: סניפי "לב אל לב ישראל" ליד הרשויות המקומיות בכל הארץ
במשרד הראשי: "לב אל לב ישראל", רח' ויצמן 137 כפר־סבא 44102
או בטלפונים 052-31580 / 052-24758 / 052-916179

בחסות: אסיא ריול, אמו"ש, מגדל, מי עדן, טבעול

הנהג, עשה לך מנהג קבוע — קח עמך חייל לדרך

בנק ישראל מציע:

חדשני! שגיא גליל — במסירה מידית

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 22 בספטמבר 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי ייעשה רק ב־31.10.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום מוצע (במיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4230 כ"ב	30	101.5	בתום 6 שנים
"גליל" 5610 כ"ה	25	93	בתום 17 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש אוקטובר 1988 ותיפדינה ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר בכל שנה, החל מחודש אוקטובר 1989.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוות מדינה, סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תירשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר 1988.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 22.9.88 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ – ניירות הערך של המדינה

לשכת הפרסום הממשלתית

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 22 בספטמבר 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי ייעשה רק ב־23.9.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום ההנפקה	סכום מוצע לציבור	לבנק ישראל	מחיר מינימום	פדיון
	(מליוני שקלים חדשים)				
"שגיא" 4229 ה'	75	75	—	94%	בתום 6 שנים
"גליל" 5202 ג'	42	40	2	86%	בתום 14 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש ספטמבר 1988 ותיפדינה ביום העסקים האחרון של חודש ספטמבר.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש ספטמבר בכל שנה, החל מחודש ספטמבר 1989.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוות מדינה, סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תירשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש ספטמבר 1988.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 22.9.88 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ – ניירות הערך של המדינה

לשכת הפרסום הממשלתית

صكا من الاصل

هكذا من الأصل

אושר חוק ההסמכה

מעורבותו של רה"מ יצחק שמיר, הביאה אתמול להחלטה מהירה של ועדת חוקה חוק ומשפט, לאשר את מה שהובטח לסיעת המפד"ל, חקיקה שתמנע במפורש הפעלת בתי קולנוע ומוסדות בידור בשבת ובחג. ההכרעה הסופית תהיה במליאת הכנסת.

ותמכו בהחלטה אלי קולס, דב שילנסקי, דן מרידור ומיכאל איתן (ליכוד) ובן אבנר שאקי (מפד"ל). התנגדו רן כהן (ר"צ), גדי יציב (מפ"ם), ויידאן עטשי (מרכז) ובמידה מוגבלת דוד ליבאי (עבודה).

יוסף צוריאל

ננזף מפקד בית המעצר דרום

מפקד בית המעצר דרום בבאר־שבע סגן גונדר רוני לבקוביץ ננזף אתמול בידי הנציב גונדר לוי שאול, במשפט שהתקיים אמש בלשכת הנציב ברמלה. לבקוביץ הועמד לדין משמעתי על חלקו ואחריותו בפרשת בריחת הרצל אביטן.

היום יישפטו סגן־גונדר אשר גרבוב, קצין הבטחון במרחב דרום ורב־כלאי מרקו שוקרון.

יוסי לוי ורוני שופר

שגריר ישראל במצרים הגיש את כתב ההאמנה

בתום הטקס הוזמן פרופ' שמיר לשיחה ממושכת עם הנשיא מובארך

מאת אילן בכר ושפי גבאי

לקול נגינת התקווה בארמון [illegible] בקהיר הגיש אתמול שגריר ישראל במצרים, פרופ' שמעון שמיר, את כתב ההאמנה לנשיא חוסני מובארך.

באותו טקס הגישו כתב האמנה עוד 10 שגרירים זרים, בהם שגרירי עיראק ותימן, אולם רק שגריר ישראל הוזמן, בתום הטקס, לשיחה עם הנשיא מובארך. בשיחה שנמשכה כשעה וחצי, השתתף גם שר החוץ המצרי, עיצמת עבד אל מגיד, ודנו יחסי ישראל־מצרים. פרופ' שמיר מסר שני מסרים אישיים, האחד מראש הממשלה, יצחק שמיר, והשני משר החוץ, שמעון פרס.

השגריר שמיר העביר גם את ברכת נשיא המדינה והעם בישראל לנשיא מצרים ולעם המצרי.

במשרד החוץ ציינו לשבח את קליטתו המהירה של השגריר החדש בקהילה הדיפלומטית ובחברה המצרית. כמו כן הובעה קורת־רוח על שטקס הגשת כתב האמנה לא נדחה, למרות היותו סמוך ליום השנה למלחמת יום הכיפורים ופסק הבוררות בטאבה, האמור להינתן בעוד כשבוע וחצי.

שר החוץ שמעון פרס שקיבל דיווח מיד לאחר הטקס בירך על פגישת נשיא מצרים עם שגריר ישראל בקהיר ואמר, כי הוא רואה בשיחה הממושכת בין השניים אות וסימן ליחסים האיתנים בין ישראל ומצרים ואמונת הנשיא מובארך לשלום.

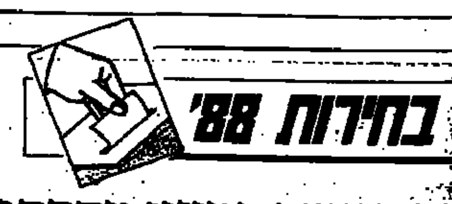

העבודה תאשר המצע מחרתיים

מרכז מפלגת העבודה יאשר מחרתיים, למחרת יום הכיפורים, את מצע המערך לבחירות 1988. ניסוח המצע סוכם סופית אתמול בוועדת המצע, בראשות השר משה שחל. הנוסח המתוקן אינו מקובל על רבים מחברי המרכז ובדעתם להביא מחרתיים להצבעה במרכז את הסתייגויותיהם.

חילוקי הדעות העקרוניים היו בהתייחסות לענייני דת ומדינה. בנוסח המקורי של המצע הושמטה לראשונה בתולדות המפלגה התייחסות כלשהי לגיוסם של בחורי ישיבות, כנראה כדי לרצות את המפלגות הדתיות.

הגב' שמיר מתגייסת

שולמית שמיר

מטה הנשים של הליכוד גייס את הגברת הראשונה של הליכוד, למסע הבחירות בעיקר בקרב הנשים, כדי להבטיח את תמיכתן בסיכוייו של בעלה להמשיך ולעמוד בראש הממשלה גם לאחר הבחירות.

בהתכנסות ראשונה עם נשים תל אביביות בבית מלון לחוף הים, הרציאה שולמית שמיר את מלוא זעמה נגד שמעון פרס, וגם לא שכחה ללעוג לסיסמת הבחירות של המערך. שולמית שמיר: "טוב שהמערך בחר בסיסמתו 'דרך לפריצת דרך'. איזה דרך? לאן? לגבולות 67'?"

ביה"ד של הליכוד ידון הבוקר בהסכם עם רפ"י־אומץ

בית הדין העליון של הליכוד מתכנס הבוקר לדון בעתירתם של חמישה ממועמדי הליכוד לכנסת, יהושע שגיא, מיכאל קליינר, חיים קופמן, לימור ליבנת וישראל כץ התובעים שלא לכלול ברשימת הליכוד לכנסת את נציגי רפ"י־אומץ.

החמישה פנו אמש למ"מ אב ביה"ד, עוה"ד מנחם עירון וביקשו צו מניעה נגד תנועת הליכוד, שריה ובא־כוחה בוועדת הבחירות המרכזית, רוני מילוא. מייצג את העותרים עו"ד דאטו יאראק. את הליכוד מייצג יועצו המשפטי עו"ד איתן הברמן.

מנחם רהט

אות הסובלנות לראש עיריית אור יהודה עו"ד יצחק בוכובזה

יצחק בוכובזה בחברת סטלה לוי ואמיר מקוב. צילום: יוסי אלוני

מאת עטרה מוסקוביץ'

התנועה לארץ־ישראל טובה, בשיתוף מעריב, אל־על ואמ"י, איגוד אמני ישראל, העניקה אתמול אחה"צ את אות־הסובלנות לראש־עיריית אור־יהודה, עו"ד יצחק בוכובזה, בעקבות הביקור שערך בעזה כדי לנחם את משפחות הנספים באסון הדליקה המחריד שארע בעירו לפני שבועות אחדים.

בטקס שהתקיים בבנין־העירייה בהנחייתו של יו"ר התנועה, השופט מיכה לינדנשטראוס, ובהשתתפות נציגי התנועה ונציגיהם של שותפיה, הציג נפתלי ביטמן, מנכ"ל אוניברסיטת חיפה, את נימוקי התנועה: "אות הסובלנות מוענק לעו"ד בוכובזה על גילוי אחריות ציבורית ויוזמה מוסרית ואנושית במאמציו לגשר על יחסי שטנה בין יהודים לערבים".

דברים אלה נרשמו גם על המגן שעוצב בהתנדבות בידי האמן גבי נגומן, שהוענק לעו"ד בוכובזה ע"י סטלה לוי, לשעבר קצינת־ח"ן ראשית, וכיום יו"ר מרחב ת"א והמרכז של התנועה לא"י טובה, ואמיר מקוב, ממקימי התנועה.

עורך מעריב, עידו דיסנצ'יק, סיפר כי גם בארה"ב היתה התהודה למעשהו של בוכובזה, שסייע בשיפור תדמיתה של ישראל. "הייתי שמח יותר אילו היינו מעניקים פרסים כאלה על רקע של יחסים אנושיים בין יהודים לערבים", אמר. נציג הנהלת אל על, יעקב מרגולין: "אור־יהודה נקראת על־שם הרב יהודה חי אלקלעי. הבה נקווה, כי כשם שהוא היה ממבשרי־הציונות, תהיה העיר ממבשרי השלום".

חתן האות אמר: "בידי האדם ובלבבו יש תרופה אחת לזולתו, הפיוס. הוא המרפא והצרי לכאביו של אדם". עוד אמר, כי "ראש־עיר לא יעשה צעד כזה אם הוא לא בטוח שהוא מייצג את רוב־רובם של התושבים".

"הלפרין סייע לי לקבל הלוואה בסך 50 אלף דולר בלי ריבית"

העיד אתמול ח"כ אולמרט במשפטו של יו"ר הדירקטוריון של בנק צפון אמריקה

מאת ברוך מאירי

ח"כ אהוד אולמרט אישר אתמול, בעת מתן עדות בבית משפט המחוזי בירושלים, כי קיבל הלוואה בסך 50 אלף דולר, באמצעות מי שהיה יו"ר מועצת המנהלים של בנק צפון אמריקה, יהושע הלפרין, בלי ששילם על כך כל ריבית.

ח"כ אולמרט נקרא להעיד מטעם התביעה במשפטם של יהושע הלפרין ועו"ד שמואל ברזל, הנאשמים בגניבה ומעילה בכספי הבנק. התביעה מבקשת להוכיח שהלוואה ניתנה באמצעות חברה בשם נמא, "חברת קש" ואחרות, בבעלות הלפרין.

בתשובה לשאלת התובע, עו"ד שמעון דולן, אישר אהוד אולמרט כי פנה להלפרין, עימו היה מיודד בבקשה לקבל הלוואה בסך 50 אלף דולר לרכישת דירה. "הלפרין אמר לי שניתן לקבל את ההלוואה באמצעות מקור זר". הוא אישר שפנה לבנק ישראל וקיבל מהם אישור בנדון.

בתשובה לשאלת התובע, אמר ח"כ אולמרט כי חשב שאת ההלוואה הוא מקבל מהלפרין, "לא נכנסתי לענין העיסקי. אמנם, בהחלט הייתי מעוניין לקבל את ההלוואה בתנאים קצת יותר טובים".

בתשובה לשאלת פרקליט הנאשמים, עו"ד יעקב רובין, אמר ח"כ אולמרט כי אינו זוכר אם נושא קבלת ההלוואה, מהלפרין, הועלה במזנון הכנסת או דווקא במקום אחר.

קופת חולים "מכבי"
מודיעה על
שינוי מספרי הטלפון במרכז הרפואי ביפו
החל מהיום תופעל במשרדי ומרפאות המרכז הרפואי של הקופה ביפו, ברחוב התקומה 36, מערכת טלפונים חדשה שתאפשר חיוג ישיר לכל שלוחות המרכז. להלן מספרי הטלפון הראשיים החדשים:

סניף יפו ומרכזיה	5־122־122
מכון העיניים	5־122־102
מכון אנדוקריני	5־122־109
מכון סכרת	5־122־105
מעבדה מחוזית	5־122־106
בית המרקחת	5־122־132

קודם שאתה קונה מזגן בדוק אם מותקנת בתוכו מערכת
PROTECTOR®
Pilot
רשימת החנויות המשווקות מזגני פילוט:
• א.ל.מ. – כיכר המדינה ה' באייר 74 תל־אביב • ביתילי – מול איצטדיון רמת־גן • בן שלוש מוסי – ויצמן 101 כפר־סבא • שניב – בן גוריון 65 בני ברק • רדיו T.V. – סוקולוב 53 הרצליה • סלון בת קסם – הרצל 30 נתניה • רדיו אלחוס – ויצמן 5 נתניה • אור טל – סוקולוב 56 רמת השרון • סנסור קניון – קניון איילון • יוסי אלקטרוניקה – ההסתדרות 13 פתח־תקוה • סטליס – מוהליבר 19 פתח־תקוה • אבי רוזני – אוסטרובסקי 11 רעננה • פרידמן – חיים עוזר 1 פתח־תקוה • האחר לוד – הרצל 58 לוד • עלפי – הרצל 103 ראשל"צ • חזי אלקטרוניקה – בית הפועלים 4 רחובות • סלון סיני – שמאי 12 ירושלים • לבל אליהו – שד' ירושלים 29 יפו • לבל אליהו – דובנוסקי 53 ראשל"צ • אלקווסר־כהן – הרצל 51 תל־אביב • סרקלין חשמל – הנביאים 25 חיפה • ב.י.א. – מזוג אוויר בע"מ אבן גבירול 162 תל־אביב • אורלי שיווק – חלוצי התעשיה 53 מפרץ חיפה • מימון אלקטרוניקה – הרצל 82 באר־שבע • ברנפלד אמנון – הגשילד 39 ראשל"צ • סלסטאר – ליבוביץ גשטן נהריה • אסתר אונברסל – ביאליק 2 רמלה • סמי אור – סמילנסקי 10 נתניה • ליפשיץ – בלפור 33 בת־ים • סלון גרון – יפת 103 יפו • מרכז המקררים – צ'לנוב 13 ת"א • סוכנויות דרום – הנורין 25 אשדוד • בל – קור – דובנוסקי 78 רמת־גן
משרד ראשי: תל־אביב – פילוט בע"מ, רח' הצפירה 19 טל. 03־383235
חיפה – פילוט בע"מ, כיכר מאירהוף 8 ק. אליעזר טל. 04־537268/9
[redacted]

גרדו חיש־גד אונו
המפתחות בפנים

עשרות מכוניות
פיאט אונו 89
בהגרלת חיש גד אונו.
וזו רק ההתחלה!
יותר מ־750,000 פרסים ביותר
מ־4,000,000 ש"ח.
מפעל הפיס
הכי משתלם לגרד חיש־גד Uno

הסהרנה

48 שעות של חגיגות מסורתיות של יהודי כורדיסטאן חול המועד סוכות תשמ"ט 28–29.9.88 בפארק הלאומי באשקלון

יום רביעי 28/9/88

10.00–06.00 התכנסות והתמקמות לפי הנחיות הסדרנים והמשטרה מוסיקת רקע כורדית

17.00–10.00 הופעת חובבים מעל הבמה
טכס הבאת ספרי תורה
תהלוכה לולבים ואתרוגים
מצעד מתולות של הלהקות
רחצה בים בחוף הפארק
בקור בתערוכה על העיר אשקלון
הקרנת סרטים על העיר אשקלון
אירוח באוהל עיריית אשקלון
ראיון, דוקומנטציה צלומים והסרטות
הופעת אמנים

17.30–17.00 תפילת מנחה וערבית ע"י הר' אליהו תנג'ה והר' יצחק בראשי

17.30–19.00 הופעת אמנים ולהקות

19.00–20.00 העצרת המרכזית בהשתתפות:
כב' ראש הממשלה – מר יצחק שמיר
מ"מ ראש הממשלה – מר שמעון פרס
יו"ר הכנסת – מר שלמה הלל
סגן ראש הממשלה – מר יצחק נבון
שר הבטחון – מר יצחק רבין
שר העבודה והרווחה – מר משה קצב
שרת הבריאות – הגב' שושנה ארבלי
מזכ"ל ההסתדרות – מר ישראל קיסר
יו"ר הסוכנות היהודית – מר ש. דיניץ
אלוף פיקוד הדרום – איציק מרדכי
המרכז למורשת המזרח – מר ג. יושע
מזכיר התאחדות ים – מר ניסן הרפז
ראש עיריית אשקלון – מר אלי דיין

דברי פתיחה –
חביב שמעוני מזכ"ל העדה
דברי קישור והנחיה: ד"ר דן רונן
הקראת שירים מפי המשורר י. יעקב

20.00–24.00 שמחת בית השואבה בהשתתפות להקות זמר מחול ודרמה

לאחר חצות ועד אור הבוקר
שירה הרקדה ושמחת
תהלוכת השכמה עם הזורנולת
והצגה במתחמי הפארק

יום חמישי 29/9/88

07.00–06.00 השכמה
נקיון השטח
מוסיקת רקע כורדית, שירי קודש

08.00–07.00 תפילת שחרית בבית כנסת במתחם ע"י מוסיה תנג'ה הר' זכריה בראשי
ארוחת בקר במתחמים

11.00–08.00 רחצה בים בחוף הפארק
הקלטות צילומים ראיון לדוקומנטציה
ביקור בתערוכת העיר אשקלון
הקרנת סרטים על העיר אשקלון
הופעת חובבים

11.30–11.00 דברי ברכה:
ארנון רונן, משה נחמיה, פאיק בבאי,
זקן מאיר, בבעתי ברוך, זכי לוי,
ד"ר רמי רחמים

13.30–11.30 תכנית אומנותית בהשתתפות אומנים אורחים ומבני העדה

14.00–13.30 תהלוכת סיום מסורתית במתחם של הלהקות וכלל התוגים
הרקדה כללית
ניקיון השטח

פירוט הלהקות והאומנים

התכניות וההופעות בהיהלם של רינה שרת מהמעגל לטיפוח ריקודי העדות של ההסתדרות, אבדהם סימנטוב מרכז מתנ"ס מגנים, יוסף רחמים קרית מלאכי, מרדכי זקן ממתנ"ס מגנים ואריה מועלם ממתנ"ס סעדי ציון

להקות כורדית

הופעה מיוחדת של הלהקה הכורדית מארמניה בראשותו של ברכון
להקת קרית מלאכי – מנהל יוסף רחמים
להקת מנוחה – מנהל עזרא עזרא
להקת המגנים ירושלים – מנהל מרדכי זקן
להקת בית רוס ירושלים – מנהל עובדיה יצחק
להקת התעמכים – אחראי יוסף רחמים
להקת ירדנה – מנהל דוד מנחם
להקת שבע אחיות – מנהל אריה מועלם
להקת ת"א–יפו – מנהלת נעימה אליהו
להקת חיפה – מנהלת צביה גליסקו
להקת הכתרים מכפר בילו – אחראי שמשון כלימי
להקת כורדית–סורית מגנים – אחראי רפי אברהם

נגני זוהולה וזורנה

צדיק זכריה – זורנה, יעקב – דוהולה; יעקב עובדיה – זורנה, הבן רחמים – דוהולה; ניסן מאשכול – זורנה, הבן רונן – זורנה, בועז – דוהולה; שמואל בית־יוסף – זורנה, שלום זקן – דוהולה; זבולוני אבי – זורנה, זבולוני איתן – דוהולה; אליהו מעפלה – זורנה.

זמרים כורדים

ניסן מרסל, מלכה ידסיהו – מגן יבנה, אהוד דוד – ממעוז ציון; נחמיה תוג'ה, יהודה צ'לסרו, אברהם בבבה, אליהו אליהו, ירון זקן, זקן ג'ורג'י, אליהו תוג'ה, נעים שלום ותחום מועלם מירושלים

אומנים אורחים

- איציק קלה והתזמורת בחסות מטה יהודה
- להקת פיקוד הדרום
- אבנר זקן ולהקות הלבבות
- ראובן ימין ולהקתו
- הזמר מישל סבח
- מגש צמח, סמיר שוקרי, עומר בדיחי – בחסותו של אלוף זקן

להקות אורחות

להקת הורה אשקלון אחראי עמוס אברהם; להקה גרוזינית אשקלון אחראי אבנר מימון בהדרכת צציה; להקת פעמי תימן אשקלון אחראי יעקב אטיאס; חבורת הזמר אשקלון אחראי מאיר אברג'יל; להקת פרחי קרית מלאכי; להקה תימנית מטה יהודה אחראי משה דוד; להקת ערבית מסכין אחראי דיהב מנסור; להקת הורה ירושלים, להקת פעמי תימן בהדרכת י. קורש; להקה ערבית מבקעה אל גרביה אחראי סמיר; להקה ערבית מפרדיס אחראי טהאר מוחסין; להקת הודית מאשדוד אחראית סוזי לוי; להקת מרוקאית מנתיבות – בהדרכת יהושע אולאי; להקת מחול מטה יהודה – בהדרכת צבי רפאל.

הארגון הארצי של יהודי כורדיסטאן בישראל ★ משרד החינוך והתרבות אגף התרבות והאמנות המרכז למורשת יהדות המזרח ★ עיריית אשקלון רשות הגנים הלאומיים

וידאו, טלויזיות וסטריאו באסמור.

קחו ב־13 תשלומים ללא תוספת מחיר וללא הצמדה

במבצע הנחות ענק ל־5 ימים בלבד. כל הקודם זוכה!

טלויזיות צבעוניות במבצע

מסך	מחיר רגיל	במבצע
14"	1,150 ש"ח	12x 79.-
16"	1,475 ש"ח	12x 96.-
20"/21"	1,690 ש"ח	12x115.-
20"/22"	1,850 ש"ח	12x148.-
27"	2,150 ש"ח	12x157.-

וידאו טייפים

תוצרת	מחיר רגיל	במבצע
J.V.C.	2,350 ש"ח	12x169.-
נשיונל	2,480 ש"ח	12x175.-
היטאצ'י	2,640 ש"ח	12x178.-
טושיבה	2,580 ש"ח	12x186.-
שרפ	2,170 ש"ח	12x167.-

אפשרות עד 60 תשלומים בתוספת ריבית והצמדה

- דיגיטאלי 2960 ש"ח מ 2340 ש"ח
- ממוחשב 8 שעות 2 מהירויות

טייפים דבלקסט ניידים החל מ־129 ש"ח

מחלקת הזדמנויות
וידאו טייפים החל מ 600 ש"ח
טלויזיות צבעוניות החל מ 500 ש"ח

מערכות סטריאו
משולבות ובחלקים החל מ־590 ש"ח

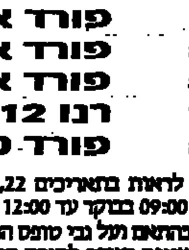

- המכירה בתשלומים לבעלי ויזה, ישראכרט ודיינרס
- מע"מ, גבייה + תשלום ראשון במזומן, עדיף ובמשא

אסמור

מרכז אסמור – דיזנגוף סנטר (ליד המשביר)
אסמור ת"א – רח' העליה 25
אסמור ר"ג – ז'בוטינסקי 79
* פתוח כל השבוע רצוף מ 09.00 – 19.00. פתוח מוצ"ש מ־19.00 – 22.00

MAGEN DAVID ADOM IN ISRAEL — מגן דוד אדום בישראל HEADQUARTERS — המרכז

מכרז רכב 3/88

מגן דוד אדום בישראל, מציע למכירה את הרכבים הבאים, ומבקש הצעות לרכישתם:

מס' רישוי	שנת ייצור	תוצר דגם	תאריך רישוי	הערות
13-233-84	84	פורד אסקורט 1.3	19.8.89	רדיו
27-161-83	83	פורד אסקורט 1.3	12.10.88	רדיו
27-162-83	83	פורד אסקורט 1.3	12.10.88	
27-163-83	83	פורד אסקורט 1.3	12.10.88	
11-076-82	82	פורד אסקורט 1.3	9.11.88	רדיו
11-789-82	82	פורד אסקורט 1.3	5.4.89	רדיו
13-186-82	82	פורד אסקורט 1.3	25.8.89	
417-238	78	רנו 12 סטיישן	27.12.88	
10-762-81	81	פורד טרנזיט 100	13.2.89	

את הרכבים הנ"ל ניתן לראות בתאריכים 22, 23 בספטמבר, ביחידת התחבורה רחוב השופטים 39 אזור התעשייה חולון, משעה 09:00 בבקר עד 12:00 בצהרים.

את ההצעות יש להגיש בהתאם ועל גבי טופס התנאים המיוחדים להשתתפות במכרז, אשר ניתן לרכשו ביחידת התחבורה, ולהכניסו במעטפה סגורה לתיבת המכרזים בבית מגן דוד אדום, רחוב יגאל אלון 60, תל־אביב, בין השעות 08:00–15:00.

המועד האחרון להגשת ההצעות 23.9.88 בשעה 12:00.

על המציע לצרף המחאה בנקאית לפקודת מגן דוד אדום בישראל, בשיעור 10% מערך ההצעה כפיקדון אשר המציע לא יהיה רשאי לתבוע החזרתו במקרה ויזכה בו מהצעתו. השלמת התשלום תבוצע תוך 7 ימים מיום קבלת ההודעה על הזכיה בהמחאה בנקאית לפקודת מגן דוד אדום בישראל.

העברת בעלות תבוצע ע"י הקונה ועל חשבונו.

אין מגן דוד אדום מקבל עליו אחריות כלשהי לתקינות הרכב, ואין הוא מתחייב לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.

במלאת שלש שנים

להמכון לחקר התלמוד ע"ש שאול ליברמן ע"י בית המדרש לרבנים באמריקה

הרינו מתכבדים להודיע על סעודה חגיגית שנתית

תואר יקיר המכון יוענק להחוקר התלמודי

פרופ' חיים זלמן דימיטרובסקי

במעמד זה נציין הופעת תוספתא ותוספתא כפשוטה סדר נזיקין לר' שאול ליברמן ז"ל

ונכבד את

מר הרמן מרקין

נדיב נכבד ונאמן לתורה ותרבות על חלקו בהוצאת התוספתא

הסעודה תתקיים ביום שלישי, א' דחוה"מ סוכות ט"ז בתשרי תשמ"ט (27.9.88)

בסוכת ביהמ"ד לרבנים באמריקה

ידידי המכון המעוניינים להשתתף מתבקשים לפנות ל־663261, 02-631121, מירי

אל תפגע בעצים – העיריה מחלקת סכך חינם!

אם אתה זקוק לסכך בסוכתך אל תפגע בעצים – בוא וקבל סכך חינם מהעיריה במקומות הבאים:

חינם!

מס' סד'	מקום התחנה	22.9.88 יום ה'	23.9.88 יום ו'
1.	תל־כביר ע"י המתנ"ס	8-9	-
2.	גן התקוה ע"י ביה"ס הגליל	8-9	8-9
3.	רח' ישראל מדי ע"י קופ"ח	8-9	-
4.	שדרות חכמי ישראל פינת מסילת ישרים	9-10	8-9
5.	בצרון רמת ישראל ע"י בית ברמן	9-10	9-10
6.	רח' הפלמ"ח רחבת בית הכנסת של הפועל המזרחי	10-11	9-10
7.	רח' בנימיני ע"י הכניסה לגן	10-11	10-11
8.	גן הכובשים ע"י שוק הכרמל	11-12	-
9.	מינהל יפו רח' התקומה	11-12	10-11
10.	שדרות סמאטס ע"י בית הכנסת	12-13	11-12
11.	רמת אביב ע"י ביי"ס אלזאס - ברודצקי	12-13	11-12
12.	מעוז אביב ע"י הצרכניה	13-14	12-13
13.	הדר יוסף במגרש ריק בפינה רח' קהילת יאסי ליד מועדון תרבות	13-14	-
14.	רמת החייל כרטגב קם פינת עלי הגרדום	14-15	12-13
15.	רח' הודף היומי - פינת הצנחנים	14-15	12-13
16.	רח' נחמני כפר אלברט	11-12	-
17.	רח' טשרניחובסקי רחבת הכניסה לגן מאיר	11-12	-

מלכין אמנון – תלמים בע"מ

למכירה בהזדמנות חמרה, חול ברעננה חול ליד הבורסה בר"ג, טל: משרד 052-445547

אלי שלוש

שדכן משפחתי אמין (לא משרד) בעל קשרים ומאגר פנויים/יות איכותיים, משכילים ומבית טוב...
מציע דרך אמינה, מכובדת ופרטית להכיר בני זוג רציניים לנישואין!
פנה/י לאלי
בבית לשרותך גם בשבת
03-990507, 03-991949

בנק ישראל

הודעה על תוצאות מכרזים

ביום 18.9.88 הוצעו לציבור איגרות חוב באמצעות מכרזים למסירה ב־31.10.88.

להלן פירוט הסדרות שהונפקו ותוצאות המכרזים.

סדרה	הצמדה	מחיר המכירה	שיעור ההקצאה ב־%	הכמות שנמכרה במליוני ש"ח
"שגיא" 4230 ב"א	מדד	102	50.85	25
"גליל" 4807 ב"א	מדד	97.5	54.25	25

הזמנות במחירים הגבוהים ממחיר המכירה סופקו במלואן.
הזמנות במחיר המכירה סופקו בחלקן לפי שיעור ההקצאה הרשום לעיל.
הזמנות במחירים נמוכים ממחיר המכירה לא סופקו.

בנק ישראל

הודעה על תוצאות מכרזים

ביום 18.9.88 הוצעו לציבור איגרות חוב באמצעות מכרזים.

להלן פירוט הסדרות שהונפקו ותוצאות המכרזים.

סדרה	הצמדה	מחיר המכירה	שיעור ההקצאה ב־%	הכמות שנמכרה במליוני ש"ח
"שגיא" 4229 ד'	מדד	102	14.89	60
"גליל" 5202 ב'	מדד	97.5	32.48	30

הזמנות במחירים הגבוהים ממחיר המכירה סופקו במלואן.
הזמנות במחיר המכירה סופקו בחלקן לפי שיעור ההקצאה הרשום לעיל.
הזמנות במחירים נמוכים ממחיר המכירה לא סופקו.

קריאה להצלת משפחה!!!

קריאתנו בזעקה אליכם, חוסו נא על משפחה המונה 12 נפשות, ששקעה בחובות עצומים עקב מחלתו של ראש המשפחה בגידול ממאיר נדיר והצורך הדחוף בהטסתו לחו"ל.

בקשתנו מקרב לב דואב, אנא שאו ידיכם קודש והרימו נדבת לבבכם להצלתה הכלכלית של המשפחה, העומדת על סף התמוטטות ופת לחם.

וכל המסייע להחיות נפשות המשפחה הנאנקת, ירחמו עליו מן השמים שלא יאונה לו כל רע בחייו.

לכל תרומה תישלח קבלה

הכתובת למשלוח תרומות: ת.ד. 31955, ירושלים, או לחשבון בנק פא"י סניף מס' 185 ירושלים, לחשבון מס' 105343315.

הועד האולימפי בישראל מכרז למכירת מכונית פורד אסקורט 1300 סמ"ק

– מספר רישוי 33-751-86

המכונית כשירה לנסיעה עם טסט בתוקף. בדבר פרטים יש להתקשר לגב' גליקמן אסתר בטלפון: 03-5610869 בין השעות 08.30–14.30.

בדיקת הרכב בתאריכים 28–29 בספטמבר 1988, במקום חניית הרכב ברח' הארבעה 6 תל־אביב ועיון בתיק הרכב באותה הכתובת.

הצעות יש להגיש במעטפה סגורה הכוללת המחאה בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה עד יום ג' 4 באוקטובר 88 שעה 09.00. במקרה שהזוכה המוכרז יחזור בו מהצעתו, לא יהיה רשאי לתבוע החזרת הפקדון.

אין הועד האולימפי בישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הזוכה במכרז יעביר בעלות מיד עם קבלת ההודעה על הזכיה במכרז ויוציא מיד את המכונית.

לאיסוף קירות נגד דסיבות

גומיקיר – גומי גזלי שקוף
04-751112 • 03-310887 • 02-346644

משרד החינוך והתרבות המזכירות הפדגוגית

היחידה לחינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום, המרכז הפדגוגי המשולב — עיריית תל־אביב־יפו מנהל החינוך והתרבות

יצא לאור

מצע בחירות

חוברת הפעלות בנושא הבחירות, מיועדת לכיתות החטיבה העליונה.

ניתן להשיגה:

1. במרכז הפדגוגי המשולב, רח' טשרניחובסקי 22, תל־אביב. טלפון: 03-289843
2. במרכז לשלום, החשמונאים 107, תל־אביב. טלפון 03-5612266/7/8
3. במרכזיות הפדגוגיות ברחבי הארץ.

הנהג, עשה לך מנהג קבוע – קח עמך חייל לדרך

صكتا من الاهل

هكذا من الاهل

בידור

עירית תל אביב-יפו
מינהל החינוך הנוער והתרבות

החברה לפיתוח יפו העתיקה
העמותה לתיירות תל־אביב יפו

מוסיקה דה־קאמרה

יפו העתיקה חוה"מ סוכות 26-29 בספטמבר 1988

מנהל מוסיקלי: נעם שריף

נמשכת מכירת הכרטיסים

שני 26.9.88

"בטהובן" -
כל הסונטות לכינור ופסנתר" (חלק א') (1, 2, 4, 3).
מרק לובוצקי - כינור, בוריס ברמן - פסנתר.
התמאם ב־20:00

"ירק שוברט" -
הרביעיות לכלי קשת. חברי השמיניה הוינאית:
"העלמה והמוות" ו"רוזמונדה" כליף ב־20:00

"רסיטל בסימטה" -
קוליה בלכר - כינור, אלן מרקס - פסנתר. מיצירות
פורה, ברהמס מוצרט בריז, ראוול.
תאטרון הסמטה ב־20:30

"בארוק בכלים עתיקים" -
גייל פלדמן - סופרן, מריון פרברוקן - חליליות, איימי
ברוזו - צ'לו, הנס כריסטיאן אוילו - כינור, מרטן
רוט, חליל, צבי מניקר ודוד שמר - צ'מבלו. מיצירות
פרסל, טלמאן,
ייס באך, קיפעי באך. מוזיאון איי ב־21:00

"גיטרה קלאסית בעומר כיאם" -
אורלי לבן־טובה, גיטרה. מיצירות באך, אלבניז,
דביסי וקטעי מוסיקה מדרום אמריקה.
עומר כיאם ב־21:30

"ירק שוברט" -
הסוחות היפה", מחזור שירים. יוזף פרושקה -
טנור, הנס דיטריך פרייר - פסנתר. התמאם ב־22:00

"שלישיית אמאטי" -
שלישיות לפסנתר ולכלי קשת מאת היידן,
שוסטקוביץ' סמטנה. כליף ב־22:00

"באך בכנסיית עמנואל" -
סוויטות לצ'לו סולו - עוזי ויזל, צ'לו ב־19:00,
היצירות לעוגב (חלק א') -
מרי קלר אלן, עוגב. ב־20:30,
אמנות הפוגה - הרביעיה הישראלית. ב־22:30.

שלישי 27.9.88

"ירק שוברט" -
הסונטינות לכינור ופסנתר יואל סונה, יואל סונה -
כינור, יונתן זק - פסנתר. התמאם ב־18:00

"בטהובן" -
"כל הסונטות לכינור ופסנתר" (חלק ב') (6, 5, 7).
מרק לובוצקי, בוריס ברמן - כליף ב־18:00.

"בטהובן" -
"כל היצירות לצ'לו ופסנתר" (חלק א'). עוזי ויזל -
צ'לו, ארנן ויזל - פסנתר וריאציות וסונטות
אופ 102 מס' 2 אופ 5 מס' 2 התמאם ב־20:00.

"ירק שוברט" -
החמישיה ב־דו מינור לכלי קשת, רביעיה
ב־סול מינור לכלי קשת חברי השמיניה הוינאית.
כליף ב־20:00.

"שלישיית פונטנה" -
שלישיות לפסנתר ולכלי קשת מאת בטהובן,
מנדלסון, ברהמס. מוזיאון איי ב־20:00.

"גיטרה קלאסית בעומר כיאם" -
אברהם ספקטור, גיטרה. מיצירות סקרלטי,
פונסה, וילה לובוס, גוליאני, אלבניז, לאורו,
טורנה, מטשלק. עומר כיאם ב־21:30.

"מוסיקה נובה" -
נעם יוני - מנצח, מירה זכאי - קונטראלט.
מיצירות שנברג, ובנך, יוהס. כליף ב־22:00.

"ירק שוברט - מסע החורף" - מחזור שירים,
רוברט הול־באס, אולג מייסנברג - פסנתר.
התמאם ב־22:00

"בארוק עם מיכאל מלצר וחבריו" -
מיצירות סמרטיני, טלמאן, ויואלדי.
מוזיאון איי ב־22:30.

"באך בכנסיית עמנואל" -
הסונטות לכינור - מנחם ברויאר - כינור, אלדד
נוימרק - צ'מבלו, ב־18:30. היצירות לעוגב
(חלק ב') מרי קליר אלן - עוגב ב־20:30.
המינחה המוסיקלית (בעיבודו של זאב תלמי)
אנסמבל הסולנים ב־22:30

רביעי 28.9.88

"בטהובן" -
כל היצירות לצ'לו ופסנתר" (חלק ב') עוזי ויזל -
צ'לו, ארנן ויזל - פסנתר סונטות אופ 5 (1), 102 (1)
אופ 69, וריאציות. התמאם ב־18:00.

"בטהובן" -
כל הסונטות לכינור ופסנתר" (חלק ג') (8, 10, 9)
מרק לובוצקי - כינור, בוריס ברמן - פסנתר.
כליף ב־18:00

"ירק שוברט" -
השלישיות לפסנתר ולכלי קשת. השלישיה
הישראלית. כליף ב־20:00.

"שלישיית אמאטי" -
שלישיות לפסנתר ולכלי קשת. מאת בטהובן,
ארנסקי, ראוול. מוזיאון איי ב־20:00

"גיטרה קלאסית בעומר כיאם" -
קוסטין קנליס, גיטרה. מיצירות דאולנד,
אגואדו, רק, בראואר, וילה לובוס.
עומר כיאם ב־21:30.

"ירק שוברט" -
"שירת הברבור", מחזור שירים. רוברט הול־
באס, אולג מייסנברג - פסנתר. התמאם ב־22:00

"ירק שוברט" -
חמישית "דג השמך" עם אולג מייסנברג, פסנתר.
רביעיית כלי הקשת הוינאית.
כליף ב־22:00

"בארוק במוזיאון" -
"צלילים מן הארמון" עם אנסמבל ליאונרדו.
מוזיאון איי ב־22:30

"באך בכנסיית עמנואל" -
סוויטות לצ'לו סולו מס' 3, 5
בוריס פרגמנציקוב, צ'לו. ב־18:30.
היצירות לעוגב -
(חלק ג') מרי קליר אלן, עוגב ב־20:30
וריאציות גולדברג - אלדד נוימרק, צ'מבלו. ב־22:30

"ירק שוברט" -
היצירות לפסנתר (חלק א') ולטור האוציג -
פסנתר. פנטסיות: הנודד, גרצר, ועוד.
התמאם ב־20:00.

"מלחינים מבצעים את יצירותיהם" -
תצוגת כלי נגינה אלקטרוניים ומחשבים
בתאטרון הסימטה מ־17:00
לאורך כל הערב: סדנה למוסיקת מחשבים
בהנחיית נעם שריף

חמישי 29.9.88

"ירק שוברט" -
היצירות לפסנתר (חלק ב'). ולטור האוציג - פסנתר.
ממנוטים מוסיקאליים, ולטים אצילים ועוד.
התמאם ב־18:00

"מתולות הבארוק והרנסאנס" -
עם מדלן אינגלהרן וגלן רייט - רקדנים, והתזמורת
הקאמרית רחובות בניצוח אבנר בירון. כליף ב־18:00.

"ירק שוברט" -
השמיניה ב־פה מג'ור. השמיניה הוינאית.
כליף ב־20:00

"רסיטל במוזיאון" -
קוליה בלכר - כינור, אלן מרקס - פסנתר. מיצירות
ברהמס, פרוקופייב, מוצרט, בלכר, סרסטה.
מוזיאון איי ב־21:00

"חליל, קול וגיטרה בעומר כיאם" -
אורלי לבן־טובה - גיטרה, אווה ברצבי - סופרן, ומרי
איסלר־קאשי - חליל. מיצירות בריטן, פרטן, סייבר,
גרשווין ואחרים. עומר כיאם ב־21:30

"ירק שוברט" -
מיצירות לפסנתר בארבע ידיים. פנטסיה בפה מינור,
ועוד. ברכה עדן ואלכסנדר תמיר התמאם ב־22:00

"שלישיית פונטנה" -
שלישיות לפסנתר ולכלי קשת, מאת היידן, דבז'יק,
רחמנינוב כליף ב־22:00

"באך בכנסיית עמנואל" -
הסונטות לחליל ולצ'מבלו - אורי שוהם - חליל,
אלדד נוימרק - צ'מבלו ב־18:30
היצירות לעוגב (חלק ד') - מרי קליר אלן - עוגב. ב־20:30.

"רסיטל בתמאם" -
בוריס פרגמנציקוב - צ'לו, פאול גילילוב - פסנתר.
שוברט: ארפג'ונה, שומן: סונטה, שומן, רומנסות
ועוד. התמאם ב־20:00

סדנה למוסיקת מחשבים בהנחיית נעם שריף
מלחינים מבצעים את יצירותיהם.
תצוגת כלי נגינה אלקטרוניים ומחשבים.
בתאטרון הסימטה מ־17:00.

**למחזיקי כרטיסי אשראי
טל. 221792 ,239258
מ־9 בבוקר
עד 11 בלילה רצוף**

מחירים עממיים 10-15 ש"ח

מספר הכרטיסים מוגבל

כרטיסים ניתן להשיג:
"הדרך" אבן גבירול 90 ת"א טל. 248787, 248844. "קסטל" אבן גבירול 153 ת"א טל. 444725, 447678.

הבילוי המשפחתי בחג הסוכות
בחוף צמח

חוף כיפים ושעשועים
על שפת הכנרת

כל המשפחה חוגגת

חוף רחצה וכיופים	בימת ארועים מרכזית	ימיה
★ מרחבי דשא מוצלים	★ צוות בידור וליצנים	★ קייקים
★ מגלשות מים	★ משחקי חברה ושעשועונים	★ סירות מתנגשות
★ עולם הילד — בריכה לפעוטות	★ מחול איירובי	★ אופני מים
★ מגלשות לילדים ולזאטוטים	★ הקוסם אלאדיני	★ סירות פדלים
★ מזרקות מים	★ תחרויות היתוליות	★ מזרוני מנוע
	★ מופעי זמר שונים	

מלתחות מפוארות ★ כסאות נח ★ מזנון ומסעדת חוף ★ שרותי הצלה ועזרה ראשונה צמודים

החוף פתוח בחג הסוכות מ־26.9 ועד 3.10 בין השעות 9.00 עד 17.00

★ ביום ד' 28.9 הפלה בכנרת — כניסה לקהל בשעה 18.00.

להזמנות: חוף צמח טל' 06-752424, 06-752440, 06-752426. במשרד בתל־אביב גרונן 17 ב' טל' 03-5448003. ובכל המשרדים ברחבי הארץ.

חוף צמח — עם קורים הדברים

הפסטיבל ה-9
לתיאטרון ישראלי אחר
עכו תשמ"ט 1988
חוה"מ סוכות טו-יח' בתשרי 29.9-26.9

נותרו עוד 6 ימים לפסטיבל

כרטיסים במכירה מוקדמת:
ת"א: "קסטל" – אבן גבירול 153 טל. 447678, 03-444725
"הדרך" – אבן גבירול 90 טל. 248844, 03-248787
חיפה: "גרבר" – הנשיא 129 טל. 04-384777
ירושלים: "בימות" – שמאי 8 טל. 02-240896
עכו: קופת האודיטוריום.

משרד החינוך והתרבות, המועצה הציבורית לתרבות ואמנות – מדור התיאטרון, משרד התיירות, הסוכנות היהודית, עיריית עכו, החברה לפיתוח עכו העתיקה, קרן תרבות אמריקה־ישראל, קש"ת – קשרי תפעולי תרבות, מפעלות דיסקונט לתרבות ואמנות.

מוזיאון ארץ־ישראל - תל־אביב מציג:

תל־אופיק
קרזוי הימים

חוויה אור קולית מרהיבה
באודיטוריום החדש במוזיאון

אלפי תמונות, סרטים ופעלולים מ־47 מקרנים על מסכי ענק.
בתכנית שתוקרן בימים:
א'-ד' בשעות 11:00, 12:30
ג' גם בשעה 18:00
ו'-שבת בשעה 11:00
משך התכנית 45 דקות. כרטיסים משולבים (ביקור + חוויה) בקופת המוזיאון.
למנויים – חינם. יש לתאם ביקורי קבוצות בטל' 03-415244 שלוחה 62.
המוזיאון פתוח: ימים א'-ה' 9:00-14:00, יום ו' 9:00-13:00
יום ג' 16:00-19:00, שבת 10:00-14:00.
ב־10-11 לא תוקרן התכנית.
מוזיאון ארץ־ישראל – תל־אביב, רח' האוניברסיטה 2, רמת אביב.

האם קראת
כבר את
את

בסוכות... בחופש!
בוא להנות מהנופש

בכל מקום בארץ יש
לחברה להגנת הטבע
הצעות עבורך

מסלולי מים בחרמון, פריחה בגולן
רחצה במעיינות הגליל ובים,
אסיף – מסיק ובציר בכרמים
קונצרטים בטבע, רכיבה על סוסים
קניונים במדבר, רכיבה על גמלים
צלילה באילת, אתרים דרומיים

בוא עם משפחתך לבלות 3-5 ימים
(באוטובוס או מכונית פרטית)
בנופש משולב עם טיולים, בלווי מדריכים מנוסים,
תוכלו להנות מפעילויות מגוונות לפי האתרים:
מגורים נוחים בחדרי משפחה. כולל בכלכלה מלאה (כשר)

3 מחזורי נופש בסוכות
30.9-3.10/27-29.9/23-26.9

*מותאים גם לשומרי מסורת

פרטים והזמנות גם באמצעות כרטיסי אשראי
מח' טיולים: רח' השפלה 3, ת"א טל. 382501(03) ירושלים 222357(02)
כרמיאל 981010(04) ב"ש 32156(057) חיפה 664135(04)

החברה להגנת הטבע

הפקה ... אחת לימים הטובים
"את המגילה"
[illegible]
יעקב אלפרון, מוטיקה גרדימן
דינה סגל
[illegible]
רפי ... אסר, אשה גלינסקי
בלוויי תזמורת ... של אלונה ...

22.9 תל־אביב, יד לבנים 20:30	29.9 תל־אביב, יד לבנים 20:30
24.9 רמת־גן, מופ"ת 20:00	30.9 חולון, ק. שרת 20:00
26.9 טבריה, יד שטרית 20:30	1.10 ירושלים, ת. שרובר 20:00
27.9 תל־אביב, יד לבנים 20:30	

[illegible]

מבלים בעמק סתיו

בואו להשתתף ולבלות בארועי הסתיו, בעמקים.
תוכלו להנות גם מפינות משחק ופקניק, מקווי מים, חורשות מצילות, אתרים מעניינים ושפע מסלולי טיול מרתקים.
זה הזמן להנות מרחצה משפחתית בברכת המים של מעיין חרוד או בגן השלושה (סחנה)

26/9/88 יום ב' חוה"מ סוכות - פתיחת הביאנלה ה־2 הבינלאומית לצילום
במשכן לאמנות בעין חרוד. תצוגה ארועים לכל המשפחה יתקיימו במשך כל חג הסוכות משעה 09:00. בתערוכה מוצגות עבודות נבחרות של צלמים מאירופה, ארה"ב וישראל, ועורכות סדנאות והפעלות בכל תחומי הצילום
פרטים במשכן לאמנות 06-531670

27-30/9/88 חוה"מ סוכות מוסיקמרה — ארועי מוסיקה למער
קיבוץ עין השופט, בשעות הבוקר ואחה"צ. תזמורות כלי נשיפה, צוותי מוסיקה קאמרית, התזמורת הסימפונית הצעירה, מקהלה ותזמורת בני הקיבוצים ועוד. החזרות והקונצרטים פתוחים לקהל.
פרטים 04-891152-4

28/8-20/10/88 ציפורים נודדות בעמק
תחנת צפייה בנדידת עופות דורסים, שקנאים וחסידות ליד תחנת הדלק של קיבוץ אלונים. כל יום 10.00-13.00. בשבתות ובחגים הדרכה ללא תשלום בשעה 11:00. לקבוצות - 02-741661.

28/9/88 יום ד' חוה"מ סוכות - קונצרטבע במיקהל.
באמפי המיקהל (ליד מעיין חרוד) תופיע התזמורת הקאמרית הישראלית
ביצירות: ★ פטר והזאב ★ קרנבל החיות,
בהשתתפות: עזרא ועדית דגן.
בבוקר היום תוכלו להשתתף במסלולי טיול לכל המשפחה המודרכים ע"י החברה להגנת הטבע ובסיומם בקונצרטבע. פרטים והרשמה לטיולים 03-382501

1/10/88 מוצ"ש ערב הצדעה לגבעטרון
במיקהל ליד מעיין חרוד, לציון 40 שנות זמר עברי, הגבעטרון בתוכניתם החדשה "אחר קצר" אמן אורח — שרהל'ה שרון.

כרטיסים לקונצרטבע ולגבעטרון
כרטיס כניסה לכל מופע במחיר 13 ש"ח
ניתן לרכוש:
בת"א — הדרך 03-248787, קסטל 03-444725 טבריה — מועצת הפועלים
חיפה — גרבר 04-384777 עפולה — קשר העמקים 06-596324
עמותת התיירות בעמקים 06-531480
וביום המופע בכניסה למעיין חרוד.
שינויים אפשריים

העמקים - לטייל בתוך חוויה.
משרד התיירות, המחלקה לפיתוח תיירות פנים
עמותת התיירות בעמקים

בס"ד
ושאבתם מים בששון באפיקי מים בסוכות
קיבוץ חפץ חיים מזמין את הציבור הדתי לשמוח וליהנות באווירה חגיגית עם כל המשפחה
בפארק השמחה — פארק מים ומיתקני לונה פארק
בשעה: 4.00 אחר הצהרים בכל יום שמחת בית השואבה
בהשתתפות: ★ האחים ברונר
★ החליל חנן קונסמן
חג שמח ומועדים לשמחה

פנויים/יות !!!
"אקדמיק" — עמותה לסטודנטים/יות ואקדמאים/יות בכל הגילים ומכל רחבי הארץ.
תכירו: משאת רופאים, עורכות־דין, אחיות, מהנדסים, מורים, סטודנטיות לקולנוע ולאמנות ועוד ועוד.
03-226464, 03-5131718, 03-333636 —
24 שעות ביממה + שבתות וחגים

המעוניינים לפרסם
ב"פנאי"
מוסף הבידור של "מעריב"
מתבקשים להתקשר לטלפונים: 03-439249, 03-5611383

א'

30 סרטים חינם!

מבצע מנויים מדהים

רק "אימפריה של קולנוע" רשת ספריות הוידאו הגדולה והאמינה ביותר בארץ יכולה להציע לך מבחר כזה:

מנוי ל-60 סרטים ב-50% הנחה

בדוק והשווה את רשימת הסרטים ותראה שרק "אימפריה של קולנוע" יכולה לתת לך:

★ 60 סרטים מעולים במחיר של 125 ש"ח בלבד

לבחירתך מאות סרטי מתח, דרמה, פעולה, קומדיה ועוד הנכללים במבצע בלעדי - חמני לתקופה מוגבלת.
המבצע מיועד למנויים חדשים וגם לבעלי מנוי רגיל ברשת האימפריה.
★ לפי תקנון המבצע הנמצא בספריות.

■ 200,000 קסטות ■ 80 ספריות ■ 1,200 סרטים
■ 300 סרטים חדשים כל שנה

אימפריה
מקבוצת איטונגמא

אימפריה של קולנוע

ירושלים: דיסקין 9 קרית וולפסון טל. 02-666141 **רמת גן:** בית אבגד, ז'בוטינסקי 5 טל. 03-7520140 **חיפה:** חלוצי התעשיה 53 מפרץ חיפה טל. 04-728189 **באר שבע:** הרצל 58 טל. 057-76023

— חדש —
סוכת שלום
מאת יהושע בר-יוסף

חמישים אברכים ובני משפחותיהם מתיישבים בסוכת שלום. נופי צפת, העיר הקסומה, משורטטים בידי יהושע בר-יוסף באהבה ובגעגועים.

להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ ובחנויות ספרית מעריב:
תל-אביב, דרך פ"ת 72א' ● ירושלים, הלל 16 ● חיפה, בן-יהודה 29 ● באר-שבע, קק"ל 90

ספרית מעריב

ספרים מבית טוב - ספרי מעריב

פרסום לשבוע במוסף "פנאי" של מעריב —
יש תגובות
— עכשיו במחירי מבצע!
03-5611383 ,439249

רות לרין
ראשה גלינסקי
בעמק סחין
טיול בתוך חויה.
ושאבתם מים בששון באפיקי מים בסוכות
בפארק השמחה — פארק מים ומיתקני לונה פארק
★ האחים ברונר
★ רומן קונסטן
חג שמח ומועדים לשמחה
פנויים/יות !!!
המעוניינים לפרסם ב"פנאי"
מוסף הבידור של "מעריב"

صكتا من الاصل

صكنا من الاهل

במלאת שש שנים לפטירתו של בעלי, אבינו ואחינו היקר

ישראל טופל ז"ל

תתקיים אזכרה ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 15.30, בבית העלמין בנחלת־יצחק.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

במלאת חמש־עשרה שנה לנפילתו של בננו היקר

סרן עמנואל בן־ישי (מנו) ז"ל

נעלה לקברו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22 בספטמבר) בשעה 16.00, בבית העלמין בכפר עציון.

משפחת בן־ישי כפר עציון

לחיה, קותי אפרת ואלון

כואבים ללא שאת את נפילתו של נכדנו ויקירנו

סגן
אמיר יקותיאל
ז"ל

סבא וסבתא פנחס ורבקה יקותיאל ים
לאה ויוסי משעלי ים
חיים וחיה יקותיאל קיבוץ סער
נתן ויהודית יקותיאל ים
זהבה ועמוס בהיר חיפה
אלנה ואביגדור הנגבי נס־ציונה
יוסי ורחל יקותיאל כפר־סבא

אוניברסיטת תל־אביב
ביה"ס למדעי היהדות
והחוג להיסטוריה של עם ישראל

לחיה וצבי יקותיאל ובני המשפחה
אתכם באבלכם הכבד על בנכם

אמיר ז"ל

שנפל על משמרתו

לאלון, אפרת, חיה וצבי

מתאבלים מרה בנפול בנכם היקר

סגן אמיר יקותיאל
ז"ל

ג'ירגד חברה לרכב בע"מ
קרב מועדון קליטה בע"מ

במלאת חמש־עשרה שנה לנפילתו של

צביקה בשן־בורנשטיין
ז"ל

נפקוד את קברו בבית הקברות הצבאי בקרית־שאול ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 15.00.
מוקירי זכרו מוזמנים.

המשפחה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסה אזרחית דואבת ואבלה על מותה של

פרופ' אמריטוס
רחל שילון ז"ל

מראשוני המורים והחוקרים בטכניון ומכונני התחנה לחקר הבניה

דיקן הפקולטה
חברי הסגל והעובדים

היקרה לנו מכל

מרים בן־פורת

מוסיה לבית פולניק מלידא

איננה

הלוויה תתקיים ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 1.00 בצהריים, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים. אוטובוס ייצא, בשעה 12.00 בצהריים, מבית המנוחה ברחוב הירקון 305, תל־אביב.

המתאבלים:
בעלה: משה
בנותיה: רלי ודובה דיאמנט וב"ב
ליאורה ויהודה סגל וב"ב
שרה וחיים כהן וב"ב
סמדר ואריק גלבוע וב"ב
אחותה: פייגלה וולפסון וב"ב
(בנומל ובלנינגרד, רוסיה)

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

מרים ירון

הלוויה תתקיים היום, יום שלישי, ט' בתשרי תשמ"ט (20.9.88), בשעה 10.00 לפנה"צ, בבית העלמין "הדרום" (בגבול חולון–בת־ים).
נפגשים ליד השער הראשי.

האבלים: בעלה: יוסף
בנה וכלתה: רפי וורד ירון
והנכדות

במלאת שלושים לפטירתה של

בינה גרוסמן ז"ל לבית קוטינסקי

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 16.00, בבית העלמין בהרצליה.
אוטובוס ייצא, בשעה 15.45, מבית המשפחה ברח' מוהליבר 1 בהרצליה.

בעלה: יהושע גרוסמן
בנה: צחי גלבוע וב"ב
בתה: דגנית שגיא וב"ב
בתה: רחלי גרוסמן
אחיה: משה קוטינסקי וב"ב
המשפחה

במלאת חמש־עשרה שנה לנפילתו של בני ואחינו

רס"ן חודדה יהודה הי"ד

ובמלאת אחת־עשרה שנה לפטירתו של בעלי ואבינו

חודדה ששון ז"ל

תתקיים אזכרה לזכרם בביתנו באלרואי ביום חמישי, כ"ה בתשרי תשמ"ט (6.10.88), בשעה 16.00.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת בני, אחי ואבינו היקר

יגאל רביב ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שישי, י"ב בתשרי תשמ"ט (23.9.88), בשעה 11.30 בבוקר, בבית העלמין בהרצליה.

אביו: חיים רבינוביץ
אחיו: רמי רבין וב"ב
ילדיו: עדי ושירלי

במלאת עשרים שנה לנפילתו של בננו ואחינו היקר

סמל שמואל ריטבלט
הי"ד

על הגנת המולדת

תיערך אזכרה והתייחדות עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 15.00, בבית העלמין הצבאי בחוף הכרמל, חיפה. נפגשים ליד שער בית העלמין הצבאי.

המשפחה השכולה

במלאת חמש־עשרה שנים לנפילתו של יקירנו

סרן אילן בנין הי"ד

במלחמת יום הכפורים

תתקיים אזכרה ליד קברו בבית הקברות בכפר שמריהו ביום שישי, י"ב בתשרי תשמ"ט (23.9.88), בשעה 13.00.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

ראובן גולדברג

איש ישר ורב מעש, מוותיקי ההגנה
ממארגני כופר היישוב
גזבר כבוד לשכת המסחר לשעבר

האבלים:
אשתו: סוניה
בתו: ברוריה בנדלוביץ וב"ב
בתו: יעל פרידמן וב"ב
הנכדים, הנינים וכל המשפחה בארץ ובחו"ל

הלוויה תצא היום, יום שלישי, ט' בתשרי תשמ"ט (20.9.88), בשעה 10.00, מבית הלוויות העירוני, רח' דפנה 5, ת"א, לבית העלמין בקרית־שאול.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

דבורה יבנה

על מועד הלוויה ניתן לברר בטלפונים 03־742490, 03־9369007, 052־22305.

האבלים
בניה וכלותיה: יוחנן וחנה יבנה
יהודה ודרורה יבנה
איתן וברכה יבנה
ונכדיה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

יצחק פרל ז"ל

תתקיים האזכרה מחרתיים, יום חמישי, 22.9.88, בשעה 16.15, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים.
נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתה של

בת־שבע כצנלסון

לבית נגל

יתקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בסנהדריה בירושלים ביום חמישי, י"א בתשרי התשמ"ט, 22.9.88, בשעה 16.30 אחה"צ.

תודתנו העמוקה נתונה לכל המנחמים

שולמית כצנלסון וב"ב — רות תמיר וב"ב

ביום השנה לנפילתו של בננו היקר

רפי (רפאל) פרבמן ז"ל

במלחמת יום הכיפורים

נתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 4 אחה"צ, בחלקה הצבאית בקרית־שאול.

המשפחה

במלאת חמש־עשרה שנה לנפילת יקירנו

הטייס
סרן דוד דותן (דודו דימנט) ז"ל

במלחמת יום הכיפורים

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 5.00 אחה"צ, בבית הקברות הצבאי בחיפה.

המשפחה

במלאת חמש־עשרה שנה למלחמת יום הכפורים
נעלה לקברם של בנינו־חברינו

יוסף יציב ז"ל
אבנר רון ז"ל
יואב יקיר ז"ל
יוסי ברוך ז"ל

ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 16.00.

המשפחות
ובית כפר רופין

במלאת חמש עשרה שנה
למלחמת יום הכיפורים
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו של יקירנו

מוטי בן יצחק

אשר נפל בשבי המצרי

ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.1988, בשעה 4.00 אחר־הצהרים בבית הקברות בבאר טוביה.

המשפחה

במלאת שנתיים
להרצח יקירנו

דב פורת ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 15.30, בבית העלמין בחולון, ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת חמש עשרה שנים לנפילתו בקרב של יקירנו

בני (ברנרד) זילבר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו, ביום שישי, י"ב בתשרי תשמ"ט (23.9.88) בשעה 12.30 בבית העלמין הצבאי בקרית שאול.

המשפחה

אזכרה במלאת חמש־עשרה שנים לנפילת

רס"ן בנימין (בני) קצין
הי"ד

במלחמת יום הכיפורים

נעלה לפקוד את קברו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 17.00 אחה"צ, בחלקה הצבאית בבית העלמין הישן ברעננה.
בשעה 20.00 בערב ייערך במרכז הקהילתי "היכל בנימין" ערב עיון בנושא: הגבורה ביהדות

ישתתפו: תת־אלוף יוסי בן חנן (קצין שריון ראשי)
הרב אמנון שוגרמן (ראש ישיבת הגולה)
מר נתן שצ'רנסקי
דברים בשם המשפחה אביחי קצין
מנחה: הרב ד"ר חיים שיין

– הציבור מוזמן –

במלאת חמש עשרה שנים לנפול יקירנו

רס"ן משה ויתקין
הי"ד

בקרב על הפירדאן

נתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 15.00 בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.

אוטובוס יצא מבית ההורים, שד' נורדאו 17 ת"א בשעה 14.30.

המשפחה

במלאת חמש עשרה שנים לנפילת יקירנו

סגן יורם לצטר
הי"ד

במלחמת יום הכיפורים

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.1988), בשעה 15.00, בבית העלמין הצבאי בקרית שאול, חלקה 9.
נפגשים ליד קברו של יקירנו.

המשפחה

אזכרה ליקירתנו

גאולה אופיר ז"ל

תתקיים ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 16.00, בבית העלמין בכרכור.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

יהושע (סטאשק) הפטקה

הלוויה תתקיים היום, יום שלישי, 20.9.88, בשעה 10.30 בבוקר, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים.
נפגשים ליד השער החדש.
נא להימנע מביקורי תנחומים.

המשפחה המתאבלת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אשתי ואחותנו היקרה

סימה בת ששון איצקוביץ ע"ה

לבית לגר

ארונה יגיע היום, ערב יום כיפור, טיסה 004.
הלווייתה תצא היום, בשעה 10.00, מקרית קרעטשניף לבית העלמין ברחובות.

המתאבלים: בעלה
אחיותיה: צירל שטיין
קריינדל אונגר

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה בשיבה טובה של אמנו, סבתנו וחמותנו היקרה

מאשה שכיניק

לבית בובליק מגרודנו

הלוויה תתקיים היום יום שלישי, ט' בתשרי תשמ"ט (20.9.88), בשעה 10.30 לפנה"צ, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים. נפגשים ליד השער הראשי.

מתאבלים: משפחות שכיניק, אורנשטיין, לייסמן ואיתן

אחת־עשרה שנה מלאו למות יקירנו

סג"מ נדב ביקל ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום שישי, י"ב בתשרי תשמ"ט (23.9.88) בשעה 12.30, בבית העלמין הצבאי בחיפה.

המשפחה

מודעות אבל 03 625015 5365759

נהג מכונית נהרג בתאונת דרכים ליד גבעת אולגה

נהג מכונית פרטית, יצחק גלבוע בן 47, מקריית־אתא, נהרג אתמול בהתנגשות עם משאית, צפונית לצומת גבעת אולגה.

גלבוע נסע בצהרים במכונית האופל הפרטית שלו, כשלפתע, מסיבה בלתי ברורה עדיין, התנגש בעוצמה במשאית שנסעה לפניו. מעוצמת ההתנגשות נמחצה המכונית הפרטית בתוך המשאית וגלבוע נלכד בתוך הרכב כשהוא פצוע קשה בראשו.

צוות ניידת טיפול נמרץ מתחנת מד"א בחדרה הגיע למקום התאונה כעבור 10 דקות ובמשך חצי שעה טיפל בנהג שנלכד במכוניתו. לאחר מכן, הגיע צוות כבאים שחילץ את הרכב מתחת למשאית ופינה את יצחק גלבוע לבית החולים הלל יפה בחדרה, שם מת מפצעיו. (עתים).

הרב שך הדיח מרשימת אגו"י את ח"כ מנחם פורוש ושלמה לורינץ

מאת מנחם רהט

מנהיג היהדות הליטאית הרב אלעזר מנחם שך, הכתיב אמש "מהפך" ברשימת אגו"י לכנסת הבאה, והדיח מתוכה את ח"כ מנחם פורוש.

הרב הישיש, שבאחרונה שינה כמה פעמים את עמדותיו באשר להרכב רשימת אגו"י, הדיח את ח"כ מנחם פורוש ואת ראש סיעת צעירי אגודת ישראל, הח"כ לשעבר שלמה לורינץ, כאשר ערכו בביתו אמש ביקורים נפרדים. הוא הודיע לשניהם כי החליט סופית, להטיל "וטו" על הצבת ח"כ מנחם פורוש במקום השני המסורתי שלו ברשימת אגו"י לכנסת, וגם על הצבת סיעתו של הח"כ לשעבר שלמה לורינץ, צעירי אגודת ישראל, במקום השלישי ברשימה.

הרכבה הסופי של הרשימה הוא על כן זה: 1. הרב משה זאב פלדמן, נציג גור; 2. הרב משה גפני, מאופקים, נציג התאחדות בני תורה; 3. הרב מאיר פרוש, בנו של ח"כ מנחם פרוש; 4. שמעלק'ה הלפרט, נציג וידניץ.

כשהודיע הרב שך לפורוש וללורנץ על החלטתו להדיחם מהרשימה, התחוללו בביתו "סצנות היסטוריות" מצידם, אך אלה לא ויכבו את החלטתו של הרב הישיש.

מעריב

המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס מעריב בע"מ

תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית מעריב, רח' קרליבך 2 (מיקוד 61200), ת.ד. 20010 טל' 439111. פקסימיליה: 03-5610614
ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד 94581), טל' 221151.
הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל' 231769
מרכז הפצה: טל' 521159
חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד 33104), טל' 674674.
הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל' 673254.
באר־שבע: המערכת: רח' קק"ל 90, טל' 37553, 74973. מודעות ושיווק: 31772, 74850.

עורך: עידו דיסנצ'יק
סגן עורך: יובל אליצור
סגן עורך: לוי יצחק הירושלמי

ראש מערכת החדשות: יעקב ארז
ראש מערכת המוספים: עמי דור־און

יו"ר כבוד של הדירקטוריון: עובד בן־עמי
יו"ר הדירקטוריון: שלום רוזנפלד
עורך ראשי 1974–1980

מנכ"ל: אמיר דורון
מנכ"ל: שמעון חפץ

עזריאל קרליבך
מייסד ועורך 1948–1956
אריה דיסנצ'יק
עורך ראשי 1956–1974
שמואל שניצר
עורך ראשי 1980–1985

© כל הזכויות שמורות למעריב.

הארגון הארצי של עובדי התעשיה האווירית לישראל
מועצת העובדים

מברך: את עובדי התעשיה האווירית ושותפיהם בתעשיות האחרות על ההישג האדיר בשיגור הלווין הישראלי.

לאחר המשבר שפקד אותנו עם ביטול פרוייקט הלביא שבנו והוכחנו את כושרם המקצועי של עובדינו למען בטחונה ושגשוגה הטכנולוגי-כלכלי של מדינת ישראל.

מי יתן והשנה הבאה עלינו לטובה תהיה שנת שגשוג כלכלי וטכנולוגי.

בברכת גמר חתימה טובה

מועצת עובדי התעשיה האווירית לישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה לחקלאות, רחובות
המדור ללימודי חוץ

מחלקת השתלמויות מנהלים
03-7521661-2

מודיעים לחברי "הפול" — פורום מנהלים להתיישבות

כי המפגש הראשון יתקיים ביום ו' 7.10.88, בשעה 12:30, באולם אריוביץ, בפקולטה לחקלאות ברחובות.

נושא ההרצאה:
"יישומים ביו־טכנולוגיים בחקלאות ובתעשייה"
פרופ' אילן חת, פרופ' חיים אביב

חברים שעדיין לא שלחו את הטפסים יוכלו להירשם לפני ההרצאה.

בנק ישראל

חדש

מציע מלווה קצר מועד

ביום ה' ה־22 בספטמבר 1988, (ערך יום ו' ה־23 בספטמבר 1988) יציע בנק ישראל סדרות מילווה קצר מועד, למכירה, על פי הפירוט:

סדרה	מספר הסדרה	סכום ההנפקה	סך הכמות המוצעת במכרז	מחיר: למוסדיים "בלי הגבלת מחיר/תשואה" (בל"מ)	תשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון
		(מליוני שקלים חדשים)				
סדרה חדשה ל־180 ימים	0349	200	50	עד 12	15.75	22.3.89
סדרה חדשה ל־82 ימים	1228	200	10	עד 3	15.25	4.12.88

בקשות לרכישת הסדרות הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך. ההזמנות תוגשנה בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

בנק ישראל יקבל גם הזמנות לרכישה בלי הגבלת מחיר/תשואה (להלן: הזמנות בל"מ). תשואת המכרז, בכל אחת מהסדרות, תיקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים, על פי הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.

ב. הזמנות בל"מ יסופקו במלואן בתשואת המכרז. אולם, אם הכמות המבוקשת בהזמנות בל"מ תעלה על הכמות המוצעת למכירה, תוקצה הכמות לרוכשים אלה באופן יחסי לסכום הזמנתם.

ג. הזמנות בתשואת המכרז יסופקו במלואן, אולם אם עלתה הכמות המבוקשת בתשואת המכרז על הכמות המוצעת למכירה במכרז בניכוי הכמות שסופקה על פי סעיפים א' וב' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים, באופן יחסי לסכום הזמנתם.

ד. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא תסופקנה.

הסדרות תיסחרנה בבורסה ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב, במחירים הנמוכים משווין הנקוב. הסדרות תיפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב בתאריכים הנקובים לעיל.
התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד — התשמ"ז–1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

האם קוראת כבר את
את

כתיבה במכונה
בשיטה עיוורת
תלמדו ב־12 שעות
בבי"ס למסחר
"ריכון"
תל־אביב, רח' דיזנגוף 85,
טל' 281985

במלאת חמש עשרה שנה לנפילת יקירנו
סגן־אלוף
אהוד חנקין ז"ל
במלחמת יום הכיפורים
נתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88) בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין הצבאי בנתניה.
המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
נתן אקסלרוד ז"ל
חלוץ תעשיית הסרטים בארץ
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין בנחלת־יצחק. נפגשים ליד השער.
המשפחה

חמש־עשרה שנים חלפו
ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 12.30, נתייחד עם זכרו של יקירנו
סמל **רמי רכטר ז"ל**
שנפל בקרבות הבלימה ברמת־הגולן, במלחמת יום הכיפורים
מתאספים ליד שער בית העלמין הצבאי בקרית־שאול, בשעה 12.15.
הבת: שני
הוריו: פרוחה וגרליהו רכטר
האחיות: דרי וסיגל וכל המשפחה

ביום השלושים לפטירת יקירנו
איתן פרנס ז"ל
נקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 15.30, בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה. נפגשים ליד השער.
המשפחה

ביום השנה לנפילת יקירנו
אהוד סדן ז"ל
ביום הכיפורים תשל"ד
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 16.30, בבית הקברות הצבאי באשקלון.
כרמלה ודוד סדן
אפרת ואמנון ספרן

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
צביקה לב ז"ל
יתקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים.
נפגשים ליד השער הראשי.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.
המשפחה

במלאת שלוש שנים למות הורינו
ראובן ואסתר פלצור ז"ל
נעלה לקברם ונתייחד עם זכרם ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88) בשעה 16.30 בבית העלמין בכפר סמיר.
משפחות פלצור, נוי, פלוצ'נקי

לגיל ואודר קיסרי
תנחומים על מות האם
פאני ז"ל
משפחת מעריב

במלאת חמש־עשרה שנים לנפילת יקירנו
סגן **אלי קלר הי"ד**
במלחמת יום הכפורים
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום חמישי, י"א בתשרי התשמ"ט (22.9.88), בשעה 16.45 בבית העלמין הצבאי חוף הכרמל, חיפה. נפגשים ליד השער.
צפורה, זאב ושריק קלר

לחברינו
דב ורחל ביס
ולקיבוץ מענית
איתכם באבלכם במות האם
אדית ביס ז"ל
בניבר
מחלקת הבניה של הקיבוץ הארצי

במלאת שנה לפטירת אמנו, אחותי וסבתנו
חנה כהן ז"ל
(לבית קרינסקי)
תתקיים אזכרה ביום חמישי, 22.9.88, בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין ברחובות.
ישי ורוני כהן
נירה וישראל מקוב
בנימין ושושנה קרינסקי

במלאת שלושים לפטירתו של בעלי, אבי ודודנו היקר
מאיר (מישו) שאו ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט (22.9.88), בשעה 15.00, בבית העלמין החדש בנתניה.
המשפחה

אזכרה ליקירנו
סמ"ר **מנחם כץ הי"ד**
שנפל במלחמת יום הכיפורים
תתקיים ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 5.00 אחה"צ, בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול.
המשפחה

חברי מושב רינתיה
משתתפים באבלה של משפחת טולדנו על מות אבי המשפחה
משה טולדנו ז"ל
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
לובה זייצובר
בת ר' אברהם ז"ל
שנגאלה מייסוריה
הלויה תתקיים היום, יום שלישי, ט' בתשרי תשמ"ט, 20.9.88, בשעה 10.00 לפנה"צ, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון–בת־ים.
נפגשים ליד השער החדש.
קרוביה, שכניה ומוקירי זכרה

במלאת חמש עשרה שנה לנפילת יקירנו
מיכאל שטרקשל הי"ד
במלחמת יום הכיפורים
תתקיים אזכרה ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין הצבאי בקרית שאול.
נפגשים ליד השער.
ונדה ומרית שטרקשל והמשפחה

לעמי דותן
אתך באבלך על מות
אמך ז"ל
ועד עובדי המחקר ברפא"ל

הננו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
עוזר רוזנטל
על מות
אביו ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

קבלת מודעות אבל
03-735588/9
גם במוצאי־שבת עד חצות

הרבנות הראשית לישראל
מחלקת הכשרות הארצית

ענבים ללא חשש ערלה

הרינו להודיע כי החל מא' אלול תשמ"ח
אין חשש ערלה לכל הענבים המשווקים ע"י "ענבי סלי" (מושב לכיש בלבד).
יש להקפיד על אריזה מקורית.
מח' הכשרות הארצית

מודעות משפחתיות מתקבלות מצאת השבת/חג
בבית מעריב
רח' קרליבך 2,
תל־אביב,
ובטלפון
03-439111

אזכרה לבני קרית טבעון שנפלו במלחמת יוה"כ

האזכרה תתקיים ביום חמישי, י"א בתשרי תשמ"ט, 22.9.88, בשעה 16.00, בחלקה הצבאית בבית העלמין בקרית טבעון.

המשפחות השכולות

صكا من الامل

מעריב

תוכן הגליון

חדשות — **חלק א'**

שיגור הלוין הישראלי לחלל.. עמ' 4–3
בעולם .... עמ' 5
בארץ .... עמ' 6

מעריב של יום הכיפורים — **חלק ב'**

מעריב מדריך — **חוברת**
השעה ה־25 .... עמ' 31

מודיעין — **חלק ו' עמ' 1**
חירום: משטרה, מכבי־אש, מד"א; עזרה נפשית; רכבות ומטוסים; תורנות בתי מרקחת

מעריב כלכלה — **חלק ג'**

מעריב ספורט — **חלק ד'**

לוח מעריב — **חלק ג'–ד'**

מזג האוויר

עליה נוספת בטמפרטורות.

בארץ **הטמפרטורות החזויות**
ירושלים 22 עד 34; תל־אביב 22 עד 33; חיפה 20 עד 31; נהריה 24 עד 33; רמת־הגולן 19 עד 34; באר־שבע 20 עד 37; טבריה 22 עד 37; עפולה 21 עד 36; נצרת 22 עד 30; צפת 21 עד 33; שומרון 21 עד 36; לוד 20 עד 33; עזה 22 עד 30; ים המלח 22 עד 39; אילת 25 עד 41.

בחוץ־לארץ **מזג האוויר בערים הגדולות**
אוסלו 06 עד 19 מעונן; אמסטרדם 13 עד 18 בהיר; אתונה 21 עד 30 מעונן; בואנוס־איירס 04 עד 13 בהיר; בריסל 11 עד 15 מעונן; וינה 12 עד 18 בהיר; דבלין 10 עד 19 מעונן; יוהנסבורג 4 עד 14 בהיר; לונדון 11 עד 18 מעונן; מונטריאול 10 עד 17 גשום; ניו יורק 17 עד 25 מעונן; סטוקהולם 10 עד 15 גשום; פריס 12 עד 18 מעונן; פרנקפורט 12 עד 17 מעונן; קהיר 24 עד 37 בהיר; רומא 16 עד 24 מעונן.

אמא של סגן עופר עמדה דקות ארוכות מול האנדרטה מבכה את בנה

במלאת 15 שנה למלחמת יום־כיפור נערכה אתמול האזכרה השנתית לחללי הצנחנים באנדרטה בתל־נוף, בהשתתפות נשיא המדינה חיים הרצוג, שר הבטחון, הרמטכ"ל, אלופי צה"ל, שרים, המשפחות השכולות, וחובשי כומתות אדומות

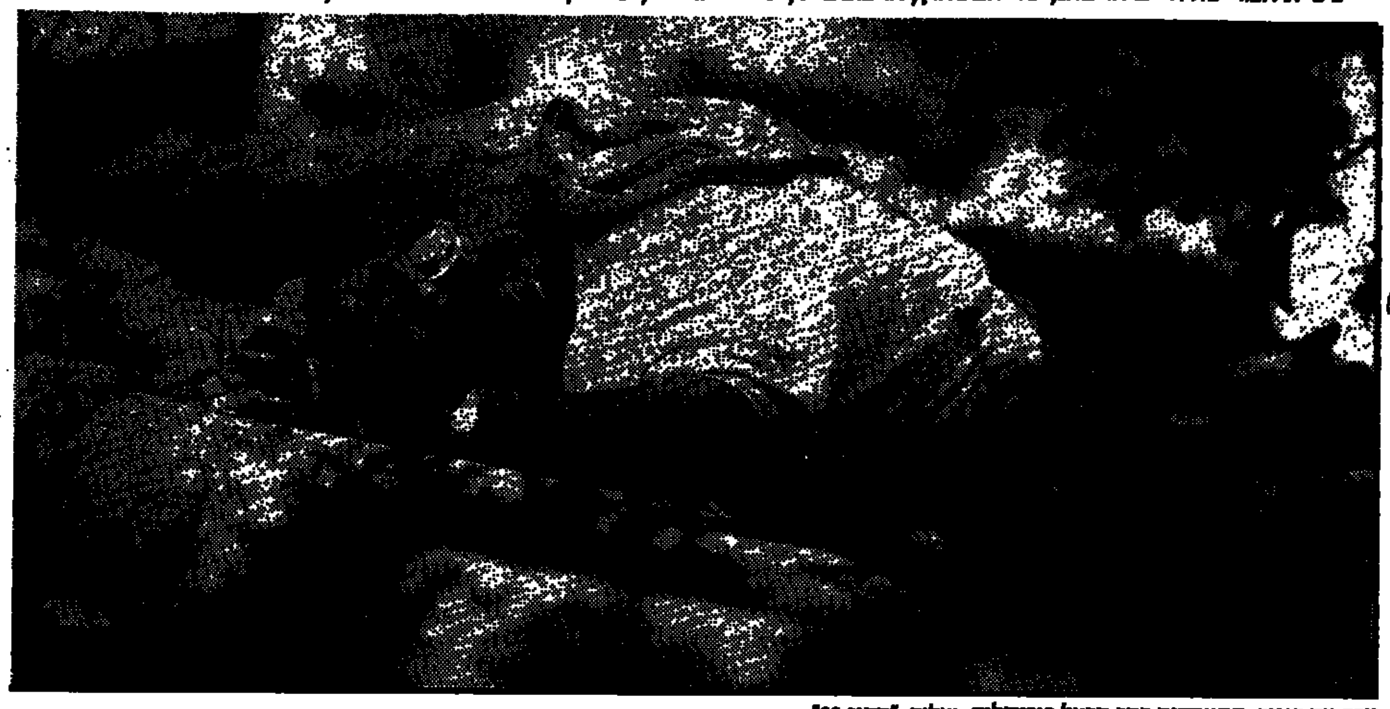

ערב יום כיפור: התייחדות בהר הרצל בירושלים. צילום: "סקופ 80"

מאת מזל מועלם

"נתיב חרותו של העם היהודי בארצו, בכל הזמנים. רווי בדמם של חובשי הכומתות האדומות. קרב המתלה, קרבות סיני, שחרור ירושלים, אין אתר שלא קודש בדמכם. אתם, כתבתם בדם לבבכם את פרקי הגבורה. אתם חומת המגן המלכדת אותנו כעם".

דברים אלה אמר אמש, נשיא המדינה מר חיים הרצוג, בעת האזכרה השנתית לחללי הצנחנים, שנערכה באנדרטת הצנחנים בתל־נוף.

הכביש נחסם

לשעה קלה נחסם הכביש הראשי העובר דרך האתר, ואלפים באו להתייחד עם זכרם של 1,272, חללי הצנחנים אשר נפלו ב־40 שנות קיומה של מדינת ישראל.

בין הבאים היו שר הבטחון מר יצחק רבין, הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון, אלופי צה"ל, שרים, המשפחות השכולות, וכמובן ים של חובשי כומתות אדומות. בני ה־19 לצד מפקדיהם הבוגרים יותר.

האלוף גד נבון, הרב הראשי של צה"ל אמר תפילה, ואת נר הזכרון הדליקו אביבה ויעקב מעוז, הוריו של סגן אורי מעוז ז"ל, אשר נפל, בעת פעילות מבצעית בלבנון לפני כחודשיים.

לצידם עמד האח, יואב מעוז שנקרא על שמו של דודו סא"ל יואב וספי, אשר נהרג ברמת־הגולן במלחמת יום הכיפורים.

"שלא תדעו עוד שכול והיו חזקים", אמר למשפחת מעוז האלוף יוסי פלד.

והיה שם גם חובב בשארי, אביו של אבשלום בשארי ז"ל, הצנחן בן ה־19 שנהרג בחודש ינואר השנה, בהיתקלות עם חוליית מחבלים על גדר המערכת, סמוך ליפתח.

"מכח עמדתכם, משפחות יקרות, אנו שואבים את הכח להמשיך ולשאת בנטל הבטחון", אמר הקצח"ר הטרי תא"ל דוד אגמון.

חנן יובל שר עם הגיטרה "עד מתי", והבאים הניחו זרים למרגלות האנדרטה.

כשהתקווה הושרה ותם הטקס נפתח גם הכביש החסום.

רק אימו של סגן עופר כהן, עמדה עוד דקות ארוכות אל מול האנדרטה, מלטפת את אותיות הארד, ומבכה את בנה.

אזכרה לחללי התותחנים

"אנו חייבים להיות מלוכדים בכל התחומים, לא רק בתחום הבטחון. כך צוו לנו הנופלים", אמר אמש השר יגאל הורביץ בטכס אזכרה לחללי התותחנים, שנערך בזכרון־יעקב. בטכס השתתפו מפקד חילות השדה וקצין תותחנים ראשי, תת אלוף שמואל רשף, שאמר כי זוהי השנה השניה שארועי יום חיל התותחנים נפתחים בטכס הזכרון בזכרון־יעקב, טכס שנהפך למסורת.

סניפי מגן־דוד־אדום יתוגברו ביום כיפור

הרבנות הראשית קוראת לציבור לפנות דרך לאמבולנס או לכל רכב הצלה אחר ■ לא תותר יציאת תושבים מיהודה, שומרון ועזה ■ הצום מתחיל היום ב־4.57 ומסתיים מחר ב־6.14

מאת ק. נפתלי, עזרא ינוב ועתי"ם

צום יום הכיפורים מתחיל היום בשעה 4.57 אחר הצהרים ומסתיים מחר, כשתוקעים תקיעה גדולה ואומרים "לשנה הבאה בירושלים", בשעה 6.14.

יום הכיפורים הוא שבת שבתון, יום סליחה, מחילה וכפרה, בו מתוודים בני ישראל על עוונותיהם (בין אדם למקום) ומפייסים איש את רעהו על עבירות שבין אדם לחברו. היום מתחילים את אמירת "כל נדרי" לפני שקיעת החמה ומקפידים על אי־נעילת נעלי עור, שהוא חלק מעינויי התענית, ככתוב "ועיניתם את נפשותיכם".

אחרי קריאת התורה ביום הכיפורים אומרים תפילת "יזכור" לעילוי נשמת הקרובים שהלכו לעולמם וכן "מי שברך" להחלמת החולים, ביניהם פצועי צה"ל. הרבנות הראשית קראה לציבור להימנע מלחלל את היום הקדוש על־ידי סיבובי אופניים חסרי תכלית של ילדים ובני הנעורים וכן קראה לציבור לא להפריע לרכב הצלה הממלא את תפקידו.

במוצאי יום כיפור נוהגים המהדרים במצוות לתקוע יתד ראשון לסוכה, כדי לקיים את "וילכו מחייל אל חייל".

לקראת יום כיפור יתוגברו סניפי מד"א ברחבי הארץ במתנדבים: חובשים, נהגי אמבולנסים ומגישי עזרה ראשונה, אשר התנדבו לסייע לפעילות במשך החג.

בתחנת מד"א בירושלים יופעלו בחג 16 אמבולנסים וכמאה מתנדבים. ארבעה אמבולנסים יוצבו בתחנות העזרה ראשונה של מד"א ליד הכותל המערבי, שתתוגבר במגישי עזרה ראשונה. עוד 50 נהגי אמבולנסים וחובשים מתנדבים מירושלים והישובים סביבה, צויידו במכשירי קשר להדעקתם במקרה הצורך.

מגן־דוד־אדום פונה לציבור בבקשה לעזור לצוותי החירום להציל חיים, ולהימנע מלהפריע לתנועת האמבולנסים ורכב הצלה אחר.

דובר מד"א אמר שתופעות הפרעה לאמבולנסים אינן נעשות בשכונות של חרדים ואינן אופייניות לדתיים.

נהגי אמבולנסים של מד"א נתבקשו להימנע ככל האפשר משימוש בצופרים כדי שלא להפריע למנוחת החג. לכן, הציבור מתבקש לפנות דרך עם לאמבולנס השקט, המהבהב באורות אדומים ואינו צופר.

בכל מקרה של קשיים בהשגת הטלפון של תחנת מד"א הקרובה אפשר לפנות לכל תחנה אחרת, שתעביר את ההודעה באלחוט.

גם השנה לא תותר יציאת תושבים מאיזור יו"ש ועזה לתחום ישראל.

סגן רה"ם ושר החינוך והתרבות, מר יצחק נבון, פנה לציבור לדאוג לכך שהילדים ובני הנוער לא ישוטטו ביום כיפור בכבישים.

קרן מקפת
מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ

מודיעה לציבור מבוטחיה וכל הקשורים עמה כי

משרדי הקרן יהיו סגורים בחול המועד סוכות

החל מיום ראשון י"ד בתשרי תשמ"ט (25.9.88) (א' דחוה"מ סוכות)
ועד יום ראשון כ"א בתשרי תשמ"ט (2.10.88)

הנהלת הקרן ועובדיה מברכים את ציבור המבוטחים, את הפנסיונרים ואת כל בית ישראל

בשנה טובה ומועדים לשמחה

"קרן מקפת" - מיסודה של הסתדרות הפקידים עובדי המינהל והשרותים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל.

קוסמטיקה Sothys מס' 1 בעולם
שנת בריאות ויופי
גמר חתימה טובה
ללקוחותינו וידידינו
יפה בירנפלד
נציגה בלעדית של Sothys פריס בישראל
ת"א, דיזנגוף סנטר, טל' 03-203397

להיות באופנה, בזמן
GUCCI TIMEPIECES
שעוני גוצ'י עם הדיוק של ETA — קוורץ שוויצרי כעת בישראל במבחר דגמים לנשים וגברים
היבואן: ווטש־מי, אחוזת בית 6, 03-656118

סוכה וסכך לנצח
מבחר גדלים במחירים מיוחדים • בדים לדפנות
● איזור ירושלים ירושלים רח' גבעת שאול 21
● איזור המרכז
תל־אביב בית הכנסת הגדול, אלנבי פינת אחד העם. פתח־תקוה ליד בית הכנסת הגדול, רח' חובבי ציון. רמת אפעל משתלת "הסוכה" (ליד צומת תנדרש). חולון בית הכנסת הגדול, רח' הרב קוק 7. בת־ים בית בן־עקיבא, רח' הרצל 62.
● איזור השרון
רעננה בית הכנסת הגדול, רח' אחוזה. הרצליה בית הכנסת הגדול, רח' סוקולוב. רמת השרון "סנטר עמית" סוקולוב 73. חדרה בן מנחם, רח' לבנין (סמטת אחד העם).
● איזור השפלה
ראשון לציון המרכז הקהילתי הדתי, פינסקר 5. רחובות בית הכנסת "שונה הלכות" רח' הרצל. גדרה ליפא אבימלך, כביש ראשי. לוד פסטרנק, בר כוכבא 8, מול אולמי אירמי. רמלה כהן יהודה, יצחק שדה 3 (מול השוק). יהוד נמני, רח' העצמאות 43. אור יהודה צלח, המלאכה 7 א. תעשיה החדש.
● איזור הדרום
באר־שבע מלכאר, רח' קק"ל 127. קרית מלאכי בן ישי, רח' ראשי, בנין סופרמרקט. אשקלון זוידוביץ רח' העבודה. אשקלון אחים כהן - מדרחוב.
● חיפה והצפון
חיפה וילינגר, רח' מיכאל 2. צפת ממן, רח' ירושלים 73.
● חנות המפעל — רמת גן משתלת "גני עצמונה" רח' ז'בוטינסקי 16, ע"י "עלית". חניה בשפע.
בברכת שנה טובה וחגשמח
"סוכה טיב" — 03-9322705

לד"ר יוסף בורג
ברכות על מינויך ליו"ר המועצה הבינלאומית של יד ושם
חברי המועצה,
חברי ההנהלה וסגל עובדי יד ושם

הצילו!!!
קריאה להצלת משפחה
פרטים בעמוד 7/א'

אלי שלוש
שדכן משפחתי אמין (לא משרד) בעל קשרים ומאגר פנויים/יות איכותיים, משכילים ומבית טוב...
מגיע דרך אמינה, מכובדת ופרטית להכיר בני זוג רציניים לנישואין!
פנה/י לאלי
בבית לשרותך גם בשבת 03-990507, 03-991949

רשות הדואר
שעות העבודה בסניפי הדואר בערב יום הכיפורים ה'תשמ"ט
היום יום שלישי, ט' בתשרי ה'תשמ"ט, 20.9.88, כל סניפי הדואר והסוכנויות ייסגרו לקהל בשעה 11.30 לפנה"צ.
רשות הדואר מאחלת לכל בית ישראל
גמר חתימה טובה

לאיסום הגג-להרבה שנים
גומיפיל - גומי נחלי לבן
04-751112 ● 03-310087 ● 02-346644

הלוואה עד 36 תשלומים לא צמודים לשכירים

אחוד עולי בולגריה בישראל
מברך את כל יוצאי בולגריה באשר הם ואת כל בית ישראל בברכת שנה טובה וחתימה טובה.
עו"ד ליאון סמוב
יו"ר אחוד עולי בולגריה בישראל

ויזל ג'יינסנג
צמח המרפא שאין לו תחליף אל תוותר על הטוב ביותר
להשיג בבתי המרקחת ובתי הטבע בכל הארץ.
להזמנות 02-690998

סוכות וסכך לנצח!!
להשיג בחנויות המובחרות בארץ:
ירושלים: רח' אגריפס 12, טל. 02-228901
ירושלים: רח' בית־יעקב 2, מח' יהודה, מול בנק דיסקונט
בני־ברק: רח' ר' עקיבא, ביתן הצילום
בני־ברק: מרכז הסוכות מרשל פינת ר' עקיבא
באר־שבע: איצקוביץ, רח' מורדי הגיטאות פינת העצמאות, טל' 057/74012
מפעלי גרנסקי נתניה 053/23660

הנהג, עשה לך מנהג קבוע – קח עמך חייל לדרך

לממשלת ישראל
אם לא תשקיעו היום את הדרוש בחינוך דור העתיד מחר לא תוכלו להטיס אפילו עפיפונים.
יונתן (גוני) איתן

בר־נהור בע"מ 1988 מיזוג אויר
שווק. שרות. והתקנת-מזגני אויר
רח' בר־כוכבא 62, ככר המדינה ת"א טל. 03-453165

B BRILL®
ברכת הצלחה לספורטאי ישראל באולימפיאדה הצועדים בנעלי בריל.

מעריב יום כיפור

חלק ב' / יום ג', ט' בתשרי תשמ"ט, 20.9.88

אמנון אברמוביץ'

לא בגלל יתד חרבה ביתר

כבה היתה הולכת אז הבדיחה: דיין ודדו נפגשים בבוקר לכוס־קפה. אולי נכבוש איזו בירה ערבית, אומר האחד. ומה נעשה אחר־הצהריים, שואל השני.

הבדיחה לא הספיקה לצמח פלומה ראשונה של זקן וכבר נמצאנו, יום־כיפור 73', בקצה השני של קשת הרגשות ("הולך לנו הבית השלישי").

תוחלת החיים של האימפריה, ארץ־ישראל־השלמה, היתה איפוא קצרה מהמצופה, והתמצתה בשש השנים שבין ששת־הימים ליום־כיפור. האינתיפאדה היא רק קש אחרון, גם אם לא הוא שישבור את גב ההר.

רק מי שלא מבין תהליך יכול למצוא עצמו מופתע כל פעם מחדש. מדהים, ממש מדהים, ואני האחרון שיאמר מצחיק, לנבור בארכיון ולגלות מה נחשב ומה נאמר כאן ערב יום־כיפור 73.

כל נסיון לחבר בין התייחסויות שגויות, בין אז ועתה, חוטא בדמגוגיה. ולמרות שהעבר וההווה לא בהכרח מקושרים – בכל זאת נחשפת כאן איזושהי חוקיות שאינה מעקרת ממשמעות. לא את חטאי האומרים צריך להזכיר היום, גם מפאת הזיישנות ובעיקר משום שאי־אפשר לכנס עכשיו את וייצמן ורבין, שרון ויובל נאמן לקבוצה אחת.

★

עזר ויצמן: "אם המצרים יחדשו את האש הם יקבלו כזו מכה בתוך מצרים, בבית, שמלחמת ששת־הימים תישאר לעומתה זכרון נעים" (מעריב, 5.6.73).

רבין: "לגולדה יש את קווי ההגנה הטובים ביותר שהיו למלך או נשיא בתולדות העם היהודי" (ידיעות אחרונות 18.9.73).

שרון: "ישראל עומדת עתה בפני שנים שקטות מבחינה בטחונית ויש לנצלן כדי לטפל בבעיות המטרידות אותנו" (הארץ, 20.9.73).

שרון: "ישראל שייכת לדרג המעצמות של צרפת ובריטניה ואין יעד בין בגדד לחרטום, לרבות לוב, שצה"ל לא יכול לכבוש" (מעריב, 20.7.73).

ובכן, מלחמת יום־כיפור היתה "מחדל" כשם שהאינתיפאדה היתה נמנעת אילו הכניסו בשבוע הראשון טנקים לעזה. הפצצות העומק במצרים הביאו להפלת נאצר כשם ש"טרנספר" יביא פתרון לבעיה. מלחמת יום־כיפור היא מלחמת "היום החסר" (אם רק נתנו לנו עוד יום) כשם שהאינתיפאדה חסרה יד קשה. לא, לא בגלל יתד חרבה ביתר.

אין לנו סיכוי בשטחים מפני שארצות־הברית, מתכנית רוג'רס עד תכנית רייגן, רוצה אותנו מחוצה להם, וכך כל מדינות העולם כולן. שלא לדבר על מחצית עם ישראל, לפחות.

מלחמת יום־כיפור הביאה למהפך, ומנחם בגין, שהיה זמין, נעשה ראש־ממשלה אף שביקורתו המתמצתה במשפט המצחיק עליו נהג לחזור ללא הרף: "למה לא הזיזו את הכלים". שנים אחדות לאחר מכן נתן את הקטע שלו על הבופה: היו מכונות־יריה היו נפגעים?

מלחמת ששת־הימים היתה הנצחון הצבאי האחרון. מאז אנחנו מתקשים קצת לנצח. השטח אמנם גדל אך גרורות התמרון הצטמצמו. יותר אדמה, פחות אוויר. אם ביום־כיפור ניתן היה להישען, מלבד אמריקה, על פורטוגל – במלחמה הבאה עלינו לדעת רק דרום־אפריקה תעמוד לאבריתינו ולנו. ומשום התלות הקיימת בנתיבי שיט וקווי תעופה ארוכים ומשיקים לגבולות עוינים – בזכותנו ליהודה, שומרון וחבל עזה נתנוח.

★

שארם א־שייך, מסתבר, לא היתה "בלבנו לבנו תמיד". ימית נשכחה מבלי שתישכח ימיני וההתנחלויות היו נטל בטחוני כבר ב־73'. עיין ערך: פיקוד צפון.

בימי מלחמת יום־כיפור כתב יהודה אטלס שיר חזק, התפרצות גלמית, ראשונית, מרגשת. על פי השמועה נקרא אז השיר לפני קבוצת חיילים ברמת־הגולן וחייל אחד אמר, שהוא רוצה שהשיר יהיה צוואתו: –

אם תעיזו אחרי המלחמה הזאת להוציא אלבומי נצחון / אם תכתבו ברפורטאז'ות: "מושיקו או מיקי או אורי לא היה ספ", למרות שזה נכון.../ אם על פסטיבל הצביעות, השוויץ והביזנס לא תוכלו לוותר – / כי אז תצא אש ואכלה את שעתכם הקשה ביותר.

לאחר מלחמת יום־כיפור לא היו אלבומי מלחמה. אחרי ששת־הימים האלבומים היו ביטוי פולקלוריסטי לשחרור חרדה שנאצרה בתקופת ההמתנה. זניה וסליחה. סיפסור היצרים הוא האסון. והוא נמשך עד היום, והוא מתגבר על־ידי כל פוליטיקאי הממשיך להבטיח הרים (ביהודה) וגבעות (בשומרון).

תוכן הגליון

□ צוות לעניין — אלכס דורון — עמוד 3
□ דון קישוט 88' — עמוס לבב — עמוד 4
□ אבן הצירה נגד אבן הצירה — ברוך לשם — עמוד 6
□ הילד הנורא — משה גורלי — עמוד 7
□ מוסקווה בערוץ חשאי — משה ז"ק — עמוד 8
□ נסיך בלשכת עבודה — אריה יאס — עמוד 9

סגן רמטכ"ל דרורי: "חזינו שייתכנו מהומות בשטחים. גיבשנו תוכניות, המלצנו להגביר את הכוחות. ההמלצה לא התקבלה והדברים לא בוצעו"

אני מאשים

ארוע. אלוף (מיל. מלפני חודש) אמיר דרורי מדבר. על הקשרים המסוכנים בין בכירים במטכ"ל לפולימיקאים ולתקשורת; על דליפות מדיוני הפיקוד העליון; על צמרת צה"ל שלא ידעה בין ימינה לשמאלה ערב מלחמת יום־כיפור; על מחיר דמים כבד בגלל שיקולים מדיניים לא רלוונטיים במלחמת לבנון; על שרון שחסם את דרכו לכס הרמטכ"ל. איך מירפדו את הכנות צה"ל לסיכול האינתיפאדה, שנה וחצי לפני שפרצה. מה הוא חושב על מעשיהם של מצנע, יעוש, קהלני, ואלי גבע. עדיין, את העיקר הוא שומר בבטן. אומר שאם היה פותח את פיו בגדול, "כולם היו נופלים מהכסא"

מאת עמנואל רוזן

גם כאשר הוא כבר מדבר, שתיקותיו עדיין רועמות יותר מדבריו. עדיין, כי את העיקר הוא שומר בבטן, אומר רק ש"אם הייתי מדבר – כולם היו נופלים מהכסא". אותה שתקנות עקשנית שהיתה בצה"ל לסמלו המסחרי.

"אסטרונאוט" היה אחד הביטויים היותר עדינים שדבקו באמיר דרורי. אמרו ששתיקותיו הן תוצאה של חולשה, לא של עוצמה. אמרו שלא רק בפני עתונאים ופוליטיקאים שמר את פיו חתום, אלא שגם היכן שהכל וצריך היה לדבר – דיונים, תחקירים, פורום מטכ"ל – הוא שתק.

אולי משום כך, כשנפלו כולם מהכסא, כאשר בפרץ פתאומי, בנסיבות־עתונאים שיבוהתפטרותו מצה"ל, אמר האלוף (עכשיו, מזה כחודש, כבר במילואים), שהתהליכים שהובילו לבחירתו של דן שומרון לרמטכ"ל מסוכנים לעם ישראל יותר מהמחבלים, הסורים, האיראנים והעיראקים גם יחד. לבד מאותו מקרה, דרורי שתק, הסתגר בדל"ת אמות המקצוע הצבאי, התרחק מפוליטיקאים, עיתונאים ויחצ"נים צבאיים וצבאיים למחצה.

אלא ששתיקותיו לא הותירו אותו מחוץ לכותרות. במשך השנים עמד אמיר דרורי במרכזן של פרשות, שהסעירו את המדינה: הוא היה מח"ט גולני בקרב מעורר המחלוקת על החרמון במלחמת יום הכיפורים, קרב שבו נפצע קשה ושבו איבדה החטיבה עשרות לוחמים, בהם מג"ד ומפקדים רבים. הוא היה אלוף פיקוד הצפון של מלחמת לבנון, של סברה ושתילה, של אסון צור. הוא התפטר מהצבא על־רקע התנגדות עקרונית להקמת מפקדת חילות השדה (המפח"ש), אבל זה לא מנע ממנו להסכים לפקד עליה מאוחר יותר. הוא עמד במרכזו של אחד המאבקים המסעירים ביותר שידע צה"ל – המאבק על מחליפו של משה לוי כרמטכ"ל.

עכשיו, אמיר דרורי – ראש אגף העתיקות והמוזיאונים במשרד החינוך – מדבר. ארוע.

דרורי היום: "זה נראה לי אבי אבות הטומאה שקצין יתעסק עם פוליטיקאים" (צילום: מאיר הבה)

שאלה: כולם מדברים עכשיו על אלופים שעובדים עם קציני יחסי ציבור, שמדברים בתקשורת ומבזים את צה"ל. מעקים כאשר מינויים מתנהלים דרך העתונות. יכול להיות שכבר מתגעגעים לאמיר דרורי השותק?

דרורי: "לא יודע, אבל השינוי בתדמית צה"ל התחיל כבר אחרי מלחמת ששת הימים. היתה אופוריה. חלק מהקצינים הבכירים הפכו להיות מפורסמים, הוציאו אלבומי נצחון. כבר אז זה נראה לנו, הקצינים הצעירים, דבר נוראי והרה אסון. חשבנו שקצין צריך להיבחן באיכות היחידה שהוא מפקד עליה ולא בפרסום וביחסי הציבור שלו. מאז, זוהי תופעה קשה וחמורה, שצצה ועולה מפעם לפעם. אני, כמובן, חושב שקצינים צריכים להשקיע 95 אחוז מזמנם בעבודה ולמעט בהופעה בפני הציבור. יש השלכות שליליות מאוד לעבודה שקיום הקצין קשור ביחסיו עם הדרג הפוליטי והתקשורת. וזו עבודה ביום. אני מקווה מאוד שידעו איך לטפל בזה, אם כי יהיה קשה להלק מאנשי המטכ"ל, שהיו דוגמא הכי מובהקת לתופעות השליליות האלה, להילחם בזה פה־אם עכשיו".

– טוענים נגדך ששתקת גם היכן שצריך היה לדבר ולהשמיע דעה. למה?

דרורי: "בשלב מסוים של השירות שלי החלטתי שנושאים רגישים אני סוגר רק בארבע עיניים. לא מדבר, לרבות לא בפורום מטכ"ל".

– מדוע היו הדלפות משם?

דרורי: "כן, היו הדלפות גם משם, בנושאים הכי־רגישים, ואי־אפשר היה להתבטא בחופשיות, בלי חשש שהדברים יגיעו לאנשים שלא צריכים לשמוע אותם. היתה דליפה מפורום מטכ"ל בנושא תקיפת הכור העיראקי. מישהו יצא מהדיון והתקשר לגורם פוליטי, וכתוצאה מכך התוכנית נדחתה ונעשו בה שינויים. כולם ידעו מי המדליף. הצעתי שכולנו נחקר במכונת אמת, כדי שניתן יהיה להבא לדון בפורומים רגישים בלי לחשוש. אבל לא חקרו ולא מיצו איתו את הדין. בדיון הבא, שעסק באותו נושא, כבר לא נתנו לנו לצאת להפסקת שירותים, כי לא סמכו עלינו. היו אנשים, שממש עסקו בהדלפות מפורום מטכ"ל, ולא רק בהדלפות אלא גם בהעברת אינפורמציות ודיסאינפורמציות לתקשורת. הודעתי בדיון מטכ"ל, בפני כל הפורום, שאני מפסיק לדבר שם על נושאים מסויימים".

– עכשיו חמש־עשרה שנה למלחמת יום־הכיפורים. נפילת החרמון והקרב על כיבושו הם מהמועקות הכבדות, שנותרו מהמלחמה הזאת. החטיבה שתחת פיקודך, חטיבת גולני, כבשה את החרמון לאחר שני קרבות, במחיר כבד של עשרות הרוגים, ביניהם חלק נכבד ממפקדיה. קרב החרמון היה מבחינת גולני כשלון?

דרורי: "המשימה היתה לכבוש את החרמון והוא נכבש. נכון, בתנאים קשים, קרב קשה מאוד, עם אבידות רבות. כשהמלחמה התחילה, היו במוצב שמונה חיילי גולני ועוד שלושה בתצפית. לא ידענו שהולכת להיות מלחמה. כאשר באתי בשבת לברר במטכ"ל מה קורה, הרמטכ"ל היה בלשכתו וסגנו בבית. רק ביום א' הבנתי שאף אחד לא יודע מימינו ומשמאלו. בלקיאוס כללי.

"ביום שני, 8 באוקטובר, היה נסיון שלנו לכבוש את החרמון. באו אלינו כמה מה'פליטים', שהופצו מהחרמון, ובעזרתם ניסינו ללמוד מה קורה שם. ריכזנו כוח של 140 אנשים מקורס מכ"ים ואחד הגדודים. הלכתי עם פלוגה אחת לרכבל העליון. היתה שם מלחמה קשה למעלה, על גבעה 2072 שיושבת על צומת הרכבל העליון. קרב עם נפגעים. למעלה ממחצית הכוח נפגע. גם למדוד היה קרב קשה ברכבל התחתון והמג"ד נהרג. מפקדים רבים נפגעו. כיום אנו יודעים שהיו שם שני גדודי קומנדו סורי.

"אני מוכרח לומר: היתה לי תחושה שעם עוד דחיפה קטנה אחת נגמור את זה, אבל כבר לא היה עם מי להילחם. יותר מדי אנשים נפגעו.

"חזרנו לחרמון אחרי המלחמה במובלעת, בסוף המלחמה. עד אז, חטיבת גולני נלחמה כל הזמן. כל הזמן. יום ולילה נלחמנו. היו חטיבות שלא לחמו כל הזמן. עד אז כבר נהרגו לנו סמח"ט, שני מג"דים וחצי ממפקדי הפלוגות. כל יום נאלצתי לעסוק במינוי מפקדים חדשים. אני חלקם 'סגרתי' דרך רשת הקשר. זה היה תהליך עצוב מאוד.

"חזרנו לחרמון עם 400 לוחמים. אחד הגדודים, סיירת גולני וקורס מ"כים. היתה לנו מעט מאוד אינפורמציה על האוייב. לא היה מודיעין. ב־12 בלילה, כמה דקות לפני תחילת הקרב, עוד שאלתי את יוני נתניהו, שנכנס לפנינו עם יחידת סיור לאיזור, מה הוא רואה. הוא אמר לי שלא רואה כלום. הסורים התחבאו בין הסלעים. ההפצצות המקדימות של חיל־האוויר ושל הארטילריה עשו להם מעט מאוד. לצנחנים, שהלכו במקביל לכבוש את ה'חרמון הסורי', לא היה כמעט במי להילחם, לא עמד מולם אוייב רציני, אבל דווקא הם קיבלו את הסיוע הרציני והמסיבי של חיל־האוויר והתותחנים. היה להם מזל. הרבה מזל.

"שוב היה לנו קרב קשה. נפגעים רבים. אבל כבשנו את החרמון, ואני גם לא העלתי על דעתי לרגע אחד שנגמור את המלחמה בלי לעשות את זה".

– אומרים שגולני איבדה הרבה יוקרה בקרב הזה, שהפגיעה המוראלית היתה קשה ולאורך שנים, ביחוד על־רקע ההצלחה של הצנחנים.

דרורי: "אני חושב שגולני לא נפגעה מזה מוראלית. הצנחנים? היו להם מקרים גרועים יותר. החווה הסינית למשל. אני שלם עם מה שעשינו במלחמת יום־הכיפורים. אבל מה שנכון, לא היו לנו יחסי־ציבור טובים וזו אולי היתה שגיאה לא לעסוק בכך, כפי שחטיבות אחרות עסקו".

– גם עם מלחמת לבנון אתה שלם? אתה חושב שצה"ל ניצח במלחמה הזאת?

דרורי: "צה"ל מילא את כל משימותיו. כל מה שהוטל עליו – בוצע".

– התבטאת בעבר שהמלחמה הזאת יכולה־היתה להיות אחרת. מוצלחת יותר.

דרורי: "המלחמה התפתחה בשלבים. אם מלכתחילה היה ברור לנו להיכן הולכים ומה היעדים, אפשר היה לעשות את המלחמה הזאת במחיר שונה".

– לא ידעתם את השלבים מראש?

דרורי: "לא. לאחר סיומו של כל שלב, אמרו לנו מה נעשה בשלב הבא. לי לא היה ברור לאן הולכים. כל פעם עצרו אותנו וזה הפך את המלחמה להרבה יותר קשה וכואבת".

– זה תקין?

דרורי: "עובדה שזה קרה".

– ניסית לערער?

דרורי: "הנושא הזה עלה מפעם לפעם".

– דיברת עם רפול?

דרורי: "אמרתי לך, טוב יותר אם המלחמה הזו היתה מתנהלת אחרת. לא ניצלנו הצלחה. ידענו היכן שטחי המפתח, אבל לא נתנו לנו להגיע אליהם. מבחינה צבאית, לא היתה לנו בעיה להגיע לשם בזמן קצר הרבה יותר ועם פחות נפגעים".

– ציפית לדבר כזה?

דרורי: "לא היו לי הפתעות. נערכנו לאפשרות כזו. יכולתי להעריך שינסו למשוך ולגלגל את המבצע ולא לספר את הכל למטה".

– למשל בנושא ה'זחילה' לכביש ביירות־דמשק?

דרורי: "למשל. היינו נלחמים היטב, מנוטסים את האוייב, ופתאום מודיעים לנו על הפסקת־אש. זה חזר על עצמו. אנחנו מפסיקים להילחם, והאויב את הסורים נערכים מחדש, מחכים שיתארגנו, שירו עלינו, שיהיו לנו נפגעים – ואז מקבלים אישור להמשך הלחימה. ברגע מסויים, כאשר היינו בדרך לכביש ביירות־דמשק, לא היו שם סורים בכלל. אבל עצרו אותנו, וברור מאליו שאחר־כך, אחרי שאפשרנו להם להתארגן, המלחמה נראתה אחרת לגמרי".

– זה נורא.

דרורי: "אתה מספר לי? אני הייתי שם כל הזמן".

– עד כמה חשת שהממשלה מעורבת בטקטיקה של ניהול המלחמה? במהלכים בשטח?

דרורי: "לדעתי, בזמן מלחמה, הממשלה צריכה להתוות יעדים

המשך בעמוד הבא

עולי בולגריה בישראל
מברך את כל יוצאי בולגריה ...
שנה טובה וחתימה טובה
עו"ד ליאון סמט

صكنا من الاصل

صكنا من الاجل

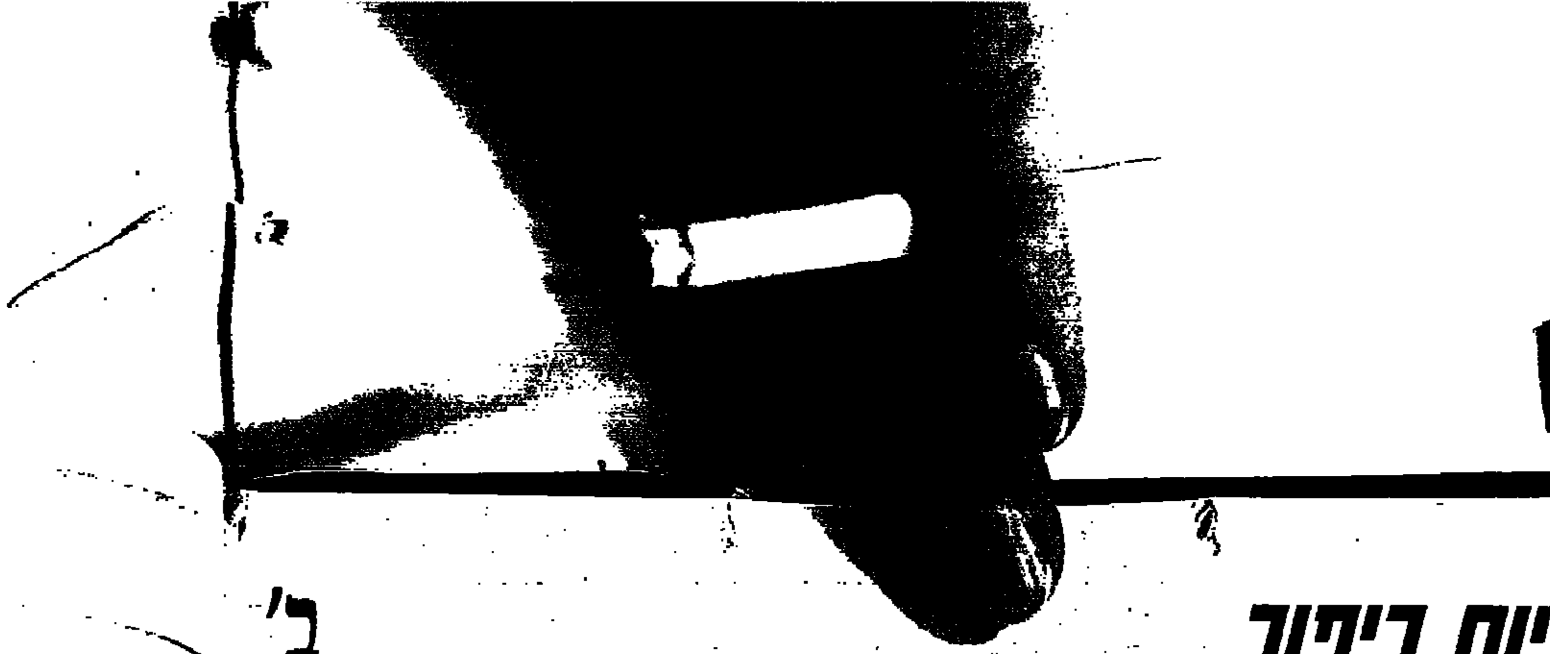

יום כיפור

(המשך מהעמוד הקודם)

ולתת לצבא לפעול בדרך הצבאית הנראית לו. במקרה של מלחמת לבנון, הממשלה התערבה בנושאים שלא היתה צריכה להתערב בהם. זה הטיל מגבלות על פעילות הצבא. היה יום מסויים שבו נהרגו 23 חיילים. זה היה באותו יום שבו הממשלה החליטה למנוע סיוע אווירי וארטילרי לבופור".

מה שמצנע עשה במלחמת לבנון זה משהו שדומה לפוטש

– האם ידעתם או הערכתם שמבצע שלום הגליל יגרר למלחמה עם הסורים?

דרורי: "לא היה שום ספק שתהיה לחימה עם הסורים. השאלה היחידה היתה אם זה יתפתח למלחמה כוללת עם סוריה ברמת־הגולן ו/או גם בחזיתות אחרות. זו היתה השאלה המרכזית והמטרידה ביותר, בדיונים של טרום המלחמה. לא הנוצרים העסיקו אותנו ובטח שלא 40 קילומטר לכאן או לכאן".

– מאיפה בכלל צמח המושג של מלחמת 40 הקילומטרים?

דרורי: "עד יום חמישי־שישי של המלחמה לא שמעתי על ענין ה־40 קילומטר. באותו יום הופיע שרון במפקדה והתרעם: מה, עברתם את קו הקרעון? מי אמר לכם? זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי על 40 קילומטר. כתוצאה מכך בוטלה הוראה שלי לנצל הצלחה ולכבוש את מרחב שטורא. אחר־כך חזרנו לשם במחיר כבד".

– שרון באמת הופתע או שהוא היתמם?

דרורי: "תשאל אותו".

– גם היחידות בשטח היו מבולבלות? המבוכה, שהיתה נחלתך, חילחלה גם אליהן?

דרורי: "דאגתי שהיחידות יקבלו הוראות מפורשות וברורות. על־פי־רוב, ניחשתי מראש מה יהיו החלטות הדרג המדיני, ועוד לפני שהדיונים היו מסתיימים הייתי מוציא פקודות החוצה לקצין האג"ם שלי כדי שיכין את היחידות לביצוע. הבנתי את המשחק והתאמתי את עצמי לכלליו".

– זאת אומרת, שחוץ מאיסוף מודיעין על האוייב, עסקת גם באיסוף מודיעין על הממשלה.

שהוא עשה דומה מאוד למצב שמג"ד יקרא בטמבי לפיטורי האלוף שלו. קצין בשרות סדיר, שדורש לפטר דרג מדיני, זה משהו שדומה לפוטש".

– היה אלוף נוסף איתך במלחמה, ינוש בן־גל. אמרו שהוא פעל עצמאית, במנותק ממך.

דרורי: "ינוש היה בחו"ל ולא השתתף בהכנות למלחמה. את ההכנות עשה סגנו, אהוד ברק. האמת, חששתי שיהיו תקלות. כאשר מפקד איננו שותף להכנת הכוח למלחמה, צפויים קשיים – וכך אכן היה. היו קשיים ותקלות בעבודת המטה. ינוש הגיע לארץ רק ביום א', היום הראשון למלחמה. יחד עם זה, לא היתה לי שום בעיה לומר לו ולהורות לו. לא היתה לי בעיה לתת לו הוראה חד־משמעית, גם כאשר באחד המקרים ניסה לפרוח מפקודה שקיבל מקצין האג"ם שלי".

– מה קרה בסולטן יעקב?

דרורי: "זה דבר שקרה, אבל אסור שיקרה. תחילה, הם נכנסו למארב, שאנחנו בפיקוד ידענו עליו אך להם לא היה מידע עליו. אחרי החילוץ, ולפני ההחלטה על הפסקת־האש, שאלתי אם כולם חולצו, כי היו לי כל הכוחות שבעולם כדי לחלץ אותם. אמרו לי: כן, בטוח, כולם חולצו. חזרתי לפיקוד בהרגשה לא טובה. שוב התקשרתי לשאול אם כולם חולצו. שוב אמרו לי שכן. מאוחר יותר התברר שנותרו שם שלושה טנקים והתבררה תמונת הנעדרים. חזרתי לשטח, עשיתי תחקיר, אמרתי להם שזו טעות נוראה, שאם הייתי יודע – לא הייתי מסכים להפסקת־אש בשום אופן. זו היתה טעות אנוש. אי־הבנה נוראה".

במלחמת יום־הכיפורים לא היו לגולני יחסי־ציבור טובים וזו אולי היתה שגיאה לא לעסוק בכך

– קרב אחר, שהרבה סימני שאלה נקשרו סביבו, הוא קרב הבופור. השאלה היא, מדוע הורה מפקד הגיזרה, קהלני, על כיבוש הבופור, כשהיתה החלטה שלא לכבוש אותו? עכשיו גם אומרים שבבופור נעצר הקידום שלו.

דרורי: "הקידום שלו לא נעצר בגלל הבופור. אם היו רוצים, היו מקדמים אותו. הסיפור היה שבשלב מסויים לפני המלחמה הוחלט לוותר על הליכה בציר חרדלה ולבחור בציר עוקף במקומו.

דרורי עם שרון ורפול: אתה מספר לי שזה נורא? אני הייתי שם כל הזמן...

דרורי: "מסתבר. זה חלק מהחיים".

– אתה מכיר תקדים לכך במלחמות אחרות?

דרורי: "לא".

– היו עוד כמה תקדימים במלחמה הזאת. פרשת אלי גבע למשל.

דרורי: "יש לי היכרות רבת שנים איתו. אלי גבע תמיד החזיק בדעות ובמחשבות לא קונבנציונליות, אבל הערכתי אותו. תמיד, עוד לפני המלחמה, נתתי לו לדבר, גם בפני שר הבטחון, כדי שישמעו גם דעות אחרות. על החלטתו שמעתי מאוחר, כנראה אחרי שכבר גיבש את דעתו. הוא עשה דבר חמור ופסול. אמרתי לו: השתגעת? אתה באמת מאמין שמישהו יתן לך הוראה לירות על נשים וילדים? יצאת מדעתך? על זה אתה מתפטר? ואז הצעתי לו: תהיה לוחם רגיל, תשב בטנק, אתה תותחן טוב, ותירה כשיגידו לך. הוא אמר לי: על זה לא חשבתי. רוצה לחשוב. נתתי לו זמן אבל בינתיים רפול זרק אותו".

– קצין אחר, כיום אלוף יורם יאיר (יא־יא), עירער גם הוא על הנעשה בפני שר הבטחון.

דרורי: "אני חושב שזה היה לגיטימי. זכותו היתה להיפגש עם השר בארבע עיניים ולדבר עימו. עם יא־יא היתה לי בעיה אחרת. בשלב מסוים הוא ביקש לנסוע לחו"ל. סרבתי. אמרתי לו שהמלחמה עוד לא נגמרה, שהיא תיגמר רק כאשר נחזור הביתה. אבל הוא היה כפוף לאלוף אחר, השיג אישור ונסע בלי ידיעתי. זה נראה לי כמו הפקרת חטיבה בזמן מלחמה. אמרתי שאני לא רוצה לראות אותו יותר בפיקוד הצפון, אבל כשהחלה הלחימה על ביירות, שמעתי אותו פתאום ברשת הקשר. כמו שיצא בלי ידיעתי, כך חזר. סלחתי לו. לא יודע אם בצדק".

– וישנו עוד מערער, האלוף מצנע.

דרורי: "אני חושב שאם לקצין יש טענות לדרג המדיני, הוא צריך לטעון אותן בדרך המקובלת. מצנע עשה את זה בצורה לא מקובלת. את דעתך על הדרג המדיני אתה מביע רק בקלפי. מה

ברגע זה ירדה חשיבותו של הבופור כעדיפות ראשונה לכיבוש בלילה. יום וחצי לפני המלחמה באתי לקהלני, לשיחה אישית, לוודא שהשינוי ברור לו. אבל אני הרי חשוד, אז אפשר לשאול את הרל"ש ואת קצין האג"ם. הם היו עדים לשיחה. ביום א', ב־4 אחר־הצהריים, שוב עברתי אצלו. וידאתי שהפקודות מובנות. אני לא מניח שמישהו עשה משהו בכוונה. כנראה שהיתה אי־הבנה. קהלני לא הבין, או לא שמע, או שאולי לא הסברתי טוב. בכל אופן, אני עדיין חושב שהוא גיבור וגם אדם הגון, למרות אי־ההבנה הבסיסית שנפערה בינינו".

– א־פרופו עצירת קידום, האם באמת שרון אמר לך שבגלל מלחמת לבנון לא תהיה רמטכ"ל?

דרורי: "מעולם לא שאלתי את שרון בנושא הזה. פעם אחת הוא אכן ניגש אלי, ביוזמתו שלו, ואמר לי: היית מועמד שלי לרמטכ"לות, אבל בגלל מלחמת לבנון לא אוכל להמליץ עליך. אמליץ על שומרון".

– אחרי אסון צור, הומלץ לרמטכ"ל לנזוף בך. אתה מרגיש אחראי למה שקרה שם?

דרורי: "המצב היה שם קשה, עד כמעט בלתי אפשרי. רצינו לאכול את העוגה ולהשאירה שלמה. אני המלצתי לבודד את השטח שבו אנו שוהים. היה ברור לי, שכדי לשלוט בשטח צריך לבודד אותו, לחסום את התנועה ואת המעבר החופשי מצפון, שם התארגנו חוליות החבלה. אבל המעברים נותרו פתוחים ואנשים הסתובבו שם חמושים באופן חופשי. רק בשלב מאוחר יותר ננקטו הצעדים, שבתוקף עד היום. לא קיבלו את המלצתי. דיברתי והתרעתי, אמנם לא בפני עתונאים ופוליטיקאים. אולי זו השגיאה שלי. מישהו החליט שצריך שיראו שם חיים כאילו נורמליים. כאילו הכל מתנהל כרגיל ואין מלחמה".

– זו לא היתה הפעם הראשונה במלחמה שהצבא שילם מחיר כבד על שיקולים מדיניים לא רלוונטים.

דרורי: "אתה אמרת".

– ועדת כהן, שחקרה את שהתרחש בסברה ושתילה, ציינה לגביך: "ממפקד ברמה כזו ובדרגה כזו יש לדרוש גילוי יוזמה. כשהוא רואה שהרמטכ"ל אינו מתכוון לטפל באותו נושא, ששימש עילה עיקרית לבואו לביירות ולקביעת פגישה עם מטה הפלנגות... אין ביכולתנו למצוא הצדקה להתנתקותו של האלוף דרורי מכל טיפול בנושא התנהגות הפלנגות... היה זה מחובתו להתריע בפני הרמטכ"ל שצפויה סכנה לאוכלוסיה במחנות..." התנתקות?

דרורי: "הם שכחו לציין עובדה אחת: אני הוא זה שמנעתי את כניסתו למחנה של עיקר הכוח של הפלנגות. הכוח שכבר היה מאורגן ומוכן לכניסה ביום שישי. מנעתי זאת בגלל אותו שמץ של חשש שפתאום התעורר בי. זה בכלל לא מצוין בדו"ח. אם היו נכנסים למחנה כל ה־1,000 האלה עם הטנקים שלהם, אתה יודע מה היה קורה שם? על מה אתם מדברים? התנתקות? אני, שמנעתי מהם לקבל ציוד של צה"ל, אני התנתקתי? טוב, היה שם בוועדה אלוף מכובד, שבטח הסביר להם איך פועל צבא, והיו עוד שני מכובדים, שבטח שרתו בצבא ויודעים איך מערכות כאלו עובדות".

– עצם העובדה שהפעולה שנקטת ביום שישי אינה מוזכרת בדו"ח, אולי היא מעידה על הכנה לקויה שלך לעדות? הרי העדת שם בחוסר חשק מופגן.

דרורי: "עשיתי הכנה משפטית טובה. היו לי שלושה עורכי־דין טובים. זה לא קשור להכנה שלי לעדות. זה קשור למה שבן־אדם מוכן לעשות. אני חושב שאדם צריך להשאר אדם גם במצב כזה. לא ללכלך אחרים. לא להכפיש. אולי משום כך נפגעתי".

– איזה נזק גרם כל ענין סברה ושתילה לצה"ל?

דרורי: "נזק עצום וגדול מאוד".

– האלוף במילואים אמיר דרורי, התנגדת נמרצות לתוכנית להקמת המפח"ש ואף התפטרת על־רקע זה מצה"ל. למה?

דרורי: "התנגדתי גם עקרונית, כי חשבתי שצריך לתת את הסמכויות האלה בידי המפקדה הקיימת של מה"ד, שעליו פיקדתי אז, ולא להקים מפקדה נוספת. מעבר לכך, הסתייגתי מאוד מאוד מהדרך שבה התקבלה ההחלטה. קודם כל, בדרך לדיון מטכ"ל, שאמור היה להכריע בנושא, כבר שמענו מהעתונאים שיש החלטה גמורה של שר הבטחון עזר ויצמן להקים את המפח"ש. דבר שני – על כך שגייסו לצבא לצורך הענין את האלוף טל, שהחזירו אותו מהאורוות. הגשתי התפטרות לעזר, הוא קיבל אותה והלכתי הביתה. אבל אז רפול אמר לי: אתה כפוף אלי ולא לעזר, וקרא לי לחזור. חזרתי, כי רפול שכנע אותי שלא יהיה מפח"ש וכך אמנם היה. לא התקבלה החלטה ויכולתי לחזור לצבא. אני לא יכול לומר שכל הפרשה הזאת עזרה לי אחר־כך בצבא ולבטח במערכת הפוליטית".

– ובכל זאת, המפח"ש מוקם לבסוף, בעיתוי אחר, ואתה מסכים לקבל את הפיקוד עליו ומתמנה למפקדו השני. איך אפשר ליישב את הסתירה הזאת?

דרורי: "היו לכך סיבה אישית ומקצועית. המקצועית – המפח"ש כבר הוקם והפך לעובדה קיימת. הוקמה מערכת, אבל כלום לא תפקד בה, חוץ מכותרות וסיסמאות על מכפילי כוח וקשקוקי מוח. באו אלי קצינים ואמרו לי: תשמע, העסק דפוק. החריבו את חילות השדה אבל לא בנו שום דבר חדש. ראיתי חובה לעצמי להציל את זה [דרורי אינו מזכיר מפורשות שאת הירושה הזאת קיבל מקודמו בתפקיד, אז האלוף דן שומרון – ע.ר.]. והסיבה האישית – באותו שלב חשבתי כבר לפרוש מהצבא, אך הועלתה האפשרות שאהיה סגן של הרמטכ"ל משה לוי. ביקשתי להמשיך בפיקוד הצפון, לפחות עד תחילת הנסיגה. רציתי להיות מעורב בשלב הזה, שראיתי בו את סיום המלחמה. אבל הנסיגה התמהמהה ופקדתי רק על השלב הראשון שלה – הירידה מהרי השוף, שאכן עברה ללא תקלות. באותה תקופה הובהר לי, על־ידי שר הבטחון רבין והרמטכ"ל, שעדיין לא הוחלט מי יהיה הרמטכ"ל הבא. זו הסיבה האישית – לקחתי את המפח"ש בידיעה שאני בכל זאת ממשיך בצבא".

– רק כדי להעביר את הזמן? עד שתקבל את תפקיד סגן הרמטכ"ל?

דרורי: "שלילי. עבדתי בפרך. כשעזבתי, המפח"ש היה בנוי. זה לא היה קל. אנשים, שאמורים היו לעזור, הפריעו ולא סייעו כהוא זה. הבסיס הוקם. לפני שבאתי לשם, לא היה שום דבר".

– אז מה עשו שם לפניך?

דרורי: "דיבור".

– בשלב מסויים מתברר לך שדן שומרון אינו מתכוון לעזוב את לשכת סגן הרמטכ"ל, למרות ההבטחה שניתנה לך. מה אתה עושה במקרה הזה?

דרורי: "צוחק".

– ואחרי שאתה צוחק, ודן שומרון נבחר לרמטכ"ל, אתה אומר לעתונאים ש"התהליכים שקדמו לבחירתו של דן שומרון מזיקים לצה"ל יותר מהסורים, האיראנים, העיראקים והמחבלים גם יחד".

דרורי: "קודם כל לא אמרתי דן שומרון אלא דניאל שימרון שזהו שמו האמיתי. רציתי להראות לכל העתונאים החכמים האלה שאפילו את שמו הם לא יודעים".

שרון אכן ניגש אלי, ביוזמתו שלו, ואמר לי: היית מועמד שלי לרמטכ"לות, אבל בגלל מלחמת לבנון לא אוכל להמליץ עליך. אמליץ על שומרון

– ובכל זאת, למה התכוונת?

דרורי: "אני חושב שצה"ל צריך להיות שמורת־טבע. נראה לי חמור מאוד שלקחו אמות מידה ונורמות מהחיים הפוליטיים והדירו לתוך הצבא. זה דבר שאסור לתת לו להתהוות".

– לאילו נורמות התכוונת?

דרורי: "לקבלת החלטות משיקולים שאינם רלוונטים לעיין – ושעושים זאת ביודעין, לא בשוגג. פרשת ה'לביא' למשל. כאשר הייתי מפקד מפח"ש הגעתי למסקנה שאם ה'לביא' ימריא, כל צה"ל יצטרך לנחות. אמרתי את זה ל'אחראי הראשי', זה שבסוף ביטל את הפרוייקט, אבל אז הוא הסתכל לי בעיניים ואמר: אתה צודק, זה אסון, זה פיאסקו. אבל אני לא מתכוון לעשות עם זה

אלוף פיקוד דרורי בלבנון: "קצין צריך להיבחן באיכות היחידה שהוא מפקד עליה ולא בפרסום וביחסי הציבור שלו"

שום דבר. מה תעשה? לאן תלך? לעתונאים? לפוליטיקאים?"

– מה יש לך נגד פוליטיקאים?

דרורי: "זה נראה לי אבי אבות הטומאה שקצין יתעסק עם פוליטיקאים. אני למשל לא ביליתי עם ועדת מרידור. לכן אולי לא הייתי מקובל על הפוליטיקאים. קצינים אחרים ישבו שם הרבה, הרבה מאוד. אגב, כאשר רבין אישר למועמדים לרמטכ"לות להופיע בטלוויזיה – הייתי היחידי שלא קיבל אישור ממנו".

– מתחרט על מה שאמרת במסיבת העתונאים?

דרורי: "לא. לא שמעתי מאף אחד, גם מאלה שביקרו אותי, שאמרתי דברים לא נכונים. מאף אחד. וזה עוד היה 0,22 אחוז ממה שיש לי והיה לי להגיד".

– דן שומרון אמר לך משהו מאז?

דרורי: "אפילו לא מלה. אבל גם כאשר קיבלתי ממנו את הפיקוד על המפח"ש, הוא לא אמר לי מלה. בעצם, הוא קרא לי לשיחה ואמר שמפח"ש זה דבר חשוב. הסכמתי איתו".

– הוא לא זימן אותך לשיחת פרידה עם שחרורך, כפי שהוא עושה לכל הבכירים הפורשים מצה"ל?

דרורי: "לא, אבל אני כנראה לא בכיר".

– אני רוצה לסיים בנושא מעודכן אחר. האינתיפאדה. מטפלים בה נכון?

דרורי: "קודם כל, הפתרון הוא פוליטי. אבל אם היו עוצרים את הענין בתחילתו, זה היה נראה היום אחרת. את כדור השלג צריך לעצור כשהוא מתחיל לצבור תנופה. לא עכשיו. לפני יותר משנה וחצי, כאשר כסגן רמטכ"ל עסקתי בגיבוש תוכנית העבודה לשנת '87, חזינו שייתכנו מהומות בשטחים ושיהיה שם קשה יותר. גיבשנו תוכניות, המלצנו לתגבר את הכוחות בשטחים ולנקוט באמצעים נוספים. ההמלצה לא התקבלה והדברים לא בוצעו. זה חבל, חבל מאוד.

"כל מה שאנו עושים כיום בשטחים, זה מעט מדי ומאוחר מדי. לפעמים היתה לי תחושה שיושבים וחושבים איך לעשות את כל השגיאות ולא להחמיץ אף אחת מהן. אין לי ספק שאפשר לשמור על השקט באמצעים צבאיים".

לאוניברסיטה העממית ת"א דרושים

סקרנים

אין חשיבות לגיל ולהשכלה הפורמלית, אם יש בכם סקרנות ואתם צמאים להרחיב ידע - האוניברסיטה העממית ת"א היא המקום בו תוכלו לעשות זאת.

בחרו לכם נושא (**מתוך 152 נושאים**) שמעניין אתכם, בשעות הנוחות לכם, בבוקר או בערב, ובואו ללמוד בכיף.

לימודי משפחה

המשפחה, מיניות האדם, זוגות, ילדים ועוד

- אנתרופולוגיה, פילוסופיה ופוליטיקה
- משטרים ומפלגות בעולם הערבי
- הרגלי בריאות, תזונה טבעית, דיאטות
- תקשורת בין-אישית, מודעות עצמית, אינטואיציה, אסטרולוגיה
- אנגלית (גם עסקית), צרפתית, גרמנית, ספרדית, ערבית
- עיצוב פנים, ציור, ויטראז', אמאיל
- התעמלות, יוגה, שיטת אלכסנדר, הגנה עצמית
- ברידג'

ועוד.

טלפן/י אלינו ונשלח לביתך, ללא תשלום, עלון מידע.
ידיעון מפורט ניתן לרכוש (תמורת 1 שקל) במשרדי האוניברסיטה העממית ת"א.
הרשמה מ-4.9.88 עד 15.10.88 בימים א-ה
בשעות 09:00-12:00 לפנה"צ 17:00-19:00 אחה"צ.

מחירים נוחים
20% הנחה לתושבי ת"א-יפו

האוניברסיטה העממית ת"א, רח' אנטוקולסקי 4 (פינת אבן גבירול 108) ת"א, 64044, טל': 03-242460.

האוניברסיטה העממית ת"א
להשכלה הכללית

האוניברסיטה העממית אינה מוסד להשכלה גבוהה ואינה מעניקה תארים אקדמיים

15 שנה אחרי

צוות לעניין

כיום הם נקראים אנשי איתן — איתור נעדרים — יחידה מעט חריגה בצה"ל ◻ ראשיתה במלחמת יום הכיפורים, אז כונתה "צוות בן אלקנה" ◻ סיפור לידתה וכמה ממבצעיה נחשפים כאן לראשונה. כולם קשורים באישיותו של אדם מיוחד, שיזם ויסד את הצוות, ד"ר שלמה בן אלקנה

מאת אלכס דורון

פאנטום חיל האוויר – הטייס רב סרן אורי שעני מעין חרוד מאוחד והנווט סגן דויד יפה מחולון – המריא ביום השלישי למלחמה, 8 באוקטובר 73', למשימה באזור איסמעיליה. מטוס בודד, במבצע לילי מיוחד. שעני ויפה לא חזרו. מטוסם הופל. במיפקדת חיל האוויר ידעו את נתיב הטיסה למטרה; לא היה מדע אם הגיעו אליה, אם ביצעו את המוטל עליהם ומה היה נתיב טיסתם חזרה לאחר. עקבותיהם נעלמו.

שבועות אחדים עמלו טובי המפענחים על מאות תצלומי אוויר כדי לברר מה ארע למטוס ולצוותו. נסרקו מהאוויר, עד לתעלה, שטחים של עד 10 ק"מ לכל כיוון, מנתיב הטיסה המרכזי. המומחים ניסו להתחקות אחר שרידים אפשריים, סימני שריפה. נקודה אחת, באזור דמוי מכתש, בין שתי גבעות של דיונות, ששימשו מוצב מצרי, משכה תשומת לב. בתצ"א נראה כתם כהה.

בשיחות נציגי הצבאות, בק"מ 101, ביקשה ישראל גם לקיים סריקה מדוקדקת ב"מכתש" שבאזור הכביש מטסה לגשר פירדן, קרוב לקו ההפרדה בין הארמיה המצרית השניה לכוחות צה"ל.

לאחר דיונים ארוכים נענו המצרים והתירו לצוות מיוחד להיכנס לאזור הדיונות. כבשאר המקומות, הוסעו הסורקים הישראלים, גם כאן, באמבולנסים צבאיים מצריים שחלונותיהם נצבעו, כדי שיושביהם לא יראו מה נעשה בחוץ. בכל אמבולנס היו קצין קישור ומפקד נהגת מצרי. לצוות שנשלח ל"מכתש" ה[illegible] המפקד [illegible] אל"מ.

"הוא גילה חוסר שביעות רצון על שהעניקו לנו היתר לחפש במורדו", מספר יוסי לב־ארי, חבר קיבוץ דן ומנהל "בית אוסישקין", מוזיאון הטבע באצבע הגליל, שהיה בצוות החיפוש.

"המצרים פשוט ניסו לטרטר אותנו. האמבולנס ביצע סיבובים אין ספור ולא נסע בנתיב שנועד להביאנו ל'מכתש'. מדי כמה מאות מטרים עצר והתפתחה שיחה נרגזת על מטרת הנסיעה. הם היו עצבניים וחשדניים מאוד. באמבולנס, מצוייד במפה טופוגראפית, עקבתי אחר כיוון הנסיעה ורק על פי הסיבובים והפניות בכביש, ידעתי להתמצא בשטח.

"לאותה נסיעה הצטרף הרב הצבאי הראשי, מרדכי פירון. לבסוף, לאחר כל ה'תרגילים', הגענו. בנוסף לקצינים המצריים, המתין שם משקיף סובייטי, קטן־קומה ושמנמן, בפאר האותות והמדליות שלו. המצרי שב וקבע נחרצות: 'אין לכם מה לחפש כאן. אנו שולטים על השטח. אין מטוס. אם היה, היינו יודעים. באתם למטרה אחרת'.

לב־ארי: "השבתי לו, ב'אל תבלבל את המוח... אני יודע בדיוק לאן פני מועדות'. הוא סינן ברוגז רב: 'אתם נדחקים לכאן. הטילו עליכם משימה מודיעינית'. הרוסי התערב בוויכוח שהתלהט: 'אני בטוח שמלה של קצין היא מלה'. 'אין לי מה לומר לכם', חתמתי את השיחה. 'ביקשנו אישור לבוא לכאן – וקיבלנו. במקום שסומן נמצאים שרידי המטוס – וזהו!'.

"בשלב זה, התייאש הרב פירון. 'אולי נעזוב', הציע. 'אולי הסימנים שבידינו אינם מספקים. אולי הפיענוח איננו מדוייק'. התעקשתי. ידעתי שאם לא כאן – אז כנראה שבשום מקום. התחלנו בסריקה. כעבור כ־500 מטר, עצר המצרי וכעסו גבר. הסיבה: נקלענו לשדה מוקשים והוא לא רצה שיתפוצץ. הרוסי חש לעזרתו ותקף אותנו בלשון גסה. פירון חזר והציע לוותר. לא הסכמתי. המשכנו להתקדם ושוב עצרנו לחילופי דברים בוטים. לבסוף, בקצה הרכס, הבחנו במכתש ובתוכו, תקועים בחולות, שברי הפאנטום. התקרבנו. הטייס נקבר – וקסדתו הונחה על מוט. מפת הנווט נמצאה בין שברי המטוס".

הכל נבוכו ונהלמו. הרוסי הגיב ראשון. החליף צבעים, הסמיק והלבין, התנצל וביקש סליחה. הרב פירון אמר: "בחיי, נס מהשמיים". לב־ארי השיב לו: "כן, מהשמיים של תצ"א". המצרי חייך. כדי להוכיח שזה מטוס ישראלי, נזקק לב־ארי למברג ופלאייר, להסרת לוחית קטנה משברי המטוס. הכלים הללו לא נמצאו ברשותו והרוסי מיהר להביאם ממכוניתו.

לב־ארי: "בבת אחת השתנה יחסו אלינו. 'נפתח' בהדרגה וסיפר שהוא 13 שנה בצבא האדום, שולט בערבית ובאנגלית. ניכר שמשהו זז אצלו. נזף במצרי בצעקות: 'איך העזת לעשות זאת? קצין – משקר? תתבייש לך!'

"הרב פירון אמר 'קדיש' והרוסי, בדום מתוח, הצדיע. התרשמתי שהבין עברית". גירסה נוספת: כמה מאנשי הצוות הבחינו במעמד ה'קדיש' בדמעות בעיני הרוסי. "כנראה שהיה יהודי".

לב־ארי וחבריו אינם חוקרים פרטיים או בלשים. באחרונה יש ביניהם מאנשי החברה להגנת הטבע, שדאים וסיירים מיומנים מאד ב"שופר" ותצ"א. מתנדבים. במה גיאולוגים, זואולוגים וארכיאולוג אחד. כולם בעלי גישה מחקרית. חדורי אווירת "ביחד". יש קיבוצניקים וכמה עירוניים, אחרי שירות במערך הלוחם. הגיל הממוצע: מעל 45.

כיום הם אנשי "איתן" – איתור נעדרים – יחידה מעט חריגה בצה"ל. המשותף לכולם: דבקות במטרה, סקרנות, שאיפה לאתגרים, נכונות לעסוק בנושאים שאחרים נכשלו בהם. אינם מכירים ב'אי אפשר', וב'אין מה לעשות'. מתייצבים מיד לכל קריאה.

לפני שליחידתם הקטנה נקבעו דפוסים קבועים, מתכונות וכפיפות פיקודית, הכירוה ברשת הקשר הצה"לית בשם "כוח בן־אלקנה". ואח"כ "צוות בן־אלקנה". ראשיתה במלחמת יום הכיפורים, לפני 15 שנה. היא מלקחי המלחמה המרה.

סיפור לידתה וכמה ממבצעיה, נחשפים כאן לראשונה. כולם קשורים באישיותו של אדם מיוחד, שיזם ויסד את הצוות; העניק לו השראה: ד"ר שלמה בן־אלקנה, כיום בן 67, היסטוריון, בעבר מחוקרי לשכת 06 במשטרה שהכינה את משפט אייכמן. נתפרסם במפענח פרשיות עלומות: גילוי קבר אבשלום פיינברג ליד רפיח, ב־1967; פרשת רצח הקצין לייזרוביץ' ומשפחתו ב־1938; היעלמם של הי"ג בגשר אכזיב, ב־46'.

בן־אלקנה תווה את הדפוסים ליחידת איתור הנעדרים בצה"ל. עד ששקע כל־כולו בנושא זה, עסקו בו במלחמות 48', 56' ו־67', המשטרה הצבאית והרבנות הצבאית. שיטות העבודה, עליהן המליץ ויזם, יושמו ושוכללו – ומה שהחל כמבצע מאולתר, התמסד. התוצאה: שיעור הנעדרים במלחמת לבנון, כבר פחת באורח נכר. על פי נתוני אכ"א, נותרו שלושה נעדרים (באומל, כץ ופלדמן). נעדר נוסף, סמיר אסאד, הוא מתקופה מאוחרת יותר. שניים אחרים הם החטופים שבידי חיזבללה, מאפריל 86'.

לשם השוואה: עם הפסקת האש במלחמת יום הכיפורים, נרשמו כ־1200 נעדרים. כעבור זמן הוברר שנתון מבהיל זה נובע, בין היתר, מטעויות רישום ומתזוזות כוח אדם. הנעדרים אותרו. חלקם היו חללים. נכון להיום: 18 מחיילי צה"ל, שהוגדרו נעדרים, הוכרזו חללים שמקום קבורתם לא נודע.

בן אלקנה נקרא להרתם לאיתור הנעדרים בשבוע השני של אוקטובר 73'. כבמלחמת ששת הימים (ראה מסגרת), באה היוזמה מחיל האוויר: "הופלו אז מטוסים רבים בגזרה הסורית והמצרית. בחלקם, לא נודע מקום נפילתם וגורל צוותיהם. בחיל האוויר נזכרו בי. נעניתי מיד. נוכח העובדה שהפעם דובר בחיפושים בשטחים עוינים, ביקשתי כוח־אדם, ציוד ורכב. נעזרנו גם בדרוזים. בהדרגה, הוקמה היחידה שנקראה 'כוח בן אלקנה'. אח"כ שונה השם ל'צוות'. השימוש במלה 'כוח' נראה יומרני מדי. תחילה היו בה תריסר אנשים ובשיאה – 25 – שנאלצו לשרת עד יולי 74'.

"ביצענו את רוב המשימות שנקבעו, למרות התנאים הקשים, ביורוקראטיה ואי־סימפטיות. לא תמיד נהננו ממלוא העזרה. היו שעות של תיסכול, אך הגענו לתוצאות מעבר למצופה".

ההתחלה היתה בגולן. בן־אלקנה ואנשיו נקראו לאתר שבעה מטוסים וטייסיהם הנעדרים. מצאו 11 וסיפקו תשובה לגורל 12 אנשי צוות אוויר נעדרים.

"היו לא מעט סיבוכים. דוגמא: החיפושים אחר הטייס ישראל רוזנבלום מקיבוץ הגושרים. מיד לאחר הפסקת האש, התפרסו יחידות צנחנים, שיריון ואחרים, לסריקות מדוקדקות אחר ציוד ונעדרים. בדקו כל נקיק ומאחורי כל סלע. באזור מיוער בגולן נתגלו קסדתו הפגועה של רוזנבלום, מצנח ושברי מטוס. אחד הצנחנים מיהר לאביו של רוזנבלום וסיפר על הממצאים. כשנודע לי, ביקשתי לראות את הקסדה. חקירה קצרה העלתה שקצין משטרה צבאית נטל אותה למזכרת. אנשי איתרוהו ולקחו ממנו את הקסדה. כשבחנתי אותה, היה ברור שהטייס איננו בחיים. היתה פגיעה קשה באזור הרקה, מיידי.

"עד שראיתי את הקסדה, האמינו במשפחת הטייס שעודנו בחיים. הסורים שחקרו את השבויים שבידיהם, פירסמו שמות נעדרים וחללים וטענו שגם הם בשבויים – חלק ממערכה פסיכולוגית נבזית, נגדנו. שמו של רוזנבלום היה ביניהם. חזרתי לגולן לסריקה מדוקדקת עם הצנחנים. התוצאות: נמצאו רוב חלקי המטוס, כסא המפלט בתוך תא הטייס (הוכחה שלא צנח) וגם גופה. בכיס חולצת סרבל הטיסה, היתה תעודת הטייס".

בשלב זה רצה בן־אלקנה להפסיק – "בשל המחסומים הביורוקראטיים שהאכילו אותי". לאנשיו, ששקדו על המלאכה, הבטיח עוד קודם לכן, כתודה על מאמציהם, סיור באזורי הקרבות בגזרה המצרית, שנקראה "אפריקה". יום לפני היציאה לסיור, ב־4 בדצמבר 73', נקרא לישיבה במטה חיל האוויר: "האלוף בני פלד ביקש שאסכם את פעולת הצוות שלי בצפון ואשמיע דעתי על פעולת אנשי החיל באותו נושא, בגזרה המצרית. מי שעסק בזה בדרום, דיווח שחסרים מטוסים. שניים, אמר, ב'בטש המצרי'. 'איפה ה'בטש'?', שאלתי והוא הצביע על תעלת המים המתוקה שהיתה סבוכה בקני־סוף. מהסבריו הובהר שאיננו שדאי מיומן. שאלתי את שמות הטייסים הנעדרים וכשהוזכר את לוי בר־זיו, רעדה ידי. לוי היה בנו של עמנואל בר־זיו מעין־המפרץ, ידיד נעורי. חודש לפני המלחמה ביקרתיו, לנחמו על מות אשתו השניה והנה – הבן... חשבתי: איך אוכל להפסיק ולוי איננו. איך אוכל להסתכל מחר בעיני 'נואל', כשיכולתי לחפש את בנו ולא חיפשתי... כשנקבו בשאר השמות, היה ביניהם

(סוף בעמוד 4)

יגאל סהני ז"ל

גד סמוק ז"ל

שלמה בן־אלקנה: ביצענו את רוב המשימות, למרות הקשיים (צילום: ראובן קסטרו)

מה שהחל כמבצע מאולתר — התמסד ◻ התוצאה: שעור הנעדרים במלחמת לבנון כבר פחת באורח נכר

"המצרים פשוט ניסו לטרטר אותנו. הם היו עצבניים וחשדניים מאד: "אין לכם מה לחפש כאן. אנו שולטים על השטח. אין מטוס. אם היה, היינו יודעים. באתם למטרה אחרת"

יוסי לב־ארי: לא חוקר פרטי (צילום: דיוזי בהיר)

הנעדרים: ששה טייסים שהופלו

ההתחלה היתה, מיד לאחר מלחמת ששת הימים. בעיתוני סוף אוקטובר ראשית נובמבר 67', נתפרסמה הידיעה, לפיה הצליח שלמה בן־אלקנה למצוא את קברו של גיבור נילי אבשלום פיינברג, 50 שנה לאחר שנרצח בידי בדווים באזור רפיח, ולשחזר את שעותיו האחרונות. בעקבות הידיעה, הוזעק בן אלקנה אל מחלקת המודיעין בחיל האוויר. הוא שירת אז כיועץ לעניינים ערביים במיפקדת כוחות צה"ל ברצועת עזה ונתבקש לנסות ולאתר ששה טייסים שהופלו וגופותיהם לא נמצאו.

בן־אלקנה: "עם סימן שאלה איש אינו מוכן להשלים. אי אפשר להתייצב לפני המשפחות ולומר להן שאין יודעים מה עלה בגורל בניהן, במיוחד כשאצלנו הגישה, מאז ומתמיד, שמי שיוצא למשימה – חוזר, או מוחזר; חי, מת או על אלונקה... הבעיה גם נגעה למוראל הטייסים. הבטחתי לנסות ונקראתי אל מפקד חיל האוויר דאז, האלוף מוטי הוד.

"מוטי שאל: 'בן־אלקנה, מדוע אתה מוכן לטפל במקרים הנחשבים אבודים?' "עניתי: 'מוטי, אתה בנו של יוסף פיינר?' "כן", השיב. "שאלת פעם את אביך למה עסק בהגנה במה שעסק?" "לאו", ענה האלוף. "אז למה אתה שואל אותי?"... מוטי, הסתכלתי, אני חי והם לא. מטוסים ערביים לא הפציצו את תל־אביב ועל כך שילמתם מחיר יקר. אנחנו חייבים לכם הרבה – לפחות זה". מכאן מתחיל הסיפור.

תוך כדי עבודתו בעזה, החליט בן אלקנה לטפל בטייסים הנעדרים: יורם הרפז, טייס אורגן שהתרסק בנגב; יורם ליבנת, טייס אלכסנדר ערמון – באזור בלוזה; רומח ואנגל – מעבר לתעלת סואץ ועתניאל שמיר, בגולן.

"התחלתי בחיפושי אחרי הרפז. נסעתי למכרי הבדואים, השייך חסן אבו־רביע ואחיו, המתגוררים מערבית מערד. שאלתי אותם: 'ראיתם מטוס נופל, ביום הראשון למלחמה?' "כן", השיב. 'ראינו. בבוקר מוקדם. מטוס אל־ידי'...

בן־אלקנה: "הם החליטו שהמטוס הזה מוכרח להיות אל־ידי. למה אל־ידי? – לא יודע... "היכן נפל?", המשכתי והם השיבו: 'מערבה מראש זוהר'. "אמרתי לשייך: 'תוציא לשם את הרועים ונחפש'. "אי אפשר", השיב. 'האזור סגור.' "העקתי להם אישור בכתב לחפש שם.

"המיידע שנמסר לי מחיל האוויר היה שהרפז חזר ממשימת הפצצה במפרק, ירדן. על גוף המטוס היו חוטי חשמל קרועים. מכאן הוסק שהטייס נפגע. מספר 1 ר־2 שלו, הבחינו בטיסה חוזרה לתחומי הארץ שמשהו אירע לו. לא הגיב לקשר. דרך חופת תא הטייס ראו שראשו שמוט על כתפו, בעוד המטוס בטיסה עיוורת. המטוס התרסק. בחיל האוויר, שאנשיו חיפשו שעות ארוכות אחר שברי המטוס, טענו שלא נמצא דבר.

"ביקשתי לדבר עם האחראי על החיפושים מטעם חיל האוויר. "יש לכם נסיון בנושא כזה?" שאלתי. 'למדנו משהו מהאמריקנים בווייטנאם. התיתכן התנדפות החומר?' "כן, לא נשאר כלום", השיב. 'אולי חלקים של עשרה סנטימטר כל אחד...' עניתי לו: 'אם אמצא חתיכת מתכת אחת של עשרה סנטימטר, אמצא עוד...'

"יותר מאוחר התבדר לי שחיל האוויר ערך את חיפושיו במטוסים שטסו במהירות גדולה מדי, בגובה רב. המתפשים חשבו שראו משהו. למעשה, לא ראו דבר. היתה גם בעיה של צל ושמש, במיוחד באזורים הרריים.

"נקטתי בדרך אחרת: היתוותי תלם של 500 מטר. טסתי לאורכו וחזרתי על עקבותי. בסריקת שטח מהאוויר, יש לטוס נמוך ככל האפשר (עד 50 מטר) ובמהירות שלא תעלה על 60־70 קמ"ש. לא 180... וואדי סורקים לאורכו; תחילה דופן אחת ואחר כך האחרת. אין חוצים אותו. עובדים עם מפת בקנה מידה של 1 ל־100 אלף ולא 1 ל־250 אלף..."

"הרועים הבדואים מצאו בשטח כעבור זמן קצר את חלקי המטוס וגם את גופת הרפז. מיהרתי בהליקופטר אל השייך חסן אבו רביע ואחיינו, השייך חמאד (הח"כ שנרצח), שעלו להליקופטר, לראשונה בחייהם. מאז קראו בנגב להליקופטר 'עספור איבן כנעאן' (הציפור של בן אלקנה). זה היה מחזה מדהים: אנשים אלו, שמעולם לא היו על מטוס, כיוונו את המטוס גם מהאוויר וביד – למקום שבו נפל הרפז. הכירו את השטח כמו את כף ידם. איזה זכרון יש להם!

"כשהגענו לשרידי האורגן, באביב 68', עשרה חודשים אחר שהופל, התברר כי מי שאמר 'חתיכות של 10 ס"מ' לא ידע על מה הוא מדבר. המטוס נמרח על שטח של ק"מ ומצאנו מנוע, בוכנה, כנפיים, זנב, מיקלעים; שלד הגופה, דיסקית המספר האישי, רוכסני סרבל הטיסה, האקדח האישי".

"אחר־כך בג'יראדי נמצאה גופת יורם ליבנת.

"בראשית המלחמה טענו המצרים שטייסים אמריקניים הפציצו את שדות התעופה שלהם. נאצר סיפר זאת לחוסיין. רצה המקרה ובדואים מצאו מטוס ישראלי, שהופל באזור בלוזה ובו טייס פצוע – אלכסנדר ערמון הבלונדי. חיילים מצרים פינוהו לבית החולים בביר־אל־עבד והוא נפטר על שולחן הניתוחים. בית החולים דיווח לשלטונות הצבא המצרי ונתקבלה הוראה להעביר את הגופה לקנטרה. עד היום לא ידוע מקום קבורתו. על רומח ואנגל אין ידיעות. הם הופלו מעבר לתעלה, בתחום מצרים. שמיר, שנפל בעין סמסם בגולן, הובא לקבורה רק אחרי מלחמת יום הכיפורים, בסיוע דרוזי מדליית אל כרמל, שנעזר בקרוביו מבוקעתא, שלרגלי החרמון".

صكتا من الأهل

صكذا من الوحل

(המשך מהעמוד הקודם)

גם זבולון אמיצי, בן־דודי מדרגה שניה. מיד החלטתי להמשיך.

"מנוחה בדיון אמר שפלד מבקש אישורי שחיל האוויר עשה כל שניתן בגזרה המצרית. אמרתי: 'לא עשיתם מספיק. בשום אופן'.

"למחרת, לפני ההמראה ל'אפריקה' חיכה לי בני פלד במיפקדת חיל האוויר. 'בן־אלקנה, אמר, דיווח לי שאמרת שלא עשינו די בגזרה המצרית...' הפציר שאמשיך. הבטחתי ללמוד את הנושא ובעיותיו ולהשיב אחרי ארבעה ימי הסיור המתוכנן. ואמנם, ניצלנו את הסיור לשיחות עם מפקדים, אנשי מודיעין, קמב"צים בכל הדרגות. למדנו הרבה ושאבנו יידע עצום. כל המידע הזה הועלה על כרטסת, שנשאתי תמיד בתרמיל צד".

במהלך הסיור נפתרו היעלמם של רב־סרן גד סמוק וסגן ברוך גלן. שרידי מטוסם נמצאו מדרום לאיסמעיליה. נתגלו כשאות מפלט, חלק מסרבל מוכתם בדם. החקירה בשטח העלתה ששניהם נצחו, נלכדו בידי פלחים מצרים ונרצחו. אין ידועים היכן נקברו. "כשחזרתי מהסיור שוחחתי עם אל"מ צבי גוב־ארי ממחלקת השלישות בחיל האוויר. כאן מצאתי כבר שיש עם מי לדבר. הצגתי את דרישות העבודה בגזרה המצרית: תצ"א, תצפית־ג'בלאות, איסוף מידע מכוונות הקרקע וממקורות מודיעין (מסמכי שלל). נענתי מיד. שיכנעתי את אנשי להמשיך. נקראנו לחפש 18 מטוסים ו־25 אנשי צוות נעדרים. מצאנו 16 מטוסים. אל שני האחרים לא יכולנו להגיע: אחד נפגע בעומק מצרים; האחר נפל לים באזור פורט סעיד".

פרשה מיוחדת במינה היתה פרשת חמישה אנשי צוות ההליקופטר (הטייס מקס מירום והמוטס אלון רענן): "היה לנו דיווח שסרידיו נראו במקום מסויים. כשהמצרים איפשרו חיפושים וסריקות בשטח, הם הנהיגו שיטה: כל יחידת סורקים, 8 שיריונאים ושניים מחיל האוויר, הלכה במסלול שהמצרים קבעו לה ובה צריכים היו לחפש. לידינו נפל שלל פנקס המבצעים של הארמיה ה־3. מצאנו בו דיווח של קציניה על הליקופטר שהופל וארבע גופות. 'קברנו אותם באיסראליאת, עשינו כנדרש', נאמר בדו"ח. משהחדלו החיפושים, תקרנו קצין מצרי שהזדהה לפנינו כסגן־אלוף עאדל. הוא אישר שהיה מטוס כזה ושהובא לטוזיאון בסואץ.

"כשגדי גורדיה, איש הגנת הטבע ממושב טל־שחר, סיפר לי על גירסת עאדל, הצגתי לפניו תצלום מעתון, בו נראה קצין מצרי בחברת הרב שלמה גורן. סופר שם, שהרב ביקר בק"ם ה־4 בסואץ ופגש בקצין מצרי שהציע 'עיסקה': גופות חללים, תמורת בזין לאנשיו הנצורים... גדי זיהה את עאדל כקצין המצרי שבחברת הרב גורן, אלא ששם קרא לעצמו עבד־אל־לטיף. התברר שהיה איש מודיעין ובכל מקום השתמש בשם אחר. בק"ם ה־4 בסואץ סיפר שהוציא את הגוט, סרן אלון רענן משברי ההליקופטר והביאו לבי"ח. בפנקס המבצעים נכתב ש'מוקאדם' (סגן אלוף) כולעת, הביא את הגופות'. לי היה ברור שמדובר באותו קצין מצרי".

על השיחה עם עאדל דיווח בן־אלקנה לראש אכ"א אלוף הרצל שפיר, שנועד אז, אחת לשבוע, עם בריגדיר מג'דוב, לשיחות עבודה. "שפיר שאל: 'מה בעניין ההליקופטר?' ומג'דוב ענה: 'לא ידוע דבר'. שפיר: 'לנו ברור שקברו אותם בסואץ'. מג'דוב: 'לא יתכן'. שפיר: 'אם אני אומר, אני יודע'. כשמג'דוב המשיך להכחיש, שלף שפיר צילום מ'פנקס המבצעים' המצרי שנפל בידינו. מג'דוב החוויר. מיד הבטיח לבדוק שוב. בעבור כמה ימים באה ההודעה: 'בואו לקבל ארבע ארונות'. "כשנפתחו הארונות, התברר מהבינוד שמדובר בשלושה אנשי חיל אוויר וב'שיריונר'. אמרתי לשפיר: 'קברו אותם בשורה, בחלקה היהודית, הקראת 'איסראליאת: אנשי חיל אוויר לחוד ושיריונאים לחוד. הקברים לא נפתחו במקום הנכון וכך עלו על ה'שיריונר'. עניין של הגיון'. שפיר חזר למג'דוב וכעבור כמה ימים נתקבל ארונו של החלל הנוסף".

"הצענו למצרים שננסה לחפש גם את נעדריהם. למשל: מה עלה בגורל אחיו החורג של סאדאת. 'לא אידע לו דבר. הוא לא הופל'". השיב מג'דוב לאלוף שפיר. כעבור כמה ימים ביקשו המצרים שנחפש וגופת אחיו של סאדאת אכן נמצאה"

בסוף פברואר־תחילת מארס 74', בעת הסריקות בגזרה הדרומית, נתבקש "צוות בן אלקנה" לחפש גם את 350 נעדרי השיריון והחי"ר. "שוב נאלצתי לבקש מאנשי המתנדבים, להאריך שירותם. 'אם לא נעשה זאת לא נוכל לעמוד מול המשפחות', הדגשתי. האנשים נענו לפנייתי והמשיכו בעבודה. תוצאות החיפושים היו זהות: אותרו עשרות נעדרים באזור הארמיה ה־2 וה־3. המצרים העריכו קשיים אין ספור, במיוחד כשהתבקשו לסייע בחיפושים במעוזים. שני סיירים שפעלו באזור 'חמוטל', נקראו לתת תשובה לגורלם של 42 איש. נמצאו 35, וסיפקו מענה לסימני שאלה, בדבר גורל האחרים". בן־אלקנה: "הצענו למצרים שננסה לחפש גם את נעדריהם. למשל: מה עלה בגורל אחיו החורג של סאדאת. 'לא אידע לו דבר. הוא לא הופל', השיב מג'דוב לאלוף שפיר. 'קראנו בעתון שמטוסו הופל', העיר שפיר. כעבור כמה ימים ביקשו המצרים שנחפש וגופת אחיו של סאדאת אכן נמצאה."

זמן מה לפני שביתת הנשק עם הסורים, ביוני 74', הופל הטייס יגאל סתוי בגולן. בן־אלקנה: "כאן היתה בעיה. עד שקיסינג'ר לא הביא את רשימת השבויים שבידי הסורים, לא ידענו מי קיים ומי נעדר. באחד הימים, בתחילת העבודה עם חיל האוויר, הובא לידי העתון 'פרנקפורטר אלגמיינה צייטונג' ובו תצלום של חיילי צה"ל במחנה שבויים סורי. כמה מהם זוהו בבירור. הצעתי לפנות מיד לעתון ולקבל מהצלם את כל סידרת התצלומים שביצע וכן, לכל הנספחים הצבאיים של ישראל בחו"ל, שיבררו במערכות העתונים מי צילם – וכך לגלות מי בשבי.

"משהופל סתוי שלחתי לשטח את דודיק בן־עמי, איש הגנת הטבע, כיום בקצרין. הוא גילה כתמים כהים באזור השלג בחרמון. החל מירוץ נגד השעון כדי להספיק ולהגיע לשם, לפני כניסת הסכם שביתת הנשק. ידעתי, שאח"כ לא נוכל לעשות זאת. במשקפות צפינו על שטח ההפקר, ממזרח לפיסגת החרמון ושם מצלו שברי המטוס. נציגי ועדת שביתת הנשק ואנשי או"ם, קבעו פגישה במוצב הפיתולים שבחרמון, כדי להוציא את שרידי המטוס. האום"ניקים האוסטרים, נסעו בשטח סורי ועלו על מוקש. ארבעה נהרגו."

תוך כדי עבודת הצוות, הכין בן־אלקנה הצעה בדבר הצורך להקים יחידה מיוחדת וקבועה לאיתור נעדרים, לא גוף מאולתר, שבה יינקטו שיטות עבודה, איסוף מידע – גלוי ומודיעיני – יוזמה ותושיה, ברמות שעד אז לא היו מקובלות בנושא זה בצה"ל. הצעתו פירטה תקן כוח אדם, תפקידים, ציוד ורכב, דרישות השכלה; חייבה שימוש בשיטות ניתוח מחקרי ופיענוח; עסקה במשימות החיפוש, ארגון העבודה וכללי ההתנהגות עם האוכלוסיה הערבית. "מהעבודה בשטח למדתי את הסיבות שגרמו לכל כך הרבה נעדרים בגזרה המצרית. הצעתי שהיחידה שתקום תגדל ותעסוק גם בפינוי נפגעים, בעת לחימה. תחילה נסו לאשר זאת, אחר כך נשתנתה הגישה ונקבע שאית"ן תתמקד בנעדרים, ושבחילוץ הנפגעים יעסקו היחידות בשטח".

כאן, אחרי 13 חודשים בשירות מילואים, השתחרר סא"ל בן־אלקנה וחזר לכתוב את הדוקטוראט שלו. בראש אית"ן הועמד סא"ל יצחק יבנה. אנשיו של בן־אלקנה ואחרים שעליהם המליץ, נשארו. במהלך העבודה, נתמנה משה גידרון כראש אכ"א. בן־אלקנה זוכר במיוחד את דבריו אליו: 'בעתות אסון, נמצאים תמיד בעמנו אנשים שנרתמים לסייע. הגורל בחר כנראה בך לעסוק בפרשת הנעדרים במלחמת יום הכיפורים'".

איפה הוא היום

דון קישוט '88

מוטי אשכנזי: איבדנו את החזון, אבל לא הכל אבוד (צילום: סקופ 80)

יום הכיפורים, תשמ"ט, ומוטי אשכנזי – מפקד מוצב "בודפסט", היחיד ממוצבי התעלה שלא נפל במלחמת יום הכיפורים, שהפגין וקרא להתפטרות גולדה ודיין – עדיין נלחם. מסרב להודות בכשלון מאבקיו, מסרב להכבע. בן 48, בודד במערכה. היום הוא נאבק בתחום החברתי־כלכלי

מאת עמוס לבב

יום הכיפורים, תשמ"ט, ומוטי אשכנזי עדיין נלחם. מפקד מוצב "בודפסט", היחיד ממוצבי התעלה שלא נפל במלחמת יום הכיפורים, שהפגין וקרא להתפטרות גולדה ודיין – עדיין נלחם. את מוצב "בודפסט" לא איבד במלחמה הנוראה, אך את כל רכושו כבר איבד במלחמתו במימסד.

"כל ידידי כבר אלופים היום, מנכ"לים", הוא אומר בחיוך עצוב. לפגישה הגיע במכונית רעועה משנת 1969. מתגורר בדירה שכורה קטנה בירושלים. אין לו פרנסה מוגדרת. אפילו למילואים אין קוראים לרב סרן אשכנזי מאז יצא למאבקו בשלטון. והוא עדיין נלחם, מסרב להודות בכשלון מאבקיו, מסרב להכבע. רואה עמים מפילים שלטון בארצות אחרות, נזכר כיצד גרף אחריו המונים לאחר מלחמת יום הכיפורים, מביט סביבו, מחפש אותם ורואה במקום זה אנשים בגילו, "מצליחנים" עם תיקי "ג'יימס בונד", או עם דרגות "אלוף" על הכתפיים, חש בבדידותו, וממשיך להלחם. איש בן 48, בודד במערכה.

לא התעייפת, מוטי אשכנזי? "יש לך ילדים"? הוא משיב בשאלה. "כל מי שיש לו ילדים והוא חש באחריות כלפיהם, אסור לו להתעייף".

הפגישה הראשונה נערכת בתל אביב. שרק מבליטה את בדידותו של האיש. באווירת המצליחנות של העיר, בתוך קלחת ה"תפוס כל יכולתך", בין המסעדות והפאבים המלאים בחוגגים, מוטי אשכנזי, לבוש בפשטות, נעול בסנדלים, פשוט נעלם. הוא יכול לצעוק עד לב השמים, ולהתריע כפי שעשה ב־1973, כמו שאמר ב־1980, וקולו השקט רק נבלע בהמולת ה"אכול ושתה" שמסביב.

היום מתנהל מאבקו בתחום החברתי־כלכלי. כבר ב־1980 אירגן קבוצה של יותר ממאה מפעלים קטנים בירושלים, שנפגשה עם נגיד בנק ישראל, והתריעה באוזניו כי הריבית הרצחנית במשק תביא להתמוטטות מפעלים, ובסופו של דבר להתמוטטות הבנקים.

"טענתי כי בריבית הנהוגה או במשק הבמתוך האשראי שמדיניות הממשלה יוצרת, המפעלים הזעירים הם רק חיישנים למה שיקרה. הזהרתי שקודם יפלו הקטנים, אחר כך הגדולים ולבסוף הבנקים. מה השיבו לנו? הם חייכו שם, בבנק ישראל, ואמרו שמדינת ישראל תיפול קודם, אבל לא הבנקים".

היום, כשנבואתו מתגשמת, אמנם לא לפי אותו סדר, הוא יכול לומר: "הבנקים אכן נפלו ומדינת ישראל אצהרצה לחלצם והעמיסה אותם על כתפי המשק הישראלי. יכולתי להכך את ידי אחרי שראיתי את שפירא הורביץ בטלוויזיה, אך נאמר: בנפל אויבך – אל תשמח".

"כל ידידי כבר אלופים היום, מנכ"לים"

עד כדי כך, מוטי אשכנזי? אברהם שפירא ויגאל הורביץ הם אויביך?

"הם היו חלק מאויבי התעשיה בארץ. הם היו מיוצרי התהליך שהם עכשיו קרבנותיו".

כאשר סגר לא מכבר את מפעלו "נוי בה" (לייצור משחקים דידקטיים), חש כמי שחרב עליו עולמו. יקרה מזו: הוא חש כאילו איבד בן. "זה היה קשה מנשוא", הוא אומר. "כמו לאבד ילד. אבל זה שוב עניין של אישיות. אחד מאבד ילד ומתמוטט, אחר מפנים את הכאב והולך הלאה".

ומוטי אשכנזי הולך הלאה. הוא יורה היום בשלושה כוונים: עורך מחקר־מאבק לביטול הסיוע האמריקני, מנסה להביא לבתי הספר אנשי אקדמיה ברמות של "מאסטר" ו"דוקטור", ואף להקים ברמת הגולן בית ספר תיכון לילדי העם היהודי כולו.

"ישראל עברה בעשרים השנים האחרונות מהפיכה אדירה", הוא אומר. "היא עברה, למעשה, מייצור ממסרים לייצור טילים. מעצמות גדולות לא עברו מהפיכות כאלה. וישראל הקטנה, במינימום משאבים ובפרק זמן קצר, ביצעה את המהפיכה הזו. אך רוב האנשים בארץ לא מבינים את העבודה הזו, לא מתגאים בה ולא מנצלים אותה. זה היה צריך לעודד אצלנו בטחון בעתיד, זה היה צריך לתת לנו כוח לבצע דברים, ובמקום זה אותה נתקל בתגובות בנוסח: זה גדול עלינו."

מוטי אשכנזי חושב שאיבדנו את החזון. הוא מספר על סבו שעזב את צפת ועבר לרמת הגולן, ואומר שהיה לו חזון. הסבא, אגב, יוזכר עוד כמה וכמה פעמים במהלך השיחה.

ומי אשם בכך?

"אשמה מחפשים בבית המשפט. אני מחפש אחראים. זה מתחיל ממשבר מנהיגות. פעם קראו להם חלוצים. הם ידעו שאין הם העם. היום כל משתין בקיר, סליחה על הביטוי, לוקח בתיק על גבו את העם. אז זו היתה אליטה שמנעה את הסוס וגרפה אחריה אנשים. יצרה מסגרות, נתנה כלים. ובתהליך שראשיתו עם קום המדינה, באה השקיעה לאט־לאט. לפני מאה שנים היה ברור לאנשים מדוע הם באים לכאן. היום ההישג שלהם ברור. גם במישור האישי הם הגיעו ליותר מאשר אלה שנשארו בגולה ולא באו. במישור הלאומי הם הגשימו את הקיומיות היהודית".

היום מוטי אשכנזי חבר בעמותה בשם "תמורה", קבוצה על מפלגתית שנטלה על עצמה תפקיד לא קל: להגדיר מחדש מה זו ציונות. ב־29 בנובמבר בשנה שעברה הם כינסו בירושלים את "הקונגרס הציוני האלטרנטיבי". וכאן זה מתקשר עם הסיוע האמריקני. את ביטולו הם תרסו על דגלם.

"ביטול ההיתמכות", מתקן מוטי אשכנזי. "ואני מבקש שתדגיש את המרכאות", הוא מזדרז להוסיף. "לישראלים יש היום דימוי עצמי של 'בלתי מסוגלים', של 'לא יכולים בלי הסיוע'. כלכלית זה פשוט לא נכון. אנו משלמים היום החזר, ריבית גבוהה מאד וקרן, על תקופת עברו. כמעט בגובה הסיוע. אבל בכל זאת הישראלי חש נתמך־ולא־יכול־בלי. זוהי ממש התמכרות. בעיני זו התמכרות מדומה, כי אנו חיים למעשה מעמל כפינו".

באמת?

"כן. החשבון מאד פשוט. אם הסיוע וההחזר הם באותו סדר גודל, פירוש הדבר שבשותף אנו בעלי יכולת קיום עצמאית. אבל מעט מאד אנשים מכירים בכך, ולכן כחברה אנו בהחלט חברה מתמכרת. וכך ירד, עם השנים, הדימוי העצמי שלנו. הצטמקנו בעיני עצמנו". מוטי אשכנזי כבר לא עומד בראש חוצות וזועק את האמת שלו. במקום זה הוא יום מחקר הנושא את הכותרת: "הסיוע האמריקני – מקים ומעלת." הוא מניח שהנזקים גדולים מהתועלת. הוא חושב שהסיוע הורס את התעשיה הישראלית, כי הוא חוסם בפניה את האופקים. "קח, למשל, את החקלאות", הוא מנסה להסביר. "שלושה ותצי אחוזים מהאוכלוסיה מייצרים יותר ממה שאנו מסוגלים לצרוך. אז מקורות תעסוקה: אנו מייצרים פה כוח אדם הנדסי מעולה ומייצאים אותו לחו"ל. סליחה על הביטוי, לייצא אדם. אם נתעלם מרגישותיו, זהו גורם הייצור החשוב והיקר ביותר היום. אורה"ב קרנה' גורמי ייצור מעולים מאיתנו".

מוטי אשכנזי הופתע לגלות כי עד כה לא נעשתה שום עבודת דוקטוראט על הסיוע האמריקני, למרות שיש לו השלכות מרחיקות לכת. "כל דבר נעשה גדול עלינו בגלל הסיוע", הוא מסביר. "הישראלי חש עני, חושב שאין לו כסף..."

באמת אין לו?

"זה לא נכון שאין לו. מאז ומתמיד היה לנו תקציב גרעוני ואף אחד לא אמר שאין לו. בכל שאנו נאחזים יותר בשקר הזה שאין לנו – נהיה תקועים יותר במקום".

מדוע אתה אומר שזה שקר?

"מפני שמדינה, בניגוד למשפחה (והתקבלה הזו שעושים לפעמים פשוט אינה נכונה) – יכולה להדפיס כסף. אני רואה בכך משהו שלילי, כל עוד יש לנו משאבים בכח אדם תיצלת נמוכה של התעשיה והחקלאות".

מוטי אשכנזי אומר שבכל שנה אנו מייצאים כ־15 אלף יורדים. ממיטב כח העבודה שלנו. מספר עצום, בלתי נתפס כמעט. כפול ממספר העוסקים בחקלאות, מחצית ממספר העובדים בתעשיה. גם האוניברסיטאות מלאות במרצים. ממש סתומות. הוסף לכך את המשכורות הנמוכות שהן משלמות, ותבין מדוע יש בריחות מוחות מהארץ. ולא רק מוחות. מוטי אשכנזי טוען בעקשנות כי שלושים מיליארד דולר כבר הבריחו מהארץ עם השנים. שלושים מיליארד דולר! "הממעיטים מדברים על עשרים מיליארד", הוא מוכן להתפשר. "אתה מבין? העשירונים העליונים לא משקיעים בארץ"!

מוטי אשכנזי מדבר על החיוניות העצומה של ישראל, על כוח האדם המעולה שעדיין יש לה. "צריך לתת לו תחושת עתיד, ואז הוא ירצה להשקיע", הוא מבטיח. גם כשהוא מדבר בהתלהבות, נשמעת עייפות בקולו השקט. "נכון שמדינת ישראל יצרה תנאים סביבתיים

"משוגע? דון קישוט? הרבה שנים אני כבר שומע את זה. אבל אדם חייב לחיות עם האמת הפנימית שלו"

קשים ליזמה כלשהי בכל תחום", הוא מסכים, ומדבר גם מתוך נסיון. "נכון שיש כאן אווירת חנק. לפתע כי היא מקדשת את הבינוניות. מצרה פה קואליציה שתפקידה להנציח את השלטון. וכאשר צריך להנציח שלטון, צריך להשען על תומכים. כיצד משיגים תומכים? מחלקים ביניהם את השלל. ואז יש העדפות לאו דווקא למוכשרים, אלא ל'אנשי שלומנו'. הקריטריון בבחירת אנשי מפתח הוא הנאמנות הפוליטית שלהם.

"וכך נוצרו בארץ שני זרמים – של האפורטוניסטים ושל אלה הבורחים אל הבינוניות ושובדים בזוליום נמוך. הבינוניות שולטת במערכת הציבורית. הפכנו לשומחים ל'בינוני' (פועל של בינוניות). והתהליך זה טומן בחובו את הגרעין לחברה ממארת. תאים סמאירים מצליחים לשים יד על יותר כח. קח, למשל, את התפתחות החינוך החרדי. שכונתי הירושלמית עוברת תהליך של התחרדות. החינוך הממלכתי והממלכתי־דתי מתכווצים, ומספר המוסעים לבתי הספר של החינוך החרדי גדל והלך. הם מקבלים יותר כסף, בעזרתו מרחיבים את המערכת, בגלל זה מקבלים עוד כסף, וחוזר חלילה. תהליך ממאיר".

המונחים הללו, בינוניות וממאירות, מנחים היום את פעילותו של מוטי אשכנזי. בעודו מתאבל על מפעלו שקרס, כשהוא מדבר בכאב על המכונות המעלות אבק במחסן, אפילו מתבטא על שלטונות המס כעל "המסנים", הוא מפנה את מרצו לאפיקי החינוך ואת נשקו נגד הסיוע האמריקני. והא בהא תליא. הוא חושב שאנו חייבים לנקות את התאים הסמאירים שפשו בחברה הישראלית, ואפילו מאמין שאנו נמצאים בתחילת תהליך הקטרזיס. נכון, על כל תא "מתנקה" צצים עוד שלושה תאי הסרטנות, אך בכל זאת החיוניות הישראלית ממשיכה ללחום. מי ינצח? זו עדיין שאלה פתוחה. המפתח לנצחון הוא החינוך.

"בישראל פועלות שתי מערכות חינוך", אומר מוטי אשכנזי. "האחת מקיפה כ־25% מכלל הילדים והנוער, והיא משתפרת משנה לשנה בצעדי ענק. השניה, 75%, דורכת במקום, במקרה הטוב. ה־25% זה המיגזר הערבי. הידעת כי ציוני בחינות הבגרות שם, בממוצע, עולים בשנים השנים האחרונות על ציוני הבגרות של היהודים? ומדוע זה קורה? כי בסקטור היהודי [illegible] של כח האדם במלאכת [illegible]".

[illegible] הקמה העמותה שהוא מנהל היום. הוא שואף להחזיר למערכת החינוך, בדרכים עוקפות, כח אדם טוב שנעלם ממנה.

"איך?", הוא שואל ומשיב. "פשוט מאד. אני לוקח מאסטרנט או דוקטורנט, משלם לו פר שעה, נותן לו מרחב מחיה וגם מספק לו אתגר, ומבקש ממנו ללמד בבתי הספר".

אתה מנסה להקים בתי ספר?

"לא. אנו מסייעים לוועדי הורים ולבתי הספר להגיע לכוח האדם הזה, וגם מפתחים תכניות לימוד. הקיצוץ בתקציב האוניברסיטה גרם לזה שאין שם מקום לדור הצעיר, למרצים הצעירים. אנחנו מנסים להביא לבתי הספר".

"כל מי שיש לו ילדים והוא חש באחריות כלפיהם, אסור לו להתעייף"

מי משלם?

"ההורים משלמים. אנו באים לאוניברסיטאות ואומרים להם: תנו למאסטרנטים ולדוקטורנטים מילגות, והם יחזירו אותן בהוראה בבתי הספר. כוח הקניה של ההורה הישראלי הוא עצום. שנה־שנה הוא קונה 'העשרה' בסדר גודל של תקציב השכלה הגבוהה ואף יותר".

קמו לך מתנגדים?

"בודאי. בעיקר מקרב מנהלי בתי הספר. מנהל בית ספר הוא דיקטטור של רפובליקת בננות. הסמכויות שבידו כמעט דיקטטוריות. להזיז היום מנהל מתפקידו זה בלתי אפשרי. זהו דרג המפתח ב'בינוך' של מערכת החינוך. בודאי שיש ביניהם יוצאים מן הכלל, ואפילו לא מעטים. אבל המסה היא בינונית".

מי עוד מתנגד?

"חלק מההורים. מדוע? מתוך בורות ואי איכפתיות, או מתוך תפיסות חברתיות שונות ומשונות".

מוטי אשכנזי מנסה גם להתחיל מהסוף, מגן הילדים. הוא ניסה להקים גן עם גננת בעלת תואר שני בפסיכולוגיה ובחינוך, רצה להקים גן בתוך גן שנסגר בשכונתו, אבל החלה תרושת שמועות, אמרו שהוא הביא לסגירת הגן, העניין נמשך ונמשך, וסופו של דבר שהגן לא נפתח.

"זה באמת מתסכל", הוא אומר. "חז"ל כבר אמרו שבית שני חרב על שנאת חינם. האם אני אישית חש בכך? אני חש שכחברה איננו מסוגלים לפרגן. רשעות? כן, נכון, רשעות. מה הביא אותנו לזה? אולי אבדן הדרך. נכון, אני חש בדידות. משוגע? דון קישוט? הרבה שנים אני כבר שומע את זה. אבל אדם חייב לחיות עם האמת הפנימית שלו, גם אם קשה לו".

"קשה" בלכסיקון של מוטי אשכנזי זו לא הדירה השכורה הקטנה, או המכונית הישנה, גם לא העתידות שלו לבנ"ע. "קשה" הוא הקרב על מוצב "בודפסט" בתוך ענני עשן והפגזות, עם עשרה חיילים קרבים ושני טנקים שהגיעו לשם בטעות. "קשה" הוא למצוא בתיק האישי הוראה מסר הבטחון משה דיין שלא לקרוא לו יותר למילואים. זה קשה. ובאווירה כזו, כאשר הוא נשאל מדוע אינו עוזב את הארץ, הוא אפילו לא מתרגז. "אינני מסוגל לחיות בחברה שלא איכפת לי ממנה".

הוא מודאג מאד. בודאי שהוא מודאג. אבל הוא רואה כבר סימנים לתהליך הנקות. בחינך האפור, במגורנות שהחברה הישראלית מאלהרת לנראה דעיכת השירותים שהמדינה חייבת לספק לאזרחיה תמורת מיסיהם. "אם הכל היה תקום, אולי היה מקום להתיסכל", הוא אומר. "אבל לא הכל קמה, עדיין יש מקום ליוזמה ולפעילות של פרטים שאיכפת להם. אסור למכור דברים במונחים של זבנג וגמרנו. אני, כפרט, יכול אולי להיות קצר רוח. חברה לא יכולה להיות כזו. אנו הרי מדברים במושגים של דור"?

מוטי אשכנזי, יום הכיפורים תשמ"ט. סוס קרבות ותיק שעדיין נלחם. כל עוד הוא מוצא אפיקים חדשים שבהם הוא יכול להשפיע, אין הוא מתוסכל. "לא הולך לי בכיוון אחד – אני מנסה את השני", הוא אומר. "לא אנטיק. מדוע להפסיק? הרי אינני רוצה להוריש לילדי חברה מנוונת".

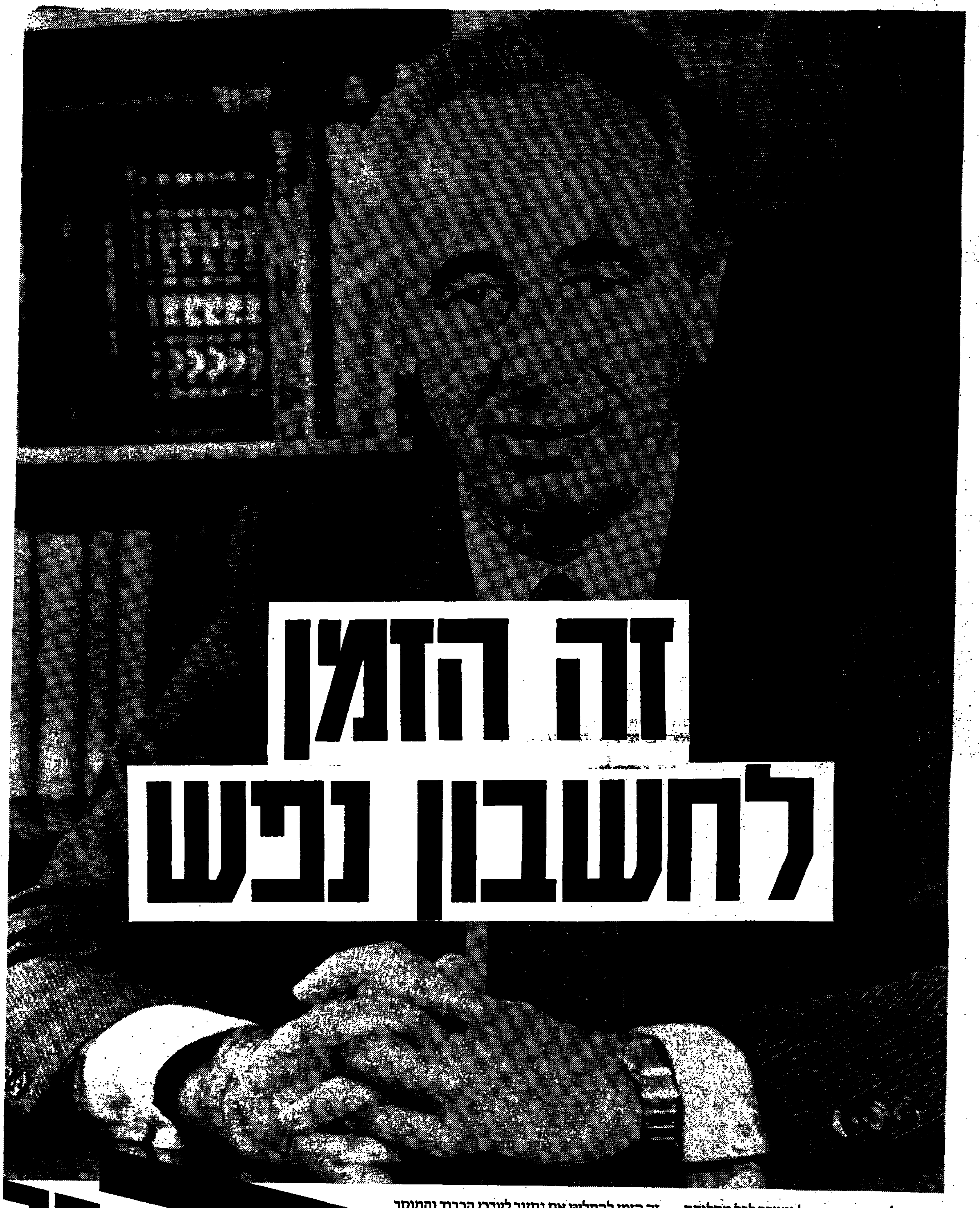

זה הזמן לחשבון נפש, מעל ומעבר לכל מחלוקת פוליטית, על הדרך שבה אנחנו רוצים לחיות במדינת ישראל.

זה הזמן להחליט אם אנחנו רוצים לחיות במדינה יהודית דמוקרטית או במדינה דו-לאומית, מפולגת וקרועה בתוך עצמה.

זה הזמן להחליט אם נחזור לערכי הכבוד והמוסר של מורשת ישראל או נעניק לה פרשנות מעוותת של אטימות והתעלמות ממצוקות אנוש.

זה הזמן להגשים את התקווה למדינה היהודית שבה אנחנו רוצים לחיות.

המערך

הדרך לפריצת דרך

'88

חקירה

בבה ברוך: "עושה רושם של אדם ערמומי ונכל לא קטן"

שר לשעבר, אהרן: איום להפוך שולחן על זיגל

אבו חצירה נגד אבו חצירה

בנובמבר 1979 קיבל נצ"מ בנימין זיגל הודעה מסקרנת, ממפקד כלא רמלה: "האסיר ברוך אבו־חצירה רוצה למסור לך מידע על אישיות חשובה ביותר". זיגל, שהתפרנס מרכילאי פלילים מסוג זה, נענה לפניה ברצון והורה להביא את האסיר למטהו ביפו. הוא לא שיער עדיין כי פגישה זו תצית את הפתיל הרועם של אחת החקירות המסעירות והשנויות ביותר במחלוקת בתולדות המשטרה: ברוך אבו־חצירה נגד שׂר הדתות אהרן אבו־חצירה

מאת ברוך לשם

בנובמבר 1979 קיבל נצ"מ בנימין זיגל הודעה מסקרנת, ממפקד כלא רמלה: "האסיר ברוך אבו־חצירה רוצה למסור לך מידע על אישיות חשובה ביותר". זיגל, המתפרנס מרכילאי פלילים מסוג זה, נענה לפניה ברצון והורה להביא את האסיר למטהו ביפו. הוא לא שיער עדיין כי פגישה זו תצית את הפתיל הרועם של אחת החקירות המסעירות והשנויות ביותר במחלוקת בתולדות המשטרה. לראשונה ייטען נגד ראש היח"ה וחוקריו כי את מעשיהם מנחים שיקולים עדתיים. זיגל עצמו יואשם כי החליט במודע ובמכוון להרוס על נקל חרבו את שמו של שר הדתות אהרן אבו־חצירה. איש לא ידע אז את האמת הפשוטה והעירומה: השר אבו חצירה לא היה מוכר כלל ביח"ה כיעד פלילי, עד אשר הופיע דודנו ברוך אבו־חצירה.

האסיר הובא למשרדו של ראשה יח"ה ב־15 בנובמבר 1979, ובפיו היתה גירסה על שני מקרים של קבלת שוחד שבהם היה מעורב, לכאורה, שר הדתות. הדברים עסקו בתקופה שבה שימש אהרן אבו־חצירה ראש העיר רמלה ופורטו בהם שמות המעורבים בפרשה וסכומי הכסף ששולמו. המעיד, ברוך אבו־חצירה, הציע עסקה: תמורת ביטול התיק השני, שהיה מצוי בהליך משפטי נגדו, יהיה מוכן לשמש עד מדינה. זיגל לא הזדרז להיענות. עדותו של אסיר, המבקש הקלה בעונש, או ביטול הליכים משפטיים נגדו, *אם אינה נתמכת בראיות נוספות, לא מעוררת אמון רב בבית* המשפט. הוא הורה על חקירה מודיעינית סמויה לבדיקת המידע שנמסר ובינתיים עיין בתיקו הפלילי של המודיע החדש.

ברוך אבו־חצירה, בעל הסמכה לרבנות, העדיף דווקא את המסלול הפוליטי על עסקי שמים. בשנת 1969 נבחר לכהן כחבר מועצת העיר אשקלון והוא בן 29 בלבד. הרב הצעיר, בנו של ישראל אבו־חצירה, הבבא סאלי, הרשים את אנשי המפד"ל בעירו בייחוסו המשפחתי ובכושר דיבור מהיר והוטס. עד מהרה קודם והיה לסגן ראש העיר אשקלון וממלא מקומו. במחצית השניה של 1977 נפוצו שמועות בין קבלני העיר כי ניתן להשיג אישורי בנייה רק באמצעות האדריכל איזידור ליבוביץ. מערכת היחסים הטובה בין האדריכל למ"מ ראש העיר, המשמש גם יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, היתה מן המפורסמות. קשר זה, טענו הלשונות הרעות, משומן היטב בשלמונים המועברים לכיסו של הרב־העסקן.

חוקרי יח"ה, שכרו אוזן גם הם, נכנסו לפעולה וחשפו מערכת שיטתית של מעשי שוחד. התברר כי הצמד כלל גם צלע שלישית, בדמותו של מזכיר העיר, אשר חיפה על מעשי מ"מ ראש העיר. המזכיר, שלמה גורפינקל, היה גם החוליה החלשה בפרשה והסכים לשמש עד מדינה. החוקר מיכאל מוגרשוביץ היה יכול ללמוד על עוצמתו של ברוך אבו־חצירה באשקלון, דווקא במגרש המשחקים הפרטי שלו, המשטרה. במהלך החקירה עצר מוגרשוביץ את מ"מ ראש העיר והביאו בשעת לילה מאוחרת, לתחנת המשטרה באשקלון. "יש משהו לאכול?" שאל החוקר את היומנאי התורן, שהניף ידיו לצדדים, בתנועת אין אונים. "לא נשאר כלום. הכול נגמר", השיב. אך לפתע הבחין כי בתוך המכונית המשטרתית יושב ברוך אבו־חצירה. הוא נתקף התרגשות רבה ונעלם בריצה לתוככי התחנה. כעבור זמן לא רב היה השולחן במשרדו עמוס מטעמים ומעדנים.

סוד כוחו של החשוד מקבל השוחד נבע גם מן ההשפעה המאגית שיש לשם אביו, הבבא סאלי, על יוצאי מרוקו. במהלך החקירה נאלצה המשטרה לעמול קשה כדי להסיר מאחד העדים את מחסום היראה והקסם של שם זה. קבלן שהגיש מכרז לאחר המועד החוקי, ביקש את סיועו של מ"מ ראש העיר. זה לא התקשה להתגבר על המכשול הפעוט וזייף את תאריך ההגשה על המעטפה, בסיועו של הפקיד בסניף הדואר של אשקלון. החוקרים, שניסו לדובב את הפקיד, נתקלו בהסבר מוזר. לדבריו הוא הוזמן אל הבבא סאלי והושבע שלא לדבר. על צוארו נתלה קמע שנועד להזכיר לו את הנדר. ליתר ביטחון גם צוייד בלחש מיוחד כנגד מרעין בישין. *"אני אריה, זיגל חמור", נכתב בפתק והיה עליו לחזור על דברים אלה פעמים אחדות ביום.* החוקר רפ"ק עדיאל אלוּפי, חובש כיפה, גבר בגווילים עתיקים של ספרים תורניים ומצא רעיון כיצד להתמודד עם הבעיה. הוא הזמין אליו לפגישה את פקיד הדואר המפוחד והצליח לשכנעו בדבר קיומו של פסוק המתיר את הנדר. לאחר דברי פלפול מרובים ועיון משותף במשניות, הסכים הפקיד להתיר את נדרו לבבא־סאלי, ולהעיד בבית משפט.

עולם זה של מאגיה שחורה יצר גם אצל כמה מן החוקרים חששות לא מעטים. יום אחד נשלחו החוקרים רפ"ק יעקב ויסמן ומפקח שמעון מדילי לבית המעצר בבאר שבע כדי להוביל משם את ברוך אבו חצירה לחקירה ביפו. כאשר עמדו לצאת לדרך הבחינו החוקרים באמו של העציר, אשתו של הבבא סאלי, עומדת בפתח ופורשת ידיה מעלה ואומרת: "מן השמיים יקללו אתכם ויגרמו לכם תאונה". השוטרים שנבהלו הידקו היטב את חגורות הבטיחות ונהגו במשנה זהירות. בצומת ניר בנים האטו ליד הרמזורים, לפתע הגיח טנדר מן הצומת, חצה את מסלולם, והם נאלצו להתנגש בו. שני החוקרים ההמומים מיששו את גופם, אולם התברר כי החגורות הגנו עליהם והם אפילו לא נשרטו. מאחור נשמע פתאום קול גונח שקרא "אמאל'ה". השניים הסבו מבטם, וראו את ברוך אבו חצירה אוחז בסנטרו שותת הדם. התברר כי מחמת ההתנגשות הוא נחבט בעוצמה קדימה, נחבל בגופו ונזקק לכמה תפרים בסנטרו שנעשו בבית החולים.

ב־26 במאי 1980 נידון ברוך־אבו חצירה לחמש שנות מאסר בפועל בגין קבלת שוחד, זיוף מסמכים והפרת אמונים בעובד ציבור, ולקנס בסך 365 אלף לירות.

השופט המחוזי הרצל אשכמי קבע כי "המניע לעבירה היה בצע כסף בלבד. לחובתו של הנאשם יש לציין כי הוא היה המוביל ובעל היוזמה. יש לזקוף לחובתו גם את העובדה כי מעמדו כסגן ומ"מ ראש העיר איפשרו לו ולשותפו (האדריכל ליבוביץ שנידון לשנתיים מאסר) לעשות מעשים ולהפיק רווחים ממעשי מירמה, המהווים לדעתי פגיעה חמורה בתושבי אשקלון".

במהלך המשפט, כך נחשד, ניסה ברוך אבו־חצירה להגניב מסמך בדוי אל מוצגי התביעה, כדי לסתור את אחד מממצאיה. בעקבות חשיפת המקרה הוחלט להגיש נגדו כתב אישום נוסף. המשפט הצפוי היה תלוי ועומד נגדו בעת שפנה לזיגל. החקירה הסמויה, שנפתחה בעקבות עדותו הביאה למעצרם של כמה חשודים. אלה הכחישו את הטענות כי נתנו שוחד לאהרן אבו־חצירא והדודן הוזעק שוב למשרדו של ראש יח"ה.

זיגל: אתה נראה טוב. אני מבין שעכשיו יותר נוח לך, (משום תנאי המאסר הטובים יותר שקיבל עם שיתוף הפעולה. ★)

ברוך אבו־חצירה: יכול להיות יותר נוח.

זיגל: איפה, בביתז

ב. אבו־חצירה: באתי לשוחח אתך בעניין שדיברתי עליו.

זיגל: מה ניתן לעשות היום, מה אתה רוצה?

ב. אבו־חצירה: אם אנחנו הולכים על העניין, אני רוצה לעבור מכלא מעשיהו. זה מסוכן בשבילי.

זיגל: בית סוהר "אייל" זה טוב? אני מוכן לעשות ניסיון להעביר אותך ל"אייל". זה תלוי על מה אנחנו מדברים, אם אתה תביא לי הוכחות.

ב. אבו־חצירה: אני אביא לך הקלטה. זה טוב?

זיגל: עם אהרן אבו־חצירה?

ב. אבו־חצירה: כן. אני מוכן להביא לך הקלטה, אבל בתנאים.

זיגל: אתה תביא הקלטה, שמה (יהיה בה)?

ב. אבו־חצירה: שסיפרתי לך אמת. תסדר לי חופשה ימים שלושה.

זיגל: נסדר לך חופשה.

ב. אבו־חצירה: אני יוצא ביום ראשון, אני לא עושה כלום. יום שני, אני מרים אליו (אל שר הדתות) טלפון ואומר לו רוצה להיפגש אתך. כבר תיכננתי את הסיבה איך להפגש איתו. עכשיו אתה תבוא לקראתי.

זיגל: אני מוכן לבוא לקראתך. אני מוכן לעזור לך לעבור ל"אייל".

ב. אבו־חצירה: רק "אייל"? אתה תבוא לקראתי בנושא השני.

זיגל: איזה נושא?

ב. אבו־חצירה: בתיק השני. אני אתן לך הוכחות ואתה תעזור לי.

זיגל: אני בהחלט אעזור, אם אתה תוכיח.

ב. אבו־חצירה: אם אתה תעזור לי, אני אוכיח.

זיגל: אם זה לא נכון (התיק נגד ברוך אבו־חצירא) בוודאי שאעזור לך. אני מעוניין באמת. אם נעשה לך עוול ואני אשתכנע אני אעשה את זה לא בשבילך אלא בשבילי.

ב. אבו־חצירה: תראה, אני מוכן להקליט את אהרן בצורה כזו. כשאני אפגש אתו, אני אומר לו: אתה יודע למה אני כועס עליך. אני הצלתי אותך. כי אם הייתי עומד באמת במה שאמרתי, אתה יודע שהיית קבור היום.

זיגל: ואם הוא יגיד לך שזה שקר.

ב. אבו־חצירה: אני אגיד: שאתה (הוא) משקר. אם אני מדבר אתו בארבע עיניים הוא יודע שחזרתי בי היום (מהכוונה להעיד נגדו במשטרה). הוא ידבר. לא תהיה לו ברירה. אני אזכיר לו הכול, את המקומות.

זיגל: איזה מקומות?

ב. אבו־חצירה: מקומות שנפגשנו, ובאיזה ימים, התאריכים והסיבות, הכול חרות בזכרוני לתמיד.

זיגל: אז בוא נראה, אם אני מסדר לך חופשה, יש לך איזו סיבה שזה לא יהיה חשוד.

ב. אבו־חצירה: יש לי סיבה שאבא שלי חולה.

זיגל: זאת סיבה טובה. תגיש בקשה ואני אמליץ שמה שיאשרו את החופשה. אתה תיפגש אתו. איך אתה תיזום את הפגישה?

ב. אבו־חצירה: אני אזום את השיחה או שאדאג שמישהו אחר יזום אותה.

זיגל: איפה, אצל אבא?

ב. אבו־חצירה: זה תלוי בו. אני אודיע לו אצל אבא. זה יהיה הכי טוב.

זיגל: אתה יודע מה יותר טוב, שאבא יציע לו שיבוא.

ב. אבו־חצירה: הבעיה היא אם אבא ירצה להזמין אותו. גם אבא לא סובל אותו. אני לא יודע אם הוא ירצה להזמין אותו, אתה מבין. אבל אני יכול להציע לו שאנחנו נפגשים אצל אבא, שיבוא לשם.

זיגל: אני אתייעץ עם פרקליט המדינה ואני חושב שנלך לכיוון הזה. יש לך מכשיר (הקלטה) או אתה צריך מאתנו?

ב. אבו־חצירה: יש לי מכשיר, אבל הוא גדול.

בימים אלה יוצא לאור ספרו של ברוך לשם, "זיגל", בהוצאת "ספרית מעריב" □ סיפורו המלא של ראש היחידה לחקירות הונאה במשטרת ישראל □ בספר נחשפים לראשונה הארועים והתהפוכות הדרמטיים שהתרחשו במהלך פרשת ידלין ופרשיות אחרות שהיו בטיפולו, ושנותרו חסויים עד היום □

פרק שני בסדרה

זיגל: טוב, אנחנו ניתן לך מכשיר.
ב. אבו־חצירה: צריך הכי קטן.
זיגל: בסדר. אתה תהיה מוכן גם למסור עדות בבית המשפט?
ב. אבו־חצירה: אני אהיה מוכן למסור עדות בבית המשפט, אבל אמרתי לך, בתנאים. אני מוכן בתנאי שלאחר ההקלטה אתם תוציאו אותי מסמעשיהו.
זיגל: בסדר. אנחנו נסדר לך ב"אייל". זו לא בעיה.
ב. אבו־חצירה: אבל מה עם תקופת המאסר שלי?
זיגל: אני אתייעץ עם היועץ המשפטי ועם פרקליט המדינה ואני אספר לו מה שאספר ונחשוב ביחד. אם יהיו לנו הוכחות שנגרם לך עוול, ונוכל להוכיח, בוודאי שנעשה את זה.

כאשר יצא ברוך אבו חצירה מחדר החקירות המתינה לו מיודה לב, אהובתו. בעתיד תתבע ממנו פיצויים בבית המשפט על הבטחות שווא שניתנו לה, לדבריה. אנשי המשטרה היו מופתעים מן הרב הנשוי, המתנפף בגלוי עם אשה אחרת. ויינשטיין לא התאפק יום אחד ושאל: "איך זה שאתה רב, בן רב, ויש לך פילגש?" ברוך אבו־חצירה, לא התבלבל והשיב בלמדנות: "הכול מידי שמים. אם הוא לא היה רוצה לא היה כלום".

זיגל דיווח על השיחות עם ברוך אבו־חצירה לראש אגף החקירות אהרן שלוש, שהתלבט לא מעט אם למסור את המידע למפכ"ל, רב ניצב חיים תבורי. תבורי, כך ידע, הוא קצין נאמן ומשמע שירגיש חובה לדווח על ההתפתחות לשר הפנים והמשטרה, חבר למפלגה של שר הדתות. האם לא יועבר המידע הלאה ויגרום לחבלה בחקירה? שלוש לא היה מוכן ליטול סיכונים. באחת הפגישות עם המפכ"ל, אמר לו: "יש לי סיפור שאתה צריך לדעת עליו, אבל אם תדע אותו, תצטרך לספר הלאה ואת זה אני לא רוצה. אז תדע שאני חייב לך סיפור". תבורי הנהן בהסכמה ולא היקשה. לימים, כאשר נערכה מסיבת הפרידה למפכ"ל, לרגל סיום תפקידו, ניגש אליו שלוש וסיפר לו על החקירה. תבורי הגיב בחכמה: "אתה צודק שלא דיווחת לי משום שהייתי מוכרח לדווח לשר".

ברוך אבו־חצירה החליט לסגת בו מעדותו החתומה ומהצעותיו לסייע למשטרה להפליל את בן דודו, שר הדתות. יונה בלטמן, המשנה לפרקליט המדינה, ביקר את האסיר בכלא בנובמבר 1980 ודיווח ליועץ המשפטי לממשלה: "מר ברוך אבו־חצירה טוען כי הדברים שמסר למר זיגל בנובמבר 1979 ובאוגוסט 1980 אינם אמת. הוא כעס על שיטות החקירה של זיגל הנוהג (לדבריו) להתמקד על קטעי מידע רכילות ורצה להוכיח לזיגל כי שיטות פעולתו אינה נכונה ויש בה לגרום עוול עצום לחשוד. מתוך גישה זו מסר למר זיגל דבר רכילות שלא היה ולא נברא. אמרתי לו שגרסתו אינה מתקבלת על דעתי... כמו כן הזכרתי לו כי בשעתו הסביר למר זיגל שהוא מוסר את הדברים מתוך כעסו על השר אבו־חצירה, אשר לא מילא את ציפיותיו בקשר למשפטו הוא. אגב, הנ"ל עושה רושם של אדם ערמומי ונוכל לא קטן. את ההתרשמות הזו אישרו בפני אנשי בית הסוהר".

בית המשפט גזר על ברוך אבו־חצירה שנתיים וחצי מאסר נוספות בגין הניסיון להדיח עדים ולהגיש מסמך לתיקי התביעה. בפרקליטות הוחלט שלא להגיש נגדו כתב אישום בשל חזרתו מעדותו במשטרה, בנימוק של חוסר עניין ציבורי. העונשים המצטברים שקיבל, שבע וחצי שנות מאסר, נראו בעיניהם כעונש מספיק.

חזרתו של ברוך אבו־חצירה מהסכמתו להעיד היתה מאוחרת מדי מבחינת דודו השר. כדור השלג שהחל להגיע צבר כבר תאוצה והגלה בכוחות עצמו במהירות. הידיעות שהעביר האסיר הניבו שלל ידיעות נוספות, כדרכן של חקירות סביב אנשי ציבור. בשעה כזו מגיחים מתוך האפילה שורות המתנדבים, יריבים או בעלי מצפון, חשים לסייע. כל עוד נראה אהרן אבו־חצירה בלתי פגיע ואוחז בחוזקה בקרנות המזבח של השורה, ניתנו העדויות באיפוק ובמשורה. אלא שלאנשי יח"ה הגיעו ידיעות ורמזים על כיווני בדיקה שהיה בהם כדי להצדיק חקירה גלויה ומלאה.

החוקרים נהגו לכנות השתלשלות דברים כתיאוריה של "אתה בריא עד שאתה הולך להיבדק אצל רופא". חוליים שונים ומשונים, שאיש לא שיער את קיומם, צצים לפתע רק בשעה שאתה נבדק באמצעות מכשירים רפואיים המתוחכמים, וצגי המחשב וסרטי הצלולויד של מכונת הרנטגן מתחילים לפלוט את הנתונים המאיימים. הנמשל, לדידם של החוקרים, הם אנשי ציבור מסויימים החפים מכל חשד עבירה, עד שהם נדרשים לבדיקתו של רופא פלילים. המומחה הבודק, במקרה זה, הוא דוקטור בנימין זיגל.

בשלב החקירה הראשון, עיקר החשדות היה במעשי שחיתות לכאורה שבוצעו בעיריית רמלה. שפע החשדות על מעשים פליליים, בעיר שדה כה קטנה, הפתיע את החוקרים. יחד עם זאת הוחלט לחקור את החשדות לא בצורה גלויה, כדי לא לעורר שדים רדומים. כאשר תחלחל הידיעות לגעת במשרד הדתות עצמו, ונגדים פוליטיים רבי עוצמה ייבחשו בקלחת, יתפרץ הר הגעש הציבורי במלוא עוזו. הפגנות ציבוריות ייערכו נגד המשטרה בטענה של חקירה עדתית, חברי כנסת יתקפו את יח"ה על שיטות החקירה שלה ואיומים יושמעו על חייו של עד מדינה. מלבד זאת, יתפתח עימות אישי חסר תקדים בין שר הדתות לבנימין זיגל שבמהלכו יאיים אבו־חצירה להפך שולחן על חוקרו.

פרשת החקירה תרד מנתיבותיהם הסלולים של מנגנוני החוק ותהפך לקרב יצרים שישאיר חותמו על כל המעורבים. בין הנפגעים, מלבד הנחקר עצמו, יהיה גם זיגל. תלונה שהוגשה נגדו, פער־לת הגמול על החקירה, תטען על מעשי שחיתות שביצע לכאורה. החקירה והפרסומים יגרמו לו במישרין, כך יטען, להתקף לב. ספיח נוסף של הפרשה, תיק אפרסק, יביא להדחתו של מפכ"ל המשטרה, רב ניצב הרצל שפיר.

★) ההערות בסוגריים של המחבר.

"אתה בריא עד שאתה הולך להיבדק אצל רופא": המומחה הבודק, במקרה זה, הוא "דוקטור" בנימין זיגל

חשוד

זיגל: אתה חשוד, אני אגיד לך באופן כללי, אתה חשוד בקבלת שוחד, עקב תפקידך כשר, שר הדתות.
אבו־חצירה: תאמר לי במה?
זיגל: במה? בזה שתכננת שאתה תיתן מענקים למוסדות דת מסויימים ותקבל באמצעות אהרן גוטליב ובאי החוזר מסויים מאותם מענקים. זהו אחד החשדות.
אבו־חצירה: האה.
זיגל: מה הלאה?
אבו־חצירה: מה עוד, כל מה שיש לך...
זיגל: שבהיותך ראש העיר רמלה, אתה הסכמת להקצות בשוק החדש חנות לאחד האנשים תמורת שוחד שקיבלת באמצעות ברוך אבו־חצירה, בן דודך ועל כך שהעסקת...
אבו־חצירה: זה כבר דבר שלישי?
זיגל: ...מענקים שהיו מגיעים למוסדות מסויימים שבראשם עמדו אנשים שהם קרובים שלך או ידידים שלך...ללא כל קריטריונים ובזה מעלת בתפקיד. בשלב זה אנו מעוניינים לשמוע תשובה ממך.
אבו־חצירה: אני רוצה לדעת מה הלאה, מה יש לך עוד.
אנשי המשטרה חזרו והתעקשו לשמוע את תשובותיו לגבי השאלות שכבר הוצגו ואבו־חצירה דרש לשמוע את כל השאלות: "לפי מה שאני מבין זו הפרוצדורה המקובלת".
זיגל (מאבד סבלנות): אדוני השר, אם אתה שואל על פרוצדורה – היא לגמרי אחרת. הפרוצדורה היא שהחשוד – עוצרים אותו והוא יושב במעצר.
אבו־חצירה: אז אין לך בעיה, תעצור אותי וגמרנו.
זיגל: לא. אם החוק היה מאפשר לי הייתי עושה את זה.
אבו־חצירה: אבקש לדעת (הכול) במה אתה חושד בי. תשים לי את זה על השולחן.
זיגל: אדוני, אתה לא חושב אותנו לפתיים שאנחנו נמסור לך עכשיו שאלות, שאתה תלך ותתכונן אליהן. אתה הרי לא במעצר. אם אתה במעצר אני יכול לפעול אחרת. אנחנו נשאל אותך שאלות, תמסור תשובות. אנחנו מתחייבים שלא נסתיר ממך שום חשדות.

בגיל 27 מינה זיגל את בצלאל ליבנה לרכז את החקירה שהובילה שר בישראל, לראשונה בתולדות המדינה, לספסל הנאשמים. מה דרוש כדי להיות חוקר טוב? "או שיש לך את זה או שאין לך. בהתמודדות המוחות עליך לדעת לנצל ולהפעיל בדרך הטובה ביותר את היתרונות של מעמדך כחוקר. בעיקר בדרכים פסיכולוגיות."

בצלאל ליבנה: "או שיש לך את זה או שאין לך. העיקר קומון־סנס וגישה לנחקר" (צילום: נאור רהב)

הילד הנורא

מאת משה גורלי

בגיל 25 ניהל מפקח בצלאל ליבנה חקירה מאומצת של שני חברי־כנסת בפרשה שעיקר פרטיה לא דלפו לעיתונות. בגיל 27 מינה זיגל את ליבנה לרכז את החקירה שהובילה שר בישראל, לראשונה בתולדות המדינה, לספסל הנאשמים. לפי הסדר הזה, הרי שהנחקר הבא של ליבנה צריך היה להיות ראש ממשלה, אולם לא כך היה. התיק הגדול האחרון אותו ניהל ליבנה במשטרה היה פרשת חברת הברוקרים מוריץ־טוכלר, שבישר את תחילת הטיפול בפרשיות הפליליות בבורסה ובשוק ההון. בפרשה זו הורשעו עד כה מספר יועצי השקעות ונגד נאשמים נוספים עדיין מתנהלים משפטים בערכאות שונות. השר אהרן אבו־חצירה זכה במשפטו מחמת הספק ובתיק הח"כים הוחלט שלא להגיש כתב אישום. זיגל עירער על החלטה זו, ולפרשה זו נשוב בהמשך.

פרשת חקירתו, אישומו ושפיטתו של אבו־חצירה גילמה את המוטו המרכזי בדרך חשיבתו ופעולתו של זיגל – בכל חקירה יש לחתור למצות את הדין עם הדמות הבכירה ביותר במערכת הנחקרת. מוטו זה הבשיל בימיו וביביו של היועץ המשפטי לממשלה פרופ' אהרן ברק והניב סדרת כתבי אישום נגד אישים כידלין, רכטמן ופלד, כולם ראשי פירמידה. התהליך הבשיל לשיאו בפרשת אבו־חצירה. לא פלא שאחריה באה הנפילה בטמפרמנט של יח"ה בכלל ושל זיגל במיוחד.

תחושת שליחות

בצלאל ליבנה, איך הגעת כקצין זוטר (מפקח) ובגיל צעיר לרכז ולנהל את התיק ה"חם" ביותר במדינה? "ראש מפלג החקירות, סנ"צ ראובן ויינשטיין, קרא לצוות שלנו להיכנס לחדרו. על השולחן היה מונח דו"ח הערכה מודיעיני שבראשו כותרת "אהרן אבו־חצירה". הדו"ח כלל אינפורמציה על מעשי שחיתות במשרד הדתות, אינפורמציה שהחלה לזרום על רקע פיטורי המנכ"ל ליפל ומעשי שחיתות בעיריית רמלה בתקופת כהונתו של אבו־חצירה כראש העיר. ויינשטיין ביקש שנתחיל לטפל בחקירה. למרות שבאותה עת עדיין לא הייתי ראש צוות, הוטל עלי לתכנן ולנהל את הפשיטה לתפיסת המסמכים במשרד הדתות. מאוחר יותר החליט זיגל שאני אמשיך בניהול החקירה ובשלב המכריע שלה הפקיד בידי את הטיפול בתיק נגד השר שהתבסס על עדות עד המדינה ישראל גוטליב".

ובכל זאת, לא הפריע לזיגל להפקיד חקירת שר בישראל בידיו של "ילד"?

"היה לי כבר נסיון. שנתיים קודם לכן טיפלתי בחקירתם של שני חברי כנסת ואני מניח שגם בהסתמך על עובדה זו החליט זיגל מה שהחליט. מלבד זאת פעלנו תמיד, בחקירות נבחרי ציבור, בהדרכתם ובגיבויים של ראשי מערכת התביעה. היועץ המשפטי היה צריך לאשר את הזימון לחקירה לאחר ששוכנע שיש מקום לכך, ואנשי הפרקליטות ליוו חקירה כזו בכל שלביה. ובעניין הגיל – זיגל לא פעל לפי קריטריונים פורמליים כגיל או דרגות, אלא לפי אינטואיציה".

לאינטואיציה הזיגלית המפורסמת הספיקו 30 שניות של ראיון כדי לקבל את ליבנה ליחידה. כנראה שגם השילוב של אקדמאי, קצין קרבי (מיל.) ורקע משטרתי כסטודנט במשמר האזרחי סייע. בסיום לימודי הכלכלה ומינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב, קלטה עינו של ליבנה מודעת 'דרושים' ליח"ה בעיתון. היחידה וזיגל היו אז בשיא תפארתם. הסיורים בצמרת נעשו מתוך תחושת שליחות שהסתיימה לא פעם בשליחות רמי מעלה מצמרות הפוליטיקה והפיננסים לספסל הנאשמים. האתגר, הכותרות והעניין הניעו רבים וטובים לבוא ולהתגייס ליחידה. ליחידה – חשוב להדגיש – ולא למשטרה.

ליבנה: "מלכתחילה לא תיכננתי קריירה במשטרה. החלטתי להקציב שלוש שנים מחיי לתפקיד מרתק, אך ורק במסגרת יח"ה. התקופה התארכה לשש שנים. שטף האירועים והפרשות היה כזה שאי אפשר היה לעזוב".

עם גיוסו, הוצמד החוקר הצעיר לצוות בראשותו של הרשה יפה שטיפלה במזכיר אחד מבתי משפט השלום בדרום הארץ שנחשד במרמה. דבר קטן: את הקנסות ששילמו לו, עיכב אצלו המזכיר שבועיים־שלוש כדי שהכסף יעבוד בשבילו. אח"כ, מעילה של פקיד בכיר בבנק.

מה דרוש כדי להיות חוקר טוב?

"או שיש לך את זה או שאין לך. העיקר הקומון־סנס והגישה לנחקר. השכלה לא תזיק, אבל כמעט תמיד היריב יודע ומכיר את הנתונים יותר טוב ממך, לכן בהתמודדות המוחות עליך לדעת לנצל ולהפעיל בדרך הטובה ביותר את היתרונות של מעמדך כחוקר. בעיקר בדרכים פסיכולוגיות."

מספר חודשים לאחר הצטרפותו, בדצמבר 1978, הופקד בידי ליבנה הטיפול בחקירת שוחד מסועפת בה היו מעורבים שני חברי־כנסת, אישי ציבור בעלי השפעה מוניציפלית גדולה. לאחר שנה, השלים ליבנה את תיקי החקירה והם הועברו לפרקליטות המחוז, שם העלו אבק במשך שנה וחצי עד שפרקליט המחוז נזכר כי בעצם מדובר בחברים שלו ולכן אינו יכול לטפל בהם. התיקים הועברו לפרקליטות המדינה, שם שכבו שנתיים נוספות עד שהוחלט שלא להעמיד את השניים לדין. בין היתר, בגלל הזמן הרב שעבר.

גם היום, 10 שנים אחרי, ניכרים בליבנה סימני תסכול, אך הוא מסרב לפתוח פצעים ישנים וחזיתות חדשות: "זיגל עירער על ההחלטה שלא להעמיד לדין. הוא היה שלם עם החומר שהיה בתיק".

האם גם זיכויו של אבו־חצירא גרם לך תיסכול? "לא. בפירוש לא. זה מקרה אחר לגמרי. קנה המידה להצלחה שלי כחוקר מוגדר בבניית תיק שהפרקליטות מוכנה ללכת איתו לבית המשפט. אני השלמתי את המשימה שלי ברגע ששכנעתי את יצחק זמיר (היועץ המשפטי לממשלה), את גבריאל בך (פרקליט המדינה) ואת מיכאל קירש (פרקליט מחוז ירושלים) להגיש כתב אישום. הרשעה לא הושגה כי גוטליב, עד המדינה, התמוטט וקרס על הדוכן. עד היום אני זוכר אותו ממלמל, שבור לגמרי, 'אני לא מסוגל יותר...'. ברגע זה הבנתי שהעסק אבוד. לדעתי, ומשתמע כך גם מפסק הדין, אם גוטליב היה נותן את עדותו כפי שנתן לנו במשטרה, עדות מוצקה ובטוחה, המשפט היה מסתיים בהרשעה".

אחד הדיבידנדים שבכל זאת צמח לליבנה מהמשפט הוא נישואיו לעו"ד ורדה וירש, שהיתה בזמן המשפט המתמחה של עו"ד רם כספי, סניגורו של אבו־חצירא. ליבנה ישב בצד של התביעה ורדה בצד של ההגנה. המבטים הראשונים הוחלפו בזמן המשפט וסביר להניח שהיו אלה המבטים האוהדים היחידים שהוחלפו בין הצדדים.

כבר לא אותו זיגל

סיומה של פרשת אבו־חצירה היתה גם פרשת דרכים בדרכם של יח"ה ושל זיגל. ליבנה: "זיגל כבר לא היה אותו זיגל. ההשמצות וההכפשות שברו אותו. לפיכך גם המומנטום של החקירות הגדולות פסק. פסק גם הגיבוי שקיבלה היחידה מהמערכת הפוליטית."

זיגל ניסה בכל מאודו לשכנע את ליבנה שלא לפרוש. הבטיח לו קריירה מזהירה במשטרה ו"ייחל" לכשלונו בחוץ – רק שיחזור. ליבנה, עקשן יותר, פרש מהמשטרה במאי 1984. זיגל עזב את היחידה בפברואר 85.

מדוע פרשת מהמשטרה? "אספר לך סיפור. ביקשתי לצאת ללימודים וכתבתי לראש מחלקת הדרכה במשטרה שברצוני ללמוד 'ניתוח מערכות'. כתשובה, קיבלתי שאלה: "מה זה?" נקראתי להסביר והסברתי במה מדובר וכן את חיוניות הנושא לקידום האתגרים העתידיים בתחום פשיעת המחשב. "מה טוב" אמר ראש מחלקת ההדרכה, "אם כך, את האישור ללימודים צריך לתת ראש מחלקת המחשב". כשפניתי אליו, הוא אמר: "השתגעת? שאני אתן אישור לאיש חקירות לצאת וללמוד? קודם שאצליח להוציא אנשים שלי." הסיפור כולו היה עטור אבובה מסוימת, אך הסיבה האמיתית היא שמלכתחילה לא תיכננתי קריירה משטרתית, אלא שורת מעניין לפרק זמן קצוב ואת זה בהחלט קיבלתי".

חיזור דיפלומטי

מוסקווה בערוץ חשאי

שליח חשאי ד"ר יבגני פרימאקוב: "אני מדבר בשם ההנהגה"

באפריל 1975 ציווה ראש־הממשלה יצחק רבין לחקור במכונת־אמת שרים ועובדי מדינה כדי לגלות מי חשף את סוד ביקורם החשאי של צמד שליחים סובייטיים בירושלים. הממשלה חששה שהפירסום יסתום את ערוץ התקשורת הסודי בין ירושלים למוסקווה, שנפתח ברחוב וינאי סואן, כמו בסיפורי מרגלים, כשנתיים לפני מלחמת יום הכיפורים, ונמשך דרך הכניסה האחורית לביתו של ראש הממשלה מנחם בגין. משה ז'ק חושף לראשונה את סודות ערוץ הקשר החשאי בפרק מספרו "ארבעים שנות דו־שיח עם מוסקווה", שיצא לאור השבוע בהוצאת "ספרית מעריב"

מאת משה ז"ק

מטוס חיל האויר הישראלי מדגם "סטראטוקרוזר", שערך תצפית אלקטרונית בגובה 20 אלף רגל ממזרח לתעלת סואץ, הופל בטילים מצריים אשר כוונו נגדו מצפון לאגם המר הקטן. זה קרה ב־17 בספטמבר 1971, כשנתיים לפני מלחמת יום הכיפורים. המטוס התרסק על הקרקע ועלה באש. רק אחד מאנשי הצוות, שהיה סמוך לפתחו, הצליח להיחלץ וצנח בשלום, בצד הישראלי של התעלה. שבעה אחרים נהרגו. שבוע ימים קודם לכן הפילה ישראל מטוס מצרי מדגם "סוחוי־7", שחדר לסיני לצורכי צילום.

המטוס הישראלי הופל במארב מתוכנן. ישראל הגיבה בשיגור בכורה של טילי "שרייק" ממטוסי "פאנטום" לעבר עמדות מצריות בתעלה. תגובה זו נגד עמדות מצריות באה להמחיש מסקנה, שהתקבלה עד באותו יום בצמרת המדינית־בטחונית, שהפגיעה במטוס הביון הישראלי היתה מעשה ידיהם של מצרים, ולא של צוות סובייטי, כפי שטענו אחרים.

מסקנה זו תאמה, במקרה, ארוע אחר שהתרחש באותו חודש, במקום רחוק מן התעלה – בוינה. ב"בית בטוח", אי־שם בבירת אוסטריה, התקיימה פגישה סודית בין משלחת ישראלית, בראשותו של מרדכי גזית סמנכ"ל משרד החוץ, לבין משלחת סובייטית, בראשותו של ד"ר יבגני פרימאקוב. קצת יותר מארבע שנים לאחר ניתוק היחסים בין שתי המדינות בעקבות מלחמת ששת הימים, הם התוועדו כדי לבדוק אם יש מקום להידברות ישראלית־סובייטית. השיחה היתה נוקבת. אות הפתיחה של הנציג הסובייטי היה: הנה הופל לכם מטוס באיזור התעלה, הגבתם כפי שהגבתם, וגברה הסכנה להתלקחות כללית. בואו נבדוק כיצד אפשר להבטיח שלא יישנו תקריות מסוג זה, כיצד אפשר להבטיח שלום באיזור.

□ ניתוח קוסמטי בפרצופו של אש"ף

גזית הוסמך על ידי ראש־הממשלה, גולדה מאיר, לנהל את השיחות. הוא שאל את בן־שיחו, שהיה ידוע כפרשן ב"פראבדה" וכסגן ראש המכון ליחסים בינלאומיים באקדמיה הסובייטית למדעים, בשם מי הוא מדבר. תשובתו היתה: כל מה שאני מציע יהיה על דעת ההנהגה.

פגישה חשאית זו לא הוסדרה באמצעות שגריר בריה"מ בוושינגטון אנטולי דוברינין, ואף לא על־ידי העיתונאי הרוסי ויקטור לואיס, שביקר בישראל חודשים אחדים קודם לכן לטיפול רפואי, כביכול, אצל ד"ר אריה הראל, מי שהיה שגריר ישראל במוסקווה. את הפגישה הסדיר לא אחר מאשר המדען הישראלי, ד"ר שלהבת פרייאר. ד"ר פרימאקוב פגש אותו בכינוסי הארגון הבינלאומי "פגוואש" של אנשי רוח ומדע, והביע באוזניו רצון להפגש עם נציגים ישראלים מוסמכים.

לימים נתמנה פרימאקוב סגן ראש המשלחת הסובייטית לוועידת או"ם שהתכנסה בשנת 1983 בז'נווה לדיון בשאלת פלשתין. עד אז הכירו אותו בישראל מפרסומיו, בעיקר מספרו על מלחמת ששת הימים, וזכרו מאמר שפירסם בספטמבר 1967, שבו מתח ביקורת על עיקשותם של הערבים. במאמרו טען, כי הערבים המסרבים להכיר בישראל משחקים למעשה לידיה של ישראל, המעדיפה להחזיק בשטחים שכבשה מאשר לשוחח עם הערבים. הוא גם מתח ביקורת על הקיצונים הערבים הדוחפים למלחמה נוספת בישראל, גם אם פירושה תבוסה ערבית.

מעיני ישראל לא נעלמה גם העובדה, כי ב־1970 הסביר פרימאקוב בשידור ברדיו מוסקווה את מניעי התמורה ביחסה של ברית המועצות לאש"ף. וכך אמר: בשנת 1967 התייחסנו בביטול לתנועת ההתנגדות הפלשתינית, משום שראשיה הכריזו על "זריקת היהודים לים". ואילו בשנת 1970 שינתה תנועה זו כיוון, ועברה מן הטרור האישי אל המאבק למען מדינה דו־לאומית. מובן שהיה בכך לניתוח קוסמטי בפרצופו של אש"ף. אך היפגשי המנומאות הוכיחו, כי האיש עסוק בסוגיית הסכסוך הישראלי־ערבי, מה שעשה את הפגישה אתו למושכת. מה עוד שבקיץ 1971, כאשר פרימאקוב יזם את הפגישה החשאית עם נציגי ישראל, החלו הסובייטים לגלות חשדנות כלפי סאדאת. סילוקה של קבוצת עלי צברי הפרו־סובייטית מצמרת השלטון במצרים, יחד עם הגישושים להסדר מצרי־ישראלי חלקי בתיווך אמריקני, עוררו עצבנות במוסקווה. לפיכך חיפשה זו ערוצים למגע בלתי רשמי עם ישראל. את הקשרים הדיפלומטיים לא היו נכונים לחדש אלא תמורת פיצוי מדיני ישראלי משמעותי.

באותו קיץ נרשמו בירושלים התמורות הבאות בקו הסובייטי:

א) עליה במספר העולים מברית המועצות לארץ בהיקף שישראל לא ידעה דוגמתו.

ב־1971 נועדו הישראלים לפגוש את הסובייטים בקרן רחובות סואנת בוינה. לפי סימן מוסכם, הם היו אמורים להחזיק עתון מקופל בצורה מוגדרת. לאחר מכן התבודדו ב"בית בטוח" שהוכן מראש

ב) בוושינגטון ניסה השגריר דוברינין לקשור קשרים עם עמיתו הישראלי יצחק רבין, ובה בשעה הציע למימשל ניקסון תכנית לכפיית פתרון על ישראל.

ג) משלחת של עסקנים מישראל הוזמנה לביקור אצל ועד השלום הסובייטי, ורק אחד מחבריה היה חבר מוצהר של המפלגה הקומוניסטית הישראלית. היה זה ראשיתו של נסיון לפנות לציבור בישראל מעל לראשה של ממשלת ישראל, שנמשך מאז ועד היום.

בעת ההיא לא ידעו בישראל על חוות דעת שהגישו המומחים הצבאיים הסובייטים בדבר מידת יכולתם של צבאות ערב להביס את ישראל בסיבוב הבא. פרטיה נודעו כעבור שנה, ב־1972. בבירות נתפרסם ספר הכולל את פרוטוקול השיחות שנערכו במאי 1971 בין מיכאיל סוסלוב ובוריס פונומארב, נציגי הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, לבין משלחות של הנהגת המפלגה הקומוניסטית הסורית בראשותו של חאלד באקדאש. הם דנו על מצע המפלגה הסורית. סוסלוב ופונומארב ציטטו באוזני הסורים את המומחים הצבאיים שלהם שהעריכו כי "צבאות מצרים וסוריה גם יחד אינם מסוגלים להחזיר לערבים את השטחים". לפיכך, יעצו שלא לכלול במצע סעיף הקורא לחיסולה של ישראל. בעיניהם "זו סיסמה שאינה נכונה מבחינה טאקטית, ואף לא מבחינה עקרונית. זו סיסמה שאינה ניתנת לביצוע, והיא לא תזכה לאהדת העולם". הם אף יצאו חוצץ נגד הקריאות "לשחרור המולדת", שמשמעותן חיסולה של מדינת ישראל וגירוש מיליון וחצי יהודים, והציעו חלופה לסיסמה זו – מלחמה בציונות.

מכל מקום, יוזמתו של פרימאקוב השתלבה במאמצים הסובייטים לרכך במקצת את העמדה הערבית הנוקשה, ובנסיון שעשה ליאוניד ברז'נייב בראשית ספטמבר 1971, לחדש את המשא ומתן האמריקני־סובייטי להסדר במזרח התיכון, שנפסק כשנה קודם לכן. על היוזמה הסובייטית מסר ד"ר קיסינג'ר לשגריר יצחק רבין. ברז'נייב אף העלה תכנית לכפיית פתרון מזרח־תיכוני בשני שלבים. בראשון, שיתבצע לפני הבחירות לנשיאות ארה"ב ב־1972, תפתח תעלת סואץ, ואילו השלב השני – נסיגה ישראלית מלאה – יושלם לאחר הבחירות. הרעיון הלם את הצעותיו של פרימאקוב כפי שהועלו במאמר שפרסם ב"פראבדה" ב־15 באוקטובר 1970, שאם יתקבלו יובטחו לישראל "גבולות בינלאומיים מוכרים". הוא ראה בכך ויתור סובייטי נדיב, שכן עד אז התבססה בריה"מ על גבולות 1947, ואילו הוא הציע הכרה בינלאומית לקווי ה־4 ביוני 1967. העובדה שברז'נייב חזר על רעיון הנסיגה בשני שלבים, ברוח המאמר, גם היא שיוותה חשיבות נוספת לפגישה החשאית עם פרימאקוב.

ד"ר קיסינג'ר לא נענה להצעת השגריר דוברינין להעביר את הדיון בנושא המזרח־התיכון לערוץ המיוחד של הקשר הישיר בין הבית הלבן לבין הקרמלין. הוא לא רצה לסייע לסובייטים במזרח־התיכון, בלא שהם יתחייבו לסייע לו בהסדר בווייטנאם (שהמלחמה שם היתה אז בעיצומה). אך גולדה מאיר העדיפה אז לבחון ממקור ראשון את מגמת פניה של מוסקווה בהסדר מזרח־תיכוני, בפרט כשבאותה שנה גבר זרם העולים מברית המועצות. לשם כך קויימה הפגישה החשאית בוינה.

הכניסה האחורית לבית ראה"מ בירושלים: השליחים גרו במגדל שלום בת"א (צילום: סקופ 80)

מעטה הסודיות היה כה סמיך, עד כי לאחר שדלף דבר הביקור לעתונות, טען מאיר וילנר שזהו פרסום שקרי. אין ולא היתה משלחת סובייטית בארץ...

השיחה הראשונה בין הנציגים הישראלים והסובייטים ארכה שש שעות, עם ארוחת צהריים משותפת. תחילה סקרו שני הצדדים את עמדותיהם, ולאחר מכן ניגשו לדון בשאלה: מה ניתן לעשות. באותה שיחה העלו הסובייטים לראשונה את רעיון הוועידה הבינלאומית, כאמצעי להבטחת הערבות הבינלאומיות לגבולות שבין ישראל לשכנותיה.

ההיוועדות היתה קונספירטיבית. הצדדים נפגשו לפי סימנים מוסכמים בקרן רחובות סואנת בוינה (הסובייטים היו אמורים להחזיק עתון מקופל בצורה מוגדרת), ולאחר מכן הלכו יחד ל"בית בטוח" שהוכן מראש על ידי הנציגים הישראלים, ושם התבודדו. מעטה הסודיות לא בישר סטיה משמעותית בעמדה הסובייטית הקבועה, פרט לאי־אלו רמזים על תיקוני גבול אפשריים. אמנם בשנת 1968 כבר אמר סגן שר־החוץ ולדימיר סמיונוב לשגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע בפגישתם בניו־יורק, כי ברית־המועצות תהיה מוכנה להמליץ על תיקוני גבול קלים בין ישראל לשכנותיה. אך ב־1971 דיבר הנציג הסובייטי לראשונה על מדינה פלשתינית בשכנותה של ישראל.

הלהט הפרו־פלשתיני של פרימאקוב טרד את מנוחתם של הנציגים הישראלים, שמא מתכוונים הסובייטים בתבנית "שתי המדינות" להחזיר את ישראל לגבולות החלוקה של 1947, כפי שהפירסומים הסובייטיים הגדירו את גבולות ישראל עד 1967. הישראלים לא הסתירו את חששם מבני־שיחם הסובייטים, אבל האחרונים הרגיעו אותם: הערבויות הבינלאומיות יינתנו לגבולות 1967, אף־כי ייתכנו שינויים קלים, בלתי משמעותיים, בתנאי שיתקבלו על דעת ישראל וארצות ערב.

השיחות החשאיות לא נשאו בחובן שום בשורה. אף־על־פי־כן הוסכם בירושלים להמשיך בהן. שכן, באותה שעה גברה העליה מברית־המועצות, והיה החשש שמא הפסקת הדו־שיח תזיק לה. מצרים התלוננה במוסקווה על העליה הזאת וטענה באוזני ראשיה כי העולים מחזקים את ישראל מבחינה טכנולוגית ולא רק מבחינה מספרית. זה בשעה שברית־המועצות אינה מספקת את הנשק הדרוש למצרים לצורך "שחרור האדמות הכבושות". התפתחות זו ביחסי מוסקווה־קהיר שיכנעה את ישראל בצורך להתמיד במגעים עם ברית־המועצות. משום כך הם נמשכו בוושינגטון, בפגישות בין רבין לדוברינין, וגם בוינה, בערוץ החשאי.

גם הפגישה השניה בערוץ זה נערכה בבירת אוסטריה, ושוב חזרו ודנו במכלול הבעיות שבין ישראל לברית המועצות וחיפשו דרכים לקירוב עמדות או נוסחאות, שתשמשנה בסיס אפשרי למיקוח. ובינתיים, בין פגישה לפגישה, הספיק פרימאקוב לפרסם בעתוני המערב מאמר, שבו קרא למאמץ מצד המעצמות לפתוח מייד את תעלת סואץ לשייט. המאמר האשים את הפוליטיקאים הישראלים, שהם מנסים לסחוט ממצרים ויתורים בתמורה לצעדים שיאפשרו את פתיחת התעלה. "הפוליטיקאים הישראלים מנסים להוציא ממצרים הבטחה להפסקת־אש בלתי מוגבלת, שפירושה ויתור על התמיכה במאבק של הפלשתינים", כתב פרימאקוב. ברוח זו אף ניסה לשכנע את בני־שיחו הישראלים, שיוותרו על התנאי שמצרים תבטל את מצב המלחמה עם ישראל תמורת נסיגה ישראלית משמעותית מהתעלה.

השיחות בערוץ חשאי זה נפסקו למעשה, כשלאחר מלחמת יום הכיפורים נפתח בפני הסובייטים הערוץ הרשמי הגלוי של ועידת ז'נווה. ישראל היא שיזמה אז פגישה בדרג שרי־החוץ, בין אבא אבן לגרומיקו. השיחות החשאיות נתחדשו רק באפריל 1975, בעקבות שלוש התפתחויות חשובות מבחינה סובייטית:

א) הצלחתו של ד"ר קיסינג'ר לעקוף את ברית־המועצות ולא לשתפה במשא־ומתן על הסכמי ההפרדה בין ישראל לבין מצרים וסוריה שהתקיימו בינואר־מאי 1974.

ב) ההכרה של ברית־המועצות באש"ף, וההזמנה הרשמית של ערפאת לשיחות רשמיות במוסקווה ביולי 1974.

ג) המשבר בין ישראל לארצות־הברית, כשקיסינג'ר תיווך לקראת הסכם ישראלי־מצרי בסיני במארס 1975.

לא מן הנמנע, כי המהלך הסובייטי החדש כלפי אש"ף, שמצא ביטוי בביקורו הרשמי של ערפאת במוסקווה כאורח הממשלה, בניגוד לביקורים הקודמים שבהם התארח אצל "ועד הסולידריות", נבע מן הרצון לגבש אופציה חדשה לתמרון דיפלומטי־סובייטי במזרח התיכון. ד"ר יבגני פרימאקוב היה מהראשונים שבישר תמורה זו במדיניות הסובייטית כלפי אש"ף. לאחר שזו יושמה, הוא בא לירושלים לבחון את התגובה הישראלית. לכן הדגיש בשיחותיו עם ראש ממשלת ישראל, באפריל 1975, את החשיבות שבהשגת הסכמה ישראלית לשיתוף אש"ף בוועידת ז'נווה. לא מן הנמנע, כי הסובייטים לא היו בטוחים שישראל – אשר מיחתה בעבר על כל בדל מידע של תמיכה סובייטית באש"ף – תסכים לשוחח עם ברית־המועצות לאחר ההצהרה שפורסמה במוסקווה בתום השיחות של ערפאת עם ראשי המפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

בהודעה זו ביקשו הסובייטים לאותת לאמריקנים, לישראל וגם למדינות ערב, כי אש"ף, בעל בריתה של מוסקווה, יבלום כל הסדר שלא יתחשב באינטרסים הסובייטים באיזור. על בסיס הודעה זו הושתתה המתקפה הפרו־אש"פית בעצרת האו"ם, שנסתיימה בהזמנת ערפאת לנאום בעצרת. בעקבות הנצחון הדיפלומטי הזה, שוב הוזמן ערפאת למוסקווה. הוא נתקבל על־ידי ראש הממשלה אלכסיי קוסיגין, אשר "הביע את שביעות רצונו הגדולה מן ההישגים המדיניים של תנועת ההתנגדות הפלשתינית, ואישר את הסולידריות היציבה של ברית־המועצות עם מאבקו של העם הערבי־הפלשתיני בעד זכויותיו הלאומיות ובעד ממלכתיות משלו".

תביעה זו לממלכתיות פלשתינית, שמשמעה מדינה פלשתינית, היתה מאז המסד במדיניות הסובייטית במזרח התיכון. לניסוח חד־משמעי זה הגיעו הסובייטים בצעדים זהירים, ובחנו כל העת את תגובותיהן של ישראל ושל ארצות־הברית. במארס 1975, כאשר נתגלה מעצור בדרכו של קיסינג'ר להביא את ישראל ומצרים לכלל הסכם שני, החליטו הסובייטים לנצל את שעת המשבר כדי לנסות לתקוע טריז משלהם. כעבור חודש הוזמנו למוסקווה שרי החוץ של מצרים, סוריה ועירק ומשלחת צבאית של אש"ף, כדי לגבש קו פעולה חדש מול ישראל וארצות־הברית. הם הגיעו למוסקווה לאחר שהנשיא פורד הכריז על "הערכה מחדש" של יחסי ארה"ב־ישראל – שפירושה המעשי היה ענישת ישראל על סירובה לקבל את התכתיב האמריקני לנסיגה ממחצית סיני. במקביל פתחה אז ברית־המועצות בנסיון לשדל את ישראל להשלים עם המדיניות הסובייטית החדשה של תמיכה במדינה פלשתינית.

השיחות עם ישראל התנהלו בשני מישורים: בוושינגטון, בין השגריר דוברינין לבין עמיתו הישראלי שמחה דיניץ, ובישראל, בביקורם החשאי של שני השליחים הסובייטיים ד"ר יבגני פרימאקוב ועוזרו א. קוטוב. הם שהו בתל־אביב כשבוע ימים, במלון שהיה בעת ההיא בבנין "מגדל שלום", והיו עולים בשעות לילה מאוחרות לשיחות בירושלים עם ראש־הממשלה יצחק רבין ושר החוץ יגאל אלון. מעטה הסודיות היה כה סמיך, עד כי לאחר שדלף דבר הביקור לעתונות, טען המזכיר הכללי של רק"ח, מאיר וילנר, שזהו פרסום שקרי. אין ולא היתה משלחת סובייטית בארץ, הודיע וילנר, והידיעות על ביקור שני השליחים הסובייטים מיועדות לזרוע אי־אמון בין ברית־המועצות לבין הערבים.

ביום שעתון ישראלי פירסם לראשונה את הידיעה על שני השליחים, כבר היו הללו בדרכם חזרה למוסקווה. בשעת בוקר מוקדמת טילפן קוטוב מנמל התעופה בלוד אל מרדכי גזית בכעס רב, כאילו ממשלת ישראל הפרה הבטחה לשמירת סודיות. ראש־הממשלה יצחק רבין הורה מיד על עריכת חקירה לגילוי המדליף, משום שקודם לכן הוסכם עם שני השליחים להמשיך בשיחות, והיה חשש שהדליפה תפגע בדו־שיח שנפתח בין ראש הממשלה לנציגים סובייטים. בסופו של דבר נמשך הדו־שיח, ואותם שני השליחים הגיעו גם אל מנחם בגין, כאשר נבחר לראשות הממשלה. בשיחותיהם עם רבין ואלון שידלו השליחים הסובייטים את ישראל להסכים לחידושה של ועידת ז'נווה בשיתוף אש"ף, תוך ויתור על התיווך הקיסינג'רי להסדר ביניים בסיני. השליחים הסובייטים לא אמרו דברים ברורים, אך היה מי שהתרשם מהם

השליחים הסובייטים שוחחו עם בגין שעתיים באנגלית, בלי מתורגמנים. בגין היה נכון לצאת מיד למוסקווה לביקור גלוי

שברית־המועצות לא תלחץ על משלחת נפרדת של אש"ף, אלא תהיה מוכנה לשדל את אש"ף להצטרף למשלחת ערבית כלשהי, סורית או ירדנית, או מטעם הליגה הערבית. השליחים אף הציעו לנהל שיחות הכנה מוקדמות בין הצדדים לפני כינוסה של ועידת ז'נווה, כדי להבטיח את הצלחתה. בנוסחת ההסדר שהציעו נאמר כי לאחר שהושג הסכמה כללית, תהיה ברית־המועצות נכונה לערוב לבטחונה של ישראל בגבולות 1967 ולחדש עמה את היחסים הדיפלומטיים.

מאחר שבאותה שעה ישראל לא אמרה "לאו" לוועידת ז'נווה, הוסכם עם השליחים החשאיים ממוסקווה להמשיך בשיחות הבירור על הרכבה, סמכויותיה וסדר־יומה של הוועידה. זה היה באפריל 1975. באוגוסט התהפכה הקערה על פיה. ישראל ומצרים חתמו על הסדר ביניים, בתיווכו של קיסינג'ר, למורת רוחה של ברית־המועצות. קיסינג'ר וישראל אמנם גילו נכונות לתת לסובייטים סיפוק כלשהו, בשיבוצו של ההסכם למסגרת ועידת ז'נווה, אולם הסובייטים השיבו בשלילה מוחלטת ובזעם. הם סרבו להשתתף בטקס החתימה על הסכם שלא שותפו בעיצובו.

האנתנתא בדיונים על ועידת ז'נווה גרמה גם להפסקה במגעים הסובייטים החשאיים עם ישראל. אך בספטמבר 1977, לאחר חודשיים של משא־ומתן אמריקני־סובייטי על כינוסה מחדש של הוועידה, ערב השגתו של הסכם ואנס־גרומיקו בנושא זה, הופיעו לפתע בירושלים שני השליחים הסובייטים, פרימאקוב וקוטוב, כדי להודיע לראש הממשלה מנחם בגין, שברית־המועצות תחדש מיד את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל, אם תסכים ישראל לשיתוף אש"ף בוועידת ז'נווה.

השליחים הגיעו לארץ ב־15 בספטמבר 1977 ונתקבלו על־ידי ד"ר אליהו בן־אלישר, מנכ"ל משרד ראש הממשלה וד"ר דוד קמחי. ב־17 בספטמבר סעדו יחד במלון "דן" בתל־אביב, וקיימו שיחה מקדימה לפני שיצאו לשיחה עם ראש־הממשלה בירושלים. במוצאי־שבת, בשעה 11 בלילה, הוכנסו דרך השער האחורי אל ביתו של ראש הממשלה, מנחם בגין. השיחה עם ראש הממשלה התנהלה במשך שעתיים באנגלית, בלי מתורגמנים. בצאת השליחים מן הבית שברחוב בלפור לטיול לילי ברחובות ירושלים, היתה בידיהם הצעתו של ראש הממשלה: מנחם בגין נכון לצאת לאלתר למוסקווה, בתנאי שביקורו יהיה גלוי, ולדון שם על כל השאלות השנויות במחלוקת בין ישראל לברית־המועצות.

□ מסע לילי ארוך בבירה המאוחדת

בפגישה עם בגין, שבה נכחו גם אליהו בן־אלישר ודוד קמחי, פרט ד"ר פרימאקוב את הצעתו שלו: ברית המועצות תחדש מיד את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, לאחר שישראל תסכים לשיתוף אש"ף בוועידת ז'נווה. על־כך השיב בגין, כי הצעה כזו היא בבחינת "נון סטארטר", כלומר – אין היא עשויה לשמש נקודת פתיחה למשא־ומתן. ממשלת ישראל אינה יכולה לחזור לאש"ף ולהכיר בדרך זו בארגון הטרור הרוצה בהשמדתה. אין היא יכולה להסכים לשיתוף אש"ף בכל צורה שהיא בוועידת ז'נווה, אך היא תהיה מוכנה לבוא לוועידה זו בהרכבה המקורי, כלומר עם ברית־המועצות, אבל בלי אש"ף.

באשר ליחסים הדיפלומטיים עם ישראל, אמר בגין לשליחים הסובייטים, שעם חידוש היחסים יהיה על ברית־המועצות לשחרר את כל אסירי ציון העצורים בתחומיה, ולהתיר יציאה חופשית של היהודים הרוצים לעלות לישראל. בויכוח עם השליחים על השטחים, חזר בגין ותיקן להם את התבטאויותיהם: במקום הגדה המערבית – יהודה ושומרון. הוא אף הוסיף והסביר: אני מכנה את העיר קאלינינגראד, שהיתה ידועה בעבר בשם קניגסברג, ולא במקרה כי אם בכוונה. שכן לברית־המועצות היתה זכות מלאה לשנות את שם העיר, בעקבות המלחמה שנכפתה עליה עקב התוקפנות הגרמנית. ברית־המועצות הכניעה את התוקפן, וזכותה הבלתי מעורערת לקבוע גבולות בני־הגנה, שימנעו מלחמה נוספת. על סמך זה יש לה הזכות לשלטון קבע בעיר, שנקראה בעבר קניגסברג ועכשיו היא קאלינינגרד. והנמשל: ממלכת ירדן תקפה את ישראל, ומכאן שיש לישראל הזכות המלאה לקבוע, שאותו שטח שממנו הותקפה אינו עוד הגדה המערבית של ממלכת ירדן, אלא הוא חוזר לשמו המקורי התנ"כי – יהודה ושומרון.

לאחר ששני השליחים קיבלו את השיעור בהיסטוריה, וראש הממשלה הסביר להם שאין לאש"ף כל מקום בוועידת ז'נווה, הם חמקו מביתו של ראש הממשלה, בלוויית מארחיהם ד"ר בן־אלישר וד"ר קמחי, וערכו מסע לילי ארוך ברחובותיה של ירושלים המאוחדת.

הוד אפרוריותו

נסיך בלשכת עבודה

"בוגר קיימברידג', בן 39, נשוי ואב לשניים, מחפש ג'וב מעניין בעבודה ציבורית כלשהי למשך 20 השנים הקרובות בערך. כישורים: בעל קשרים טובים בחוגים המתאימים ובנסיון עשיר בנסיעות ברחבי העולם. נואם מעולה בציבור. יכולת מצויינת באיסוף תרומות ובמגביות. תכונות בולטות של מנהיג. בקיצור: נסיך" □ מודעה דמיונית זו, לו היתה מתפרסמת במדור "דרושים", מתארת את מצבו של הוד מעלתו הנסיך צ'רלס, שבגיל 40 עדיין מחכה בשקט וסבלנות לתורו למלוכה □ אין ספק, הנסיך המאושר הוא אדם על תקן של מובטל מתוסכל

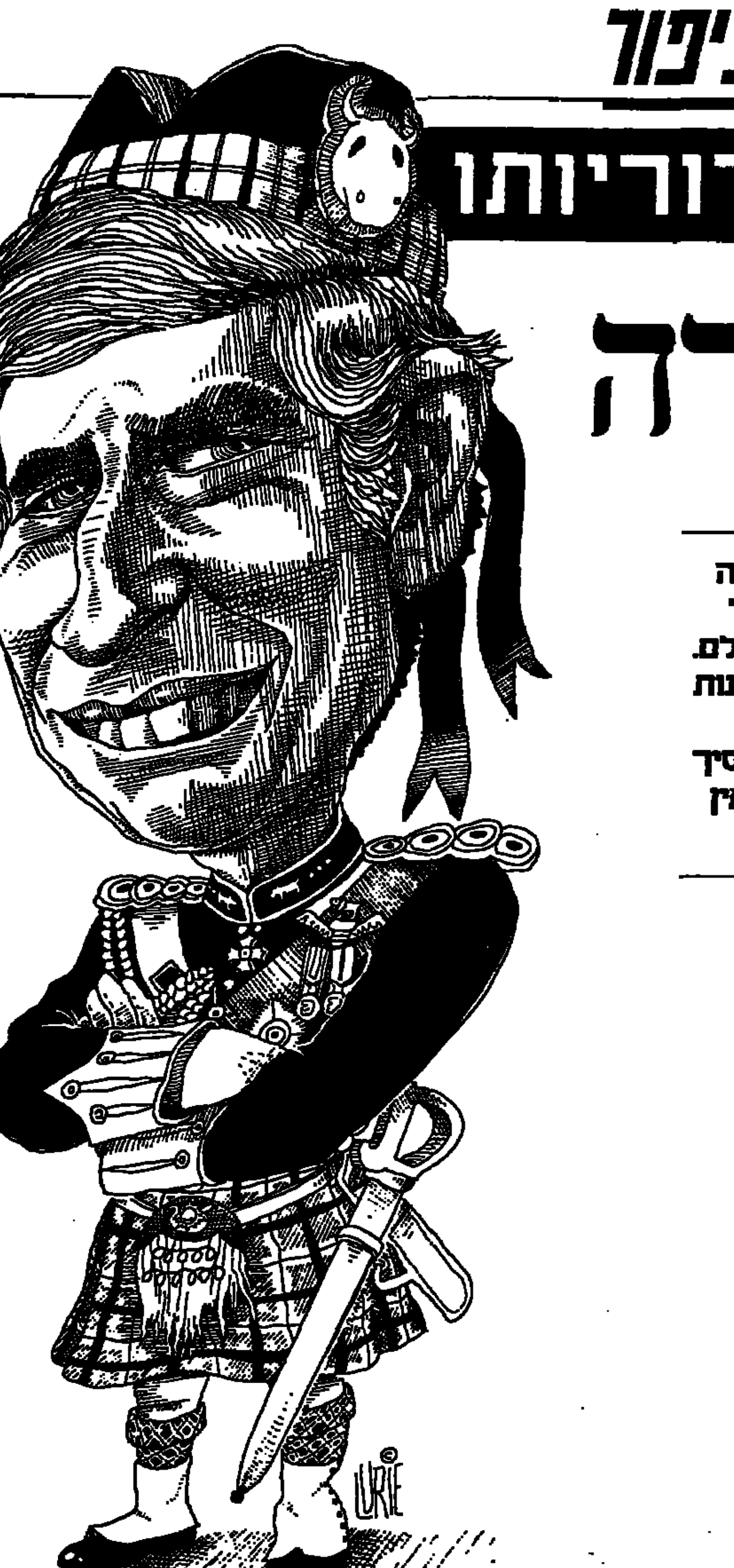

"קוללתי באמא נצחית", אמר אדוארד ה־7, בנה של המלכה ויקטוריה, שנאלץ לחכות 60 שנה עד שהונח הכתר על ראשו □ אבל לא תשמעו הצהרה כזאת מפיו של צ'רלס. בהצהרותיו לציבור הוא מפרגן לאמא אליזבת, "שהיא אשה נהדרת ואמא נפלאה"

מאת אריה יאס

נתחיל בהבטחה: אנו נשתדל לספר עליו, על הנסיך צ'רלס. לא עליה. ליידי דיי־אנה. הבטחה שספק אם אפשר לעמוד בה. אפשר רק לנסות: ממילא היחסים בין יורש העצר הבריטי לאשתו היפה מוגדרים בעדינות כ"בעייתיים". עם עליות וירידות". לשון אחר: הוד נסיכותו מבלה חלק ניכר מזמנו לבד. בלעדיה.

אבל זו לא הבעיה היחידה של צ'רלס, בנה של הוד מלכותה אליזבט ה־2, יורש העצר, נסיך ויילס ושאר תוארי אצולה וכבוד. יש לו גם בעיות אחרות. "גורלו של נסיך הוא לא תמיד גורל מאושר", אומרת באותיות לבנות גדולות כותרתו של "ניוזוויק", שלא מכבר הקדיש לנסיך הבריטי כתבת שער. בבריטניה, וגם מחוצה לה, לאיש כבר אין ספק שהנסיך המאושר לכאורה, הוא אדם על תקן של מובטל מתוסכל.

לו ניתן היה, אפשר שהיינו מוצאים לבנו מודעה במדור "דרושים", בערך בזו הלשון: "בוגר קיימברידג', 39, מחפש ג'וב מעניין בעבודה ציבורית כלשהי למשך 20 השנים הקרובות בערך. מעוניין בעיקר בתחומי השיקום של מרכזי ערים שהידרדרו. בעל קשרים טובים בחוגים המתאימים ובנסיון עשיר בנסיעות ברחבי העולם. נאם מעולה בציבור. יכולת מצויינת באיסוף תרומות ובמגביות. תכונות בולטות של מנהיג. קצין בצי המלכותי ובחיל האוויר המלכותי. נשוי. אב לשניים. תחביבים: גננות אורגנית, רפואה הומיאופטית, הפילוסופיה של יונג, ארכיטקטורה קהילתית, ציור, משחקי פולו ומוסיקה". אם יענה מישהו למודעה הדימיונית, הוא לא צריך להיות מוטרד לגבי השכר. זה לא משחק, במקרה זה, כל תפקיד.

נו, בטח. כשהכנסתו של הנסיך נאמדת בכשניים ורבע מיליון לירות סטרלינג (מאוצר הממלכה ומחלקו בהכנסות מנכסי הכתר הפרטיים. למשל – ייצור שיכר הדר־פוזים מהמטעים הנרחבים שלו בדרום אנגליה), הוא בהחלט יכול להרשות לעצמו שכר סמלי של פני לשנה. ובכל זאת, למרות שלבחור החייכן והסימפטי הזה יש את כל 99 אחוזי הכישורים הדרושים, (הוא גם מדבר אנגלית רהוטה, כמובן) הצעת עבודה לא זורמות אליו.

מסכן, מי כמוהו מרגיש עד כמה "העבודה היא חיינו־מכל־צרה־תצילנו". אפילו לאחיו הצעיר, הנסיך אנדרו, כבר יש יותר מזל. הוא עובד כעוזר־במאי באחד מתיאטרוני לונדון. או מה אם הוא מגיע לתיאטרון במכונית מלכותית היישר מן הארמון, ונהג במדים מצוחצחים פותח לו את הדלת בקידה קלה. בפנים, בתיאטרון, הוא כאחד העובדים. ממלא בצייתנות שוקקת את כל הוראות הבוס־הבמאי־המפיק, רושם כמו מזכירה נאמנה את כל מה שאומרים לו, ואפילו מכין תה וקפה לצוות. בחור מאושר. יש לו אחריות ודאגות עבודה מעל הראש, ועוד אומר "תודה" על כל עול נוסף שמטילים על צווארו הנסיכותי.

"אילו לא הייתי מסוגל לראות את הצד המצחיק שבכל העניין הזה, הייתי כבר מזמן צריך להיות מאושפז במוסד סגור"

צ'רלס, לעומת זאת, משוחרר מדאגות. וזה בדיוק מה שמדאיג אותו.

נכון. הוא "מועסק" ללא הרף בהזמנות לגזירת סרטים צבעוניים בטקסי פתיחת מעון לאם ולילד או ספריה חדשה, בביקורים בבתי חולים ובלחיצות ידיים. אבל מי כמוהו יודע שהוא נמצא שם, בעצם, על תקן של קישוט יוקרתי. אולי לא נורא, אבל בטח נורא־נורא לא נעים. צ'רלס, בחור כארז, לפי כל העדויות, רוצה להיות יותר מאשר אביזר תפאורה מכובד. רוצה, רוצה, אבל נאלץ להתאפק ולהמתין.

במשפחת המלוכה הבריטית נהנים, נכון להיום, מרבית האנשים מבריאות מצויינת. המלכה אליזבת השניה היא רק בת 61. אמה, המלכה־האם, כבר הגיעה לגבורות ושני־שליש, 87, ועוד ידה נטויה לגזור סרטים צבעוניים בחנוכת מעון לגימלאים ו/או מועדון לגיל הזהב. בדורות הקודמים היו אמנם נסיכים קצרי־סבלנות שנטו "לדרז ולקצר" את תהליך ירושת כס המלכות בכל מיני צורות. אם בעריפת ראש פה ושם, ועם באמצעות הסדרת "תאונות" מן הסוג הקטלני והרצחני. נו, טוב. זה היה מזמן. היום, במאה העשרים, בקושי עוצרים תמהוני אחד שחדר לחדר המיטות של הוד מלכותה ושוחח עמה שעה קלה, כשהוא יושב על קצה מיטתה. פחות והולך הדור.

הנסיך צ'רלס, ילד־טוב־בריטניה, מחכה בשקט ובסבלנות לתורו. ואפילו שיהא עליו, ככל הנראה לחכות עוד הרבה זמן, לא תשמעו ממנו הצהרה, כמו זו שהשמיע אדוארד ה־7, בנה של המלכה ויקטוריה, שנאלץ לחכות 60 שנה עד שהגיעו את הכתר על ראשו "מה לעשות", הוא אמר, "קוללתי באמא נצחית". לא. צ'רלס מפרגן לאמא אליזבת, "שהיא אשה נהדרת ואמא נפלאה", כפי שהוא מצהיר כששואלים אותו. "ותוק מזה אני לא חושב ומודע לעובדת היותי מלך לעתיד. אני הרבה יותר מודע לעובדה שאני נסיך־ויילס־בהווה, ותאמינו לי, זה לא תמיד גן של שושנים".

או במלים פשוטות יותר: צ'רלס חי בעמדת המתנה תמידית. מחפש מה לעשות עם עצמו. "אין לי בעצם שום תפקיד מוגדר. עלי ליצור אותו. יכולתי לא לעשות כלום אילו רציתי. אין לי גם הרבה השפעה. הדבר היחיד שאני יכול לעשות זה לתת דוגמה".

אפילו לאחיו הצעיר, הנסיך אנדרו, כבר יש יותר מזל. הוא עובד כעוזר־במאי באחד מתיאטרוני לונדון ועוד אומר תודה על כל עול נוסף שמטילים על צווארו הנסיכותי

הדברים האלה טעונים בדיקה מקרוב.

אין לו השפעה? – נו, באמת. הנסיך צ'רלס הוא יו"ר ונשיא כבוד במאות חברות ואירגונים. אחד מהם, עמותת מתנדבים המשקם ובונה קהילות עירוניות שהידלדלו, באמצעות שיתוף של הממשלה, הסקטור הפרטי ואנשי הקהילות עצמן. "עד שהנסיך הצטרף היינו אירגון קטן וצעיר", אומר מנהל העמותה, "אבל מאז מתעניינים בנו הרבה חברות עסקים פרטיות".

במקרים אחרים, כשהוזמן לאיזה טקס במכון המלכותי של האדריכלים הבריטיים, וכולם ציפו לשמוע ממנו את מנת הברכות והשבחים הבלתי־מחייבים הרגילה מסוג "אתם־לכבוד־ולתפארת", הדהים הנסיך צ'רלס את שומעיו באשמות חריפות איך מגדלי הבטון והזכוכית המכוערים הורסים את פני העיר לונדון. "אתם חייבים להודות, גבירותי ורבותי", אמר הוד רוממותו, "שהלופטוואפה, חיל האוויר הנאצי, לא הרע כל כך לעירנו. כשהטייסים הנאצים הרסו בניינים בעיר, הם לא הקימו בהם משהו מחריד יותר מאשר הריסות. אנחנו עשינו את זאת". השוואה מצמררת.

מיותר לציין, שהבניינים המתוכננים, בדם דיבר הנסיך, לא הוקמו. לפחות לא לפי שעה. אבל הרעש שעוררו דבריו לא שכך. למרות שיש הטוענים שיש משהו כמו "המטבח של צ'רלס" – חבורת מקורבים לנסיך המשפיעים עליו – נוהגים עכשיו רוב האדריכלים והמתכננים העירוניים לשלוח לארמון המלכותי את תוכניות הבניה שלהם לעיון מוקדם, מחשש שהנסיך יפצה את פיו, והלך להם העסק. מרבית התוכניות והשרטוטים הללו מוחזרים לשולחיהם כלעומת שבאו, מבלי שמישהו טרח לפתוח את המעטפה, אבל המעטפות היחידות והנדירות שכן נפתחות וזוכות ל"ברכת" הארמון, סוללות לחברות הבניה המאושרות את הדרך לבנייה חלקה, כמו על חמאה רכה. בדיוק כמו הרשות להטביע את סמל בית המלוכה על מוצרים שונים המועדפים על־ידי המשפחה המלכותית, אשר מהווים תמריץ לקידום מכירות.

הנסיך אמנם יכול לטעון עד מחר שאין לו השפעה, אבל לא מעט עיתונים כבר כותבים בנוסח "מי שמך שופט", כי העובדה שהנסיך צ'רלס נטל לעצמו זכות שיפוט ומינה את עצמו לדובר ופוסק בענייני טעם וריח בארכיטקטורה היא חדירה רצינית וחריפה מן הזכויות והחובות של בית המלוכה.

"אין לי שום תפקיד מוגדר. הדבר היחיד שאני יכול לעשות זה לתת דוגמה"

לצרפתים יש ביטוי נהדר, EMINANCE GRISE, לתיאור האיש המושך בחוטים מאחורי הקלעים. אלא שהם התכוונו לכל אותם אנשי דת, פילגשים ונשים ויועצים שהיו המפתח להחלטות המלך ולא לנסיך הבריטי במקרה שלו. בתרגום לעברית, נשמע הביטוי אירוני משהו: הוד אפרוריותו.

בימי רווקותו, כשמלאו לו 20, היה צ'רלס טיפוס צבעוני למדי, כמו הרבה צעירים בני גילו. עבר קורס צניחה, קורס צלילה, למד להטיס מטוסים ומסוקים, והפך לשגריר של רצון טוב אנגלי בכל מיני ביקורים וסיורים מלכותיים בארצות העולם. בגיל 30 הפך לאיש משפחה, הוליד שני בנים – הנסיך ויליאמס, בן החמש כיום והנסיך הארי, בן השלוש – ונראה היה שתפקיד האב והבעל יאה לו.

עכשיו, כשהוא מלסף את הארבעים, היחסים עם הליידי־די כבר לא מה שהיו, עושה הנסיך כל מאמץ אפשרי לחרוג מן האפרוריות הזוהרת של קישוט מלכותי מודקן ולא־מעורב המבקר בכל מיני בתי חרושת, משקים חקלאיים וארוחות צדקה. "אילו לא הייתי מסוגל לראות את הצד המצחיק שבכל העניין הזה", הוא אומר, "הייתי כבר מזמן צריך להיות מאושפז במוסד סגור".

ואין זו הערת אגב מבודחת. המלך הנערץ על הנסיך צ'רלס, ג'ורג' השלישי, סיים את חייו כחולה־רוח. אבל בשנות מלכותו היה ג'ורג' מלך נאור ומיטיב עם של שכבות העם. אוסף ספריו היה אבן הפינה לספריה העשירה של המוזיאון הבריטי. הוא בנה במרץ ובהתלהבות בכל רחבי הממלכה. והוא האיש שהחליף את בגדי המלכות בבגדים פחות מחייבים. בנוסף לכל המעלות הללו היה ג'ורג' השלישי נשוי באושר ולא החזיק פילגשים ומאהבות, כמו אחרים במעמדו.

צ'רלס עושה מאמצים רבים כדי להיות קרוב אל העם. ולא רק באמצעות לחיצות ידיים, אלא בהאזנה ובהתערבבות בקהל נתיניו. המלכה ויקטוריה, שהאמינה שאין זה מהוגן להיראות כודעת בדך בעת התפילה, היתה בוודאי מתעלפת. אבל צ'רלס רואה את עצמו כ"נסיך סוציאליסטי", כמעט נסיך קשוב לעמו. נסיך שהוא דוגמה לעמו. והוא לא מתרגש, למרות הבעיות, ועד כמה שידוע הוא גם לא מנהל פרשיות אהבים עם פילגשים ומאהבות.

כוחה וקסמה של המלוכה הבריטית הוא במיסתורין שבה, טען היסטוריון ויקטוריאני נודע, וולטר באגהוט, ועל קסם אסור להאיר באור יום עז. צ'רלס המסכן נאלץ לנסות ולשמור על הקסם המיסתורי של המלוכה בעידן מצלמות הטלוויזיה הטוטאליות. מה הפלא שהוא בוחר בהוד אפרוריותו...

MASTERPIECE at MASADA
ארוע מהגדולים והמיוחדים בעולם, יתקיים בישראל ב:
13 באוקטובר 1988 בשעה 20:30
הפילהרמונית במצדה
מנצח
זובין מהטה
מנחה
גרגורי פק
אורח כבוד
איב מונטאן
בתכנית:
הסמפוניה התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של זובין מהטה, הסולנית פלורנס קואיאהר וסילביה גרינברג ומקהלות יבצעו את הסימפוניה מס' 2 של מאהלר "תחיה" לגרגולת המצדה.
הקונצרט על רקע הר המצדה, שיואר באפקטים מרשימים של תאורה ויקוקים ברוח הסימפוניה, יהיה הארוע אשר יקיים את חגיגות ה־40 לעצמאות מדינת ישראל.
הארוע יתקיים בנוכחות:
נשיא המדינה – מר חיים הרצוג
יושב ראש הכנסת – מר שלמה הלל
ראש הממשלה – מר יצחק שמיר
ממלא מקום רוה"מ – מר שמעון פרס
בחסות קרן אור לפה"ל
"אמפיתיאטרון" המכיל 4000 מושבים ואקוסטיקה אקוסטית הוקמו באתר במיוחד לארוע זה.
כרטיסים במספר מוגבל למכירה בארץ:
תל אביב: הדרן – 03-248787
קסטל – 03-447678
רמה"ש: השרון – 03-494786
ירושלים: קלעים – 02-221624
בימות – 02-240896
חיפה: גרבר – 04-384777
אוטובוסים מפוארים לארוע וחזרה יצאו מת"א ומירושלים.
Agfa לרגעים בלתי נשכחים. אגפא.
graphicdesign, inaa

صكنا من الاجل

הבימה התיאטרון הלאומי
סאלח שבתי
ליום ד' 21.9 ב־21.00
ליום ה' 22.9 ב־17.00 וב־21.00
כל הכרטיסים נמכרו
בית־ספר לנשים
יום ד' 21.9 ב־21.00
יום ה' 22.9, מוצ"ש 24.9 ב־20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן
בתיאטרון באר־שבע:
יום ד' 21.9, יום ה' 22.9 ב־20.30
טל' 03-296071

הקאמרי התיאטרון של תל־אביב
מצוות
יום ד' 21.9 ב־21.00
לשבור את הבוקן בקומתא
יום ג' 27.9 • יום ד' 28.9
יום ה' 29.9 ב־20.30
עלובי החיים בקאמרי
מוצ"ש 24.9 ב־20.30, א' 25.9 11.00
יום ב' 26.9, יום ג' 27.9 ב־20.30
יום ד' 28.9, ב־16.00 וב־20.30
טל' 03-233335

תיאטרון באר־שבע
הנפש הטובה מסצ'ואן
ד' 21.9 (4) • ה' 22.9 (15)
מוצ"ש 24.9 (11) • ב' 26.9 (17)
ג' 27.9 (3) • ד' 28.9 (9)
טוב נבוט בעד ארצנו
יהונתן גפן, גדי תדור
מוצ"ש 24.9 באולם "בית העם"
מי מפחד מווירג'יניה וולף
ג' 27.9 • ד' 28.9
טל' 057-73478

תיאטרון החאן הירושלמי
לילה במאי — בחאן
יום ה' 22.9 ב־20.30
בהיכל התרבות ק. גת
מוצ"ש 24.9 ב־20.30
צד בצד
ב"אודיטוריום" עם
יום ה' 29.9 ב־20.30
יגתי פרדי בחאן:
מוצ"ש 1.10 ב־20.30
יום ב' 3.10 ב־20.30
טל' 02-718281

תיאטרון בית ליסין
בקרוב: פרנקי וג'וני
קומדיה רומנטית
גילה אלמגור, יוסי גרבר
אמור משולש
ד' 23.9 21.00, מוצ"ש 24.9 ב־20.30
א' 25.9 ב־21.00, ב' 26.9 ב־20.30
מי מפחד מווירג'יניה וולף?
חמישי ד' 23.9 ב־21.30
בבאר־שבע ג' 27.9, ד' 28.9 ב־20.30
טל' 03-216653

תיאטרון נוה צדק
סוף משחק מאת ס. בקט
בנוה־צדק 24.9 ב־21.00
יום ה' 6.10 • מוצ"ש 8.10 ב־21.00
עם מסרית —
יום ג' 27.9 ב־20.00 וב־23.00
המלך הלך לישון
עם "שפרה" ג' 27.9 ב־11.00
נערי ורדהלה
עם "אודיטוריום" 28.9 ב־20.00
טל' 03-651241

טלית הפקות מציגים:

ג'ון ארמטריידינג

נמשכת מכירת הכרטיסים!

רק 3 הופעות בישראל!

תל־אביב "היכל התרבות" יום ה' 22.9 ב־21.00	צמח "אמפיתיאטרון" יום ו' 23.9 ב־22.00	קיסריה "אמפיתיאטרון" מוצ"ש 24.9 ב־21.00

כרטיסים בתל־אביב: "לאן" 247373 ובכל המשרדים. ברמת־גן: ב־הרון 6 5414283. רעננה: "לאן הערבי" 052-915566. בחיפה: קופת חיפה 04-662244. בטבריה: מ.א. עמק הירדן 06-757424-5, בהדר הצפון 06-722597. בירושלים: "קלעים" 02-223746, "ביטוח" 02-240896. למחזיקי ויזה וישראכרט בלאן טל' 03-236193, 03-245801.
על תקליטי "הליקון" • האמנים מוסרטים במלון דן פנורמה תל־אביב.

טלית הפקות טל' 287263 — חבר איגוד המפיקים והאמרגנים בישראל

מוזיאון ישראל, ירושלים

תערוכות קיץ '88

הזהב האגדי מקולומביה — מפולחן לביזה.
קומיקס — חגיגת קומיקס עולמי וישראלי.
המוקד מזרח — צילום מוקדם במזרח הקרוב.
הדגל — דגל ישראל בעיניו של י' יורש.
זהירות! גרפוס — כרזות ועבודות מצרפת.
הכרזת העצמאות — ד' טרסקובר.
צבע טרי — הדור הצעיר בפיסול בישראל.
חדשות בעתיקות '88.

מוצג מיוחד:
רימון שנהב

מבית המקדש הראשון.

המוזיאון לארכיאולוגיה (חקפלר):
פיסול יווני ורומי מאוסף ברומר.
שעות הביקור: א' ב' ה' 10—17.
ג' ד' ערב יום הכיפורים ויום הכיפורים סגור.
ו' ושבת: 10—14 טלפון: 02-282251.

הדרכות: א' ב': 11:30 ה': 17:30 ו': 10.30
הדרכות לקבוצות בתיאום מראש בטלפון: 02-698273.
אירועים בעיתונות המקומית
ובטלפון: 02-698213.
טלפון: 02-698111.
מידע מוקלט יום ולילה בטלפון: 02-698222.

אין להכניס נשק למוזיאון ואין תנאים להפקדתו. — גמר חתימה טובה

שעות הביקור: א', ב': 10—17, ג', ד' ערב יום הכיפורים
ויום הכיפורים: סגור ה': 10—22 ו': 10—14 שבת: 10—16

חנן בתכניתו גולדבלט

תכנית בידור חדשה

בימוי: חיר פרנס • מנהל מוסיקלי: דובי אנגלר • שירים: מיה דלבר • כתבו: די הוה, חנן גולדבלט, עלי מוהר, אורן מאמן
איר קלינר ונפתלי אלטר, חיר פרנס • קובי צחק • אלי בקל־בס, אביטסם מרגוון • אבי פרדמן

כפר תבור "בית אלון" מוצ"ש 24.9 ב־9.00	טבריה "מלון פלאזה" יום ה' 29.9 ב־9.30
כפר ויתקין "בית העם" יום א' ערב סוכות 25.9 ב־10.00	הרצליה "אודיטוריום דניאל" יום ו' 30.9 ב־10.30
רמת־אפעל "אודיטוריום" יום ב' מוצאי סוכות 26.9 ב־10.00	כפר הס "בית־העם" מוצ"ש 1.10 ב־9.00
רמלה "היכל התרבות" יום ג' 27.9 ב־9.00	רעננה "מופת" יום א' 2.10 ב־10.00

כרטיסים: "לאן" 247373 ובמשרדים • ת"י יובל 287235 — חבר איגוד המפיקים והאמרגנים בישראל

קרקס אופורטו מפורטוגל

לראשונה בישראל
2 דחות בשטח הקרקס
זירת קרקס מושמת הנהוגה
אסור להחמיץ!

מוצ"ש ומוצאי חג	ימי שישי וערבי חג	חוה"מ סוכות ומוצאי חג	תחבורה:	כרטיסים
24.9 19.30, 3.10, 1.10, 24.9 · 2 הצגות 21.00-18.15	2.10, 30.9, 25.9 · 2 הצגות 14.00-11.00	4.10, 29.9, 28.9, 27.9 · 4 הצגות 19-16-13-10	"דן": 6,4,3,2,1, 56,55,9 · "אגד": 572,134	תל־אביב — "ההוד" אבן גבירול 90, טל' 248844, 248767 ...

התיאטרון מארץ עוץ מציג:

כיף לילדים

פרסים ומתנות בחג הסוכות
במחזמר הנפלא

שמלת השבת של חנה'לה

תל־אביב "בית החייל" יום ד' 28.9 ב־11.00

נצרת עלית "היכל התרבות" יום ה' 22.9 ב־5.00	אשדוד "צמרות" יום ה' 29.9 ב־10.45
רמת־גן "אורדע" יום ג' 27.9 ב־10.30	אשכול "מועצה אזורית אשכול" יום ה' 29.9 ב־5.00
פתח תקוה "היכל" יום ג' 27.9 ב־4.30	בת־ים "רמת־יוסף" יום ו' 30.9 ב־11.00
רחובות "זיקס" יום ד' 28.9 ב־5.00	ירושלים "ג'ראר בכר" יום א' 2.10 ב־11.00

הבינו כרטיסים מראש! להשיג במשרדים בארץ ובימי ההצגות בקופות

מפיק: אברהם לדיא, טל. 248012 — חבר איגוד המפיקים והאמרגנים בישראל

מופעי תיאטרון • בידור • מוסיקה

יהודית רביץ ★ נורית גלרון
ת"א "צ. התרבות" מחר 9.45 21.9 טל' הקופה 283500
אביחיל "אופוי" 23.9 ב־10
שפיים "אופוי" 25.9 ב־9.30
רחובות "מ. היכל" 26.9 ב־8.15
בית־שאן "קיבוץ" 28.9 ב־9.15
קופל"־אופר 287057 • טל' 222995

שלמה ניצן מספר עגנון
תל־אביב "צוותא" 26.9 ב־9
טל' הקופה 258154/7
כפר־ס "אחד ספיר" 1.10 ב־8.30
ראשון־לציון "צוותא" 8.10 ב־9
תל־אביב "צוותא" 22.10 ב־9
קופל"־אופר 287057

יהודה פוליקר בהופעה
פתח־תקוה "היכל" 23.9 ב־10
תל־אביב "הקאמרי" 25.9 ב־10
תל־אביב "בית־דני" 28.9 ב־9
עין־גב "אמפי" 30.9 ב־10
קופל"־אופר 287057

הופעה מעולם אחר
ילד הטלפתיה אורן הקטן
יחידי בארץ ובעולם
עם ילד בסה"כ בן 9½

חגיגות 250,000 ה"לילך"
ההקרנה "לול", "מבינים", "סבלול" כל הלילה מ־9.00
בחוף צמח בצמח
יום ב' 26.9
כרטיסים בכל המשרדים
הטל הקופה 232750

יוסי בנאי תוכנית חדשה — מערכונים ופזמונים
ת"א "בית־החייל" 24.9 ב־9.30
ת"א "בית־החייל" 28.9 ב־9.30
תיאטרון ירושלים 29.9 ב־9
ק־שמונה 30.9 ב־9
הנפקה הטקסי 221269

טוביה צפיר • מני פאר • אסנת וישינסקי
חגיגות סיום הרוטציה
הרצליה "אחד דניאל" 23.9 ב־10.30
יפו "הסמטה" 25.9, 24.9 ב־10
פרסום בלקין

מכירה פומבית
מיקי רונן מציע

ואתה קובע את המחיר!

שטיחים פרסיים, סיניים ואפגניים,
תמונות שמן עתיקות, והיסים סיניים,
תכשיטים, כלי כסף ויודאיקה.

המכירה תערך במוצ"ש, 24.9.88, בשעה 20.30,
ב"בית אסיה", ויצמן 4, תל־אביב.
תצוגה מוקדמת של הפריטים ב"בית אסיה".
ביום ה', 11.00 עד 21.00 רצוף
ביום ו', 10.00 עד 14.00 רצוף
ובמוצ"ש, לפני המכירה

מיקי רונן, סוקולוב 41, רמת־השרון, טל' 03-473544.

מועדון **המערה**
למעריצי **אנג'לה בן**
חוזרת אלינו עם להקתה
היישר מאיטליה
בלהיטים מכל הזמנים
הופעה מהממת
ומוסיקה לריקודים
החל ב־30.9.88
★
משה חן בשירי א"י
להזמנת אירועים
טל' 03-829018
ככר קדומים 14, יפו העתיקה

סוכות ליווי
טיסה היום 111
ציירות המטבח
ומסורנים אחלקים
לבלוי דיסקוטק
★ שיחות אישיות
03-225574 (+ דרושים/ות)

יהודה ברקן
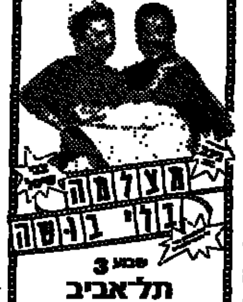
מצלמה נסתרת — ג'ודי בנשה
שבוע 3
תל־אביב
"מקסים המחודש"
ירושלים "אור"
חיפה "עצמון"
רמת־גן "אורדע"
חולון "רינה"
בת־ים "עצמאות"
רחובות "חן"
פתח־תקוה "היכל"
ראשון־לציון "חן"
נתניה "שרון"
אשדוד "צמרות"
באר־שבע "און"
הרצליה "דוד"
אשקלון "אסתר"
נהריה היכל התרבות
ק. מוצקין "אורות"
כפר־סבא "עמל"
טבריה יד שטרית

כתיבה במכונה
בבי"ס למסחר
"ריימון"
ת"א, רחוב דיזנגוף 85

אורנה ומשה דץ
בתקליט חדש
"באותה המיטה"
כולל את הלהיטים:
"שיר למענך", "עכשיו היא", "אנשי הגשם", "שיר דרכים"
בחנויות התקליטים גם בקלטות
הד ארצי

פסטיבל טבריה סוכות '88
26.9.88 – 1.10.88

בא ליצחוק
חגיגת הומור

26/9
20:30 – "המגילה" – מחזמר מאת א. מאנגער. יד שטרית
21:30 – "אחת העם" – טליה שפירא. מלון פלאזה

27/9
21:30 – "חגיגות סיום הרוטציה" – טוביה צפיר, מני פאר, אסנת וישינסקי. יד שטרית
21:30 – "למות מצחוק" – גוליאן שגראן. מלון פלאזה
21:30 – "ערב בלי אשתי" – מנחם זילברמן. מלון גלי כנרת

28/9
21:30 – "הבטלנים" – נתן דטנר, אבי קושניר. יד שטרית
21:30 – "כמה טוב...לצחוק" – בני ברמן. מלון גלי כנרת

29/9
21:30 – "צורה לנו" – דודו טופז. יד שטרית
21:30 – "חנן בתוכניתו גולדבלט" – חנן גולדבלט. מלון פלאזה

30/9
11:00 – "גלגלים באויר" – תיאטרון מהרבא. יד שטרית

1/10
20:00 – "ערב אגדות טבריה" – שאול ביבר, אליהו נאווי, אבשלום קור, יצחק קינן, עלי יחיא, גדעון נחושתן. הערב בחסות שר החינוך והתרבות יצחק נבון.
כניסה בהזמנות בלבד. גני טיבריוס
21:30 – "מעשה בטייס" – יצחק חזקיה. מלון גלי כנרת
22:00 – חגיגת סיום – "בא לי צחוק" – לטבריה באהבה – רבקה מיכאלי, ציפי שביט, דני סנדרסון, אפרים שמיר, ציפי מור, גליה ישי, חמי־טבריה הצעירה

מכירת כרטיסים: • עירית טבריה מרכז תיירות ומרפא, רח' הירדן (מול בנק לאומי), טלפון 06-791981 • היכל התרבות טבריה, רח' ביאליק, טל' 06-720223 • מרכז המציתים – טבריה, טל' 06-722597 • צפת – מכשירי כתיבה גרינבאום • עפולה – שפירא – דוכי מפעל הפיס • בית שאן – במתנ"ס • מועצות אזוריות – עמק הירדן, מרום הגליל, גליל עליון, גליל תחתון, בקעת בית שאן, גלבוע, גולן, בקעת הירדן, מעלה יוסף, מבואות החרמון • מתנ"ס ב – קצרין, בניה דה, כנרת, מנחמיה, מגדל, הצור הגלילית, ראש פינה, צפת • קרית שמונה – ברגשת • בתי מלון פלאזה, גלי כנרת – טבריה • נצרת עלית – מתנ"ס • קציני הערים טבריה, קרית שמונה • הנחות בכל בסיסי צה"ל בצפון • בחיפה – קופת חיפה, רח' ברוולד 11, טלפון 04-662244

ארועי חוצות: 27/9 – 30/9
קוסמים • ליצנים • רקדים • להקות סמבה • זמרים • ועוד...
הארועים יתקיימו ברחובות העיר מהשעה 09:00 ועד השעה 24:00 ללא תשלום
ארגון – "ישראל אריאל"

משרד החינוך והתרבות • עירית טבריה • משרד התיירות • המרכז לתיירות ומרפא • התאחדות בתי מלון • חמי טבריה הצעירה

יום שלישי 20.9.88
ערב יום כיפור
אין משדרי טלוויזיה

רדיו

קול המוסיקה

09.00 "קונצרט בוקר" – באך: קונצ'רטו לכנור • מוצארט: קונצ'רטו לקלרינית ותזמורת • ברהמס: רביעיה הפסנתר • מאהלר: סימפוניה מס' 3
12.00 "מן הסרטיה" – שומאן: מחזור השירים "אהבה אשה וחייה" (מירה זכאי/עדית צבי)
13.05 "קונצרט"
14.06 "דבר ראש הממשלה למשפחות השכולות"

רשת א'

08.05 "הגשר" – עם בני הגדל
09.05 "שלודיו" – שירות מידע
10.05 "פניני בוקר"
11.05 "פיוטים ליום הכיפורים"
12.05 "תכנית מיוחדת ליום הקודש"
14.06 "דבר ראש הממשלה למשפחות השכולות"
רשת ב'
08.05 "שנו לשלום"
09.05 "ביקור בית"
10.05 "כל צבעי הקשת"
12.05 "אלף אלף ב"בית"
13.05 "בחצי היום"
14.06 "דבר ראש הממשלה למשפחות השכולות"

רשת ג'

09.05 "נעימה וזמר"
11.05 "הפרוזות המצהרים" – נעימות מפורסמות
12.05 "בוא שיר עברי"
14.06 "דבר ראש הממשלה למשפחות השכולות"

גלי צה"ל

08.00 "בוקר טוב ישראל"
09.05 "משירי ארץ אהבתי" – שירים עבריים
10.05 "מבת שמש" – מערכונים ופזמונים
11.05 "מבן לעכשיו" – עם רפי רשף
13.05 "תוכנית מעמק הבכא" – הקרב על הצפון, אוקטובר 73
14.05 "דבר ראש הממשלה למשפחות השכולות"

21.26 "לקראת שינוי" – מס' 2 – ההכנות לשיגורה של מעבורת החלל "דיסקאוורי" – הדור החיים והעבודה בתחנת חלל – הכתבה תסקור את תחנת החלל של שנות ה-90
21.30 "קרול בנט מארחת" – והפעם את שריל לד, קנת מארס וקרייג ריצ'ארד נלסון. משדרבן א' – קיץ 1979; משדרבן ב' – קרייג ריצ'רד ושריל משחקים כילדים; משדרבן ג' – קרול ברנט מופיעה כסבה
21.50 להיטים של קאיילי מינג

ירדנית

15.20 סרטים מצויירים
16.15 "שירי ילדים"
16.40 "ילדת פלא" – סידרה
17.00 "הבישול הצרפתי"
17.15 סידרה ערבית – פרק 1
17.30 "רחוב קומר" – סידרה
18.00 חדשות בצרפתית
18.15 לקט שירים
18.30 חדשות בעברית
19.00 חדשות בערבית
19.30 "הלו, הלו" – סידרה
19.40 סידרה יומית – פרק 1
20.00 "פנורמה" – סידרה
20.40 תכנית לאשה – פרק 1
20.35 "איזור הדמדומים" – מתח
21.00 חדשות באנגלית
21.20 היאבקות – פרק 1
21.20 סידרת דרמה

המזה"ת

12.30 "החיים אחרים"
13.00 "מועדון 700"
13.30 התעמלות
14.00 "האמר הלוליני" – (סידרה)
14.30 "סופרבוק" – מצויר
15.00 "שובבי הסלעים" – לילדים
15.30 "עולמות מתנגשים" – סרט עם ברברה ראש
17.00 "הון וקשת" – סידרה
17.30 "משפחת קמבל" – סידרה
18.00 חדשות בערבית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 "דצה במשיכה קולומבו"
20.00 "החוק והדי מנדר" – סידרה
21.00 "משחקי דמא" – דרמה
22.00 "מועדון 700"
22.30 "החיים אחרים"

> ## לקראת שידור
>
> ### "הקרב על החרמון"
> ### סרט תעודה
>
> **(טלוויזיה כללית, 21.35)**
>
> 15 שנה אחרי. הסרט מפגיש את הלוחמים של "עיני" שלוחמו על החרמון – "העיניים של המדינה".
> חלקם לא ביקר מאז במקום בגלל הכאב והצלקות שלא הגלידו.
> הבמאי, אשר מלים, שהשתתף בקרב, מפגיש את האנשים עם המקומות, הכאבים והזכרונות.
> בסרט נחזה בצילומי ארכיון נדירים שצולמו אז להם.
> עריכה: יעל ריעממי.

רדיו

קול המוסיקה

19.05 "מוסיקה אהובה עליכם" – גלאזונוב: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותזמורת (סולן: מיכאל פנתר) • דיליוס: קונצ'רטו כפול לכנור, צ'לו ותזמורת (סולנים: יהודי מנוחין ופול טורטליה) • סיבליוס: קאריליה, סוויטה
20.05 "אינטרלוד"
20.30 "מאולמי הקונצרטים שלנו" – התזמורת הפילהרמונית + זובין מהטה. סולן – יצחק פרלמן, כינור + להקת נשפני הפילהרמונית + המנצח – מרדכי רכטמן. הקלטה בסדרה פילהרמונית: 17.7.86
22.30 "באך"
23.00 "מחזורי יצירות" – הרביעיות של בטהובן

רשת א'

19.00 שידורים לעולים
22.05 "ולבולם שמות" – פרקים לזכרם של הנופלים במלחמת יום הכפור ובמערכות ישראל
23.05 "שירים עבריים"

רשת ב'

19.05 "מחיל אל חיל" – תכנית למוצאי יום הכפור
20.05 "שירים עבריים"
21.05 "עקידת יצחק" – קטעי אנתולוגיה ושירים בנושא העקידה
22.05 "היה היו אי-פעם בחודשים" – שירים על נופלים בקרב
23.05 "מעבר עד אקפולקו" – על חציית התעלה במלחמת יום הכיפורים – 15 שנה למלחמת יום הכיפורים
00.30 "שירים עבריים"

רשת ג'

19.05 "זמר שבתי" – שירים עבריים
20.05 "מחודות"
22.05 "שיר ליל" – שירים עבריים
23.05 "עמנו הוא הלילה"

גלי צה"ל

19.05 "משירי ארץ אהבתי" – שירים עבריים
20.05 "שריון ולב" – סיפור לחטיבה של חטיבת יוסי בקרבות רמת הגולן במלחמת יום הכפורים. התכנית מובאת לציון 15 שנה למלחמת יוהכ"פ. משתתפים: אלוף פקוד צפון יוסי פלד, תא"ל (מיל.) שלמה איליה וקצינים אחרים מהחטיבה
21.00 "מבט לחדשות"
21.30 "שירים עבריים"
22.05 "מסורת מסורת" – במוצאי יום הכיפורים
23.05 "הילוך חוזר" – שרטון של ס' "62 (ש.ח.)
00.05 "ציפורי לילה" – עם מנשה בקר

יום רביעי 21.9.88
יום כיפור

טלויזיה

כללית

20.00 חדשות – ערבית
20.30 "השיבנו" – תוכנית מיוחדת למוצאי יום הכיפורים. בתוכנית יתארחו זמרי פופ שחזרו בתשובה. משתתפים: אברהם רוזנבלום, יצחק אפיאס ולייב יעקב. מנחה: אבי מסלו
21.00 מבט לחדשות וראיון עם הרמטכ"ל
21.35 "הקרב על החרמון" – סרט תעודה
22.20 "המל"ך און" – דרמה אנגלית. סיפור של אהבה, קנאה, חובות כספיים וסכנות, המתרחש ומצולם בעיירת דייגים בקורנוול שבאנגליה. דיין שני הסתבך בפרשת אהבים. הוא שקוע בחובות ומקווה כי יצליח להיחלץ מקשיין בעזרת מיל מוזהבת שנקלע ברשותו. הוא מקווה שיוכל למכור את המיל ולהתעשר. בתפקידים הראשיים: סוזאן פנהליגון, מוריס רואבס, קיים הארפר. הבמאי הוא כריס קינג
23.10 "אולימפיאדת סיאול 1988 – "יומן לילה אולימפי" – תקציר אירועי 20.9–21.9. א. התעמלות חופשית גברים; ב. גמר קפיצות למים – גברים; ג. גמר האבקות – סגנון יוני/רומי; ד. גמר הרמת משקולות 60 ק"ג; ה. שחייה מוקדמות (אם יהיו שיאי עולם); ו. תקצירים של E.B.U.
00.00 המשך "יומן לילה אולימפי" – שידור ישיר. תקציר אירועי 20.9–21.9. ז. התעמלות חופשית גברים; ח. שחייה – גמרים; 100 מ' פרפר – גברים; 200 מ' חופשי – נשים; 400 מ' מעורב אישי – גברים; 200 מ' חזה – נשים; 200 × 4 מ' חופשי – גברים; ט. גמר האבקות סגנון יוני / רומי; י. התעמלות חופשית – נשים; יא. הרמת משקולות 67 ק"ג, תקצירים של E.B.U.
01.00 סיום המשדרים
המשדרים מתחדשים ב-04.00 לפנות בוקר
04.00 "אולימפיאדת סיאול 1988" – שידור ישיר. התעמלות נשר – קרב רב גברים
07.00 סיום משדרים

ערוץ 2

19.35 "הזמיר אינו שר עוד" – תכנית תיעודית למוצאי יום הכיפורים – סיפורה של הקהילה היהודית של לאנצוט. עיירה בגליציה שהיתה גם מקום מושבו של הגרף פוצקי המפורסם. מן החיים היהודיים השוקקים שהתקיימו בעיירה עד למלחמת העולם השניה במשך ולא נותר דבר פרט לבית הכנסת המפואר, אחד מבתי-הכנסת היחידים בפולין שלא נהרסו בשואה, והמשמש היום כמוזיאון ליודאיקה. הפקה: בית התפוצות
20.00 "פיוטות" – משה אפרתי "קול ודממה" להקה מחול. "פיוטות" הוא פסיפס של חלקי יצירה ועצמאים. כל חלק ביצירה מהווה גרעין רעיוני ליצירה שלמה והיא מתפתחת. עריכת חלקי הפסיפס יחד מציגה את התמונה השלמה הבוחנת את הקשר בין האדם לאדם.
21.13 שירים עבריים

תל-אביב-יפו

הערב, יום הכיפורים אין הצגות

ביום רביעי, מוצאי יום הכיפורים בשעה 9.30 בערב

אולפי המתחדש: עליזה מורה
אסתר: 9.45 – ללא מעצורים
בית לסין: 9.30, 11.15 בלילה – בא לי לצחוק על העולם
בן-יהודה: אלף האורות של ניו-יורק
גורדון: החגיגה של באבט
גת: 9.45 – בוקר טוב וייטנאם
דיזנגוף 1: 9.50 – קפה בגדד
דיזנגוף 2: 9.50 – פקן בלוז
דיזנגוף 3: 9.50 – הקיץ של אביה
דקל: קרוקודיל דנדי
דרייב-אין: 9.30 – נבר ללא רחמים; חצות – טרם סקס
הוד: מגלה את אמריקה
הסינמטק הישראלי: 9 – במהלך הזמן
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): לול
חן 1: 9.45 – פרנטיק
חן 2: 9.45 – מנדר
חן 3: 9.45 – פרחים בעליית הגג
חן 4: 9.45 – בעקבות האיגואנה הכחולה
חן 5: 9.30 – הקיסר האחרון
טיילת 1: שם השושנה
טיילת 2: מוכת ירח
טיילת 3: מחיר הבגידה
לב 1: 8, 10 – הנסיכה הקסומה
לב 2: 8, 10 – אהבנו כל כך
לב 3: 8, 10 – זה אצלם בדם
לב 4: 8 – חופשה בכפר; 10 – החבר של החברה שלי
ליבמור החדש: 9.30 – מנפים להצים; חצות – 2½ שבועות של שכרון חושים
מוזיאון תל-אביב: 9.30 – עידים שתורות; 9.30 – בגלל המלחמה ההיא
מקסים המחודש: 8.30, 10 – מצלמה בלי בושה; חצות – בא לי לצחוק על העולם
סיון (אלנבי המחודש): 8, 10 – צללית צהובה
פאר: כוח המשימה
פורום רמת אביב: 10 – תקוות בדרך
פריז: לידי איב
צפון המחודש: כפר קטן שלי
צליל (יפו): 8.30 – באדל (הודי)
שחף: 9.15 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום
תכלת המחודש: ברגמן
תל-אביב: גבר ללא רחמים
תמר המחודש: 8, 10.30 – מרד השודים

בת-ים

אורנים: 9.30 – מצלמה בלי בושה
עצמאות: 9.30 – מגלה את אמריקה

חולון

ארמון: 9.30 – כוח משימה
מגדל: 9.30 – ללא מעצורים
סבוי: 9.30 – מגלה את אמריקה
ריגה: 9.30 – הקיץ של אביה

ראשון לציון

רון 1: 9.30 – מצלמה בלי בושה
רון 2: 9.30 – מגלה את אמריקה
רון 3: 9.30 – מירוצת
נעמן: 9.30 – החגיגה של באבט
ראשון: 9.30 – פרנטיק
תרצה: 9.30 – כח משימה

רחובות

הוד: 9 – הנסיכה מיאמי
חן: 7.45, 9.45 – מצלמה בלי בושה

רמלה

ביתהעם: 8.30 – בשל נחש

ר"ג וגבעתיים

אואזיס: 9.45 – ללא מעצורים
אורדע: 9.30 – מצלמה בלי בושה
הוד: 9.30 – מגלה את אמריקה
לילי: 9.30 – כוח משימה
רב-גן 1: 9.45 – בוקר טוב וייטנאם
רב-גן 2: 9.45 – פרנטיק
רב-גן 3: 9.50 – מסודרים תדומות
רב-גן 4: 9.50 – הנסיכה הקסומה
שביט: 9.30 – הקיץ של אביה

קרית אונו

המרכז הקהילתי: 9.15 – בתנות מעבר לפינה
מופת: 9.30 – שרות במנזן

פתח-תקוה

היכל 1: 9.30 – מצלמה בלי בושה
היכל 2: 9.30 – מגלה את אמריקה
היכל 3: 9.30 – הנסיכה הקסומה
שלום: 8, 10 – כוח משימה

הרצליה

דוד: 9.30 – מצלמה בלי בושה
היכל: 9 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום
אודיטוריום דניאל: 9.30 – שם השושנה
תפארת: 7.30, 9.30 – לול
דן אכדיה: 8, 10 – הנסיכה מיאמי

כפר-סבא

עמל: 9 – לול
חן: 9 – מצלמה בלי בושה

נתניה

אסתר: 9.30 – מגלה את אמריקה
דוד היכל התרבות – דורה: 8, 10 – זה סמרים
סטודיו המחודש: 8, 10 – פרנטיק
שרון: 9.15 – מצלמה בלי בושה

ירושלים

במוצאי כיפור: 9.30

אדיסון: מגלה את אמריקה
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם
אור 1: מצלמה בלי בושה
אור 2: הנסיכה הקסומה
אור 3: מנפים להמים
אור 4: עדים שתורות
אור 5: נשואים פקטיביים
אורנע: פרנטיק
בית אגרון: 8.15 – מתוך פיימן מנס הזיים; 10 – הצינון; חצות – קו הקוקיה
כפיר: מילגה
מיטשל: פרחים בעליית הגג
סמדר: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום
סינמטק 1: 8 – הבואה; 10 – פוקאסמי
סינמטק 2: הערב אין הצגות
סנטר 1, 2, 3, 4: הפתיחה בקרוב
עדן: עליזה מורה
רון: מפגש לוהט
תיאטרון ירושלים: א. קפה בגדד; ב. תשוקות באפריקה; ג. שלום ופרד (באולמות פרידים)
אימפריה 1: פקן בלוז
אימפריה 2: כח משימה
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב

לוד

מה זית: 9.30 – קרוקודיל דנדי 2

רמלה

אורן: 9.30 – מלחמות השחקים

גדרות

בית העם: 9 – מפגש לוהט

אשקלון

אסתר: 9.30 – מצלמה בלי בושה
מאור: 9.30 – מחיר הבגידה
רחל: 9.30 – לול

אשדוד

אשדוד: 9.30 – מצלמה בלי בושה
צפורה: 9.30 – לול

חיפה והקריות

במוצאי יום כיפור: 9.15

אורה: 9.30 – קפה בגדד
אורלי: 9 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום
חן: 9.15 – עליזה מורה
סינמטק: 9.30 – זכרונות אהבה מפירנצה
סינימה קפה מוריה: מחיר הבגידה
עצמון 1: 9.30 – מצלמה בלי בושה
עצמון 2: 9.30 – מנפים להמים
עצמון 3: 9.30 – שם השושנה
פאר: ללא מעצורים
קרן אור המחודש: החגיגה של באבט
רב-גת 1: בוקר טוב וייטנאם
רב-גת 2: פרחים בעליית הגג
רון: 7, 9.15 – מגלה את אמריקה
שביט: 7, 9.15 – אהבנו כל כך
רב אור 1: פרנטיק
רב אור 2: קרוקודיל דנדי 2
רב אור 3: החבר של החברה שלי
היובל (קרית-חיים): 6, 8.15 – מגלה את אמריקה
סביון (קרית-ביאליק): 9.15 – ללא מעצורים
ספיר (קרית-ביאליק): 9.15 – כח משימה
ניצן (קרית-ים): 9.30 – מגלה את אמריקה
מגדל (קרית-אתא): 9.15 – הנסיכה מיאמי
אורות (קרית-מוצקין): 9.15 – מצלמה בלי בושה
יובל אור (טבעון): 9 – סאגון

חדרה

הדרה: 9.15 – הקיץ של אביה
חוף: 9.15 – הנסיכה מיאמי

עפולה

היכל התרבות: 9.15 – הקיץ של אביה
מגשימים: 9 – מפגש לוהט

עכו

אודיטוריום: 9.30 – מלחמות השחקים

צפת

בית אלון: 9.15 – קרוקודיל דנדי 2

טבריה

אביב: 9 – שרות במנזר
יד שטרית: 9.15 – מצלמה בלי בושה

נהריה

הוד: 9 – ג'ושוע אתמול והיום
היכל התרבות: 9.15 – מצלמה בלי בושה

קרית-שמונה

שניר: 9 – לול

בית שאן

אולם ספורט: 9.15 – הקיץ של אביה

מטולה

מתנ"ס: 9 – סאגון

יום שלישי 20.9.88
ערב יום כיפור

שקיעת החמה: 17.54
זריחתה מחר: 05.17
פרק יומי: דברי הימים ב', יג-יד
משנה יומית: עירובין ז', ו'-ז'
דף יומי: זבחים, ס"ז
הלכה יומית: שולחן ערוך אורח חיים, ס"א
פרשת השבוע: האזינו

יום רביעי 21.9.88
יום כיפור

שקיעת החמה: 17.54
זריחתה מחר: 05.17
משנה יומית: עירובין ז', ח'-ט'
דף יומי: זבחים, ס"ח
הלכה יומית: שולחן ערוך אורח חיים, ס"ב-ס"ד
פרשת השבוע: האזינו

בתי מרקחת

יום שלישי 20.9.88
ערב יום כיפור

ירושלים: "הר הזיתים" – הר הזיתים – 287480.
תל-אביב: "סופרסל" – אבן גבירול 83 – 246003. "פרמה סיטי" – אחימאיר 1, רמת אביב ג' – 417117.
חיפה והקריות: "ניב הקריות" – שד' בקורוין 73 ק. מוצקין – 737477. "חניתה" – חניתה 22 נוה שאנן – 231905.
חולון – בת-ים: "סופרסל" – אבן גבירול 83 – 246003. "אל קאמל" – יפת 65 יפו – 823361.
רמת-גן והסביבה: "הויה" – ארלוזורוב 81 – 721489.
כפר-סבא: "הורדים" – שכון יוספטל על יד בית הקולנוע – כפר-סבא.
נתניה: "מקסים" – סלומון 2 – 617836.
פתח-תקוה: "קופ"ח כללית" – חיים עוזר – 905271.

יום רביעי 21.9.88
יום כיפור

ירושלים: "הר הזיתים" – הר הזיתים – 287480. מוצא"ח: "אל-זיאח" בית חנינא – נוה יעקב – 859386.
תל-אביב: "אל קאמל" – יפת 65 יפו – 823361. מוצא"ח: "קופ"ח כללית" – אוסטרדם 7 – 225142. "נצח ישראל" – נצח ישראל 11 – 226545.
חיפה והקריות: "מרכז סנהדר" – שד' ירושלים 29 ק. ים א'. "חניתה" – חניתה 22 נוה שאנן – 231905.
חולון – בת-ים: "אל קאמל" – יפת 65 יפו – 823361, "נצח ישראל" – נצח ישראל 11 – 226545.
רמת-גן והסביבה: "קופ"ח מכבי" – ז'בוטינסקי 71 – 7516272.
כפר-סבא: "קופ"ח בקורוין" – בקורוין 45 – כפר-סבא.
נתניה: "מקסים" – סלומון 2 – 617836.
פתח-תקוה: "קופ"ח כללית" – חיים עוזר – 905271.

עזרה רפואית ונפשית

מרכז סיוע לקרבנות אונס טל' 02-245554, 03-234819, 04-660111, 052-32432, 059-31977.
המכון הירושלמי לבעיות סמים והתמכרות דרך בית לחם 14 – טל' 663828, 663902.
תחנת יעוץ לנוער, אל-סם ימים א'-ה' 17-22 (פיתוח דיום), טל' 5462076, 5463587.
האגודה למניעת אלכוהוליזם. קו פתוח 24 שעות – 03-721161.
נעמת - מרכז לטיפול בבעיות אלימות במשפחה ימים א'-ה' 9-18, טל' 03-231675, 03-235922.
ער"ן (עזרה ראשונה נפשית)
תל-אביב: 5461111 (לילדים ונוער: 261113)
ירושלים: 02-227171
חיפה: 04-672222/3
נתניה: 053-335316
כפר-סבא: 052-913999
באר-שבע: 057-418111
קו פתוח לקשיש - 24 שעות טל' 02-690685
ויצו - לעזרתך בהגנה על זכויותיך לשכת יעוץ בענייני משפחה וסעד משפטי - טל' 03-257321
24 שעות של קו אדום לנשים מוכות - טל' 03-5461133; 08-550506
"דלת פתוחה" - מרכז מידע ויעוץ לצעירים
ת"א: רמב"ם 9, טל' 5101511/2
חיפה: רח' הספורט 14 טל' 04-381520
נתניה: רח' מקדונלד 7 טל' 053-44964/5
קו אל"י - האגודה למען הילד
עזרה במצבי אלימות נגד ילדים
03-261070, א'-ה' 16.00-20.00
"יד ביד" - אוזן קשבת לילדים והורים
תל-אביב: 03-226027
חיפה: 04-229488

ירושלים: 02-243358
גליל מערבי: 04-922222
"קו פתוח" לילדים ונוער 24 שעות ביממה – טל' 03-221680
"ש.ק.ט" שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות. בימי חול 19.00-24.00, יום שישי 16.00-24.00, בשבת 10.00-24.00, טלפון 03-7549111, "ש.ק.ט" קוד מנוי 222.
אומבודסמן ארצי לילדים ונוער. המועצה הירושלמית לשלום הילד, רח' אורפז 111 ים מיקוד 94513 בית-עין. טלפון – 02-227173/4.
אל"ף – אגודה התנדבותית אזרחית לשכול. קו פתוח עזרה מידע, יעוץ וסיוע ראשוני לשכולים. טלפון: ירושלים – 02-534788; נתניה 053-331461; חיפה 04-700240.
האגודה לזכויות האזרח. סניף ת"א: בן-יהודה 146; טלפון: 239207.
אנוש – עמותה לבריאות הנפש. רח' שלום יהודה 29 תלפיות,ים; טלפון: 02-724723.
שח"ל – שרותי ניידת טפול נמרץ לחולי לב (פרטי בתשלום). בגוש דן; טלפון: 03-330848.
"מד"א-ת"א – שירות רופאים לביקורי בית. טלפון 101, כל יום 7:00-19:00.
"הוועד למלחמה באיידס". 24 שעות ביממה (מוקלט) – טל': 03-290101; 03-203121.

מטוסים

מועדי המראה ונחיתה
תקל"ס: 03-381111
מודיעין של התעופה 03-9712484

רכבות

מירושלים
● לבני-ברק ולחיפה 11.30
מתל-אביב
● לירושלים מבני-ברק 8.18
● לחיפה 6.00, 7.00, *8.00, 9.00, *10.30, 12.00, *13.00, 14.00, *15.00
● לנהריה 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה בת-גלים
● לתל-אביב 6.00, 6.30, *7.30, 8.30, 10.00, 11.30, *12.30, 13.30, 14.30
● לירושלים 7.00 (היציאה מחיפה מרכז לבת-גלים כ-5 דקות קודם)
● לנהריה 7.30, 9.09, 13.21
מנהריה
● לחיפה ולתל-אביב 6.30, 9.05, 10.35, 14.35 (עד חיפה)
* רכבת ישירה

"אגד" – מידע

תל אביב טל' 03-432777.
חיפה טל' 04-549121.
ירושלים טל' 02-304304.

מודעות

קבלת מודעות ל"מעריב" – 24 שעות ביממה – "דחף" ריינס 118, טל. 239952.

המרכזת לקבלת מודעות אבל דחופות יום יום עד חצות ב"מעריב" ת"א, קרליבך 2, טל. 439111.

קבלת מודעות מלים ל"לילה מעריב" במשרד הראשי בבית מעריב תל-אביב: טל. 03-5611111.

ביום א' 8.00–18.00
ביום ב' 8.00–20.00
ביום ג' 8.00–18.00
ביום ד' 8.00–19.00**
ביום ה' 8.00–20.30
בערב שבת וחג 8.00–12.00

חירום

מגן דוד אדום
מכבי-אש
משטרה

המקום		מ.ד.א. חירום 101	מכבי-אש חירום 102	משטרה חירום 100
אפקים	○●	057-923033	057-923022	057-923444
אור-יהודה	●	03-344442	03-781133	03-343111
אזור		03-803133	03-802222	03-855173
אילת	●	059-72333	059-72022	059-72444
אריאל	●	03-9366077	03-9366077	03-9366077
אשדוד	○●	08-551333	08-523333	08-542444
אשכול		057-82720	051-22222	051-49411
אשקלון	●	051-23333	051-22222	051-49411
באר-שבע	●	057-74767	057-79691	057-37444
בית-שאן	○●	06-587223	06-588222	06-587444
בית-שמש	●	02-911288	02-911088	02-911444
בני-ברק	○	03-5793333	03-781133	03-703588
בת-ים	○●	03-5511111	03-802222	03-5514444
גבעתיים	○	03-5793333	03-313333	03-324144
גבעת-שמואל	○	03-344442	03-781133	03-343111
דימונה	●	057-59333	057-52222	057-59444
הרצליה	○●	052-541333	052-551222	052-555555
זכרון-יעקב	●	06-322333	06-399045	06-390444
חדרה	○●	06-322333	06-322222	06-331444
חולון	○	03-803133	03-802222	03-855173
חיפה	○●	04-512233	04-643222	04-664444
חצור-גלילית	●	06-936333	06-937222	06-937744
טבריה	○●	06-790111	06-796222	06-792444
יבנה	○●	08-451333	08-451222	08-439180
יהוד	○●	03-5460111	03-222222	03-838181
יקנעם		04-931401	04-994533	04-993044
ירוחם	●	057-80131	057-52222	057-80144
ירושלים	○●	02-523133	02-661111	02-244444
כפר-סבא	○●	052-33222	052-33223	052-459444
כרמיאל	○●	04-9885550	04-912222	04-985444
לוד	○●	08-221022	08-229722	08-225222
מגדל-העמק	○●	06-540062	06-540022	06-540444
מעלות	○●	04-979333	04-979637	04-979444
מצפה-רמון		057-88333	057-88569	057-88444
נהריה	○●	04-823333	04-922222	04-920344
נוה זהר		057-957222	057-84211	057-84112
נצרת-עלית	○●	06-573333	06-555222	06-571444
נתיבות	●	057-941033	057-943333	057-941144
נתניה	○●	053-623333	053-22222	053-2144
עכו	○●	04-912333	04-912222	04-919811
עפולה	○●	06-593334	06-592222	06-594444
ערד		057-957222	057-950222	057-957044
פתח-תקוה	○●	03-9231111	03-9222222	03-9374444
צפת	●	06-930333	06-930222	06-972444
קצרין		06-961333	06-961222	06-961444
קרית-אונו	○●	03-344442	03-781133	03-343111
קרית-גת	●	051-881333	051-81222	051-881144
קרית-טבעון	○	04-931401	04-643222	04-931444
קרית-מוצקין	●	04-721817	04-643227	04-740244
קרית-מלאכי	●	08-582333	08-581222	08-581666
קרני-שומרון		052-929222	052-929222	052-929222
קרית-שמונה	○●	06-944334	06-942222	06-943444
ראשון-לציון	○●	03-942333	03-942222	03-995555
ראש פינה	●	06-936333	06-937222	06-937744
רחובות	○●	08-451333	08-461222	08-487444
רמלה	●	08-221022	08-229222	08-229444
רמת-גן	○	03-5793333	03-742222	03-7344444
רמת-השרון	○	052-541333	052-551222	03-496444
רעננה	○●	052-33222	052-33223	052-451666
שדרות	●	051-897074	051-897777	051-897044
תל-אביב	○●	03-5460111	03-5467222-3	03-628444

○ במקום יש ניידת טיפול נמרץ ● יש קו טלפון חרום

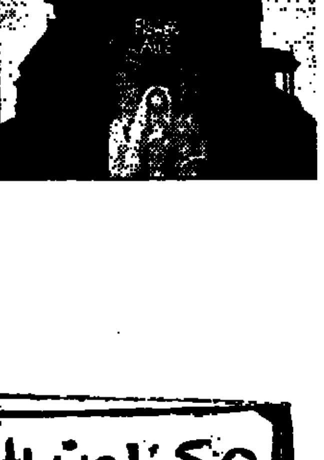
"פרחים בעליית הגג"
ההפתעה הגדולה של הקיץ
40 מיליון קראו את הספר עכשיו זה סרט מדהים...
"פרחים בעליית הגג" מבוסס על ספרה רב המכר של וי.סי. אנדרוס
בליכובם של
ויקטוריה טנאנט • סטיארט אדמס
ולואיז פלטשר
שבוע 10
"רב-חן" תל-אביב ימים א', ב', ה': 6, 7.30, 9.50
"רב-גן" רמת-גן ימים א', ב', ה': 6, 7.15, 9.30
"רב-גת" חיפה ימים א', ב', ה': 4.30, 7, 9.15
"מיטשל" ירושלים ימים א', ב', ה': 7, 9

مكان الأصل

صكنا من الاصل

הלוח הביתי · שיכון עובדים · דירות למכירה

שיכון עובדים לצעירים

מרכז
תל-אביב - לה-גרדיה 58, יד אליהו, טל. 03-390721

- **בת-ים** - ברמת הנשיא דירות 3 חדרים מרווחות, 82 מ״ר ודירות 4 חדרים 88 מ״ר עד 106 מ״ר.
- **בת-ים** - מגדלי הנשיא, דירות 3 חדרים כ-80 מ״ר ודירות 3½ חדרים 88 מ״ר.
- **נתניה** - איתמר בן אבי״ - דירות בנות 3½ חדרים 88 מ״ר.
- **ראשל״צ** - ברמת אליהו בבנין חדש נותרה דירה בת 4 חדרים בת כ-87 מ״ר.
- **פ״ת** - גני חן דירות 3½ חדרים 88 מ״ר.
- **נווה עופר** - ברחוב אוהלי יעקב דירות 3 חדרים בנות עד 79 מ״ר.

חיפה והצפון
חיפה - רח׳ החלוץ 43 טל. 04-660915

- **חיפה** - רמות ספיר - דירות 3 חדרים ו-3½ חדרים מרווחות.
- **גבעת לטס** - ברח׳ בודנהיימר דירות 3 חדרים 76 מ״ר ודירות 4 חדרים 88 מ״ר ו-93 מ״ר.
- **נהריה** - עין שרה דירות 4 חדרים 88 מ״ר.
- **טבריה** - ברח׳ שלמה המלך לבחירתכם דירות 3 חדרים 79 מ״ר ודירות 4 חדרים 88 מ״ר.
- **חדרה** - ברח׳ תרנ״א דירות 4 חדרים 88-102 מ״ר ודירות 5 חדרים 116 מ״ר.
- **נצרת עלית** - בשכונת בן גוריון לבחירתכם דירות 3 חדרים 73 מ״ר.
- **קרית חיים** - ברחובות בוסל ובית אלפא דירות 2 חדרים כ-60 מ״ר, דירות 3 חדרים 75 מ״ר ודירות 3.5 חדרים 76-86 מ״ר.

ירושלים
ירושלים - רח׳ הלל 8 טל. 02-233396

- **פסגת זאב** - לבחירתכם דירות בנות 3-4 חדרים. לכל דירה מחסן צמוד ולחלקן אף גינות פרטיות.

דרום
אשדוד - רח׳ רוגוזין 25 טל. 08-557733

- **ראשל״צ** - בקרית ראשון לבחירתכם דירות 3½ חדרים 78 מ״ר, דירות 3½ חדרים 92 מ״ר ודירות 4 חדרים 97 מ״ר.

סניפי המכירות יהיו פתוחים לקהל הרחב:
בימים א׳, ג׳ בין השעות 8:30-18:00
בימים ב׳,ד׳, ה׳ בין השעות 8:30-15:00
ביום ו׳ בין השעות 8:30-12:30
ב-25.9.88, ערב חג סוכות, סניפי החברה יהיו סגורים.

יש לך כתובת.
שיכון עובדים

שיכון עובדים למשפחות

מרכז
תל אביב - לה-גרדיה 58, יד אליהו טל. 03-390721

- **פ״ת** - גני חן - לבחירתכם דירות 4 חדרים 105 מ״ר ודירות 5 חדרים 119 מ״ר.
- **ת״א** - אמירי אלון - דירות 4 חדרים בין הרח׳ יגאל אלון, עמק הברכה ופרי-מגדים.
- **נתניה** - מגדלי שלמה המלך דירות בנות 4 חדרים 109 מ״ר ודירות 5 חדרים 132 מ״ר.
- **נתניה** - נאות בן אבי״, דירות 4 חדרים 110-105 מ״ר.
- **בת-ים** - מגדלי הנשיא - ברמת הנשיא דירות 4 חדרים 114 מ״ר ודירות גג בנות 5 חדרים 138 מ״ר + 70 מ״ר מרפסת.
- **בת-ים** - ברמת הנשיא לבחירתכם דירות מרווחות 4 חדרים 103-106 מ״ר.
- **ראשל״צ** - ראשון סנטר - ברח׳ אברבנאל דירות 3½ חדרים 104 מ״ר ודירות 4 חדרים 111-120 מ״ר.
- **כפר-סבא** - ברח׳ הרצל וברח׳ החלוץ דירות 4 חדרים 118 מ״ר, דירות 4½ חדרים 144 מ״ר.
- **רמלה** - בנווה רם דירות 4 חדרים גדולות בנות כ-98-88 מ״ר.

חיפה והצפון
חיפה - רח׳ החלוץ 43 טל. 04-660915

- **חיפה** - נוף ים דירות גן 5 חדרים 120 מ״ר + מרפסת 23 מ״ר או גינה.
- **חיפה** - רמות ספיר דירות 3, 3½ ו-4 חדרים, פנטהאוז 120 מ״ר + מרפסת 24 מ״ר.
- **חדרה** - ברח׳ תרנ״א לבחירתכם דירות 4 חדרים 88-102 מ״ר ודירות 5 חדרים 116 מ״ר.
- **עכו** - ברח׳ דבורה הנביאה דירות 4 חדרים + גינה ודירות 5 חדרים ב-2 מפלסים ו-2 מרפסות.
- **טבריה** - ברח׳ המלך שלמה דרך נצרת לבחירתכם דירות 3 חדרים 79 מ״ר, דירת 4 חדרים 88 מ״ר ופנטהאוז 129 מ״ר + מרפסת 50 מ״ר.
- **נהריה** - ברח׳ הרצל לבחירתכם דירת 4 חדרים 102 מ״ר.

ירושלים
ירושלים - רח׳ הלל 8 טל. 02-233396

- **תלפיות מזרח** - ברח׳ רזיאל דירות בנות 4 חדרים 98 מ״ר ו-105 מ״ר, לכל דירה מחסן פרטי ענק ולחלקן אף חנייה מקורה.

דרום
אשדוד - רח׳ רוגוזין 25 טל. 08-557733

- **ראשל״צ** - גני מעיין - לבחירתכם קוטגים בני 157 מ״ר ו-145 מ״ר על שטח של כ-250 מ״ר.
- **אשקלון** - בשכונת ברנע לבחירתכם קוטגים חד משפחתיים מרווחים בני 6 חדרים.

באר שבע
באר שבע - מרכז הנגב טל. 057-72540

- **שכונה ו׳** - ברח׳ שאול המלך דירות 3 חדרים 74 מ״ר ודירות 4 חדרים 89 מ״ר.

שיכון עובדים בסגנון שלך

מרכז
[illegible] טל. 03-390721

- **גבעתיים** - מגדל העיר - בפרוייקט גבעת העיר לבחירתכם דירות בנות 4 חדרים + 127 מ״ר, דירות 5 חדרים כ-143 מ״ר. דירות גג, 4 חדרים + חדר משפחה + גג מרוצף 80 מ״ר עם חדר.
- **רמת אביב ג׳** - מגדלי אביב - לבחירתכם דירות בנות 4 חדרים + חדר משק כ-135 מ״ר ודירות 5 חדרים + חדר משק כ-155 מ״ר.
- **אבן יהודה** - לבחירתך קוטג׳ דו משפחתי בן 175 מ״ר בנוי המשתרע על שטח מגרש של 370 מ״ר וקוטג׳ בן 206 מ״ר בנוי על שטח מגרש של 490 מ״ר.
- **כפר סבא** - ברח׳ הרצל וברח׳ החלוץ לבחירתכם דירות 5 חדרים 184 ו-157 מ״ר (כולל מרפסות) ודירת גג הכוללת 5 חדרים + חדר משפחה כ-190 מ״ר ו-73 מ״ר מרפסת.
- **נתניה** - מגדלי שלמה המלך ברח׳ שלמה המלך פנטהאוז 5 חדרים כ-240 מ״ר, ודירות 5 חדרים 132 מ״ר.
- **חולון** - ברח׳ ההסתדרות פינת רח׳ לאון בלום דירה אחרונה 5 חדרים ב-2 מפלסים כ-205 מ״ר.
- **בת-ים** - מגדלי הנשיא, דירות גג בנות 5 חדרים 138 מ״ר + 70 מ״ר מרפסת גג.
- **נתניה** - נאות בן אבי״, דירות 4 חדרים בנות 131-123 מ״ר ודירות 5 חדרים 141-131 מ״ר.

חיפה והצפון
חיפה - רח׳ החלוץ 43 טל. 04-660915

- **חיפה** - בנוף ים דירות גן 5 חדרים 120 מ״ר + מרפסת 23 מ״ר או גינה.
- **קרית אתא** - ברח׳ הנביאים דירות 4 חדרים 116 מ״ר + 13 מ״ר מרפסת ודירות 5 חדרים 129 מ״ר + 13 מ״ר מרפסת.
- **חיפה** - ברח׳ חנה סנש דירות 4 חדרים 87 מ״ר, דירות 4 חדרים 106 מ״ר, דירות 5 חדרים 120 מ״ר ודירת פנטהאוז.
- **כרמיאל** - ברח׳ יחיעם קוטגים 4 חדרים 137 מ״ר ו-230 מ״ר של חצר. סטנדרט בניה גבוה.
- **חיפה** - גני רוממה - לבחירתכם דירות מרווחות מאוד בנות 4-5 חדרים בסטנדרט בניה גבוה.

ירושלים
ירושלים - רח׳ הלל 8 טל. 02-233396

- **גילה** - גבעת קנדה - לבחירתכם דירות 4 חדרים + חצר ומרפסת, דירות 4 חדרים + חדר משפחה בשני מפלסים, דירות 5 חדרים דירות 5 חדרים עם מרפסת וגג מרוצף.
- **רמות** - ברמת איילות לכל קוטגי שני מפלסים ו-4 חדרים על פני שטח בנוי של כ-137 מ״ר ודירות 4 חדרים על פני שטח של 124 מ״ר.

דרום
אשדוד - רח׳ רוגוזין 25 טל. 08-557733

- **ראשל״צ** - בשכונת גני מעיין דירת 4 חדרים 104 מ״ר.
- **אשדוד** - ברח׳ רוגוזין פינת יצחק הנשיא דירות 4 חדרים 114 מ״ר.

באר שבע
[illegible] 057-7254

- **מגדלי עופר** - בשדי יעלים 4 חדרים 120 מ״ר, דירות 5 חדרים 140 מ״ר ודירות פנטאהוז בנות 240 מ״ר.

מעריב כלכלה

חלק ג' / יום ג', ט' בתשרי תשמ"ט, 20.9.88

רוב חברי דירקטוריון בל"ל יגישו התפטרותם בימים הקרובים

נגיד בנק ישראל הביע אמש תקווה שמועצת אוצר התיישבות היהודים תמנה בהקדם דירקטוריון חדש לבל"ל

מאת דוד ליפקין ועודד שורר

מועצת אוצר התיישבות היהודים, חברת האם של בנק לאומי, קיבלה אמש את דרישתו של נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו. היא החליטה על פיטורי דירקטוריון בנק לאומי, כשההחלטה מנוסחת בפניה לחברי הדירקטוריון, כולל נציגי הציבור, להגיש מכתבי התפטרות בימים הקרובים. אך יחלפו כחודשיים עד לבחירתה של מועצת המנהלים החדשה ובינתיים ימשיכו חברי הדירקטוריון הנוכחי בתפקידם.

רובם של חברי דירקטוריון בל"ל אמרו שיתפטרו בימים הקרובים. פרופ' שמעון שטרית אמר שישקול כיצד לנהוג.

בעוד שבסוף השבוע שעבר עדיין הביעו חלק מחברי מועצת א.ה.ה. התנגדות לדרישה להדחת דירקטוריון בל"ל, הם שינו אתמול את עמדתם. זאת בעקבות לחצים כבדים שהופעלו עליהם, לאחר שברונו הבהיר כי יאבק על פיטורי הדירקטוריון הנוכחי בכל האמצעים שברשותו. לכן נכשלו כל הניסיונות להגיע להצעת פשרה והצעת דוד ששון להחלפת הדירקטוריון בשלבים נפלה בהצבעה במועצה.

בישיבה, שנמשכה כחמש שעות, דיברו חלק מחברי דירקטוריון בל"ל. עו"ד מנחם ברגר, דירקטור מטעם הציבור, נשא נאום נרגש ודבריו הישרו אווירה של אי נחת בקרב הנוכחים. "אדם בונה לו שם ומוניטין לאט לאט, במשך שנים, ואתם באים עכשיו ופוגעים בו בשם אחריות קולקטיבית" – אמר בהתרגשות. יהושע פורר תקף בחריפות את נגיד בנק ישראל, פרופ' ברונו, על הדרך בה ביצע את כל המהלכים שהביאו את הדירקטוריון למצב של היום. פרופ' שטרית. עורר קריאות ביניים לאחר נאום ממושך בו ניסה להסביר שאין כל הצדקה לפרישתו מן הדירקטוריון.

ויקטור שם טוב תמה בקול מדוע יש לפטר את היו"ר, ד"ר חת, ופרופ' שטרית בלבד. חברים בדירקטוריון השיבו לו כי היחסים העכורים בין שניהם הקרינו על הפעילות של הדירקטוריון כולו. ולכן יש הצדקה לפיטוריהם.

אף שחברי המועצה של א.ה.ה. החליטו בסופו של הדיון הממושך לבקש מחברי הדירקטוריון של הבנק להחזיר להם את המנדט, הם המתיקו זאת במחווה. בהודעתם הדגש כי בדרישה להתפטרותם אין כדי להטיל דופי בכישוריהם. נאמר כי אין פיטור הדירקטוריון פוסל את הנבחרים בו מלכהן כדירקטורים במועצת מנהלים של בנק כלשהו – כולל בל"ל, אך לא בדירקטוריון החדש של בל"ל שייבחר עתה.

בנק ישראל קיבל בסיפוק את החלטת מועצת אוצר התיישבות היהודים, אשר נענתה להמלצת נגיד בנק ישראל להפסקת כהונתם של כל חברי דירקטוריון בנק לאומי. הנגיד, פרופ' מיכאל ברונו, הביע אמש תקווה שמועצת אוצר התיישבות היהודים תמנה בהקדם דירקטוריון חדש לבל"ל. סופר מעריב מציין כי על פי התקנות יכולה מועצת אוצר התיישבות היהודים לקרוא לאסיפה של המועצה לאישור דירקטוריון חדש בעוד שבועיים.

בחירת מועצת מנהלים חדשה בבנק לאומי - לא לפני הבחירות לכנסת

המועמד המוביל לתפקיד יו"ר הדירקטוריון הוא סגן שר האוצר, ח"כ עדי אמוראי

מאת עודד שורר

מועצת מנהלים חדשה תיבחר בבנק לאומי לא לפני הבחירות לכנסת. המועמד המוביל לתפקיד יו"ר הדירקטוריון הוא סגן שר האוצר, ח"כ עדי אמוראי – העניין אמש חברים במועצה של אוצר התיישבות היהודים.

ח"כ עדי אמוראי נפגש לשיחה עם שמחה דיניץ, יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית, שלה שייך בנק לאומי. אמוראי אף נפגש לשיחה ממושכת עם נגיד א.ה.ה., מתתיהו דרובלס, איש תנועת החרות. כך התברר אתמול בישיבת ההנהלה הציונית בראשות דיניץ, שדנה בנושא הבנק.

בעקבות שאילתא של אליעזר שפר, ראש המחלקה לדור ההמשך, סקר שמחה דיניץ את המתרחש ורמז כי בעקבות שיחה עם פרופ' שמעון שטרית צפויה התפטרותו של דירקטור זה לקראת הבחירות. בעקבות זאת אישרה ההנהלה הציונית את הצעתו של היו"ר בדבר הצורך לפזר את הדירקטוריון של בנק לאומי. ראשי אוצר התיישבות היהודים והנגידים דרובלס ואברהם אגמון הבהירו בפירוש בשבוע שעבר כי ללא הסכם לפרישתו של שטרית לא תמליץ המועצה על התפטרותו של דירקטוריון בל"ל.

יוזמה באופוזיציה לקיום דיון בכנסת על צעדי האוצר

מאת טל שחף

יוזמה באופוזיציה לקיום דיון בכנסת על צעדי האוצר הצפויים בקרוב. סיעת מפ"ם יוזמת דיון מיוחד במליאת הכנסת בנושא כוונת האוצר לקצץ בבריאות ובחינוך ובנגיעה המשכת בשכבות החלשות. ליוזמת מפ"ם צירפו חתימותיהם סיעות ר"צ, חדש, שינוי והתנועה המתקדמת.

לחצים כבדים לדחות את ביצוע ההתייעלות בכור הפעילה צמרת מפלגת העבודה על בני גאון

הנימוק: פיטורי אלפי עובדים ערב הבחירות עלולים להזיק לתדמית המפלגה בעיני ציבור הפועלים ■ גאון דחה את הלחצים

מאת מנחם רהט

לחצים כבדים הופעלו על ידי צמרת מפלגת העבודה על המנכ"ל החדש של כור בני גאון, בתביעה שידחה את ביצוע תוכנית ההתייעלות של הקונצרן, הכרוך בפיטורי אלפי עובדים, עד לאחר הבחירות, כדי לא להזיק ערב בחירות לתדמיתה של המפלגה בעיני ציבור הפועלים.

הלחצים הופעלו ע"י מספר אישים בכירים וביהם גם יו"ר המפלגה, שמעון פרס, שהעלה את הבקשה בארוחת צהריים משותפת של השניים בארבע עיניים.

נודע כי בני גאון דחה את כל הלחצים ואמר כי יפעיל את תוכנית ההתייעלות על פי מיטב הבנתו המקצועית, ללא כל קשר ללוח השנה ולמערכת הבחירות. "ברגע שנטלתי על עצמי אחריות כה כבדה, שמעולם לא התמודדתי עם שכמותה, אני אחראי לביצוע תוכנית המיפנה, על פי מיטב הבנתי וללא שיקולים צדדיים, לרבות ללא שיקולי בחירות" – הסביר לבכירי המפלגה, שביקשו דחיית התוכנית.

בתשובה לשאלת מעריב נמנע אתמול בני גאון מלהתייחס לנושא זה, אך אמר כי גם לו אין ספק שפיטורי עובדים היום צעד לא פופולרי, אבל חיוני מאין כמוהו כאשר בפניו עומדת שאלת עצם קיומה של כור. "הבחירות שלי היא הבחירה בין להיות או לחדול ואין לי שום אלטרנטיבות לתוכנית המיפנה, שתובה לקיימה עכשיו ובתוכני לעשות עכשיו את כל הדרוש."

גאון אמר כי לא ישנה דבר מתוכניתו, בין אם היו לחצים ובין אם לאו, "משום שנגמרה הקייטנה וצריך להציל את האוניה."

ישראל לא תבקש השנה מילוות מקרן המטבע הבינלאומית

לרשותה יתרות מט"ח גבוהות והיא פועלת להקטנת החוב

מאת יצחק דיש

ישראל לא תבקש השנה מילוות מקרן המטבע הבינלאומית במהלך ועידת הקרן, שתיפתח ביום א' הקרוב, ערב סוכות, בבאולין.

בראש המשלחת הישראלית לוועידת הקרן יעמוד נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו. הנגיד עומד לצאת כבראה עוד הבוקר לוועידת הקרן, לאחר ההחלטה שנתקבלה אמש על ידי מועצת אוצר התיישבות היהודים.

במשלחת הישראלית ישתתפו מנכ"ל האוצר, ויקטור מדינה, והחשב הכללי, זאב שר, חבר ההנהלה הבכירה בבנק ישראל, מרדכי פרנקל, ומנהל מחלקת מטבע חוץ, פרדי וידר. שר האוצר, משה נסים, לא ישתתף השנה בוועידה.

על פי התוכנית ישא פרופ' ברונו את הנאום מטעם ישראל ובו יצביע על תוכניות לביצוע שינויים מיבניים במשק הישראלי, כהשלמה לתוכנית הייצוב. לדבריו יעמוד גם על ההישגים שהיו בביצוע תוכנית הייצוב והלקחים שיכולות להפיק מתוכנית זו מדינות אחרות.

יש לציין כי ישראל אינה מבקשת סיוע מהקרן, שכן לרשותה יתרות מטבע חוץ גבוהות והיא פועלת להקטנת החוב החיצוני. לעומת זה, המיפגש עם הקהילייה הפיננסית הבינלאומית נותן עתה לישראל, על רקע התחזקות אמינותה ויציבותה הכלכלית. הוועידה עצמה אינה עוסקת במישרין בהענקת סיוע, אך ההתכנסות מאפשרת לקיים מגעים בנושאים אלה ובעניינים בינבנקאיים.

25 מיליון ש"ח - רווח נקי לקבוצת החברה לישראל בחודשים ינואר־יוני 1988

לעומת 23.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב־1987

מאת עודד שורר

קבוצת החברה לישראל סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח נקי מותאם של 25 מיליון ש"ח, לעומת 23.4 מיליון ש"ח בששת החודשים הראשונים של 1987.

סגן יו"ר החברה לישראל, צבי צור, ומנכ"ל הקבוצה, אהרון דלר, ציינו אתמול כי חל גידול ברווחי הקבוצה, על אף הסימנים להאטה במשק בעת האחרונה. כל החברות בקבוצה נשאו רווח, מלבד חטיבת המלונות.

סך ההכנסות של חברות הקבוצה בינואר־יוני 1988 היה 690 מיליון דולר, לעומת 576 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. סך הרווח של החברות בקבוצה היה 38 מיליון דולר בינואר־יוני 1988, לעומת 35 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

מן הדו"חות של החברות בקבוצה עולים נתוני הרווח הנקי הבאים (רווח בתקופה המקבילה אשתקד בסוגריים): צים – 28.3 מיליון דולר (20.7 מיליון דולר). בתי הזיקוק – 9.1 מיליון ש"ח (לא נמסר נתון מקביל). זאת למרות המירווח הקפוא עד יוני 1988. טפקטרוניקס – 1.6 מיליון דולר (1.7 מיליון דולר). זאת למרות הירידה בהזמנות ממשרד הבטחון. אלדס – 1.9 מיליון ש"ח (0.2 מיליון ש"ח). קבוצת ספנות והספקה – 2.5 מיליון ש"ח (1.2 מיליון ש"ח). החברה לישראל גייסה במהלך התקופה 10 מיליון ד' באג"ח להמרה וכן 3 מיליון ד' בהנפקה בדרך של זכויות באמצעות חברה בת.

הצרפתים נתנו לעולם את הבאגט, את היין

ואת הרנו 5

רנו 5 כמו באגט ויין טוב היא סמל לאורח חיים וסטייל צרפתי.
מאז הופעתה בשנות השבעים התקבלה רנו 5 בהתלהבות ע"י מליוני מעריצים צרפתים ואירופאים.
במשך השנים עברה רנו 5 חידושים ושכלולים רבים כדי להמשיך ולהוביל במרוץ הטכנולוגי.
כל עוד יאהבו אנשים יין טוב ובאגטים, תשאר רנו 5 מספר 1 במכירות.
לבחירתך רנו 5 עם חמישה הילוכים, מנוע 1,250 או 1,400, גיר אוטומטי ואפשרות למיזוג אויר מקורי.

הגיעו דגמי 89

לא תמצא עוד מכונית ברמה כזו ובמחיר כזה.

בני משה קרסו
■ ת"א טל. 627151 ■ חיפה טל. 723294
■ ירושלים טל. 226491 ■ באר-שבע טל. 70911
■ חיפה טל. 510296 ■ נתניה טל. 40404
■ ק. גת טל. 888534

RENAULT

صكا من الاجل

תעשיות לייזר עומדת לפטר עוד כ־40 עובדים בשל המשך מגמת ההפסדים

לאחר ש־35 עובדים כבר פוטרו לפני מספר חודשים ■ החברה סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של כ־2.1 מיליון דולר ■ ברבעון השלישי, שיסתיים בעוד כשבועיים, צפוי הפסד של 2 מיליון דולר נוספים

מאת אורי גינוסר

חברת תעשיות לייזר עומדת לפטר עוד כ־40 עובדים, לאחר ש־35 עובדים כבר פוטרו לפני מספר חודשים. זאת לנוכח המשך מגמת ההפסדים שלה השנה.

תעשיות לייזר, המחשבת לחברה המובילה בעולם לייצור מערכות לייזר לשימוש רפואי, נקלעה השנה לקשיים חמורים ולאחר שנים רצופות של רווחים בהיקף מיליוני דולרים (רווח מצטבר של כ־10 מיליון דולר ב־3 השנים האחרונות) סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של כ־2.1 מיליון דולר. ברבעון השלישי, שיסתיים בעוד כשבועיים, צפוי הפסד של למעלה מ־2 מיליון דולר נוספים, כאשר טרם ברור אם ברבעון הרביעי של השנה צפוי שיפור בתוצאות. החברה, שמניותיה נסחרות בבורסה בארה"ב (מעבר לדלפק), הודיעה כי היא צופה לשיפור במגמות בתחילת השנה הבאה.

מנכ"ל תעשיות לייזר, דוד מרידור, מסר למעריב כי החברה שוקלת העברת חלק מן הייצור שלה מישראל לארה"ב, במידה ולא יחול שינוי בכושר התחרות שלה, המושפע ישירות משער הדולר. מרידור הודה כי תעשיות לייזר נקלעה לקשיים, בין השאר מהערכה מוטעית שלה, שצפתה פיתוח, וכי לו היו סימני המשבר נקלטים קודם, ניתן היה לצמצם את הנזק. לדבריו נבעים ההפסדים מהצטרכות החברה בשוק האמריקני ומתחרות מוגברת בעולם, שאיתה התקשתה החברה להתמודד ואשר גרמה לירידה במכירות.

מרידור עצמו שב לאחרונה משהות בת 4 חודשים בארה"ב, שם יש לתעשיות לייזר חברת בת לשיווק. בשהותו שם בחן אפשרויות יצור וגם סיכם כי החברה תחל לשווק בחודש פברואר מספר מוצרים חדשים של יצרנים בארה"ב, תחת שמה שלה. בין השאר מדובר במוצר רפואי לשימוש באולטרה סאונד ובניתוחי ראש, שמחירו ינוע בין 50 ל־70 אלף דולר. הנהלת חברת הבת בארה"ב הוחלפה.

תעשיות לייזר נשלטת על ידי קבוצת עץ לבנד, המחזיקה בכ־22 אחוז מהמניות. 6 אחוזים נוספים נמצאים בידי אנשי מפתח בחברה והשאר בידי הציבור בארה"ב. אריה יהודאי, מנכ"ל משותף בעץ לבנד מסר כי לתעשיות לייזר יש עודפי כספים גדולים הודות לשתי הנפקות שביצעה בשנת 1985 ובשנת 1986 ובהן גייסו כ־30 מיליון דולרים. לפיכך תזרים המזומנים איתן.

שערי מטבע־חוץ

ליום 19.9.88 | סל: 1.7211 | דולר שחור: 1.80 | נוספים: 1.95 | יציג: (+0.0003)1.6445

המטבע	השינוי בשקלים	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.61	1.68	1.61	1.68	1.61	1.68	1.6358	1.6562	1.6328	1.6532	1.6328	1.6534	1.6445
1 מרק גרמני	—	0.86	0.90	0.86	0.90	0.85	0.90	0.8736	0.8845	0.8739	0.8848	0.8733	0.8843	0.8791
1 לירה שטרלינג	—	2.69	2.81	2.69	2.81	2.69	2.82	2.7416	2.7758	2.7353	2.7694	2.7382	2.7726	2.7582
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2576	0.2608	0.2567	0.2599	0.2570	0.2602	0.2588
100 ין יפני	+0.01	1.20	1.26	1.20	1.25	1.19	1.25	1.2226	1.2378	1.2181	1.2333	1.2191	1.2344	1.2284
1 גולדן הולנדי	+0.01	0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7745	0.7842	0.7746	0.7842	0.7736	0.7833	0.7792
1 פרנק שווייצרי	—	1.02	1.06	1.01	1.06	1.01	1.06	1.0353	1.0482	1.0344	1.0473	1.0334	1.0464	1.0396
1 כתר שוודי	—	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2548	0.2580	0.2542	0.2574	0.2544	0.2576	0.2559
1 כתר נורווגי	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2367	0.2396	0.2364	0.2394	0.2365	0.2395	0.2383
1 כתר דני	—	0.22	0.23	0.22	0.24	0.22	0.24	0.2281	0.2310	0.2276	0.2305	0.2275	0.2303	0.2292
1 מרק פיני	—	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3697	0.3743	0.3693	0.3739	0.3692	0.3738	0.3719
1 דולר קנדי	—	1.32	1.37	1.31	1.37	1.31	1.37	1.3364	1.3531	1.3356	1.3523	1.3348	1.3516	1.3449
1 דולר אוסטרלי	—	1.23	1.35	1.24	1.34	1.25	1.34	1.2906	1.3067	1.2874	1.3035	1.2866	1.3028	1.2946
1 רנד דרא"פ	—	0.43	0.52	0.40	0.55	0.42	0.58	0.6625	0.6708	0.6607	0.6690	0.6610	0.6693	0.6664
10 פרנק בלגי	—	0.41	0.42	0.40	0.43	0.40	0.42	0.4177	0.4229	0.4159	0.4211	0.4199	0.4218	0.4192
10 שי' אוסטרי	+0.01	1.22	1.28	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2423	1.2578	1.2398	1.2553	1.2419	1.2575	1.2498
1000 לי' איטלקיות	—	1.15	1.21	1.15	1.22	1.15	1.24	1.1740	1.1887	1.1723	1.1869	1.1725	1.1873	1.1795
1 דינר ירדני	+0.01	—	—	3.88	4.13	0.03	—	—	—	—	—	—	—	4.1113
1 לירה לבנונית	—	3.83	4.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.0457
1 לירה מצרית	—	0.68	0.72	0.63	0.67	0.61	0.66	—	—	—	—	—	—	0.6578

אשנב לבורסה

	מ. חופשיות	משתנים	ב. בהסדר	אג"ח כללי
מדד	80.20	81.70	114.65	114.60
שינוי	−1.46%	−2.28%	+0.10%	+0.12%
מחזור באלפי ש"ח	9,801	4,401	6,286	12,172

ירידות בעקבות דו"חות כלל ישראל

מאת יואב יצחק

מספר ימים לאחר שהעריכו גורמים רבים בבורסה כי הנה סוף סוף באה ההתעוררות – התהפכה שוב המגמה. ירידות שערים חדות יחסית נרשמו גם במניות בעלות סחירות גבוהה, המזוהות עם משקיעים מוסדיים. במניות המשתתפות בנ.ר.ע. ובמשתנים נרשמו ירידות של עד 5.25%. בשוק אגרות החוב נרשמו תנודות קלות של כ־1%. מחזורי המסחר באג"ח גדלו במקצת והסתכמו בכ־12 מיליון ש"ח.

ירידות חריפות יחסית נרשמו בעיקר במניות של חברות הנימנות על קונצרן כלל ישראל. הפעילות השלילית בהן הושפעה מהדו"חות הכספיים שפירסמה הקבוצה – שהצביעו על ירידה חדה ברווחיות. הירידה בכלל תעשיות הגיעה כידוע ל־90% ובכלל ישראל ל־83%. גם הודעת מנכ"ל כלל ישראל, אהרן דוברת, שצורפה לסקירת המנהלים בדו"חות, כי קונצרן כלל נערך למיתון במשק החריפה את המגמה השלילית במניות קונצרן כלל. כתוצאה מכך ירדו אתמול מניות כלל ישראל 10 ב־5.25%, במחזור כספי של 229 אלף ש"ח בלבד; מניות כלל תעשיות ירדו ב־4%, במחזור כספי של 313 אלף ש"ח. מניות כלל תעשיות אלקטרוניקה ירדו ב־3.75%, במחזור כספי של 16.6 אל. ש"ח בלבד. ביתר המניות הנסחרות בנ.ר.ע. ובמשתנים נרשמו ירידות מתונות בהרבה. כך מניות הבינלאומי (−1.25%), ים המלח (−2.5%), נכסים ובנין (−2.25%) ואחרות. עליה של 1% נרשמה לעומת זאת במניות סופרסל ב'.

המהפך שחל בשני ימי המסחר האחרונים שבר מגמת עליות שהסתמנה גם במניות רבות בעלות סחירות נמוכה. מניות קידוד 1 ירדו ב־10%, למרות השמועות שפיזרו גורמים שונים להפיץ בבורסה על עיסקות ורווחים גדולים עליהם צפויה החברה להודיע בקרוב. ירידה של 10% נרשמה בלומיר 5. ירידה של 5.8% נרשמה במניות כללי שלא בהסדר.

למרות האווירה השלילית שנוצרה נרשמו עליות מחירים חדות במספר מצומצם של ניירות ערך. בלטו העליות במניות כלל פיננה (10%), הצעויה הישראלית (9.9%) ונחושתן 5 (8.7%).

חברת להב סוגרת המפעל בבית שמש

תרכז הייצור במפעל בתל אביב

חברת להב סוגרת את המפעל שלה לייצור תולצות ומעילים בבית שמש. היא תרכז מעתה את הייצור במפעל שלה בתל אביב.

מנכ"ל החברה, יעקב להב, נמצא בנסיעת עסקים וישוב לארץ בימים הקרובים.

מלהב נמסר אתמול כי סגירת המפעל בבית שמש נעשית במסגרת תוכנית התייעלות. מזה כעשרה ימים שמתנהל מו"מ לפיצויי פיטורין עם עובדי המפעל בבית שמש. בישיבה שהתקיימה שלשום לא הגיעו הצדדים להסכמה. הפיצוי לעובדים ישולם כחוק, עם סיום חוזה העסקתם.

להב ממשיכה לבצע את עיסקת היצוא לארה"ב. העיסקה הזו כוללת יצוא של 50,000 מעילים, בהיקף של 1.25 מיליון דולר. המעילים מיוצרים במפעל בתל אביב ובמתפרותיה במקומות שונים בארץ.

יוסף אלקנה - נספח חקלאי בוושינגטון; צבי אלון בלונדון

ועדת המינויים הבינמשרדית בחרה ביוסף אלקנה לשמש כנספח החקלאי בשגרירות ישראל בוושינגטון, בדרגת ציר, ובצבי אלון, סמנכ"ל משרד החקלאות ועזר השר, למשרת הנספח החקלאי בשגרירות ישראל בלונדון.

אלקנה בא במקומה של גב' יהלומה שחורי, שהתמנה להפקיד בכיר במשרד החקלאות, ואלון מחליף את מרדכי הר, מנהל המחקר החקלאי.

אהרן פריאל

משא ומתן על פיטורי 22 עובדים נוספים במסגרת תוכנית ההבראה של מפעל מכתשים בבאר שבע

במסגרת תוכנית ההבראה של מפעל מכתשים בבאר שבע קטנה מחודש אפריל השנה מצבת עובדים ב־160. עתה מתנהל משא ומתן על פיטורי 22 נוספים.

תחילה דרשה ההנהלה לפטר מיד 280 עובדים. הנושא עורר תסיסה במפעל והמנכ"ל אולץ לפרוש. לאחר מכן נמשך משא ומתן ארוך, שבסיומו פרשו מרצונם 160 עובדים. בזרד מטעם ההסתדרות פסק לא מכבר כי יפוטרו 22 עובדים נוספים. 9 מהמופיעים ברשימה זו החליטו לפרוש מרצונם.העובדים הסכימו לוותר על הטבות שונות ובניהולו של המנכ"ל החדש, אילן לויטה, חל שיפור משמעותי במצבו של המפעל השרוי עדיין בחובות גדולים. מנכ"ל כור, בני גאון, סייר השבוע במפעל ושיבח את תוכנית ההבראה, אך ציין כי מכתשים טרם יצא מהמצב הקשה.

אורי בינדר

הזומרת ירדנה ארזי "הוגלתה" מבנק לאומי בעקבות הוראת הוועד

הזמרת ירדנה ארזי "הוגלתה" מבנק לאומי בעקבות הוראתו של ועד העובדים הארצי בבנק להסיר מן הקירות בסניפים את כל כרזות הפירסומת.

העובדים החליטו להחריף את המאבק נגד ההנהלה לאחר שלא זכו, לדבריהם, למענה סביר בנושא המו"מ על הסכם שכר ל־1988.

בהמשך לעיצומים פתאומיים בסניפים החלו העובדים לקיים אסיפות הסברה בקומת ההנהלה הראשית של הבנק. כמאה עובדים מאזור ירושלים סתמו שלשום את קומת ההנהלה למספר שעות. ביום ה' צפויה להגיע משלחת של כ־150 איש מאזור הצפון לאסיפת הסברה מטעם הוועד הארצי מול לשכתו של מנכ"ל הבנק.

מחותיים עומדת להתכנס מועצת העובדים של בל"ל כדי לדון בצעדים נוספים נגד הנהלת הבנק.

עודד שורר

הודעות הבורסה

● גיבור סבריה – הפסידה בחצי שנה שהסתיימה ביוני 704 אלף ש"ח לעומת הפסד בסך 1.12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה.

● עיט – בשנה שהסתיימה במרס הרוויחה 545 אלף ש"ח, לעומת 906 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

● טרומאסבסט – הרוויחה בששה חודשים שהסתיימו ביוני 1.67 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך 0.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח מבע מרווח הון חד פעמי בסך 1.37 מיליון ש"ח.

● אלדרטק – הפסידה בחצי שנה שהסתיימה ביוני 114 אלף ש"ח, לעומת רווח בסך 271 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי איגרות חוב

[illegible]

מבצע מיוחד לבעלי המניות הבנקאיות

כדאי להשקיע בהגיון
עוד לפני הפדיון!
ועוד לחסוך בעמלות

"אילנות דיסקונט" מאפשרת למעוניינים בפדיון הבנקאיות באוקטובר 88, להחליפן בקרנות נאמנות של "אילנות דיסקונט" **עוד לפני** הזרמת כספי הפדיון לשוק ההון.

במבצע זה הבנקאיות תמכרנה עבורך בבורסה **ללא עמלת מכירה**, ותמורתן תושקע באותו יום בקרנות נאמנות של "אילנות דיסקונט" לפי בחירתך ובמחיר מועדף.

כך מתאפשר לך להחליף את השקעתך בבנקאיות **כבר עתה** באפיק ההשקעה הרצוי לך מתוך מיגוון 20 קרנות הנאמנות של "אילנות דיסקונט".

המבצע בתוקף עד ליום 18.10.88.
פרטים נוספים אצל יועץ ההשקעות בסניף הבנק שלך.

אילנות - חברה לניהול קרנות נאמנות של דיסקונט בע"מ
קרנות נאמנות אילנות דיסקונט

מאות פרסים
בחידון הסמלים וההגדרות
במוסף מעריב ת"א – מידי יום ד'

מי לא כדאי לך לקבל צ'קים?
צ'ק־ליסט
רשימת חשבונות הצ'קים המוגבלים בישראל
מ.כ.מ

שערי המניות

מסחר משתנים ומר"צ

נייר ערך	מחזור שקל	שער פתיחה	שער מר"צ	שינוי באחוזים	מס' עסקאות
[illegible] 5.0	1483	5693	5650	-1.25	4
[illegible] 0.5	4947	6552	6535	-1.25	19
[illegible]	40277	135	130	-2.17	2
[illegible] א ושות		695	695	-3.07	
כלל סחר ושות	10233	226	223	-2.16	3
[illegible] ב 10.0	1195F	922	904	+1.99	9
דלק 0.001	15998	2366	2306	-2.73	22
[illegible]	349	30316	30935	-2.00	7
[illegible] ושות	17791	582	582	-3.00	12
[illegible] 1.0	4073	2611	2631	-2.25	6
[illegible] 1.0	41024	408	408	-2.16	15
[illegible] ושות	19959	374	374	-1.44	3
[illegible] 0.1	2790	571	562	-1.21	3
[illegible] 0.1	805	14882	14952	-1.00	9
[illegible] ב ושות		285	285	-1.72	
[illegible] 1.0	1027	2140	2140	-2.77	2
[illegible]	945	1746	1760	-3.75	1
[illegible] 3.0	74	157399	157399		8
[illegible] 0.01	3795	8986	8986	-2.50	13
ים המלח ושות	26022	1964	1969	-2.48	19
פטרוכימים 10.0	39422	1054	1044	-1.83	13
[illegible] 10.0	85	235470	256686	-3.50	5
כלל תעשיות 1 ושות	224710	139	141	-4.12	32
[illegible] 2.0	2410	6500	6534	-2.50	18
[illegible]	8838	747	760	-1.71	3
חב' לישראל ושות		3790	3790		
פועלים השקעות ושות	23584	659	661	-3.51	9
דיסקונט השקעות	11985	2025	2009	-1.98	10
כלל ישראל 10.0	28617	801	883	-5.21	7
[illegible] 5.0	11334	374	378	-1.06	3

בנקים מסחריים

החברה (ע"נ בשקל)	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים	היצע/ביקוש
[illegible]	2400	8	-300	-1.0	-8
המזרחי 0.1	1800	0.454	-30	-2.0	-246
המזרחי א 0.5	510	271		.	-2488
[illegible] 1	14525	חב 41	-900	-5.8	-155
[illegible] 0.5	6552	2147	-83	-1.3	-4270

בהסדר הצמדה ל-88

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
אידיבי ת 100.0	116300	351	+260	+.2	+706
אידיבי ב 100.0	116170	16	+370	+.3	+25
אידיבי בב א 2.0	699750			.	+5
[illegible]	86720	294		.	-101
דיסקונט [illegible]	148290	11	-400	-.3	-3
דיסקונט א	148390	81	+100	+.1	+77
דיסקונט [illegible]	17006		+2	.	+25
המזרחי	47020	495		.	+212
המזרחי	47000	44	-100	-.2	-34
הפועלים מכב	180113	2	-1999	-2.0	-2
הפועלים	78030	1005		.	-171
הפועלים	78050	93		.	+7
כלל א	202300	83		.	+21
[illegible] 7	6390	701		.	-256
[illegible] 100.0	50201	2336	+101	+.2	+3107
[illegible] 11	17220	378	+70	+.4	+875
[illegible] 1.0	66400	211		.	-169
[illegible] 5.0	33700	5	-100	-.3	-5

בהסדר הצמדה ל-89

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
אידיבי ת 100.0	148300	345		.	+465
אידיבי ב 100.0	*** לא נסחר ***				
אידיבי בב א 2.0	*** לא נסחר ***				
[illegible] ושות	111400	9	-100	-.1	-9
דיסקונט ב	*** לא נסחר ***				
דיסקונט א	192400	4	+300	+.2	+5
המזרחי	61160	342		.	-146
המזרחי	*** לא נסחר ***				
הפועלים	100700	482		.	+231
הפועלים	101070	101	+210	+.2	+213
כלל א ושות	254900	12	+600	+.2	+139
[illegible] 100.0	63900	1230		.	+513

בנקים למשכנתאות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 0.1	28058	43		.	-13
לאומי למשכנתאות	11950	211	-450	-3.6	-206
לאומי למשכנתאות	13230 *	46	+130	+1.0	+14
[illegible]	199	9060	-1	-5	-1260
[illegible]	101	38855	-5	-4.7	-101155
[illegible] 3	96	48075	+1	+1.1	+75875
[illegible]	2599	1148	-81	-3.0	-1514
[illegible]	4620	239	-30	-.6	-446
[illegible] 0.1	16300				
[illegible]	26100	5			
[illegible]	24750	102	-250	-1.0	-143
[illegible] 1.0	6700	39	-50	-.7	-56

מוסדות מימון ענפיים

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] א ושות	695	9279	-22	-3.1	-9034
החקלאות מכב א	*** לא נסחר ***				
החקלאות מכב 1	*** לא נסחר ***				
[illegible] א	17200	27	+300	+1.8	+47
[illegible] מכב	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible] 5.0	749	1426	-1	-.1	-2113
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible] 0.1	14800 *	40	-1200	-7.5	-86
[illegible] 0.5	15300	80	+303	+2.0	+61

חברות ביטוח

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	97		-2	-2.5	-2246
[illegible] ושות	102	6000	-1	-1.4	-10500
[illegible] 0.1	915				
[illegible]	341				
[illegible]	151				
הדר ושות	145	14057	-6	-4.3	-51418
הדר [illegible]	121	10000	-3	-2.8	-38240
הדר [illegible] 2	186	6060		.	+842
הפניקס 0.1	549	4859		.	+2806
הפניקס 0.5	466	367	-4	-.9	-367
[illegible] 1.0	5860	77		.	-34
[illegible] 5.0	5100	128	-20	-.4	-242
כלל ביטוח	255	5000	-4	-1.5	-4092
כלל ביטוח [illegible]	חב 44	25000	-3	-4.4	-46470
כלל ביטוח [illegible]	183	50000			
מנורה 1.0	875	325	-30	-3.3	-348
מנורה 5.0	490	430			
[illegible] ושות	143	1700		.	-1700
[illegible] ושות	1059	1000	+5	+.5	+700
[illegible]	205	4300		.	-700
[illegible] 1	222		-2	-.9	-400
[illegible]	115			-.4	-1080
ציון השקעות 1.0	1678	95			
ציון השקעות 5.0	790	90	-10	-1.3	-297

מסחר

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	745	1622		.	-1646
[illegible] 5.0	625	1840	-20	-3.1	-4978
[illegible] 1.0	חב 335	702	-18	-5.1	-2069
[illegible] 2	116	1116		.	-776
[illegible] 1	חב 156	7020	-8	-5.2	-26421

(ללא כותרת)

החברה (ע"נ בשקל)	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים	היצע/ביקוש
[illegible] 2	134				
קריסטל 1.0	273	1910		.	+770
[illegible] 0.1	12000				
[illegible] 0.5	11600	10			
[illegible] א 2.0	991	2677	+10	+1.9	+623
[illegible]	3060	558	-91	-2.9	-657
[illegible]	116	55600			

שרותים

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ושות	273	21596		.	+7825
[illegible]	130	31195			-16284
[illegible]	חב 88	20000	-10	-10.2	-47223
[illegible]	99	24232		.	-14232
[illegible] 0.1	402 *	2427	-45	-10.1	-7435
[illegible] 1.0	172	18562	-8	-4.4	-36852
[illegible] 0.1	1182 *	380	+12	+1.0	+165
[illegible] 0.5	746	674	-13	-1.7	-1598
[illegible] 1	320	582	+10	+3.2	+694

מלונאות ושרותי תיירות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] ושות	90	10000		.	+5500
[illegible] 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] (1)	39	6000		.	-6000
[illegible] 1.0	1250	2109		.	-150
[illegible] 5.0	815	1108		.	
[illegible] 0.1	7499	210		.	-210
[illegible] 1.0	1564	200		.	
[illegible]	224	10634		.	
[illegible]	140	3412	-4	-2.8	-4585

מחשבים ושרותי מחשב

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	148				
[illegible] 1	34	3252	-1	-2.9	-22748
[illegible] א	107		-	-5	-5526
[illegible] 1.0	4740	43	-30	-.6	-81
[illegible] 1.0	2890	7	-1	.	-43
[illegible] 5.0	900	200	-45	-4.8	-204
[illegible] ושות	630	1000	+21	+3.4	+1495
[illegible]	186	957	+1	+.5	+703
[illegible] 2	231	256	-2	-.9	-256
[illegible] 1.0	480	440	-4	-.8	-492

נדל"ן בינוי ופיתוח

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
0612374	79	51456	-2	-2.5	-100396
0612390	חב 79	28784	-8	-9.7	-153409
0612416	חב 92	32113	-6	-6.6	-81551
[illegible] 1	חב 332	2459	-17	-4.9	-7108
[illegible] 3	142	2500		.	-2500
[illegible] 1.0	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible] 1.0	292	1033		.	
[illegible]	33550	27	-400	-1.2	-213
[illegible] 5	11616	25	-484	-4.0	-166
[illegible] 1.0	361	10945	-7	-1.9	-5481
[illegible]	2615	192		.	-192
[illegible]	1940	579	-45	-2.3	-484
[illegible]	2460	115	-25	-1.0	-115
[illegible]	2100		-1	.	-30
[illegible] 1.0	4460	7		.	
[illegible]	198	622		.	
[illegible]	116	3463	-1	-4.3	-3463
[illegible] 1.0	*** לא נסחר ***				
[illegible] 5.0	*** לא נסחר ***				
[illegible] 0.1	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 0.5	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	224	11959	-4	-1.4	-34244
[illegible] 1	65	13750	-3	-5.1	-22952
[illegible] 0.1	3721	1205		.	
[illegible] 0.5	3380	600	-13	-.4	-242
[illegible] 1	74		-4	-5.1	-655460
[illegible]	חב 20	442107	-3	-12.8	-1543908
[illegible]	105	5008	-1	-.9	-5840
[illegible]	3675	503		.	-259
[illegible] 1.0	1250	389		.	-21
[illegible] ושות	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	5715	28		.	-20
[illegible] 1.0	4890	97		.	-109
[illegible] 5.0	חב 1395	489	-155	-10.0	-489
[illegible] 1.0	297	3300	-9	-2.9	-4828
[illegible] 2	143			.	-5000
[illegible] א	129	400		.	+800
[illegible] 1.0	531	400		.	-212
[illegible]	100 *	5694	-3	-2.9	-2003
[illegible] (1)	חב 76	7800	-6	-7.3	-11492
[illegible] 5.0	900			.	-500
[illegible] 1.0	1520	1434		.	-134
[illegible] 1.0	143		+1	+.9	+350
[illegible] 5.0	100	7411	-4	-3.8	-7411
[illegible] ושות	95	3255	-2	-2.1	-6055
[illegible]	37	10319		.	-4731
[illegible]	חב 14	8509	-2	-14.7	-32297
[illegible]	74	14420	-1	-1.9	-32170
[illegible] 0.5	1574	659	-5	-3	-102
[illegible] ושות	164	1500	-5	-3.0	-4046
[illegible]	חב 42	8362	-4	-8.6	-22362
[illegible]	94	28817	+2	+2.7	+44970
[illegible] 1.0	436			.	-1000
[illegible] 1.0	1427		-5	-3	-100
[illegible] 0.1	2400				
[illegible] 0.5	1086	280		.	-279
[illegible] ושות	177 *	2150	-1	-.8	-3625
[illegible]	113				
[illegible] 2	395			.	+100
[illegible] א	132				

חקלאות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 0.1	2999	2	-6	-2	-202
[illegible] 0.5	2870	65	-90	-3.0	-125
[illegible] ושות	3940	550	-60	-1.5	-525
[illegible] 1	795	1184	-30	-3.6	-1389
[illegible] 1.0	960	1856		.	+526
[illegible]	1810	178	+20	+1.1	+802

מזון וטבק

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	2179 *	72	-120	-5.2	-1134
[illegible]	2160	420	+10	+.5	+452
[illegible] 1.0	268	1250	-2	-.7	-450
[illegible] 5.0	204				
[illegible]	95	1000			
[illegible] 1.0	24000 *	16	-1150	-4.6	-20
[illegible] 5.0	20700	6	-200	-1.0	-6
[illegible]	חב 1176	167	+90	+8.3	+496
[illegible] 5	539	323	-6	-1.1	-123
[illegible] 2	175	5203			
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	11363	38	+115	+1.0	+24
[illegible] 2	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	1782	37	-30	-1.7	-300
[illegible]	637	1408			

טקסטיל והלבשה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
1299999	83	5000	-1	-1.2	-5000
[illegible] ושות	298	1838		.	-158
[illegible] (1)	85	2350	+	+.6	+1715
[illegible]	115	1881	+	+.4	+199
[illegible] 1.0	279		-4	-1.4	-200
[illegible] 1	145	1082	+6	+4.7	+1082

(ללא כותרת)

החברה (ע"נ בשקל)	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים	היצע/ביקוש
[illegible] 5	128				
[illegible]	90	3493		.	-1507
[illegible] III	6400	101	+90	+1.4	+156
[illegible] 1.0	665	2200	-21	-3.1	-4910
[illegible] 3.0	632	1000	-6	-.9	-3753
[illegible] 1	*** לא נסחר ***				
[illegible] 5	*** לא נסחר ***				
[illegible] 1.0	138	222	-7	-4.8	-222
[illegible] 5.0	115	400	+	+.4	+54
[illegible] 1.0	4200 *	62	-125	-2.9	-461
[illegible]	1405	92		.	-56
[illegible]	1080	710		.	+52
[illegible]	275	1320	-14	-4.8	-1320
[illegible] 1	63	1692	-2	-3.8	-1910
[illegible] 0.1	502 *	1019	+32	+6.8	+1316
[illegible]	חב 35	9997	+5	+16.7	+9997
[illegible] 0.4	400	1015	-3	-.7	-2085
[illegible]	51		-3	-5.5	-74169
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] (1)	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	116	3886		.	-734
[illegible] 1	חב 37	1600	+3	+10.3	+12980
[illegible]	חב 395	1850	-21	-5.5	-3021
[illegible] 0.5	3149		-51	-1.6	-20
[illegible] 1.0	900	200	+5	+.6	+500
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				

מתכת ומוצריה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 10.0	3600	118	-31	-.9	-218
[illegible] 50.0	3850	55	-50	-1.4	-55
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	384	8318	-8	-2.0	-7818
[illegible]	90	17891	-8	-8.2	-22445
[illegible]	108	109834		.	+106058
[illegible]	104	50000		.	-4064
[illegible] 1.0	396	1000		.	-750
[illegible] 5.0	186	2049		.	-887
[illegible] 1.0	1382			.	
[illegible] 5.0	1000	200		.	
[illegible] 5.0	1910		-30	-1.5	-250
[illegible] 1.0	2351 *	250	-50	-2.1	-442
[illegible] 5.0	1540	3915		.	+1085
[illegible] 1	120	2100	-4	-3.2	-2729
[illegible] 5	73	7438			
[illegible] 0.1	19746	10	+800	+4.2	+21
[illegible] 0.5	חב 6219	120	+500	+8.3	+265
[illegible] 1.0	1440	403	-11	-.8	-271
[illegible] 1.0	393		-2	-5	-613
[illegible] 5.0	251				
[illegible] 1.0	2850	371	-40	-1.4	-751
[illegible] 5.0	2310	248		.	-248
[illegible]	1135	520	-5	-.4	-389
[illegible]	136			.	-35
[illegible] 5.0	חב 2220	469	+140	+6.7	+319
[illegible] 1.0	440	704		.	
[illegible] 5.0	364			.	

אלקטרוניקה ואופטיקה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 0.25	6800	100	-200	-2.2	-141
[illegible] 1.0	1895	2035	-62	-3.2	-3416
[illegible] 0.5	1304	1715	-36	-2.7	-1969
[illegible] 5	חב 910	1168	-50	-5.2	-9875
[illegible] 3	146	36000	-4	-3.0	-114609
[illegible] 0.02	14450	207		.	-39
[illegible]	1746	645	-68	-3.7	-4223
[illegible]	חב 315	2700	-36	-10.3	-13780
[illegible]	106	18000	-3	-2.7	-12008
[illegible] 1.0	998	561		.	-40
[illegible] 5.0	707	5031		.	-4031
[illegible]	395	3500	-7	-1.7	-3819
[illegible]	302	9604		.	-9509
[illegible]	חב 2001	210	+151	+8.2	+135
[illegible]	1400	964	-10	-.7	-964
[illegible] 1	2706	520	+50	+1.9	+97
[illegible] 5	2020	158		.	-58
[illegible] 1.0	475	256	-18	-3.7	-499
[illegible] 5.0	302	600	-4	-1.3	-750
[illegible]	639	2200	+5	+.8	+950
[illegible] 3.0	271000	24		.	-19

מוצרי בניה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	145	13292		.	+4008
[illegible] 2	חב 40	11379	-2	-5.4	-49226
[illegible] א	458	2881	-17	-3.6	-4081
[illegible] א	140	7150	+1	+.7	+26200
[illegible] ב	93	42830	-5	-5	-42410
[illegible]	380	583	-20	-6.0	-1637
[illegible]	260	2400	-10	-3.7	-5980
[illegible] א	259		-6	-2.3	-3000
[illegible] 1	135	10000	+1	+1.1	+6580
[illegible]	חב 67	4639	-5	-6.9	-12021
[illegible]	35	10000			
[illegible] ושות	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1	*** לא נסחר ***				
[illegible] 5	1595		+35	+2.2	+100
[illegible] ושות	285	1833		.	+667
[illegible]	91	2500	-1	-1.6	-4000

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
0122333	352	59570		.	+8441
1229996	97	1616595	+	+.5	+1223070
[illegible] 5.0	1695	8578		.	-6170
[illegible] 200.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	190	1350		.	-435
[illegible] 5.0	130				
[illegible]	30	14803	+	+1.3	+14803
[illegible]	97				
[illegible] 0.1	3150	126		.	-47
[illegible] 0.5	1590				
[illegible] 1.0	1445	1363	+20	+1.4	+1363
[illegible] 1.0	693				
[illegible] 5.0	535			.	-250
[illegible] 1.0	3700	234	+40	+1.1	+241
[illegible] 5.0	3300	319	-35	-1.0	-139
[illegible] ושות	516	4228	-15	-2.8	-6962
[illegible] 1	122	1680		.	-1680
[illegible]	5830 *	275	+70	+1.2	+425
[illegible]	3535	227		.	-138
[illegible] 1	124				
[illegible]	4670	29		.	-122
[illegible] 10.0	720	9556	+20	+3.9	+9956

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ושות	87	1600		.	-714
[illegible] 1.0	4900				
[illegible] 5.0	3430				
[illegible] 1.0	4155	72	-45	-1.1	-17
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1	572	500	+2	+.4	+652
[illegible] 0.5	22000	4	-200	-.9	-14
[illegible]	535	553	-8	-1.5	-3947
[illegible]	227	500	-2	-.9	-3396
[illegible] 0.1	247		-2	-.8	-214
[illegible] 0.4	חב 133	4614	+12	+9.9	+4164
[illegible] 0.2	15300	40		.	-21

תעשיות שונות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	155	560	-5	-3.1	-125
[illegible] 5.0	79	2500	+4	+5.3	+4928
[illegible]	1400	50	+30	+1.9	+50
[illegible] ושות	1090	223	-29	-2.6	-294
[illegible]	1055				

השקעות תעשיה

החברה (ע"נ בשקל)	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	4340	336	-60	-1.4	-263
[illegible]	88	19704	-1	-1.7	-41711
[illegible]	114	1000	+1	+.9	+9000

השקעות ואחזקות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	3200	57	-50	-1.5	-93
[illegible]	2800 *	537	+50	+1.8	+429
[illegible]	109	43561			
[illegible]	940	3118		.	-1278
[illegible] ושות	39	21498		.	-2332
[illegible]	44			.	-3000
[illegible]	935				
[illegible] 1	705				
[illegible]	113				
[illegible] ושות	550				
[illegible]	343	654	-9	-2.6	-654
[illegible] 1.0	1540	98	-39	-2.5	-98
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	971	370	+16	+1.7	+270
[illegible] 0.1	115000				
[illegible] 1	285	2958	-5	-1.7	-2358
[illegible] 1.0	16200	11	+100	+.6	+11
[illegible] 0.5	18300	29	+800	+4.6	+18
[illegible]	459	9184	-24	-3.5	-11688
[illegible]	819	3200	-21	-2.5	-8856
[illegible]	115	31258		.	+6258
[illegible]	חב 34700	27	+1700	+5.2	+35
[illegible]	1020	372		.	-172
[illegible]	575	187			
[illegible]	11100	80	-50	-.4	-100
[illegible] 0.1	935	505	-44	-4.5	-564
[illegible] 50.0	חב 677	1120	-71	-9.5	-1720
[illegible]	חב 245	1131	-27	-9.9	-1487
[illegible]	200	583		.	-4168
[illegible] ב	12	5500			
[illegible] 1	133	2000	-1	-.7	-2000
[illegible] 0.1	4465	61		.	+38
[illegible] 0.5	חב 3500	185	+180	+5.4	+235
[illegible] 2	10250	1568		.	-849
[illegible]	87	1500		.	-1500
[illegible]	56	6695	+1	+1.8	+4265
[illegible] (1)	חב 30	940	-1	-4.5	-9940
[illegible]	116	13600		.	-13600
[illegible]	2990	1364		.	-1652

מניות הסתדרות במט"ח

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	250	100	+7	+2.8	+600

חיפושי נפט

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	חב 1940	360	-159	-7.6	-985
[illegible]	968 *	143	-30	-3.0	-191
[illegible]	22900	191	-100	-.4	-122
[illegible] 5.0	374	4524	-4	-1.1	+1914
[illegible]	110	14894		.	
[illegible] 1.0	3800 *	90	+50	+1.3	+123
[illegible] 5.0	1950	150	-15	-.8	-250
[illegible]	372	4782	-15	-3.9	-5752

רשימה מקבילה

שרותים

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] ושות	240	3265	-5	-2.0	-3265
[illegible] 0.1	1195	5	+61	+5.4	+270
[illegible] 0.5	חב 240	906	-19	-7.3	-1342
[illegible]	חב 12	2000	-	-4.8	-4873
[illegible] 1.0	730	70	+29	+4.1	+41
[illegible] ושות	חב 74	5103	+4	+6.4	+3101

מלונאות ושרותי תיירות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	27 *	1027	+2	+9.9	+6385
[illegible] ושות	580	55	+20	+3.6	+55

מחשבים ושרותי מחשב

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	חב 431	1043	+24	+5.9	+3590
[illegible] ושות	180 *	281	+2	+1.1	+219
[illegible]	770	1100		.	-1100
[illegible] 1.0	3050				
[illegible] 1.0	חב 59	8890	+3	+5.4	+5215
[illegible] ושות	133	3382		.	+1382

נדל"ן בינוי ופיתוח

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ושות	500			.	+21
[illegible] 1.0	1594	100	-2	-.1	-27
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 3.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** לא נסחר ***				

חקלאות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				

מזון וטבק

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	644		-34	-5.0	-2636
[illegible] ושות	250	132	+1	+4	+31
[illegible] 5	143	50		.	+83

טקסטיל והלבשה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	176	1550	-3	-1.7	-1550
[illegible] 0.1	חב 1350	82	+70	+5.5	+168
[illegible] 0.5	650	460	-17	-2.5	-445
[illegible] 1.0	3434	1268		.	-722

מתכת ומוצריה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
0228015	73	10000		.	-13046
[illegible] 5.0	*** לא נסחר ***				
[illegible]	51	500	-1	-1.9	-500
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	*** לא נסחר ***				

מוצרי בניה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ושות	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] (1)	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible]	599	550	-6	-1.0	-2688
[illegible] 1.0	2300	554		.	-554
[illegible] 5.0	1200	424		.	-374
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	614		+10	+1.7	+1000

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1.0	2109		+42	+2.0	+26
[illegible] ושות	4260	108	+160	+3.9	+180
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 5.0	5600	65	+140	+2.5	+65

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	458	6361	+15	+3.4	+2689
[illegible] 1.0	1156				

תעשיות שונות

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ושות	216	476	+6	+2.9	+476
[illegible]	135			.	
[illegible]	320	285	+18	+3.2	+638

השקעה בתעשיה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	חב 125	4825	+11	+10.1	+19445

חברות השקעה

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible]	192	380		.	-380
[illegible]	23	2280	-1	-4.2	-4525

(ללא כותרת)

החברה (ע"נ בשקל)	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים	היצע/ביקוש
[illegible] ושות	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	295				
[illegible] 5.0	9600				
[illegible] ושות	*** הפסקת מסחר ***				
[illegible] 1.0	*** לא נסחר ***				
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***				

החברה (ע"נ בשקל)	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים	היצע/ביקוש
אפיק 5.0	*** לא נסחר ***				
[illegible] 0.1	687	1		.	-1
[illegible] 0.5	422	66	-12	-2.8	-66

חיפושי נפט

החברה	השער אתמול	המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 0.03	3430	21	-70	-2.0	-21

התנודות הבולטות והמחזורים הגדולים במניות

עליות בולטות: שם ני"ע	שינוי	ירידות בולטות: שם ני"ע	שינוי	נפח עיסקאות בולט: שם ני"ע	מחזור
מתפר אופ 1	16.7%	ליפשיץ אופ 2	-14.7%	אגן אג"ח א'	1568.1
עמסק אופ 1	10.3%	מכניתשולויה אופ 1	-12.8%	ים המלח 1	-514.3
כלל פיתוח 1	10.1%	כלל אלקטר' אופ	-10.3%	דלק 1 נ	-384.5
רים 4	9.9%	ספנות הספקה אופ	-10.2%	מבנו 0.01	-341.5
חוויה ישראלית	9.9%	קרור הספקה 1	-10.1%	פ.י.ב.י. 5	-325.2
נחושתן 0.5	8.7%	לוסיד 5	-10.0%	כלל תעשיות 1	-313.3
יצהר 1	8.3%	סנור 1	-9.9%	השקע דיסק	-241.2
ציקלון 1	8.2%	הכשרת יישוב	-9.7%	כלל ישראל 10.0	-229.5
לודזיה 1	6.8%	כלל ישראל 50.0	-9.5%	אגן אופ' 2	209.7
שלדות 5.0	6.7%	נכסי אזורים	-8.6%	פטרוכימיים 10.0	-203.7

תשואות שנתיות (דולריות) לפדיון בבנקאיות (1988)

שם נייר ערך	תשואה שנתית	תשואה חדשית	שם נייר ערך	תשואה שנתית	תשואה חדשית
אי.די.בי ת	23.12%	1.92%	הפועלים מכב'	33.22%	2.76%
אי.די.בי ב	22.71%	1.89%	הפועלים ע"נ	25.46%	2.12%
אי.די.בי בב א	24.70%	2.05%	הפועלים מכב'	25.23%	2.10%
אגוד	20.87%	1.73%	כלל' א'	17.52%	1.46%
דיסקונט ב'	24.49%	2.04%	בנ"ל סמוק	23.02%	1.91%
דיסקונט א'	23.54%	1.96%	סיטון ומסחר 1	26.20%	2.18%
המזרחי ע"נ	23.98%	1.99%	סיטון ומסחר 5	25.76%	2.14%
המזרחי מכב'	24.35%	2.02%			

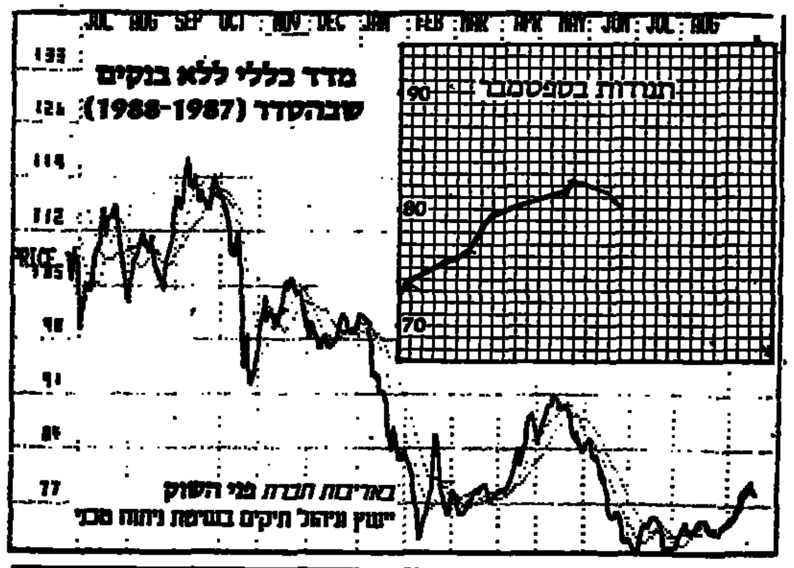

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%
אב	5424.64	5386.42	-40.03	-0.74
אבוקה	380.56	373.20	-2.44	-0.65
אביב	30055.10	29783.82	45.80	0.15
אגוז	298.98	293.26	0.46	0.15
אגם	113.35	111.17	-0.12	-0.10
אדיר	1955.29	1940.87	-2.80	-0.14
אדם	152.99	151.88	-1.84	-1.22
אופיר	178.14	176.90	0.25	0.14
אור	452.85	448.91	0.09	0.02
אורן	130.63	128.03	0.02	0.01
אורלי	319.92	317.57	-0.19	-0.05
אורון	894.43	876.98	-1.20	-0.13
איל	5926.72	5810.64	34.78	0.59
איריס	5925.48	5801.34	6.04	0.10
איתן	852.15	845.23	0.49	0.05
אלון	706.23	691.96	0.51	0.07
אלמוג	705.39	699.27	0.43	0.06
אנליסט [illegible]	105.79	103.30	-0.63	-0.61
אנליסט אג"ח	112.61	111.01	0.04	0.03
אנליסט מניות	96.62	94.29	-1.33	-1.43
אנקור	99.40	98.52	-1.42	-1.46
ארז	200.23	198.76	-2.19	-1.11
[illegible]	135.91	132.91	-2.02	-1.54
אשור	196.88	193.03	0.03	0.01
אתגר	85.41	84.68	-1.12	-1.34
אורות	283.47	280.71	0.05	0.01
בדולח	148.48	147.44	-1.34	-0.91
ברוש	556.92	546.08	-3.02	-0.55
ברק	489.89	480.05	-2.23	-0.46
ברקת	353.18	350.58	0.19	0.05
גביש	1657.62	1645.65	-5.56	-0.33
גבע	124.75	122.96	-0.38	-0.31
גורן	495.01	490.82	-0.67	-0.13
גיא	114.54	112.88	0.18	0.15
גל	3349.76	3326.63	-6.64	-0.20
גלית	717.55	712.26	-0.28	-0.03
דובדבן	365.10	361.58	-1.82	-0.50
דוכיפת	535.26	530.54	-3.53	-0.66
דולב	279.33	273.60	0.39	0.14
דורון	158.94	156.02	0.04	0.02
דותן	303.93	298.37	0.04	0.01
דליה	621.40	610.35	-0.45	-0.07
דנית	1016.74	1007.47	-0.25	-0.02
ה[illegible]	3703.52	3648.45	-66.78	-1.86
הדר	336.51	330.60	-1.95	-0.59
הדקל	359.02	352.06	-3.66	-1.05
הדס	413.38	410.43	-1.56	-0.38
הוד	605.62	594.90	-0.19	-0.03
זהבית	2040.19	2002.19	-0.86	-0.04
זוהר	120.94	119.23	0.06	0.05
זיו	149.88	147.78	0.10	0.06
[illegible]	103.31	101.17	-0.07	-0.06
זיק	83.41	81.42	-0.79	-0.97
זמיר	424.07	420.38	-4.46	-1.07
חגית	189.46	187.80	0.21	0.11
[illegible]	158.27	157.85	0.25	0.15
[illegible]	225.99	224.48	-0.09	-0.04
חן	165.46	165.05	0.22	0.13
[illegible]	128.42	127.19	-0.13	-0.10
[illegible]	6803.84	6730.94	4.51	0.06
יובל	503.21	499.00	-0.52	-0.10
יהלום	166.33	165.17	-1.92	-1.17
יסודות	362.81	359.45	-3.11	-0.87
[illegible]	491.58	488.08	0.07	0.01
כוכב	292.79	290.22	-2.52	-0.87
כחול	136.04	134.84	0.07	0.05
כנרת	675.92	663.93	-0.92	-0.13
כספית	299.48	297.33	-0.10	-0.03
כרמל	132.68	130.57	-0.60	-0.46
כתר	1258.57	1240.28	-1.23	-0.09
להב	5021.91	4985.18	2.00	0.04
[illegible]	138.15	136.49	0.10	0.07
לפיד	307.13	301.20	-1.76	-0.58
[illegible]	2116.82	2099.71	0.11	0.00
לשם	426.49	421.60	0.07	0.01
מבחר	1530.38	1501.75	-0.16	-0.01
מבטח	4381.78	4342.62	-2.25	-0.05
מגן	298.78	294.52	-0.17	-0.05
[illegible]	4067.91	4030.56	-9.95	-0.24
[illegible]	444.43	442.42	-0.33	-0.07
מור	1620.68	1597.71	-18.57	-1.17
מורן	901.18	894.50	-3.72	-0.41
[illegible]	26657.72	26242.78	-101.22	-0.38
[illegible]	1159.52	1137.42	-0.33	-0.02
מנוף	4893.52	4800.34	-28.68	-0.60
[illegible]	794.13	779.27	0.24	0.03
[illegible]	428.19	425.27	0.18	0.04
מרגלית	94.44	93.79	-1.10	-1.18
מרווח	138.17	137.71	0.08	0.05
מרום	1512.00	1483.60	1.34	0.09
[illegible]	161.04	158.71	0.01	0.00
נוף	278.47	276.52	-4.51	-1.65
[illegible]	453.67	446.81	-4.72	-1.06
[illegible]	133.60	131.65	-1.19	-0.91
סביון	671.61	659.18	-2.31	-0.35
סגולה	148.96	147.84	-0.16	-0.10
סלע	417.78	415.01	0.24	0.05
סנונית	595.28	590.01	0.08	0.01
סער	388.23	384.90	-4.15	-1.08
ספיר	181.16	180.70	0.02	0.01
עדיף	370.54	367.42	-2.74	-0.75
[illegible]	791.12	785.36	-6.95	-0.89
עדן	545.55	537.80	-18.96	-3.65
[illegible]	120.85	119.77	-0.06	-0.05
[illegible]	2313.87	2296.71	-9.87	-0.43
[illegible]	557.58	552.66	-0.12	-0.02
ערמון	128.36	125.90	0.15	0.11
[illegible]	1671.51	1659.25	-6.35	-0.38
צבר	574.19	569.82	0.06	0.01
צופית	508.11	503.59	-2.10	-0.41
צוק	136.72	136.38	0.08	0.05
[illegible]	1249.72	1239.93	0.05	0.00
צמיחה	544.35	536.57	-21.34	-4.14
[illegible]	161.54	160.33	-0.07	-0.04
צריח	112.07	110.61	0.12	0.10
קלע	176.42	175.97	-0.92	-0.52
קשת	114.78	113.96	0.06	0.05
רוית	17540.39	17389.85	-118.13	-0.68
רימון	148.64	148.38	0.43	0.28
רקפת	961.60	946.23	-0.66	-0.06
[illegible]	463.64	459.04	-0.43	-0.09
[illegible]	501.30	497.14	-0.19	-0.03
שוהם	389.56	386.70	0.50	0.12
שחף	107.51	106.57	0.06	0.05
[illegible]	470.95	467.47	-2.38	-0.51
שמיר	451.64	448.33	-0.70	-0.15
שנהב	671.94	667.06	-7.27	-1.10
[illegible]	712.01	698.36	-7.42	-1.07
[illegible]	199.19	195.32	0.10	0.05
תאנה	251.50	249.06	-0.83	-0.33
תדהר	535.11	532.45	-3.25	-0.61
תירוש	610.02	605.55	-0.24	-0.03
[illegible]	110.64	109.77	-0.10	-0.09
[illegible]	285.50	280.03	0.59	0.21
[illegible]	220.23	218.67	0.00	0.00
תרשיש	120.42	119.58	0.05	0.04
תשרי	585.46	580.79	-0.46	-0.07

* השינוי מחושב לפי מחיר הפדיון

הליכה בכיף לבריאות הלב
27.9.88 בהופעת של "לב אל לב ישראלי"
פרטים טל: 052-916680/916179/24758/31580. ת.ד. 38 כפר-סבא 44102

כתיבה המכונה ב-12 שעות בשיטה עיוורת
בי"ס למסחר "רימון"
תל-אביב, דיזנגוף 85, 281985

صكنا من الاهل

ג'

לוח מעריב קריירה

בשיתוף עם THE JERUSALEM POST

המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2, תל-אביב מיקוד 67132. טלפון ישיר למסירת מודעות: 5611111 (רב קווי). מחיר מודעת מינימום (8 מילים): 96 ש"ח. כל מילה נוספת: 12 ש"ח (המחירים כוללים מ.ע.מ). מחיר אחיד לכל ימי השבוע (כולל ערב שבת וחג) מחיר מודעת "מחץ" בגודל 1 אינץ' למשך שבועיים 345 ש"ח (כולל מ.ע.מ).

עבודה

3000

מפתח ל"עבודה"
(מדורי המשנה מסודרים על-פי סדר הא"ב)

3020	אופסטקים
3030	אחזקה ותחזוקה
3040	אורזות ובן זוג
3060	אינסטלציה
3070	אריגה וסריגה
3075	ביטוח
3077	בייביסיטר
3080	בניה ותפירה
3090	דיילות ודיילים
3100	דפוס
3120	הנהלת חשבונות
3140	הוראה
3160	היי-טק
3200	חשמל ואלקטרוניקה
3220	חנויות וקונדיטוריה
3240	טכנאים/הנדסאים
3260	יהלומים ומלטשים
3283	כימאים
3286	כלכלה ומינהל עסקים
3290	לבורנטים ורוקחים
3295	מבית לבית
3297	מדריכים/ות
3300	מהנדסים ואדריכלים
3320	מזכירים/ות וקופאים/ות
3330	מוסיקה ובמה
3340	מורים ומורות
3350	מכירות
3355	מחשבים ותוכנה
3360	מחסנים
3361	מכונאי תעופה
3363	מסעדות ומלצרים
3365	מכירות וסקרים
3380	מנעולנים
3385	מצילים
3390	נהגים
3400	נערים ונערות
3440	נגרים
3450	נושאי נשק
3460	סוכנים/ות
3480	ספרות וקוסמטיקה
3490	ספרים/ות
3500	עבודה בחו"ל
3505	עבודה בשעות הערב
3510	עבודה בבית
3520	עבודה חלקית
3540	עבודות ניקיון
3560	עבודה במשק ובחקלאות
3600	עובדים זמניים
3620	פועלים
3640	פקידות וכלליות
3645	פנסיונרים
3650	פקידים
3680	קונדיטורים
3720	פקידות וקלדנות
3722	פרסום
3725	צבעים
3730	צילום והסרטה
3733	רואי חשבון
3736	רופאים
3740	רוקחים
3760	שוטרים
3800	שמירה ואבטחה
3845	תופרות
3860	תרגום ועריכה
3880	בקשות עבודה
3920	הכשרה לעבודה

לדעת תעשיות ארצית
דרוש
שחר
למבקר פנים

בניין-יורק
מקצועיים
ובלתי מקצועיים
לבית אבות יהודי

* * הטוב מקצועי * *
קורות חיים בכתב יד
בקיצור + מלפון.
ת.ד. 990 כפר-סבא
ואנו נתקשר
סודיות מובטחת.

"אדם לשרות אדם"
ארגון הגג
לטיפול סיעודי

בבית ובבית החולים

★ מלווים לגבי צה"ל ★

נפתח קורס הכשרה
למטפלות בקשישים

שרות עם כל הלב

לסוכנות ביטוח — חולון
דרוש/ה חתם/ת
ליום עבודה מלא
בעל/ת נסיון

לעו"ד אגרון ז"ל
דרושה
מנהלת מחלקת
בקורת ואריזה

למשרד רו"ח
מנה"ח
עצמאי/ת

מבצע ב"מכון שי"
קורס יועצי מס
1700 ש"ח

"דרום תקשורת"

★ חוטים/חוטות

★ מכאי
אלקטרוניקה/
חשמלאי מוסמך

לכתו — הנדסה ממוחשבת
צינה AutoCAD בארץ
קורסים בשרטוט ממוחשב
בסיסי + מתקדם

למשרד אדריכלים
דרושים
★ אדריכל/ית
★ הנדסאי/ת

לעסק גדול
בנוף השמירים
ברמת-גן דרוש/ה
מנהל/ת מכירות

ס.ב.נ. - סיעוד, ליוי ועזרה
24 שעות ביממה
03-242142 03-221573
מסריק 17 ת"א

סיעוד + טיפולים
החברה המובילה!!!
שרותי אחיות פרטיות
ומטפלות

חוק שוויון
ההזדמנויות בעבודה
התשמ"ח — 1988

לדרייבסמר ת"א
★ קופאיות
★ עובדת למחלקת תמרוקים
★ פקידה להנהלה

מזכירה
פקידה
מיומנת

לך על בטוח לוח מעריב קריירה

לחברה מסחרית ארצית
לסניף המרכזי בת"א
דרוש/ה
קלדן/ית מפעיל/ה למחשב
I.B.M-36
למשרה מלאה
(5 ימי עבודה) נסיון של שנתיים לפחות — רצוי

בהצעות וא-לפנות תוך ציון קורות חיים ותאריך לת.ד. 20068 ת"א מיקוד 61200 עבור "מחשב".

(26527)

לבית אופנה מצליח בעל מוניטין דרושה מזכירה פקידה מיומנת!

לבי"ס התיכון המקיף ע"ש פרקאוף אור יהודה
דרושים:
* מורה לאנגלית
* מורה לנוהלי מסחר וכתבות
* מורה להסטוריה
* מורה לחינוך מיוחד

טלפונים:
03-717469 03-35863

(24067)

לתשומת לב המפרסמים בלוח מעריב

כל המעוניינים להפסיק פרסום את מודעותיהם לאחר הפרסום הראשון, מתבקשים להתקשר לטלפון 03-561-1111 (רב-קוי) ולמסור את מספר הפרסום הרצוי וכן את מספר הקוד כפי שמופיע בתוך המודעה.
הודעה לביטול פרסום תתקבל לא יאוחר מהשעה 16.00 יום לפני הפרסום הבא.
בקשות לפרסום חוזר מתקבלות כל יום עד שעה 18.00 ובערב שבת וחג עד שעה 11.00 בלבד.

הנהלת מעריב

בסחוקי ראשל"צ
דרוש
1. מכונאי רכב
2. חשמלאי רכב

03-995643 ,03-942770
הרצל 2, ראשל"צ

(22122)

לחברה לשירותי כח אדם
דרוש מקדם עסקים

חברה בינלאומית
מחפשת
5
סוכנים
לחצי משרה
עם נסיון במכירות
במסעדות, מוסדות
ותעשייה

(26553)

לחברת הכס בע"מ
דרושים סוכני מכירות
לבעלי עבודה ומדים

ל.מ. שחר
השכרת רכב בע"מ
דרוש נהג/תחזוקאי
אחרי שרות צבאי

למושב כפר ויתקין
דרושים/ות עובדים/ות
לקטיף פרחים

חברה יהודית ומבוססת
מזכירה
בכירה

בהרצליה פיתוח
מטפלת
לילד בן שנה וחצי
וניהול משק בית

עובדי ניקיון

עובדי משק

עובדי שטח ותחזוקה

עובדות ומטפלות

עובדי מחסן

עובדי בנין

ספרים/ות וקוסמטיקאיות

ספרים/ות

מזכירות

[illegible]

צמפלה + נקיון + לינה, לילדים 9, 6, 3, ברמת-השרון. 03-5402907 (18453)

صكنا من الاهل

صكنا من الاهل

לוח מעריב

לך על בטוח

ג'

בשיתוף עם THE JERUSALEM POST

המשרד הראשי בית מעריב, רחוב קרליבך 2, תל-אביב מיקוד 67132. טלפון ישיר למסירת מודעות: 5611111 (רב קווי). מחיר מודעת מינימום (8 מילים): 96 ש"ח. כל מילה נוספת: 12 ש"ח (המחירים כוללים מ.ע.מ). מחיר אחיד לכל ימי השבוע (כולל ערב שבת וחג) מחיר מודעות "מתוך" בגודל 1 אינץ' למשך שבועיים 345 ש"ח (כולל מ.ע.מ)

"אדם לשרות אדם" מוקד לסיוע סיעודי 24 שעות ביממה

★ מטפלות ועוזרות

★ מלווים לנכי צה"ל

נפתח קורס הכשרה למטפלות בקשישים

דרושה פקידת כח אדם + נסיון מידיוו

"מכון שי" למדי מקצוע כתבות תמלילנות וקלדנות

לחברה מובילה בתחום סקרי דעת קהל ומחקרי שיווק דרושה מעבדת תמלילים מעולה

למשרד הנדסי דרושה פקידה

כסף גדול! לחברת פרסום דרושים אנשי פרסום מעולים עם נסיון בתחום השיווק. רשיון נהיגה – חובה! תנאים מצויינים למתאימים

"DenTemp" כח אדם למרפאות שיניים סייעות/שיננים

בוגר/ת ירושלים את/ה מעוניין/ת לעבוד בקבוץ?

לוח ירושלים

למרכז התפתחות הילד בבית שמש דרושות קלינאיות תקשורת לעבודה מעניינת בשיתוף צוות פרה-רפואי מעולים

לפנות לד"ר שניידמן 02-525647 (במרפאה) ודוש שורי 02-433391 בערב

02-911204, 02-911587

JERUSALEM ELWYN אחים/ות פיזיותרפיסט/ית לעבודה עם מפגרים

JERUSALEM ELWYN דרוש רופא פנימי/משפחה לעבודה בפנימיה למפגרים

לוח חיפה והצפון

לוח נתניה

לוח באר-שבע

דירות

קוטג' ספואר 6 חדרים ברמות צהלה וייסבורג 34

ברחובות קוטג' מפואר במחיר 250,000 דולר

נוה רז אפרידר אשקלון החלה בנית שלב ג' קוטג'ים דו משפחתיים

[illegible]

לך על בטוח לוח מעריב נדל"ן

תל־אביב

קבלת המשכנתא
תוך 24 שעות
מרגע הבאת כל האישורים
חישכנתא
הלוואות לזכאים תעודות
זכאות הלוואות חופשיות
והלוואות לשיפוצים
בבנק לאומי
למשכנתאות
תל-אביב
מונטיפיורי 31
03-202444

(25905)

תושבי ת"א!!!
מעונין למכור/להשכיר
דירה/חנות/עסק
אם מציעים לך יותר והצרכה ללא
תמורה ע"י צוות מקצועי. צלצל
וחטבה "צבר נכסים" 03-228823
03-229967

(15529)

הקבלן
י. אדלר
ובנו בע"מ
בונה דירות
באיכות מעולה!!!
4, 5 + חדר ע
ברמת-גן, בני-ברק,
גבעתיים ובתל-אביב
03-705811 03-781640
לשעות: רח' הרב קוק 10, בני-ברק
(16812)

לז-רום בע"מ
★
בנתניה
הקלאסה של נתניה
קרוב לים ולמרכז
ברח' ראשון לציון 26
דירות 4 חדרים
118 מ"ר גמר 10/88
קוטג'ים
ברח' עמק חפר
נוף מרהיב לעמק ולים
190 מ"ר בניה + 70 מ"ר
גג מרוצף. ביצוע וגימור מיוחד
גמר 12/88

בהרצליה
בין דירות הפלקס דירות בנות
7-6 חדרים
+ מרפסות פתוחות –
דגם ותכנון מיוחד במינו
★
בקרוב תתחיל החברה
בבנייה 3 בניינים
ברח' הקצרים
דירות 5 חדרים
ושתי דירות בקומה 135 מ"ר בניה

ברמת השרון
ברח' סבק
דירות בנות
5 חדרים ופנטהאוזים
בין מיוחד במינו כל דירה עם
מרפסת גדולה פתוחה לסלון
לז-רום בע"מ
053-23867 053-333818
03-5403913 (בערב)

בצפון ת"א מפנטהאוז
מיוחד ויחיד במינו
נוף מרהיב 380 מ"ר
בלעדי ל"ישקו" – "ISCO"
03-426293/4/5/6
(25994)

"ני דולב" מציע
בשד' מוצקין (ע"י הילטון)
בפרוייקט יוקרתי
4 דירות אחרונות!!!

ברעננה
ברחוב בר אילן
דירות פאר
מרווחות וגדולות
בנות 4-5 חדרים
(26978)

לחוביץ ובנו
בונים בראשל"צ
דירות, דירות גג
וחניות
לפרטים:
03-9659133
מעוניינים במגרשים
לבנייה מיידית
באיזור
ראשל"צ והסביבה
(18853)

בכפר-סבא
ברחוב אורן
דירות 4, 5 חדרים
מרפסות פתוחות

ירון ישעיהו
בע"מ מציעה
בכפר גנים
בפ"ת
מבחר דירות קוטג'ים
דירות בנות 4, 5, 6
חדרים + מרפסות
שמש ודירות גג
03-912068,
03-906132

בפרויקט
"נאות הדר"
ברעננה
החלה המכירה!!!
★ קוטג'ים דו משפחתיים
ספוארים ויחודיים!!!
★ מגרשים ב-375 מ"ר
★ משכנתאות נוחות
ומחירים נוחים
★ פיתוח סביבתי מיוחד
משרד המכירות:
"ישראהאוז"
052-901901
(24448)

למכירה
באזור הבימה
בבנייה בית דירות
מפואר
דירות
4 חדרים + מרפסת
דירות גג
4 חדרים + 1 + גג
מפרט טכני מפואר
חניה צמודה
לכל דירה
אנגלו סכסון
מרכז:
03-217256,
03-286181
(16999)

בגבעתיים
חברת "פנורמיק"
בונה ברח' קק"ל 20
בנין מפואר
בתכנון חדשני
דירות בנות
4, 4½ חדרים
בכל דירה מרפסת פתוחה
לסלון ולחדר הורים
וכן דירות גג
5-5½ חדרים
+ גג גדול ומתוכנן
053-28276,
053-24963
03-5403912 בערב
(24823)

על המילה בבת־ים
10 דקות מת"א
דירת קוטג' ודירות גג
בבנייה 4, 5 חדרים
ברמה גבוהה
במבצע!!
הנחה גדולה
לשתי הדירות הראשונות
03-868365, 03-585297
(9023)

בכפר-סבא בכרמל
5 חדרים ספוארים
+ מרפסת פתוחה
בבניין קטן
(20158)

מבצע!!!
ברמת אביב ג'
דירות
3 חדר' $144,600-מ
4 חדר' $158,500-מ
5 חדר' $192,500-מ
★
דירות גג ופנטהאוזים
חדר' $255,000-מ
★
המחירים כוללים מע"מ ופיתוח
★
המבצע יתקיים במוצ"ש
מצאת השבת ועד 21:30
במשרדנו ברמת אביב ג' -
רח' אוסישקין 23
"ISCO" – "ישקו"
(18404)

רק שני לבניין
בע"מ
מציעים בפ"ת:
★ בסירקין 7, דירת גג
7½ חדרים, 360 מ"ר,
בבנייה ★ בבר כוכבא
27, 3 חדרים + גג +
חדר, בבנייה ★ חנות
בבר כוכבא 27, בבנייה
03-9344130,
03-9301305
(26426)

בשיכון חן
קוטג'ים
ספוארים
6 + מרתף מואר

★ איכות בניה מעולה ★ תיכנון
ועיצוב מקוריים ★ מרפסת פתוחה
בכל דירה ★ שירותים כפולים ★
חניה צמודה רשומה בטאבו ★ לובי
מפואר ★ מעלית ★ אינטרקום
ביטחונות מלאים!!!

בפרוייקט דירות בנות
4, 5 חדרים ודירות גג ופנטהאוזים
באזור טובל בירק במרכזו החדש של...
כפר־סבא

בוא נפגש באתר
ויצמן 152 כפר־סבא!

גני מרום
המרכז הירוק
פרוייקט היוקרה של...
מרום הראל בע"מ – דב קבלני הבנין

מבצע סוכות

נהריה כלים חינם לרוכשים!!!

משרד ראשי: ויצמן... בנה...
משרד באתר: פתוח כל יום

[illegible]

صكنا من الاحل

אברהמי

ובנין חברה לבנין בע"מ

מציעים למכירה

דירות קוטג'ים וילות חנויות

במקומות הבאים:

ברחובות

ברח' הלינטקי בבניין בן 6 דירות בלבד

4 חדרים, דופלקס 6 חדרים

חניה ומחסן

ברמלה

ברחוב יחזקאל

4 חדרים + גינה צמודה וכניסה נפרדת בבית דו קומתי.

משכנתאות מסובסדות גדולות גם לבעלי דיור

חנויות

בכל הגדלים ולכל מטרה

בקניון המפואר

ברמלה

מדרגות נעות, מיזוג אויר מרכזי ומעלית.

אפשרות גם: בית קולנוע, בית מרקחת, סופרמרקט

באילת

קוטג'ים 5 חדרים

דירות 5 חדרים

באלפי מנשה

וילות מדורגות עם גינה פרטית, חצר משק ומרפסות עקיות

4 חדרים, 6 חדרים.

משכנתאות מסובסדות גם לבעלי דיור

באריאל

3 חדרים, 5½ חדרים

דופלקס + 5 חדרים

+ גינה פרטית

המשרד הראשי:

בתחנת הדלק סונול בכביש ראשל"צ נס-ציונה

03-9644222

רמלה:

אתר הבניה

בנוה רם

(9356)

2½ בפינסקר (85,000), ברייזנוף לס-דף (92,000) ובארלוזורוב + מעלית (105,000) 03-200450/5 "עמר" (7086)

2½ בצפון השקט, מושקעת קומה בכ' (23798) 03-445289 110,000

בארלוזורוב 2 שרותים, ק"א, מ"ע, מעלית + חניה, 90,000 דולר, "אנגלו סכסון" 03-286181 03-217256 (7110)

מיידי!!! בבן יהודה חזיתית 2 + מעלית 80,000 "יזמה" 03-425291 03-426378 (14696)

בצפון השקט!!! 2 + ½, ק"ק מושקעת!!! "בית-פלוס" 03-299380 03-286522 (21164)

בימון הסטודר, 2, ק"ק שקט, 60,000 דולר "בית בכל" 03-201975 (22674)

באזור נפרדל ליד פנקס 2½ ק"ג בהוראה 80,000 03-263063 (25963)

בצפון (הקליין), 2½, מושקעת, כהוות, 110,000 דולר, ללא מתווכים, 03-241838 (11584)

דירות 1-1½ חדרים

בחולון, 1½, ק"ק, אפשרות למשרד. 053-612698 בערב: 08-402442 (18904)

מיידי!!! 1½ מרוהטת ומסודרת, שקטה, ק"ק, "מלדור" 03-410236 (20018)

בצפון!!! 1½, ק"ק, לקליניקה, 60,000 "צמרת" 03-236125 .03-5449584 מלד"ן (25704)

בשדרות-יהודית 1½ + פ"א + חניה + מחסן (אפשרות למשרד) 03-9243746 (9582)

ברייזנוף דירת גג, 40 מ', 72,000 (24266) 03-210389 ,03-287841

בצפון ובבבלי!!! 1½ מסודרת + מלפון, מיידי!!! "מוניטין" 03-5460515 03-5461565 (15309)

בימוראג'ים 1½ + מרפסת + מלפון, ק"ב, 72,000 03-299667 (18194)

מציאה בצפון המשובח 1½ גדולה ק"ד 69,000 "מלדור" 03-410235 (6654)

דירת חדר יפה בבני-ברק, ק"ק. (23742) 19:00-17:00 052-570408

דירות בשכר חודשי

1500

בצפון ובכל הגדלים מתים, בסחדים הפנים מיידי 03-280541 (22223)

בשדרות רוטשילד ועוי הבימה, 4 + מלפון, מיידי, "שלום" 03-203461 (23143)

דרושה שותפה לדירת 2½, בבבלי, ק"ג 03-254511 בערב (21815)

בצרגו 2 + מלפון, ק"א + סורגים, מיידי, 03-271848 (22658)

בבני-ברק + ק"א + סלון + חדר + מלפון, 85 מ"ר, 03-236578 (15113)

בבלי פנסיונרים!!! דירת מרוהטת!!! (16700)

...

פארק אביב

מרכז החיים הטובים רובע מגורי יוקרה

ברמת אביב ג'

ברח' אליהו חכים. החלה הבניה והמכירה באתר

★

למכירה דירות

4, 5 ו-6 חדרים

דירות דופלקס

המבנות ותאים מיוחדים

ל-10 הרוכשים

הדירות הראשונים

משרד המכירות באתר פתוח לשרותכם: ברח' אליהו חכים 8 רמת אביב ג'

כל יום בשעות: 08:30-14:00,

16:00-20:00 בשבת ובמוצאי

חג: 16:30-19:30

03-5414386-7

(26810)

שכונות צפוניות

בנוה אביבים

דירות 4 חדרים + מירב השיכלולים

חדשה!! ברמת אביב ג' בבנין סופר יוקרתי דירות 4-5-6 חדרים החל מ- $154,000

* בבנין בהשפה מלא * "זיסל ובטיר" 03-424584 ,03-424472 ,03-424697 (16710)

ס. זחובסקי בנים בבב'/קוסובסקי בפרוייקט יוקרתי!!! דירות 3-5½ חד'

(מול הפארק) מיום — מיום דירה. לפרטים: 03-224084, 03-219188, 03-234537 (8157)

1500

שכונות דרומיות

גוש דן

1500

רמת גן

נוה ציפורן

בנייני ניל

ברח' בן אליעזר

האזור השקט והיוקרתי של

רמת-גן

6-5 חדרים

מפוארים במיוחד

★

משכנתאות גדולות

ניהול ביצוע: טל-חיות

★

לפנות: א'-ה' 09:00-15:00

03-216344 ,03-253330

★

א', ב', ד', ה': 17:00-19:00

03-727576 ,03-724598

(25910)

ברמת יזמק(מודרן) סלון + 2 ומעלית 03-260963 ,03-230867 ,65,000 (23091)

3 חדרים, מושקעת, במקום מרכזי בר-מת-גן, 80,000 דולר, 03-721778 03-739229 (11022)

3, ק"ב, חזית + לחדים, חסודה, מסודרת ברמת גן 03-762805 (22525)

ברמון 3 + ½, ק"ב, מושקעת, 03-7518743 ,03-7513518 (16840)

3 בהודעה 4 בפרט, מסודרת, 4½ ככ-נית. 03-739215 (17480)

בביאליק, 3, מסודרת כהוראה, שקט, ק"ק, מיידי. 03-318041 (7105)

ברמת-גן 2 + ½, קומה, ומוף. (12677) 03-264966 ,03-745348

2½ יפהפיה, לדאם עצרי, ק"ב + מע-לית + מף. 03-320133 (11729)

משהב
חברה לשיכון,
בנין ופיתוח בע"מ
מציעה למכירה:
ברעננה
לציבור הדתי
ברחוב שברץ
5–4 חדרים
לכניסה מיידית
משרד מכירות במקום
פתוח בימים ב', ד',
בשעות 18.00–16.00
*
בכפר-סבא
לציבור הדתי
דירות וקוטג'ים
5 חדרים
*
בבני-ברק
לציבור הדתי
ברח' מודיעין-מנחם
5-4-3 חדרים
ודירת + חדר
על הגג
*
בהרצליה
ברח' קהילת-ציון
– העצמאות
5–4 חדרים
ולציבור הדתי
ברח' וולפסון
5-4-3 חדרים
הדירות גדולות
ומרווחות
בסטנדרט גבוה
משרד המכירות
באתר יהיה פתוח
בימים: ב', ד'
בשעות: 18:30-16:00
טלפון באתר:
050-20332
*
בירושלים
בהר נוף
בבית וגן
ובמשכנות פאר
(בקעה)
דירות
6-5-4-3 חדרים
וקוטג'ים
02-224181
*
בפתח
תקוה
שלב חדש בבניה
ברח' יונה גרין –
אונטרמן
4-3 חדרים
ובכפר אברהם
קוטג'ים 5 חד'
* לאיכלוס מיידי *
*
פרטים בטלפון:
03-664631
(15718)

ד. חזות חברה לבנין בע"מ
מציעה בראשל"צ
דירות יוקרה ברח' ותיקן
4 קומות 7 דירים

משרד מכירות: רח' התקווה 8, ראשל"צ, 03-942914
(26061)

במערב העיר
בבניה
דירות 5 חדרים
ודירת גג
טלפון: 03-9659133
(15246)

בת"ים

איזור הדרום

קבלת המשכנתא
תוך 24 שעות
מרגע הבאת כל האישורים
חישכונתא
הלוואות לזכאים תעודות
זכאות הלוואות חופשיות
והלוואות לשיפוצים
בבנק לאומי
למשכנתאות
רחובות 08-453374
ראשל"צ 03-9682246
רח' הרצל 65
פ"ת 03-9223422
(25699)

ראשון לציון

קבלת המשכנתא
תוך 24 שעות
מרגע הבאת כל האישורים
חישכונתא
הלוואות לזכאים תעודות
זכאות הלוואות חופשיות
והלוואות לשיפוצים
בבנק לאומי
למשכנתאות
רחובות 08-453374
ראשל"צ 03-9682246
רח' הרצל 65
פ"ת 03-9223422
(25376)

נאות ארזים בע"מ
מבצע מכירה
2 קוטג'ים
6 חדרים

נאות ראשונים (מוסאל) בע"מ
בראשל"צ בנן-נחום
קומי ספואר
לפרטים: ... ראשל"צ. 03-946742
(28045)

יהוד

חולון/בת"ים

חולון

פתח-תקוה

גבעת שמואל

קרית-אונו

בפרוייקט
"לב גבעתיים"
בבנין ספואר
דירות 3 חדרים
ב-$88,000 + מע"מ
דירות 3½ חדרים
ב-$105,000 + מע"מ
ליגנ הוד בע"מ
03-310074, 03-323375
(8466)

בני-ברק

גבעתיים

תיווך מימון
וייצמן 30, גבעתיים
03-323562
03-324161
מציע בגבעתיים ובר"ג
* דירות 3, 4 חדרים מפוארות
* דירת גג
* 3 חדרים יפה בגבעת רמב"ם
* מבחר דירות 2 חדרים
* דירות ומשרדים להשכרה
(24899)

صورة من الأصل

صكذا من الاحل

לוד

פרוייקט היוקרה של לוד

מגדלי לוד סנטר

* דירות פאר בנות 5 חדרים 130 מ"ר
* דירות קוטג' (דופלקס) מפוארות 185 מ"ר
* אפשרות למשכנתא מהחברה עד 40% מערך הדירה

משרד מכירות:
שד' ירושלים פינת שד' הציונות, לוד
08-220369
08-236831

★

סטנדרטים חדשים של איכות חיים

★

יזמים:
אלוני יחזקאל
אחים חוני
אחים דהאן

קבלן מבצע:
ויקמור לוי.

(25078)

איזור השרון

הרצליה

נס-ציונה

רחובות

הוד-השרון

רמת-השרון

עסקים

2000

רעננה

כפר-סבא

ברח' עמרמי בכ"ס
דירות 5 4 חדרים
מרפסות פתוחות
052-29734

מרום הראל בע"מ
בונה את "עין- מרום"
דירות 5 ,4
ופנטהאוזים

מקים עסק חדש?
משתלב בעסק קיים?

בודק אפשרויות השקעה?
שוקל למכור את עסקך?
חברת מתעשה קרימה מתמחה בייעוץ לקראת רכישת או מכירת עסקים, בתכנון, בבדיקת כדאיות, בליווי הקמת עסקים וביצירת מודעות למשאים חיוניים כדי להבטיח לך עסקה טובה יותר

הנסיון שלנו
העתיד שלך

03-5101403/4

(25889)

חנות
למיסכר מחשבים
+ ציוד עזר + כיתת לימוד
פעילים באזור המרכז

למכירה ציוד
לייצור מפות שולחן
בלעדיות
כולל תנור מנהרה

הצטרף
לרשת מזון מהיר
"ציף בורגר"
11 סניפים קיימים
לזכיונות
לפנות לעמוס
מנכ"ל הרשת
03-767920

(20234)

למכירה/השכרה
בין משרדים + חנויות
מעופץ ברמה גבוהה
ברח' הרצל בחיפה

למסירה
חנות מתנות יוקרתית
פרישמן דיזנגוף
עם אפשרות "יבוא

השקעה בטוחה
לכספך!!!
למכירה בטאבו
2 חנויות צמודות
בשוק "יום 28 יפו (פנים)
מתאים לביטל תעשייה

★ אפשרות העברת
הגבס מהקונה
03-838612 ,03-838014
בבית: 03-5513710

(21659)

בעל עסק
יזם/משקיע

★ יעוץ בהתנהלות בעסק
★ יעול בדיקה הכספים
★ תכנון מס ארצי ובינלאומי
★ עזרה ברכישת ומכירת עסקים

03-5466235

(21798)

עצור!!!
שרותי השבחת ותמחיר
בדיקת כדאיות עסקים
משה גרין

★ הכוון ★
מהצעות חודש ספטמבר

,03-372629 ,03-374527
03-383769

(23362)

חברה מובילה
בתחום המטבחים
פותחת סוכנויות חדשות בכל רחבי הארץ
אדריכלים, מעצבי פנים או מפעילי סוכנות קיימת
לארונות מטבח

"יוסיליפי"
★ מאגר השקעות
★ בדיקות כדאיות
★ יעוץ עסקי וכלכלי

(22695)

באפיקה/שרון ק/רמת צהלה, 350- 1000 מ"ר לבניה 03-471433 (7015)

בקרית-און, (נבנות-סביון), ב-250 מ"ר לבניה מיידית 104,000 03-659053 (23543)

בגדר ב-1001 מ"ר, לבניה מיידית, מק. 052-910443 (19539)

בכפר-יונה 10 דונם חקלאי (סיתה). הכנסה מיידית 03-659053 (8169)

למכירה, תל-שלום בכרכור, מגרשים גדולים לבניה מיידית + רשיונות בניה. 06-338584 ,06-378672 (18506)

בהרצליה-פיתוח ורמת-השרון, דלתות ומגרשים למכירה והשכרה. 03-743302 ,03-661518 (11036)

2,000 $ במזומן
וקנית מגרש
לבניית וילה
בגן יבנה

למכירה בצהלה
מספר מגרשים פרטיים
לבנייה עתידית של
קוטג'ים דו משפחתיים

באורנית מגרשים
לבנייה עצמית
בשכונה הדתית
והחילונית

מעוניין במגרש
בצפון תל-אביב
מזומן
או קומבינציה

ברחובות ליד המכון
דונם חקלאי 9,800$
אפשרי בתשלומים
"דיור פלוס"
08-461132 ,08-469520
(23892)

להשכרה בחולון
900 מ"ר ק"ק
גבוהה נישה נוחה
"דעוף נכסים"
03-5742777 טלפון
(23174)

תברה למיבנים
מהודלרים
כיתות לימוד
מתירים מיוחדים

בכפר-סבא!
בקניון
"לב העיר"
וייצמן פינת רוטשילד
למכירה חנויות
* משכנתאות גבוהות *
* ערבות בנקאית *
דירון בע"מ
וייצמן 54, כ"ס
טל' 052-32965/6
(15968)

בבית הטקסטיל
משרדים
להשכרה

מאגרי מידע
ועיבוד נתונים
לשיווק וקידום
מכירות

לקבלת קטלוג חינם: 03-7519505, 03-7513823/4
(25673)

זכיונות!!!
חברה קיימת
בתחום חדשני
בעל פוטנציאל רב
מעוניינת להתרחב
ע"י חלוקת זכיונות
לסניפים בכל רחבי הארץ
*
לפרטים: "אלדן –
מאגר רכב מסחרי"
סניף ת"א: 03-625552

יבואן/יצואן
מידע בנושאי מוצרים, ספקים,
יצרנים וציגים פוטנציאלים
בכל הנושאים ובכל המשקים.
02-821010 ,02-826951
(20593)

מכוניות

4000

80–R.O. מירה, 1973, 82 אוטו, מסמס למשה 03-347135 (15062)

אלדן eldan
RENT-A-CAR השכרת רכב
מבצע מכירה
אונו 3 דלתות
איזו הנחה
אתה רוצה
10% הנחה
24.9/18.9
15% הנחה
8.10/27.9
20% הנחה
15.10/9.10
25% הנחה
22.20/16.10
* מספר מכוניות מוגבל *
דגמי 87
* סוזוקי אלטו * פיאט אונו
מסחריות
* סובארו נוסעי 3/5 דלתות
* סובארו 1.3 תיל/אוט'
* סובארו 1.6 אוט'
* סיירה 1.8 אוט'
* אוסטין מונטגו סטיישן
מרכז מכירות
רח' המסגר 30 ת"א, 03-337780
03-337789 ,03-337791
בכפוף לתנאי המבצע.
(8502)

המשך הלוח בעמוד 4ד'

״נצחון המחנה הלאומי מול המחנה השמאלי הכרח היסטורי!״

(מתוך מודעת הליכוד)

רק עם תחיה חזקה זה אפשרי

רק **תחיה חזקה** תמנע מהליכוד להרכיב ממשלה עם המערך.
רק ממשלה עם **תחיה חזקה** לא תיתן לליכוד לוותר ולהתפשר על חלקים מארץ ישראל.
רק ממשלה עם **תחיה חזקה** לא תיתן ידה לאוטונומיה שתוביל למדינה פלשתינאית.
רק ממשלה עם **תחיה חזקה** תשבור את האינתיפאדה.
רק ממשלה עם **תחיה חזקה** תחדש את תנופת ההתישבות.

לכן כל קול לתחיה הוא קול לנצחון של המחנה הלאומי.

ת
התחיה

זה הזמן להתעורר לתחיה

■ המטה המרכזי, ת"א - רח' דיזנגוף 98 פינת אסתר המלכה טל. 03-248293 ■ סניף ת"א - שד' רוטשילד 84 טל. 611548, 03-611223 ■ סניף ירושלים - רח' המלך ג'ורג' 14 טל. 02-245984 ■ סניף חיפה - שד' מוריה 131 טל. 04-24740 ■ סניף באר-שבע - רח' העצמאות 26 36 טל. 057-73192

מעריב ספורט
חלק ד' / יום ג', ט' בתשרי תשמ"ט, 20.9.88

לא ביונדי, לא גרוס. ארמסטרונג

מאט ביונדי כבר לא יוכל לזכות בשבע מדליות זהב, כמו ספיץ בזמנו. גם מיכאל גרוס, עד אתמול לפנות בוקר שיאן העולם ב־200 מטר חופשי, לא היווה גורם. אוסטרלי כמעט אלמוני — דאנקן ארמסטרונג — גבר על שני הטייקונים של הבריכה, בקובעו שיא עולם חדש: 1:47.44 ד'. במקום השני הגיע השוודי הולמארטס, שדחק את ביונדי למקום השלישי. גרוס, אגב, סיים רק במקום החמישי

אחד שאמר קבל עיתונאים כי הוא לא מסוגל לשחזר את שיאו של ספיץ ולזכות כאן ב־7 מדליות זהב; שני שלעג לתחזיות הקודרות לגביו וחשב שבכל זאת יוכל; ושלישי, שאיש לא הימר עליו, וכמו בכל סיפור טוב הוא גרף את כל הקופה. אחד שאמר — מאט ביונדי. האמריקנים רצו שבמקצה הזה — 200 מטר חופשי לגברים — הוא יטול את הזהב הראשון. הוא לא היה רחוק מזה, וגם הוביל את המשחה בבריכה השלישית, אולם ברביעית נחלש ונדחק למקום השלישי.

שני שלעג — מיכאל גרוס, מחזיק שיא העולם ב־200 מטר, 1:47:44, מאז אולימפיאדת לוס־אנג'לס ב־1984. הפרשנים אמרו כי אין לו סיכוי לנצח בסיאול, אולם גרוס לא שעה. מעודד מן העובדה שאיש לא הצליח לשבור את שיאו במשך 4 שנים, הוא ליט להתחרות במשחקים האולימפיים האלה, ולנסות להגן על תוארו וכיסאו. התוצאה לא התקיאה לשיאן העולם — מקום חמישי בזמן חלש של 1:48:59.

והאחד שאיש לא חשב עליו, נכנס להיסטוריה כמי שהשיג את שיא העולם הראשון באולימפיאדת סיאול. זהו השחיין האוסטרלי דאנקן ארמסטרונג, שלעג למיכאל גרוס, הדביק בקלות יחסית את מאט ביונדי, ומחק את שיא העולם בן ארבע השנים לטובת שיא עולם חדש ומצוין — 1:47:25.

זה היה משחה הגמר הרביעי אתמול בבריכת השחיה האולימפית בסיאול, ולא בכדי נקבע שהוא ינעל את תחרויות אתמול. מלכתחילה חשבו המארגנים שיתפתח כאן עימות ספרטיבי בין ביונדי וגרוס. הם לא לקחו בחשבון את ארמסטרונג, וגם שכחו את אנדרס הולמארטס משוודיה, שהוביל את שמונת השחיינים בקו ה־100 מטרים, ובסופו של דבר נגבע רק לאוסטרלי וסיים שני.

איצטדיון נעשה ליווה את המאבק הזה בשאגות עידוד. גם הכרוז הבור האנגלית, שהינחה את הטקסים השונים, דירבן את הקהל לשדר. בצפוי, היה רוב אמריקני ביציעים, ובסיום המשחה הזה נדמה היה שחלק מהם שרויים בהלם, אחרי כשלונו של ביונדי.

בכלל, האמריקנים לא מפליאים לעשות ביתחיים בבריכת השחיה. במשחה הזה שחה אמריקני נוסף, טורי דאלבי, והוא סיים במקום השביעי. בגמר ל־100 מטר חזה סיים ריצ'רד שחודז במקום ה־6. הבריטי אדריאן מורהאוז סיים כצפוי במקום הראשון.

ב־100 מטר חופשי לנשים סיימה האמריקנית דאורה טורס במקום ה־7, כשהמנצחת היא קריסטין אוטו ממזרח־גרמניה. ואת נחת הרוח למחנה האמריקני המתוסכל מיום אתמול סיפקה ג'נט אוואנס, שבסגנון שחיה שובה־עין סיימה ראשונה ב־400 מטר מעורב, לפני מתחרות מרומניה וממזרח־גרמניה.

לא ברור מהיכן שאב רכז המאמנים של הנבחרת האמריקנית את ביטחונו הגדול, כאשר אמר השבוע לעיתונאים כי הוא בטוח בניצחונם של שחייני ארה"ב על מזרח־גרמניה. איצטדיון מלא, ויש אווירה ביציעים. צד אחד מוחקה בהצלחה את תרגיל הקימה הגלית של אנשים, בלוק אחר בלוק, כפי שעושים עשרות אלפי אנשים במשחקי הבייסבול. פעם ועוד פעם, וגם היציע ממול נדלק, ומחקה את העניין. האנשים נהנים, מתואמים כך זה לזה. ביציע נמצא דון פרייזר, שמחזיק שלוש מדליות זהב באוזן. הכרוז מאתר אותו, מכריז עליו, פרייזר מנופף בידיו והקהל מודה לו בתשואות.

יוסף טלקי סיאול

ושוב הפתיע אוסטרלי

ושוב הפתיע אוסטרלי את כולם בבריכה. ארבע שנים אחרי סייבן האלמוני, שגבר על הגרמני מיכאל גרוס ב־200 פרפר וזכה בזהב, עשה זאת דאנקן ארמסטרונג מהיבשת התחתונה, בן 20, עד אתמול מדורג 17 בעולם, ועשה זאת שוב לגרוס והפעם גם למאט ביונדי.

ובכל זאת, הוא לא פנים חדשות. אשתקד הוא זכה באליפות חבר העמים הבריטי ב־400 מטר חופשי, אך עדיין נחשב בלתי ידוע, ובסיאול עלה בידו לגבור על הפייבוריטים, בקרב מלהיב ובלתי נשכח. ביונדי שהשיג את תוצאת השנה עד אתמול, הפלוני וידטר, שיאן העולם ב־400 וגרוס — כולם נפלו שדודים לידיו של שחיין הנמוך מהם בס"מ רבים.

ובכלות הכל, ידע ארמסטרונג לנצחם, וקומתו הנמוכה — 1.71 מ' — לא היוותה מיכשול. יתכן שאוסטרליה, מעצמת שחיה בעבר, חוזרת בזה לזירה מחדש... הפתעה אחרת היווה השוודי אלוף אירופה הולמארטס, אשר סיים במקום השני. שלושה שחיינים מבין שמונת הפיינאליסטים ירדו מ־1:48 ד', וארבעת הנותרים מ־1:49.

בלט גם ניצחונה של ג'נט אוואנס, שלא היתה רחוקה משיא העולם בן 6 השנים של המזרח־גרמניה שניידר, והוכיחה שהיא מסוגלת להישגים מרשימים. ראויה לציון גם העובדה שאחרי שנים רבות, מזרח־גרמניה איננה במקום מרכזי בטירוק למדליות בין הנשים, וקמו לה מתחרות רומניות, סיניות והונגריות.

מפרגנים לשיאן העולם. ארמסטרונג (משמאל) מקבל ברכות מאלה שהפתיע אתמול ב־200 המטרים – ביונדי (מימין) וגרוס. צילום א.פ.

יהודי כל המשלחות יתאחדו בתפילת 'כל נדרי'

על לוח המודעות של הכפר האולימפי תלו אתמול מודעה: לכל המעוניינים — תפילת כל נדרי תתקיים בבית הכנסת המקומי. כולם מוזמנים. הטניסאים יתפללו ליום יבש היום. בתקווה שלא יירדו יום התחרויות הראשון ליום הצום. שעות ספורות לפני היום הקדוש עוד יספיקו לחתור הקלעים והשייטים. רוויטל שרון תשוב לאולם ההתעמלות במוצאי החג

אבי בטלהיים
שליח מעריב לאולימפיאדת סיאול

חברי המשלחת הישראלית לאולימפיאדת סיאול יתפללו הערב תפילת "כל נדרי" בבית־הכנסת שהוקם בכפר האולימפי, על־ידי הוועדה המארגנת של המשחקים האולימפיים. ראש המשלחת, אורי אפק, צופה שבתפילה יטלו חלק אורחים רבים, בהם יהודים חברי משלחות אחרות, עיתונאים וכמה מאנשי הקהילה היהודית בבירת דרום־קוריאה.

בין האורחים שיבואו לתפילה יהיה גם עו"ד סמואל פיזאר, יועץ כללי לוועד האולימפי הבינלאומי ויועץ פוליטי לנשיא הוועד, חואן אנטוניו סמארנש. פיזאר, מחבר הספר "כעוף החול", יהודי ניצול שואה, ביקש להתפלל עם חברי המשלחות בערב יום הכיפורים וכמובן שנענה בחיוב.

את התפילה ינהל מזכ"ל אליצור, זאב ברודמן, שגם יעשה את יום הכיפורים בכפר האולימפי, לאחר שעניין שהייתו שם הוסדרה עם הוועדה המארגנת. אתמול הושלמו ההכנות בבית־הכנסת (הנמצא, אגב, ברחוב מוסקווה...) בעזרת הרב הצבאי האמריקני: האולם קושט, נקבעה מזוזה בדלת הכניסה, הובא ארון קודש וספר תורה.

חברי משלחות יהודיים רבים פנו לראשי המשלחת הישראלית, וביקשו להצטרף לתפילה. גם עיתונאים יהודיים מכל רחבי העולם התעניינו האם מתקיימת תפילת כל־נדרי, והאם אפשר להשתתף בה. מסיבה זו נתלה אתמול שלט על לוח המודעות של הכפר האולימפי, המודיע על קיום התפילה ומועדה, ומזמין כל מי שמעוניין — להצטרף.

היום, עד מועד הסעודה המפסקת, ישתתפו ישראלים בתחרויות שונות: הקלעים יונסי ופפירוב ישתתפו בתחרות ברובה אוויר; הטניסאים מנסדורף, בלום ופרקיס ינהלו את המשחקים הראשונים שלהם בטורניר סיאול. במשלחת הישראלית מתפללים שלא יירד היום גשם, כי במקרה כזה יידחו המשחקים למחר, יום הכיפורים, דבר שיביא גם להשבתתם מאונס של הטניסאים. "מצב כזה יהיה בבחינת אסון אמיתי למשלחת שלנו", אמר אתמול ראש המשלחת, אורי אפק; וגם שני זוגות השייטים מצטרפים היום למעגל התחרויות באולימפיאדה. בשעות הצהריים יתקיים בפוסאן הזינוק ליום התחרות הראשון בדגמי 470 ו"הולנדי מעופף".

דן טורטן, שיחד עם אחיו רן יחל בתחרות הסירות דגם 470, אמר אתמול: "סיימנו את ההכנות והכל בסדר. אני מקווה שיהיו לנו חדשות טובות בלבד".

גם הצמד השני, יואל סלע ואלדד אמיר, השלים את הכנותיו. אתמול, בשיוט המבחן השני, שוב סיימו השניים במקום הראשון, עובדה שגרמה הרבה נחת לצוות. "אנחנו מוכנים ונמצאים במצב טוב", אמר אתמול מאמנם, הלל עמית.

במוצאי יום הכיפורים תשוב רוויטל שרון לאולם ההתעמלות, כדי לבצע תרגילי רשות.

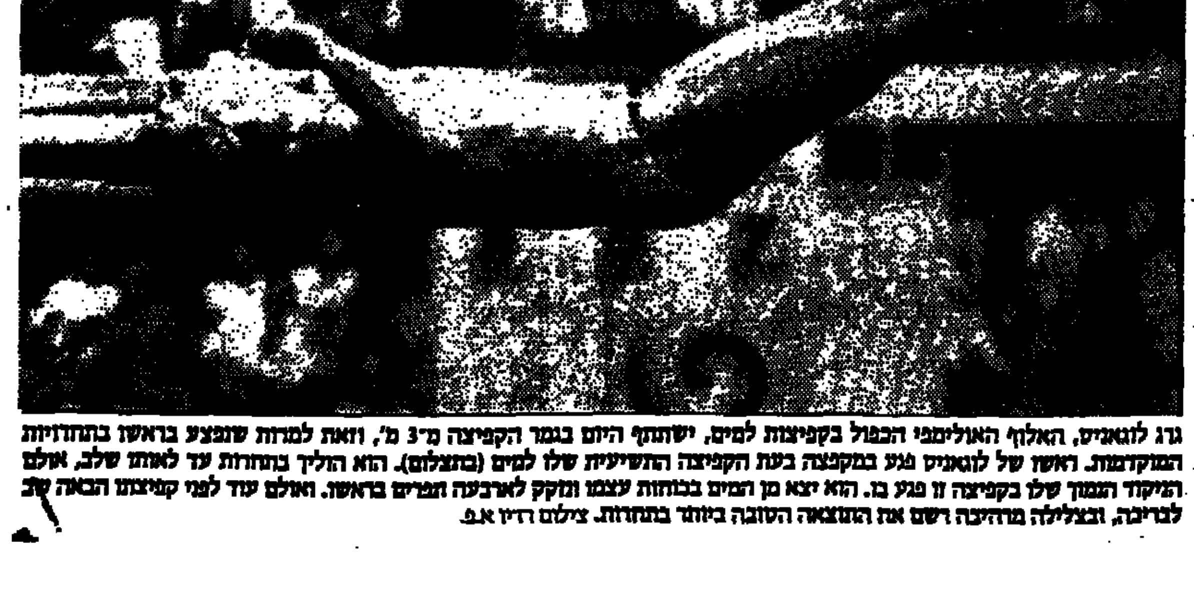

גרג לוגאניס, האלוף האולימפי הכפול בקפיצות למים, ישתתף היום בגמר הקפיצה מ־3 מ', וזאת למרות שנפצע בראשו בתחרויות המוקדמות. ראשו של לוגאניס נגע במקפצה בעת הקפיצה התשיעית שלו למים (בתצלום). הוא הלך בתחרות עד לאותו שלב, אולם הניקוד הנמוך שלו בקפיצה זו פגע בו. הוא יצא מן המים בכוחות עצמו ונזקק לארבעה תפרים בראשו. ואולם עוד לפני קפיצתו הבאה שב לבריכה, ובצלילה מרהיבה רשם את התוצאה הטובה ביותר בתחרות. צילום רויטר א.פ.

עד הנפילה — תחרות חיה

לפני ארבע שנים, בלוס־אנג'לס, נפלה אלופת ישראל, לימור פרידמן, מהקורה. אתמול היתה זו רוויטל שרון, שמולה, ואולי עצביה, בגדו בה. אחרי פתיחה מרשימה על שלושת המכשירים הראשונים בתרגילי החובה, בהם רשמה ממוצע של למעלה מ־9.500 נקודות — מנע ממנה מאמן גרמני להתחמם לפני המכשיר האחרון, המקבילים המדורגים, ואחרותה במכשיר נשמטה

אבי בטלהיים / סיאול

בלוס־אנג'לס נפלה לימור פרידמן מן הקורה; בסיאול נפלה רוויטל שרון מן המקבילים המדורגים.

חוסר מזל מנע אתמול מן המתעמלת הישראלית, רוויטל שרון, להשלים את התחרות הטובה בקריירה שלה. היא פתחה בצורה מרשימה את תרגילי החובה, השיגה ציונים מצוינים בהשוואה להישגי עבר שלה, ורק במכשיר האחרון, במקבילים המדורגים, נפלה, ואיבדה בכך בין 4 ל־5 עשיריות.

בסיום יום התחרויות, התברר כי רוויטל שרון מדורגת במקום ה־79 מתוך 90 מתעמלות. ביום רביעי בערב, מוצאי יום־הכיפורים, תשוב שרון לאולם ההתעמלות לתרגילי הרשות, ושם תהיה לה הזדמנות לשפר את מיקומה בדירוג, שכן הציון הסופי הוא ממוצע של כל הציונים, הן בתרגילי הרשות והן בחובה.

זהבה זיסמן, המאמנת, אמרה לאחר התחרות כי זו היתה תחרות חייה של רוויטל; בשלושה מתוך ארבעת המכשירים היא השיגה ציון מצוין. לדבריה, הנפילה מהמקבילים היתה בגלל לחץ פסיכולוגי. המאמן הגרמני עשה לה תרגיל, ולא איפשר לה לערוך חימום על המקבילים קודם שהחלה התחרות, זאת משום שהישראלית הגבילה באותו שלב, והוא ביקש בכך להפעיל עליה לחץ פסיכולוגי.

זיסמן אומרת כי זו טקטיקה מכוערת, שמאמנים משתמשים בה מפעם לפעם ואין מה לעשות נגדה. היא ציינה כי רוויטל כשלה באלמנט האחרון של המכשיר האחרון, אלמנט שמעולם לא החמיצה. והכל בגלל העצבנות.

המתעמלת הישראלית, נושאת המספר 357, שובצה לתחרות ביחד עם שתי מתעמלות מאוסטרליה ושתיים ממערב־גרמניה. בתרגילים על הקורה היא סיימה ראשונה בציון 9.5; היא היתה ראשונה גם בתרגילי הקרקע – 9.575.

ביציעים נשמעו מחיאות כפיים, ובעיקר היו אלה חברי המשלחת הישראלית שעודדו את רוויטל כל העת.

בקפיצות על הסוס איבדה המתעמלת שלנו את הבכורה וסיימה שלישית. ואז, במכשיר הרביעי והאחרון, אירעה התקלה הלא צפויה: רוויטל איבדה את שיווי משקלה על המקבילים, ונפלה. במהירות רבה קפצה בחזרה והמשיכה את התרגיל, אולם הציון שקיבלה — 9 — אינו משקף את יכולתה הממוצעת, והוא הזיז אותה באורח משמעותי לדירוג התחתון של המתעמלות בתחרות זו.

במקביל לתרגילי החובה של רוויטל, ביחד עם הצרפתיות והאוסטרליות, התחרו באולם שלוש נבחרות: דרום־קוריאה, צ'כוסלובקיה וברית־המועצות. בקרב הרוסיות בלטה, כצפוי, אלנה שושונובה, שהרוסים תולים בה תקוות גדולות.

היא גרפה את ה־10 הראשון באולימפיאדת סיאול בקפיצה על הסוס. ההתעמלות הוא אחד הענפים שהקהל משתתף בו באורח פעיל, ולמידת העידוד שהוא מעניק למתעמל, לפני ואחרי התרגיל, יש כדי להשפיע על השופטים.

גם המתעמלות עצמן "עושות עיניים" לקהל, במגמה ברורה לשבות את ליבו ולהשיג את תמיכתו הקולנית. הרוסיות, למשל, מופיעות לתחרויות בסיאול כשהן מאופרות בכבדות; לקוריאניות יש סרטים זוהרים על השיער, וכמובן שגם אופנת בגדי הגוף משחקת, שלא לדבר על החיוכים ונפנופי הידיים.

אתמול תם שלב תרגילי החובה לנשים, ומנתוני התוצאות עולה כי הנבחרת הסובייטית ניצבת במקום הראשון, הרומניות שניות, מזרח־גרמניה שלישית וארה"ב במקום הרביעי. בדירוג האישי מובילה הרומניה דניאלה סיליבאס, ובמקום השני הרוסיה אלנה שושונובה. הראשונה מבין האמריקניות, ברנדי ג'ונסון, מדורגת במקום התשיעי.

גם הן נופלות...

אמש, בעשר וחצי, כשנכנסו לאולם ההתעמלות ארבע נבחרות הנשים האחרונות להתמודדות בשלב תרגילי החובה, נותרה ביציעים מחצית כמות הצופים, אבל הרעש וההמולה גדלו פי שניים: האמריקניות עלו לזירה.

שש הנערות נמוכות הקומה זכו לתשואות כמעט על כל צעד שעשו וכל חיוך שחייכו. דגלי ארה"ב מילאו את היציעים, ועדר של צלמים רדף אחרי המתעמלות ממכשיר למכשיר. המאמן, בלה קארולי, האיש שהביא לעולם ההתעמלות את נדיה קומנצ'י ואת מרי־לו רטון, הירבה לחבק ולנשק את הבנות שלו מול המצלמות.

כשהחלו הביצועים, גילו האמריקניות שהן טובות, אבל לא תמיד טובות מספיק. בדירוג הסופי של הנבחרות בשלב הזה תפסו רק מקום רביעי, ובדרך נפלו שתי מתעמלות שלהן מהמכשירים. באמצע התרגיל של סטאק הוערווית נפלה מן המקבילים — ומיד הזילה דמעות, ומליסה מארלו הבלונדינית התנדנדה שלוש פעמים על הקורה, ולבסוף נפלה ממנה.

גם הן נופלות, מסתבר.

המשחקים האולימפיים – סיאול 88'

ד'

"זה לא היה הסגנון שלי, לא הקצב"

המתאגרף אהרון יעקבשווילי הפסיד בנקודות למערב־גרמני סוון אוטקה ☐ גם הוא לא זוכר מתי ירד מהזירה עם אף סדנס

אלכס דורון
שליח מעריב
לאולימפיאדת סיאול

"אני מאד מצטער. הצגתי קרב גרוע. היתה לי הרגשה רעה עוד לפני שעליתי לזירה, אבל ניסיתי להתגבר. היתה מין כבדות כזו ברגליים. סיפרתי זאת לרופא המשלחת, אבל חשבתי, שבעזרת הכח והסבלנות אתגבר. זה לא היה זה. זה לא היה הסגנון שלי, לא הקצב", כך הסביר אהרון יעקבשווילי את הפסדו בנקודות למערב גרמני סוון אוטקה, בקרב האיגרוף במשקל עד 75 ק"ג. ההפסד, אגב, מנע מהישראלים אי־נעימות נוספת בקשר ל...יום הכיפורים, כי הסיבוב הבא במשקל זה מיועד למחר.

חמישה שופטים, מקניה, אוגנדה, ארגנ־טינה, דומיניקנה וסין הלאומית העניקו נקודות באורח ברור לגרמני. שלושה קבעו 56–60, אחד 57–60 והסיני היה נדיב במק־צת 57–59. מיד עם הפתיחה ניכר היה שי־עקבשוילי אינו יותם די ובעיקר נע בכב־דות. בסיבוב השלישי, לאחר שניסה קצת יותר, ספג מהלומה שפתחה לו את האף והוא גם נפגע מעל לגבה. יהודה בן־חיים שימש בקרב הזה כעוזר למאמן, לא רק צי־לם אלא גם ניפנף במגבת ויעץ לחברו כשהמאמן פימה ליפמנוביץ' ניגב אותו.

באימונים, סיפרו המתאגרפים, הפגין אהרון יתרון ברור על יריבו, אף כי הוא חמישי באירופה. "לפני ששה שבועות היי־תי טוב ממנו בשתי דרגות", אמר אהרון בעצב. "ודווקא ביום החשוב ביו־תר שלי, 'נדפק־תי' כה קשה".

הוא סיפר, כי שלושה ימים לא ישן וגם מתח בי־קורת על המזון. "הפציעה והדם אנחנו באיגרוף, לא בטניס שולחן", אמר. "אבל נדיר מאד לראות או־תי יורד מהזירה כשדם נוזל מאפי. רק אל־הים יודע עכשיו אם יהיה לי עוד צ'אנס להיות שוב באולימפיאדה. איזה תיסכול!"

המאמן ליפמנוביץ', בלשונו הססגונית, אמר: "אלו לא היו הידיים של יעקבשווילי. כבר בסיבוב הראשון הוא ספג מהלומה קשה מדי ולא התאושש ממנה".

אגב, למאמן יש דעה מאד מיוחדת על בעיית יום כיפור של יהודה בן־חיים: "צריך היה להופיע בזירה דווקא ביום הזה, כשמדובר ביריב ממדינת ערב. צריך להו־כיח להם, לגמול בדרך זו על האבידות שג־רמו לנו במלחמה ביום כיפור ההוא"...

יעקב שמואל אמור להתמודד ביום חמי־שי עם יריב מסודן שהתכונן לסיאול באר־זה"ב. "נאמר לי, שהוא כן יופיע נגדי וזה נותן לי מרץ. אם אנצח – יהיה היריב הבא שלי מונגולי ונצחון עליו, יביא אותי לקרב על מדליה", כך יעקב שמואל הצעיר.

בינתיים הזהירה ההתאחדות הבין־לאו־מית כל מי שלא יתייצב לקרב בהעמדה לוועדת משמעת. אתמול לא התייצב המת־אגרף אנתוני המבריק. הסיבה: איחור של אוטובוס המשלחת... זה הזכיר את פרשת האתלטים הארט ורובינסון במשחקי רומא 60', כשנרדמו...

פורצה זמביה

שחקני נבחרת זמביה חוגגים את השער השלישי שהבקיע ביאלה קאלושה (מס' 12) במשחק הנצחון הסנסציוני 4-0 על איטליה. בנוסף לשלושער של קאלושה הבקיע גם ביאלה לזמקו. הרכב ה'סקוואדרה אזורה', שנבגע לאפריקנים האלמונים, כלל את פרנקו סאקוני, אנטוניו וירדיס ועוד שחקנים ידועים מן הליגה הראשונה.

פטרסון: לעומת ארה"ב, מה שהאירופים משחקים נראה כמו כדורסל של נשים

דן פטרסון, המאמן האמריקני החי באיטליה, שאימן את טורייסר מילאנו כשזכתה בגביע אירופה, "מוכן לשמוע כל הצ־עה לאמן בישראל – אבל כרגע לפחות, אינני יודע איזו תשר בה אתן למי שיפנה אלי בעניין הזה".

פטרסון נמצא בסיאול כפרשן של הטלוויזיה האיטלקית. מיד בתום משחקיהן הראשונים של ארה"ב (מול ספרד) ויוגו־סלביה וברה"מ, שלשום, הוא אמר לי: "לארה"ב הנבחרת הטובה ביותר כאן, בדרגה מעל כולן. ההגנה זה האוצר שלה, גם יכולת קליעה, גם מסירות וחסימות. אין אולי חידושים, אבל זו בכל זאת הנבחרת שמציגה את הכדורסל של שנת 2000.

"מה שהאירופים משחקים נראה לעתים, מול ארה"ב, כב־דורסל של נשים – מבלי לפגוע במין היפה", אמר פטרסון.

עוד אמר, כי הרושם ממשחקה האגרסיבי של ארה"ב, "לע־תים שלושה־על־אחד ובמהירות סילונית, כש־11 מ־12 שחק־ניה הם שדים של ממש וברמה שווה פחות או יותר. מאד אתלטים. לא ראינו דבר כזה עד כה".

אלכס דורון / סיאול

הוועד הפלשתיני נשאר בחוץ

שבע מדינות חדשות ביקשו שהוועד האולימפי הבין־לאומי יכיר בוועדים האו־לימפיים שלהן. דובר הוועד האולימפי הבין־לאומי מישל וורדייה אמר בתשובה לשאלה, כי בין שבע המדינות לא נמצא אש"ף – "אבל נציגים מטעמו הגיעו לסי־אול ונמצאים במגעים עם אישי צמרת בוו־עד הבין־לאומי". לדברי וורדייה, ביקשו הללו שהוועד האולימפי יכיר בוועד הפ־לשתיני, "אבל יעצנו להם שלא להעלות בשלב זה את העניין", אמר וורדייה.

אלכס דורון, סיאול

אתמול בסיאול

שחיה
גברים: 100 מ' חזה – זהב – אדריאן מורה־אוס (בריטניה) 1:02.04 ד'; **כסף –** קארולי גאסלר (הונגריה) 1:02.05 ד'; **ארד –** ווד־קוב דימיטרי (ברה"מ) 1:2.20 ד'. **200 מ' חופשי – זהב –** דאנקן ארמסטרונג (אוס־טרליה) 1:47.25 ד' (**שיא עולמי ואולימפי חדש**); **כסף –** אנדרס הולמרטס (שבדיה) 1:47.89 ד'; **ארד –** מאט ביונדי (ארה"ב) 1:47.99 ד'. **נשים: 400 מ' מעורב – זהב –** ג'אנט אוואנס (ארה"ב) 4:37.76 ד'; **כסף –** נומי אילידקו לונג (רומניה) 4:39.46 ד'; **ארד –** דניאלה האנגר (מזרח גרמניה) 4:39.76 ד'. **100 מ' חופשי – זהב –** קריס־טין אוטו (מזרח גרמניה) 54.93 ש'; **כסף –** יונג ז'ואנג (סין) 55.47 ש'; **ארד –** קאטרין פלווינסקי (צרפת) 55.49 ש'.
הרמת משקולות
עד 56 ק"ג – זהב – מיסקו גרבלב (בולג־ריה) 297.5 ק"ג (**שיא אולימפי חדש**); **כסף –** אוקסן מירזויאן (ברה"מ) 292.5 ק"ג; **ארד –** ייגנקיאנג הי (סין) 287.5 ק"ג.
כדורגל
בית א' – שבדיה – סין 2–0; מע' גרמניה – תוניסיה 1–4. **בית ב' –** עיראק – גואטמלה 3–0; זמביה – איטליה 4–0.
התעמלות
תרגילי חובה קבוצתיים נשים: 1. בריה"מ 197.325 נק'. **2.** רומניה 196.425 נק'. **3.** מז' גרמניה 195.425.
כדוריד
גברים: בית א'; בריה"מ – שבדיה 3–0; בר־לגריה – איטליה 3–0; קוריאה – ברזיל 2–3. **בית ב' –** צרפת – תוניסיה 3–0; ארה"ב – הולנד 1–3; ארגנטינה – יפן 1–3.
כדורסל
נשים: ארה"ב – צ'כיה 87–81; בריה"מ – בולגריה 91–62; יוגוסלביה – סין 56–53.
קליעה
רובה אנגלי קליבר זעיר: זהב – מירוסלב וארגה (צ'כיה) 703.9 נק'; **כסף –** צ'ה יונג צ'ול (דרום קוריאה) 702.8 נק'; **ארד –** אטילה זאהוניי (הונגריה) 701.9. **אקדח נשים: זהב –** נינו סלוקואדזה (ברה"מ) 690 נק'; **כסף –** טומוקו האסגאוה (יפן) 686 נק'; **ארד –** יאסנה סקאריץ' (יוגוסלביה) 686 נק'.
בייסבול
אוסטרליה – קנדה 7–6; ארה"ב – קוריאה 5–3.

היום בסיאול

כדורגל
קוריאה – ארה"ב; יוגוסלביה – ניגריה; בריה"מ – ארגנטינה; אוסטרליה – ברזיל.
כדורסל
סין – ברזיל; קנדה – ארה"ב; מצרים – ספרד; רפ' מרכז אפריקנית – יוגוסלביה; אוסטרליה – בריה"מ.
כדוריד
נשים – סין – ארה"ב; יפן – בריה"מ; מז' גרמניה – קוריאה; פרו – ברזיל.
שחיה
גברים – מוקדמות– 100 מ' פרפר, 400 מ' מעורב אישי, 4x200 מ' חופשי. **נשים –** מו־קדמות – 200 מ' חופשי, 200 מ' חזה.
שיט
שיוטים ראשונים.

מחר בסיאול

כדורסל גברים: ברזיל – ארה"ב; מצרים – קנדה; סין – ספרד; דרום קוריאה – יוגו־סלביה; פוארטו ריקו – ברה"מ; מרכז אפ־ריקה – אוסטרליה.
סייף: גמר גברים סייף.
כדורגל: בית א'; תוניסיה – סין; שבדיה – גרמניה. **בית ב';** זמביה – גואטמלה; עיראק – איטליה.
התעמלות נשים: גמר תרגילי בחירה קבוצ־תיים.
כדוריד נשים: צ'כיה – דרום קוריאה; ברה"מ – סין; נורבגיה – חוף השנהב.
הוקי שדה נשים: ארגנטינה – בריטניה; דרום קוריאה – גרמניה; הולנד – ארה"ב; אוסטרליה – קנדה.
קרב חמש מודרני: ירי.
קליעה נשים: אקדח אויר (40 יריות); גמר אקדח אויר (10 יריות); גמר רובה זעיר.
שחיה נשים: גמר 100 מ' פרפר; גמר 200 מ' חופשי.
שחיה גברים: גמר 400 מ' מעורב; גמר 200 מ' חזה; גמר 4x200 מ' שליחים חופשי.
כדורמים: בית ב'; הונגריה – יוון; יוגוסל־ביה – ארה"ב; סין – ספרד. **בית א';** איט־ליה – ברה"מ; צרפת – דרום קוריאה; גרמ־ניה – אוסטרליה.
טניס: גברים יחידים סיבוב ראשון; נשים יחידים סיבוב ראשון.
הנפת משקולות גברים: בית ג'; עד 67.5 ק"ג; בית ב'; עד 67.5 ק"ג; בית א'; עד 67.5 ק"ג.
האבקות גברים גרקו רומני: 75, 68, 82, 130 ק"ג.
שייט: שיוט שני.
בייסבול: קנדה – דרום קוריאה; ארה"ב – אוסטרליה.

בטלויזיה

היום לא יתקיימו שידו־רים מסיאול, בשל קדושת יום הכיפורים.

השידורים יתחדשו במוצאי יום כיפור ביומן אולימפי שייפתח ב־23.00 ויימשך עד 01.00 אחר חצות.

מ־04.00 עד 07.00 – התעמלות גברים, גמר קרב רב. הרמת משקולות, 60 ק"ג; קפיצות סוסים.

מדליות

	מדינה	זהב	כסף	ארד	סה"כ
1.	ברה"מ	2	1	3	6
2.	מז' גרמניה	2	0	1	3
3.	בולגריה	2	0	0	2
4.	ארה"ב	1	1	2	4
5.	סין	1	1	2	4
6.	רומניה	1	1	0	2
7.	בריטניה	1	0	0	1
8.	צ'כיה	1	0	0	1
9.	אוסטרליה	1	0	0	1
10.	שבדיה	0	2	1	3

בארץ

6 יו"רים מהלאומית יועמדו לדין

מאת א. טבק

עסקנים בכירים של קבוצות הליגה הל־אומית בכדורגל יעמדו לדין תוך שבועיים, באשמה כי עברו על תקנון התשלומים. כך מתברר מחקירת 'מודיעין אזרחי', שכבר מסר את ממצאיו.

במידה שתובע ההתאחדות, עו"ד הר־ציג, יאמץ אותם, יעמדו לדין שישה יושבי ראש הקבוצות – לא כולל את חיים צימר ואלי מילר. והם: יצחק אביעד (מכבי חי־פה), משה אביבי (כפר־סבא), משה חלובה (צפרירים), אורי קרני (הפועל פ"ת), יואב דוגה (הפועל ים) וארצי בן־יעקב (בית"ר ת"א).

למרות ממצאים נגד יצחק תשובה וגיו־רא שפיגל הם לא יועמדו לדין, מאחר שאינם יותר בתפקיד.

יצויין, כי האשמות כלפי העסקנים אינן זהות בחומרתן. מאחר שדו"ח זה של 'מו־דיעין אזרחי' הוא כנראה האחרון לגבי העונה שחלפה, הרי שבני נחמיה, עמי פד־טל, אלי ז'ינו והיו"ר מטבריה לא יעמדו לדין.

בגלל החגים יתקיימו דיוני ועדת המ־שמעת בעוד שבועיים.

יצחק שניאור אחד משני מאמני הנבח־רת הלאומית בכדורגל, תולה תקוות רבות ביכולתו של החלוץ אלי אוחנה. "ראיתי של־שום בטלויזיה, שחלוץ נבחרת אוסטרליה פרנק פרינה הוא חלוץ מצויין, עם כשר מש־חק טוב והרבה תנועה. הוא הבקיע שער יפהפה מול יוגוסלוויה. ברור לי שנצטרך לש־מור אותו היטב במשחקי קדם גביע העולם. אבל אוחנה הוא חלוץ יותר טכני מפרינה" – כך שניאור אתמול.

שניאור החליף רשמים טלפוניים עם חברו לצוות מאמני הנבחרת, יעקב גרונדמן. "הצ־פייה במשחק והשיחה עם יענקל'ה חיזקו את דעתי, שנצטרך להיות טובים מאד כדי לנצח את אוסטרליה בבית האוקיאני" – דב־רי שניאור.

במשחק המבחן הראשון של הסגל הח־דש, שיהיה ביום ד' בשבוע הבא נגד בית"ר נתניה, יוכל שניאור להתחיל בתירגול הנוש־אים הטאקטיים עליהם הוא עובד באימו־נים. "בינתיים, עשה רושם שהשחקנים מגי־אים עם הרבה חשק ומוטיבאציה. הרכב עדיין לא מצטייר לי, אבל אני כבר מתחיל להבחין מי מבין שחקני הסגל טוב יותר ומי טוב פחות".

אלכס פרלסמן

"בני נחמיה מדבר שטויות. הושב שאני ילד קטן שהוא יכול לעבוד עליו בעינים. הם בכלל לא רוצים לראות אותי בבית"ר. נחמיה מפרסם בעיתונים שקרים שכביכול נפגש אי־תי רק בכדי להרגיע את הקהל. כבר חודש ימים שיש נתק. המאמן דרור קשטן רצה להיפגש איתי אך הם מנעו זאת ממנו. הפעם אני מתכוון ללכת איתם עד הסוף", דברים קשים אלו אמר אמש במרירות, כדורגלן בית"ר ירושלים, סמי מלכה.

מלכה ועו"ד שמעון טננבלט מתכוונים לפנות השבוע לבוררות, שם יוחלט על סכום השאלתו של מלכה למשך שנה אחת.

הקבוצה האחרונה שהתעניינה במלכה הי־תה הפועל פ"ת. בית"ר, בכדי לחסום את דר־כו של מלכה לשם וגם כדי למצוא פתרון לבעייתו של הברזילאי דידי, מתכוונת להחזיר שתי ציפורים במכה אחת, ע"י השאלתו של דידו לפ"ת בסכום פעוט.

יוסי לוי

ניר אלון הבלם הבינלאומי של הפועל פ"ת, יחזור כנראה להרכב הקבוצה כבר הש־בת במשחק בקרית אליעזר מול מכבי חיפה. אלון שנפגע בברכו מתאמן וחש בטוב. בפ"ת מתאמנים גם הקשר הירושלמי דידו והחלוץ יובל קפיטולניק.

אביעד פוהורילס

בהפועל ת"א כל אחד מכדורגלני הק־בוצה קיבל אתמול שיקים בקאיים בסכום שבין אלף ל־5,000 ש"ח. חלק מהשחקנים התבקשו לחתום להנהלה, כי הסכום שקיב־לו הוא על חשבון העונה הקרובה ולא על חשבון חובות העונה החולפת. קובי סגל סי־רב לחתום, אבל לבסוף הבין כי אין לו ברי־רה. הפועל קיבלה את הכסף מההתאחדות לכדורגל והיא עדיין ממתינה להלוואה מבנק לאומי.

מאיר נזהר החל להתאמן בשורות האלו־פה.

אלכס פרלסמן

אסור לקבוצות הכדורגל לנהל או לאפשר לגוף כל שהוא לנהל תעמולת בחירות. על כך החליטה אתמול מזכירות ההתאחדות לכדורגל, שפעלה בהתאם לתקנון שלה בנו־שא זה. ● ● ● במשחקי האינטרטוטו בעונה הבאה יטלו חלק האלופה והמחזיקה בגביע הטוטו בתנאי שכל אחת מהן תהיה אחד משלושת המקומות הראשונים בטבלת הלי־גה, במועד שמעבירים את שמות הקבוצות לאינטרטוטו. ● ● ● פיפ"א אסרה על כדור־גלנים ישראלים ליטול חלק במשחקי הקדר־גל שיערכו בחודש אוקטובר באוס־טרליה בהשתתפות 12 נבחרות אחרות. ההתאחדות הישראלית תדאג לכך, כי מי שיעבור על ההוראות לא ישחק יותר בכדורגל בארץ. ● ● ● ועדה בת שלושה, גד אגוזי, ראובן פריזור וחיים צימר תקבע את גובה הפרמיות של כדורגלני הנבחרת למשחקי קדם גביע עולם. ● ● ● הבינלאומי יעקב שייני ינהל את המשחק המרכזי השבת בין הפועל ת"א והפועל באר שבע. העד צבי שריר ינהל את המשחק בין מכבי נתניה ומכ־בי ת"א.

א. טבק

● **האיצטדיון בבאר־שבע ייהפך במוצאי** שבת הקרובה זירה לתחרות מלכת היופי של העיר. אנשי הקבוצה הזדעזעו נוכח אפשרות הפגיעה בכר הדשא שטופח בעמל רב. אחד משחקני הקבוצה אמר, כי אם צריך אז שהיו"ר ז'ינו יישן באיצטדיון וישמור על הדשא.

אביעד פוהורילס

משחקי אימון סל

● **הפועל ת"א גברה אמש במשחק** אימון על אליצור רמלה 70-86 (32-42).

קלעו להפועל ת"א: בנט 17, פרישמן 16, ויליאמס וטאונס 14, אמסלם 13, טורי 10 ואלון שפר 2.

הרבו לקלוע לרמלה: הרמן 22, קורנליוס 20 וקורטורד 14. קובי שם טוב.

● **הפועל ירושלים ניצחה אתמול** במלחה את מכבי ראשל"צ 71–82. השחקן החדש שנבחן בירושלים, בלקוול, היה המצטיין במשחק וק־לע 22 נק'. ממכבי ראשל"צ הורחק חיים זלוטיקמן לאחר שדחף את השופט.

דורון מאירי

יאיר שרון עוזר מאמן במכבי ת"א

מאת עפר שלח

יאיר שרון הוא עוזר המאמן במכבי ת"א. שרון, 38, חוזר לעונה שנייה וחצי בתפקיד זה. הוא שב לעבוד עם צבי שרף, תחתיו שימש כעוזר גם לפני שנתיים.

בעונת 85־6 היה שרון מאמן בית"ר ת"א. הוא הביא את הקבוצה למקום השי־שי, הטוב ביותר בתולדותיה.

בתחילת מרץ 1988 התפטר שרון, לאחר שלא נותר לבית"ר סיכוי מעשי להישאר בלאומית. תוך זמן קצר מונה לעוזר של רלף קליין במכבי ת"א, במקום ברוס ויק־טור שפוטר. כניסתו לתפקיד סימנה את המפנה ביכולתה של הקבוצה, בעיקר בג־ביע אירופה.

בחירתו של שרון לתפקיד באה לאחר חודשי התלבטות ארוכים, בהם הוזכרו שמות רבים של מועמדים לתפקיד, ביניהם מולי קצורין (כיום מאמן הפועל גליל עלי־ון) ובנב גריפין.

מיאמי פונה למכבי חבר הנהלת המיאמי היט אישר לעיתון אמריקני, כי הק־בוצה אכן יזמה משחק מול מכבי ת"א בעת שאלופת ישראל תשהה בארה"ב, כפי שפו־רסם אתמול במעריב.

לדברי שמעון מזרחי, יו"ר מחלקת הכדור־סל במכבי, אכן נתקבלה פנייה כזאת מן ה'היט', אחת משתי הקבוצות החדשות בנ.ב.א. העניין נבדק כרגע מבחינת לוחות הזמנים וצפויה החלטה בקרוב.

המש...
שניה הג...
אלכס דורו...
שליח מעריב
לאולימפיאדת ש...
יעקב משניה
פירוב במקום ה...

המשחקים האולימפיים – סיאול 88'

חיזוי נוסח סיאול: כל תחזית – בול

החזאי המקומי בסיאול הוא איש חשוב מאוד בימים אלה. ועד עכשיו גם איש אמין. הוא הבטיח, למרות הגשם שירד ימים אחדים לפני טקס הפתיחה, שיום הטקס עצמו יהיה יבש – וכך היה. הוא אמר, מראש, שאתמול יירד גשם, וגשם אכן ירד. עכשיו הוא אומר שיירד שוב גשם בין ה־25 ל־30 בחודש. זה אומר, שהמכוסים הצמודים של לואיס ישארו יבשים בגמר ה־100 מטר, אבל יש סיכוי סביר שיירטבו בגמר הקפיצה לרוחק.

● ● ● **המתעמלת רויטל שרון לבשה אמש, בתחרויות החובה לנשים, בגד גוף יוצא דופן:** מקדימה הוא נראה כמו כולם, מאחור הוא חשף את הגב היפה של רויטל. המאמנת זהבה מרוס אחראית לעיצוב והיא מבטיחה בתחרות של מוצאי יום־הכיפורים הופעה בצהוב שיפיל את כולם.

● ● ● **מתחרטים ומשנים: יו"ר ועדת התלונות של האולימפיאדה הודיע,** כי הוועדה החליטה לשנות החלטה קודמת, ולהעניק נצחון בקרב אגרוף למתאגרף קנדי, ולא לידידנו המונגולי. והכל בזכות סרט הווידאו, שהוכיח כי הקנדי הופל פעם אחת והמונגולי שלוש פעמים בסיבוב אחד, ומי שבאמת היה לא בסדר היה שופט הזירה, אחד מחוף השנהב, שלא הפסיק בו במקום את הקרב ולא העניק נצחון לקנדי. הוא בעונש – מעכשיו הוא רק שופט מהצד. הוא, אגב, לא השופט היחיד שעושים לו נרנרינג: שופט מפרו־הוזהר גם הוא, בגלל ששיפוטו אינו עומד ברמה המקובלת.

● ● ● **ילדות קוריאניות, תלמידות חטיבת ביניים,** באו שלשום, חמושות במניפות מסורתיות, כדי לעודד את שחקני ההוקי הסובייטים, בהתמודדות נגד ההודים. איך מעודדים בקוריאה עם מניפות? רוקדים, כמובן. זה עזר: הסובייטים ניצחו 1–0.

● ● ● **המתעמלות האמריקניות הגיעו לתחרויות החובה** עם צוות שלם של עוזרים ועוזרות ובעלי תפקידים, ביניהם גם פסנתרן שרמנטי, עם עניבה אדומה. שש פעמים הוא ניגן את אותו הדבר, לשש המתעמלות.

● ● ● **מיכאל גרוס הודיע להקשורת פה,** וזה כולל גם כרוזים באולם השחיה, שהוא מוותר להם על שבירת השיניים בהיגוי שמו: כבר לא צריך לנסות להגיד מיקאל, או מיכאיל, או כל מיני כאלה. שיגידו 'מייקל' ודי. שיזכה קודם במדליה, אז יגידו.

● ● ● **בכפר האולימפי יש בית־חולים של ממש, עם 40 רופאים ו־50 אחיות,** שעובדים במשמרות ומפעילים חדר מיון 24 שעות ביממה. ומקווים כל הזמן שלא יבואו קליינטים, אפילו לא בשביל לאחוד את האנגלית.

● ● ● **הספורטאים כמו כולם: הכי אוהבים להצטלם למזכרת עם הודורי,** הנמר הידידותי של המשחקים.

● ● ● **לפני ימים אחדים נערכה בסיאול תחרות 'מיס עולם של האוניברסיטות'.** נציגת ישראל, רותי בריסקין, לא נבחרה למיס העולמית, אבל זכתה בתואר 'מיס ידידות'. מה היא עושה באותן ידידותי בעיניני האולימפיאדה? הלכה לראות את המתאבקים הישראלים בפעולה. "פעם ראשונה בחיים שראיתי את זה, נורא נחמדי".

● ● ● **כריס אוורט באולימפיאדה הראשונה שלה.** מה הכי משונה בעיניה? "שהספורטאים האלה עובדים כל כך קשה, ויש להם צ'אנס אחד בארבע שנים. ואם לא מצליחים – אז זהו. לנו, הטניסאים, יש תחרות אחרי תחרות, ואם לא מצליחים היום – אז תמיד יש עוד צ'אנס מחר".

● ● ● **מה לא עושים בשביל להגדיל את הסיכוי לזכות במדליה?** לספורטאים שמחפשים קצת עזרה ממקור אחר, יש כומר בודהיסטי שמסתובב בכפר האולימפי ומציע מפגשים של ייעוץ מרגיע.

● ● ● **חברת בגדים קוריאנית אחת, שנודעת לגבורה המקומית בענף בגדי הספורט,** הנהיגה שרות אוטובוסים בחינם, שלוש פעמים ביום, מהכפר האולימפי למרכז הכבירות של החברה בלב העיר. שהספורטאים האורחים יראו, יתרשמו, ורצוי גם – יקנו. וכדי לעודד אותם ולעזור להם להחליט בינתיים, מבטיחים מראש הבילת שי ממוצרי החברה לכל מי שיבוא באוטובוס חינם לסיור.

אבי בטלהיים / סיאול

וישניה הגשים את החלום של אבא

אלכס דורון
שליח מעריב
לאולימפיאדת סיאול

"עשיתם – צעד, שבעצמי לא האמנתי שתוכלו להצליח בו. לא נותר לי אלא לאחל לכם הצלחה והתקדמות. אעשה הכל כדי לסייע לכם", דברים אלו אמר לי האפיפיור של ההתעמלות העולמית, נשיא ההתאחדות הבין־לאומית יורי טיטוב מבריה"מ. השיחה עמו נערכה אתמול במשרד סוכנות טא"ס, במרכז העתונות של האולימפיאדה בסיאול. טיטוב, אלוף עולם לשעבר, גבר נמוך קומה, מסופח ובחליפה כחולה, מפגין עתה את מדיניות ה'גלאסנוסט' של מוסקבה גם בארגון שהוא עומד בראשו.

טיטוב מילא תפקיד חשוב בשבוע שעבר בהחלטה שפתחה לישראל את הדלת לאירופה. אישים המקורבים לענף ההתעמלות בעולם ממשיכים להחליף רשמים בפרשה הזו, כיוון שהיתה הנושא הפוליטי היחיד בדיוני הקונגרס. אחד מעוזריו של טיטוב אמר לי: "מאמן נבחרת ההתעמלות שלכם, יעקב וישניה, עשה כאן עבודה גדולה וממש בלתי רגילה. מרץ כזה עדיין לא פגשתי".

וישניה הגיע לסיאול כשבוע לפני המשחקים, מצויד במכתבים שהפיץ בין כל ראשי ההתעמלות בעולם ובהם פירט את פרשת סילוקה של ישראל מהגוש האסיאני וביקש, איפוא, שבמקום זאת תתקבל ישראל לאירופה. קרל היינץ שוקה ממזרח־גרמניה, אחד מסגניו של טיטוב, אמר לוישניה לאחר ההצבעה: "אני מצטער רק על דבר אחד. שאביך לא זכה". אביו של יעקב וישניה, אריה ז"ל, היה ראש ענף ההתעמלות בישראל וניסה 20 שנה להעביר את ישראל לאירופה. לפני עשר שנים נדחתה הבקשה הרשמית שהגיש בעניין הזה כשראשי ההתעמלות העולמית רמזו לו שבעתיד יוכנסו שינויים בתקנון שיאפשרו את קבלת ישראל, אך השינויים לא נעשו.

טיטוב עצמו סיפר למקורביו על אחד מנציגי אפריקה השחורה, שהגיע לראשונה בחייו לקונגרס ההתעמלות, לבוש גלימה מסורתית, וכשהחלה ההצבעה – רמז לטיטוב בשאלה מה להצביע. "עניתי לו, 'תצביע YES'"...

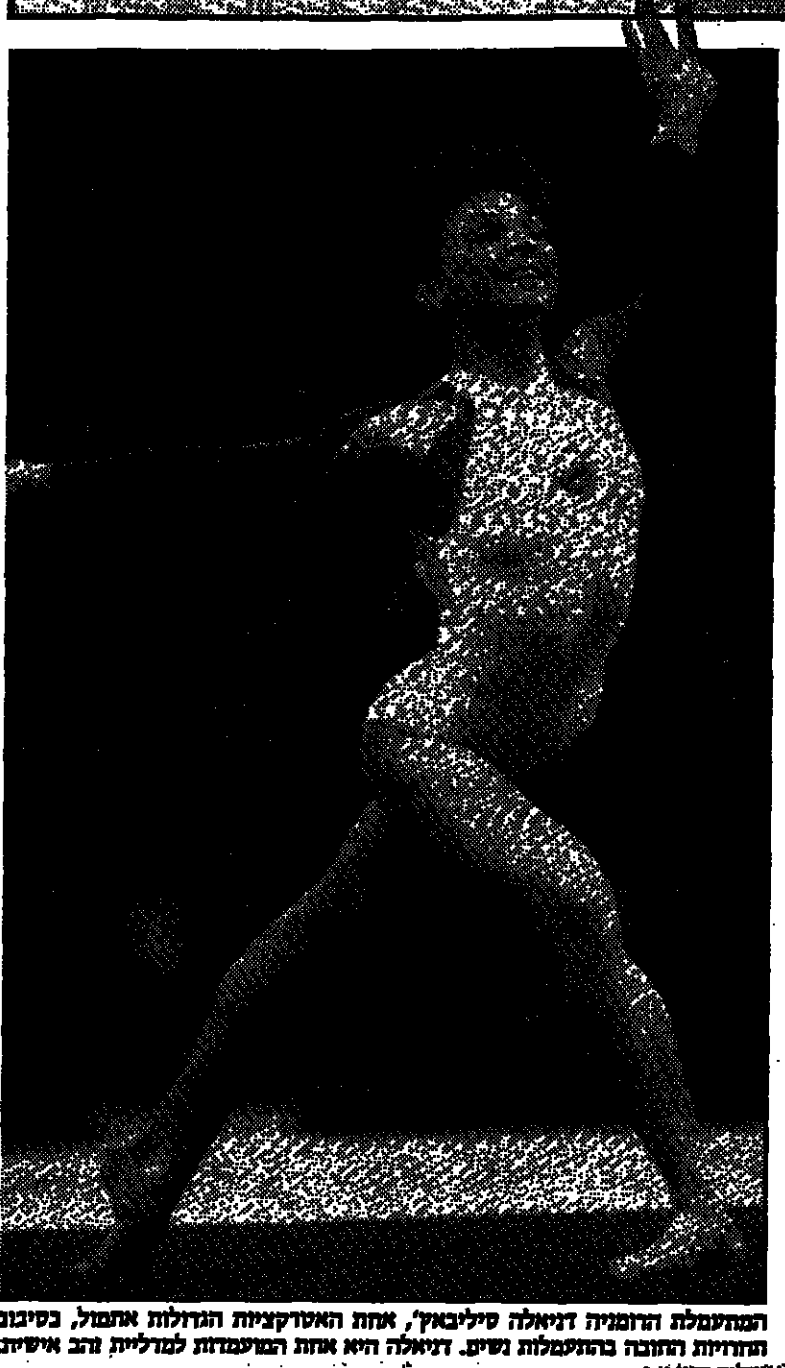

המתעמלת הרומניה דניאלה סיליבאש', אחת האטרקציות הגדולות אתמול, בסיבוב תחרויות החובה בהתעמלות נשים. דניאלה היא אחת המועמדות למדליית זהב אישית. צילום רדיו א.פ.

הבנים הסובייטים, ללא ספק

יעקב וישניה / סיאול

בתום יום תחרויות תרגילי החובה לבנים, מובילים ללא הפתעה המתעמלים המצוינים של נבחרת ברית־המועצות. הבנים מבריה"מ, בתחרות ללא דופי וללא טעויות, עומדים על ממוצע ציונים של 9.86 למתעמל, ממוצע גבוה מאוד.

אחריהם ניצבת הנבחרת היציבה של מזרח־גרמניה, ומפתיע בעיקר מיקומה של נבחרת יפאן, החוזרת לצמרת, ומפגרת רק בהפרש קטן אחרי המזרח־גרמנים. הממוצע למתעמל יפאני עומד בינתיים על 9.76.

אם לא יהיו הפתעות מרעישות, יזכו הרוסים בבכורה, והמאבק הגדול יתנהל על הכסף והארד. הסינים, הבולגרים וההונגרים ינהלו מאבק עז על המקומות 3–6. הפתעה יש לראות גם במקום ה־8, שבו ניצבת הנבחרת הקנדית, שהשתבצה במשחקים רק בשל פרישת נבחרות קובה וצפון־קוריאה.

המקום הנמוך של מערב־גרמניה (11) וארה"ב (12) אינו מפתיע, מאחר ונבחרות אלה חלשות יותר מבעבר.

בקרב האישי מובילים שלושה מתעמלים רוסיים, כשמוביל את החבורה הוותיק [illegible] ארטימוב, עם 59.400 נקודות. מתעמל לא פחות ותיק, אבל מאכזב מאוד [illegible] בסיאול הוא הסיני לי נינג, שכשל בשלושה מכשירים מתוך שישה, והוא מדורג אחרון בנבחרתו ובמקום ה־6 הכללי. תוצאה [illegible], שבא לכאן כדי לזכות בזהב, ויאלץ בכל הנראה לפרוש בתום המשחקים האולימפיים.

מומחה גרמני: ברנשטיין היה אפאטי. הכנתו היתה לקויה

אלכס דורון / סיאול

"קשה לי, כאיש מקצוע, להשלים עם מה שראיתי מצד המתאבק הישראלי אבן ברנשטיין. להפסיד פעמיים ברציפות עקב פאסיביות – מלמד על הכנה לא נאותה. אפשר להפסיד, אבל לא כך", דברים אלה אמר לי ד"ר קארל אדולף שרר ממערב־גרמניה, מומחה עולמי בתחום ההיאבקות, שהיה מאוכזב מאוד, לדבריו, מהופעת המתאבק הישראלי גבה הקומה בסיאול.

אתמול בבוקר התייצב ברנשטיין על המזרן מול האוסטרי פרנץ פיצ'מן, בן 34, 1.82 מ', שנאלץ להפחית ממשקלו שני ק"ג כדי להתאים עצמו לתחרות ב־90 ק"ג ביוונית־רומית. פיצ'מן אינו נושא עמו רקורד מרשים ומחשב הוועדה המארגנת בסיאול לא מכיר אותו... אבל הוא הוציא סופית את הישראלי הצעיר ממנו בשש שנים וגבוה ממנו כמעט בעשרה ס"מ. הקרב ביניהם הופסק אחרי 5:26 דקות עקב פאסיביות של אבן... בצורה דומה הוא נוצח יום קודם לכן בידי הצרפתי קור. שרר, המומחה הגרמני, אמר לי כי להערכתו גם ביצרון על המצבי שהשיג ברנשטיין, הוא לא היה במיטבו, וסיים בקושי את הדקות האחרונות של הקרב. בכך סיימו איפוא המתאבקים את חלקם במשחקי סיאול, מוקדם מהצפוי, אפילו מבחינתם.

ילדת הפלא של השחיה האמריקנית והעולמית – ג'נט אוואנס, צוהלת אחרי ניצחונה ב־400 מ' מעורב־אישי. אמנם לא שיא עולם, אבל בכל זאת – הישג אדיר לבת ה־17. צילום רדיו א.פ.

ברנשטיין: חיפשו אותי, לא יודע למה

ברנשטיין: "פיצ'מן היה שני באליפות אירופה אשתקד ובעבר, אלוף הנוער של העולם עד גיל 20. הוא השכיב כאן אלוף עולם לשעבר מפולין.

"השיפוט לא היה טוב מבחינתי, חיפשו אותי כדי להוריד אותי מן המזרן. השופט היה גרמני ויריבי אוסטרים – ממש כמו 'מאפיה'... קיבלתי אזהרה, אינני יודע למה. אבל בסה"כ אני מרוצה – וגם מאוכזב. יכולתי להגיע רחוק יותר".

שיא אולימפי בולגרי

מיטקו גרבלב מבולגריה דוחק 130 ק"ג, שיא אולימפי במשקל עד 56 ק"ג. גרבלב קבע גם שיא אולימפי בהנפה, וזיכה את מעוצמת המשקולות הקטנה במדליית זהב שניה. שלושת המשקולנים אשר סיימו במקומות הראשונים קבעו תוצאה שהיתה טובה מהשיא האולימפי הקודם. צילום רדיו א.פ.

פפירוב במקום ה־24; יונסי ב־15

נקודה נוספת היתה מזניקה את הישראלי אדי פפירוב למקום ה־15 בתחרות הקליעה ברובה, 60 כדור בשכיבה

אלכס דורון / סיאול

אדי פפירוב דורג במקום ה־24 עם 594 נק' מ־600 אפשריות ויצחק יונסי דורג 15 עם 584, בתחרות הקליעה ברובה, 60 כדור שכיבה, שבה זכה בבכורה ובמדליית הזהב עם ניקוד שווה לשיא העולם, הצ'כי מירוסלאב ווארגה בן 28, שקבע הישג מושלם – 600 נקודות. שני בתחרות היה הסיני צ'ה יאנג צ'ול, שקבע 598, וההונגרי אטילה זאהוני, שלישי, 597 נקודות. 55 קלעים השתתפו בתחרות. אילו היה פפירוב משיג עוד נקודה – היה מזנק למקום ה־15 ועוד 2, היו מעניקות לו את המקום ה־9–10.

פפירוב השיג רק פעם אחת 100 נקודות, מול המטרה השלישית. פעם 'דפק' 98 וארבע פעמים 99. יונסי השיג 93 מאכזב מאד במטרה הרביעית ו־96 בשלישית. אבל לזכותו ייאמר, כי תרגיל השכיבה אינו התרגיל שהביא אותו לכאן, אלא רובה אויר, שבו השיג בלוס־אנג'לס את המקום השמיני.

הוועד הפלשתיני נשאר בחוץ

לדין

משחקי אימון / ס

صكنا من الاحل

صكنا من الاجل

לך על בטוח לוח מעריב מכוניות

המשך הלוח מעמוד 11ג'

להקאר בע"מ
★ אאודי סופר 87 3 דל' (15,750 ש"ח)
★ איביזה 87 + מזגן (20,000 ש"ח)
★ סוזוקי אלטו אוט' 87 5 דל' (16,500 ש"ח)
★ סוזוקי אלטו 87 3 דל' (13,500 ש"ח)
★ קלמנטר וטק, מהשכרה ★ (אפשרות לתשלומים)
.03-5468178/9
(23785)

מכוניות למכירה!!!
קופל (נהיגה עצמית) בע"מ
.03-221611
03-237572
(34233)

ליס סופרקאר
מתקבלות הזמנות לדגמי 89
גם בפריד-אין!
מכרז
למכירת מכוניות
1) משאית מרצדס 608 — 83
2) מלבו סוחרי — 82
3) 2 טנדרים חום כרמל — 80
4) פורד סובארו 1600 — 80
5) אוטוביאנקי עלית 965 — 80
6) פורד רנו 4 — 82
7) פורד סיירה 1.6 GL — 83
8) סובארו 1300 DL — 80
* * *
מבצע מכירות
100% אשראי
24 תשלומים!
★ אוסטין מסרו 1.3 מזגן — 86
★ לנציה פריזמה 1.3 מזגן — 87
★ פולקסווגן גולף 1100 — 83
★ ב.מ.וו. 320 — 84
★ אאודי 80 1.3 מזגן — 85
★ ועוד מבחר גדול...
03-298044 03-286755
לפנות: רמי
שלום עליכם 15, ת"א.
(23636)

מבצע מיוחד לחגים!
לא קנית ו/או לא מכרת את רכבך פנה לחניון "דוב איילון"
(20089)

מכוניות הבורסה
במבצע מכירות
ללא מזומנים!
אשראי עד 100%
ל-5 שנים
03-7522208 03-7518914
(26878)

★ קדם וסיירות ★
1989 + 1988
במחיר מבצע
מפתיעים!!!
(15785)

אאודי 100

אאודי 80

אאודי כללי

אוטוביאנקי אבארט

אוטוביאנקי ג'וניור

אוטוביאנקי עלית

אוטוביאנקי Y

אוטוביאנקי כללי

אופל מנטה

אופל קדט

אופל אומגה

"אחים ריגר"
מוסך למכוניות אופל
★ העסק הגבוה 1989
מכירת חלקי חילוף
(19943)

אופל אסקונה

אופל קורסה

אופל רקורד

אופל סניטור

אופל כללי

אלפא רומיאו

אוסטין

אמריקאיות אחרות

אמריקאיות סוסיאון

ביואיק

דודג'

פונטיאק

פורד אירופי

סובארו

אוטו דודו
★ מבצע ★
מימון לרכב
100% אשראי!!!
סלמה 10, יפו
תל-אביב
,03-822060
.03-821227
(19865)

מהפך
ברכב
המשומש
המכונית אפשטיין
עברו
לצומת עלית ד"א
המרכז הגדול בארץ לסחר במכוניות
אל תתאמץ
למכור
מכוניתך
פנה מייד
למכונית אפשטיין
צומת עלית ד"א
וקבל כספך
תוך 48 שעות
קניה
ומכירה
★ משאיות
★ מסחריות
★ פרטיות
★ מנדרים
אשראי
ל-5 שנים
הלוואה באמצעות בנק
.03-7521940/1
(25738)

לך על בטוח לוח מעריב מכוניות

[illegible]

אסו דודו
מבצע
מימון הרכב
100% אשראי!!!
טלפון: 10
תל-אביב
03-[illegible]
03-[illegible]

מהפך
ברכב
המשומש
המכונית
אפשר
עכשיו
אל תחשוב
למכור
מכונית
פנה מיד
למבצע
וקבל כסף
תוך 48 שעות
קניה
ומכירה
* משאיות
* מסחריות
* פרטיות
* טנדרים
אשראי
ל-5 שנים
הרואה באומברג
03-7521940/1

ג'אל, 83, שחיה, 96,000, אוטומטית, מזגן, מכניקה (16541) 052-77379

מכוניות 1300, 1982, כבוד, 87, ראשונה... [illegible]

סוסים לתיקון
מלכום/סימקה
סולדה הוריין
וסמכה + אוטומטי

[illegible]

מרצדס 280 SE 1978 מצויין, מכות + מזגן... [illegible]

[redacted]

[redacted]

* חדש *
שי
סוכנויות בע"מ
יבוא אישי
לכל סוגי הרכב
אפשרות אשראי
מסחריות
שברולט 89 מיוחדות
ארוכות וקצרות לטנדרים ומשא
הספקה מהירה
במבצע *
פרטיות
אופל קבריולט
חדשות ומיוחדות
דגם ספורט
מחלקה מיוחדת לנכים
ועולים חדשים
דובנוביסקי 2, בני ברק
03-5792051
.03-788845
(26531)

טלקאר:
לשמוע בטלפון על
מכוניות למכירה
לא עולה כסף!
*
טלקאר הוא שירות חדש של חברת מלסמר, המאפשר לך להתחבר מלפוני לאגר מכוניות...

וזה זה עובד!
להלן מספרי הטלפון:
03-5131901 אאודי *
03-5131902 אוסטין/מיני מינור *
03-5131903
03-5131904 אופל *
לנציה/אלפא רומיאו *
03-5131905
03-5131906 ב.מ.וו *
03-5131907 ג'יפים/דלתא *
03-5131908 דייהטסו/סוזוקי *
03-5131909 הונדה/מזדה *
מזדה/מיצובישי *
03-5131910
03-5131912 פיאט *
03-5131913 מסחריות *
מרצדס/אמריקאיות *
03-5131914
משאיות/קרוונים *
03-5131915
03-5131916 ג.ס.או/סאאב *
03-5131917 סובארו *
03-5131918 רנו *
03-5131919 סיאט *
03-5131920 סיטרואן *
03-5131921 פולקסוואגן *
03-5131922 סלבום/סימקה *
03-5131923 פורד *
03-5131924 פיגו *
(21886)

* חדש *
שי
סוכנויות בע"מ
יבוא אישי
לכל סוגי הרכב
אפשרות אשראי
מסחריות
שברולט 89 מיוחדות
ארוכות וקצרות לטנדרים ומשא
הספקה מהירה
במבצע *
פרטיות
אופל קבריולט
חדשות ומיוחדות
דגם ספורט
מחלקה מיוחדת לנכים
ועולים חדשים
דובנוביסקי 2, בני ברק
03-5792051
.03-788845
(21909)

סובארו 1300

סובארו 1400

סובארו 1600

סובארו ג'אסטי

מלקאר:
35 ש"ח
זה מה
שעולה לך
למכור מכונית!

תמורת 35 ש"ח בלבד, תוכל להכניס מודעה מפורטת, בת 14 מלים, למכירת רכבך למאגר המידע הממוחשב של מלקאר.
שירות חדש ומהפכני זה של "מלכסר" מאפשר לאנשים להתקשר 24 שעות ביממה ולשמוע את מודעתך כפי מהועב. המודעה מתפרסמת עד שהרכב נמכר.ללא הגבלת זמן.
זכור
35 ש"ח בלבד
עד שהרכב נמכר
טלפן בשעות היום:
03-5131388
03-5131900 בערב:
(21966)

למכירה, סובארו 82, 1300, מלפון: (21692) 052-70106 ,03-652361/4

מוסכי
אלינורה
סובארו
צבע בתנור
*
הצביעה בתנור החדיש
ביותר בעולם
כשתשאיר את הרכב
לפחחות וצבע כללי
רכב חלופי יועמד
לרשותך עד שתקבל
את רכבך
חדש יפה ובוהק
לשרותכם מחלקות פחחות, חשמלאות ומכונאות. שירות סובארו מורשה מטעם "סובארו" בע"מ. מוסכי אלינורה בע"מ, רחוב דובנוב...
03-704646 ,03-703718
(9325)

סובארו 1800

סובארו מיני

סובארו סטיישן

סובארו כללי

[illegible]

לך על בטוח לוח מעריב מכוניות

פורד טאונוס

פורד כללי

פורד פיאסטה

Budget
rent a car

מבצע!!!
פיאט 127 – 87
11,900 ש"ח
* * *
דגמי 87/86 ממותגות
★ סוזוקי אלטו (דגל או אוט')
★ סוזוקי סוויפט (דגל או אוט')
★ סובארו דמפי
★ סובארו 1.3 (דגל או אוט')
★ סובארו 1.6 אוט'
★ פיאט אונו 45 פייר (ד 5)
★ פורד אסקורט
★ פורד סיירה (1.6, 1.3)
★ פורד סיירה 1.8 אוט'
* * *
★ סיטרואן BX (TRS 1.6 אוט')
★ וולוו 240 (2000 אוט')
★ פיג'ו 505 (הגה כח אוט')
★ אולדסמוביל קטלס (כל התוספות)
* * *
ג'יפ סוזוקי 1.3 (ארוך)
* * *
מכוניות מסחריות
★ סובארו טנדר (ארוך + סטנדר)
★ VW טרנספורטר (קומבי)
★ פורד טרנזיט טנדר (מטבח)
* * *
אחריות ל-6 חודשים
ו/או ל-10,000 ק"מ
* * *
אפשרות לאשראי
עד 50% מהמחיר
* * *
מרכז המכירות של באדג'ט
רח' טשרניחובסקי 6 (ליד התחנה)
03-338122, 03-337652
להרשמה: 03-337566
מכירה גם לשומרי שבת
(20736)

פיאט 124

פיאט 127

פיאט 128

פיאט 131

פיאט 132

פיאט 133

פיאט אונו

פיאט רגאטה

פיאט ריטמו

פיאט סופר מירפיורי

פיאט כללי

פיג'ו 104

פיג'ו 205

חינם!!!
מכונית חליפית
ליום אחד
לכל החלפת
מנוע (אוברול)
הרכבה באותו יום
03-836246
★ במבצע ★
4000 ש"ח הנחה
לפורד מרקים – 85.
במלאי מגדים ופרטיות
באחריות 80–87
"יוהקארס – רכב ישראלי"
בן צבי 33, יפו 03-839653,
03-825718 03-825666,
בערב: 03-836246
03-581647, 03-887293
(25062)

פורד סיירה

במבצע סיירות 1989
4/5 דל' + 5 הילוכים!
+ נעילה מרכזית
רק 39,500 ש"ח!!!

פורד קורטינה

פורד אסקורט

פולקסווגן פאסאט

פולקסווגן פולו

פולקסווגן סנטנה

פולקסווגן כללי

גם השנה מועדון ה-5
ב"בית פורד" לתצוגת
● מכוניות עתיקות

פולקסווגן גולף

פולקסווגן ג'טה

פולקסווגן דרבי

פולקסווגן חיפושית

לתשומת לב
המפרסמים
בלוח מעריב
כל המעוניינים להמשיך בפרסום את מודעותיהם לאחר הפרסום הראשון, מתבקשים להתקשר לטלפון 03-5611111 (רב-קווי) ולמסור את מספרי הפרסום הרצויים
הנהלת מעריב

ראשל"צ SUZUKI
כמו ביפן!
88 הספקה מיידית!
תן יענן (סחוקי) – קח חדש
מבחר מכוניות 87
מהחלפה/השכרה
אשראי עד 90%
אחריות מלאה לחצי שנה
מוסך מורשה
מערכת דיאגנוזה ממוחשבת
התקנת מגנים מקוריים
03-995643, 03-942770
רח' הרצל 2, ראשל"צ
(26405)

בסוכנות סוזוקי
הרצליה!!!
מבצע ענק
לדגמי 1988
אספקה מיידית!!!
+ אפשרות החלפה ואשראי
עד
לכל מזמין
סוקולוב 99, הרצליה.
052-87686, 052-86966
(19663)

מבצע!!!
לה – קאר בע"מ
★ סוזוקי אלטו אוט' 87
מהשכרה 5 דל'
(16,500 ש"ח בלבד!!!)
★ סוזוקי אלטו 3 דל' 87
(13,500 ש"ח בלבד!!!)
קילומטראז' נמוך
מספר מכוניות מוגבל
(אפשרות לתשלומים)
03-5468178/9
(23601)

מכירה ושרותים

5000

מקווים לראותכם במכירה

הבחירה הנכונה הקיץ סומוצ'י

V35 כביש – 15,000 ש"ח
T.T V35 דו שימושי – 13,500 ש"ח
V65 לגיון – 18,720 ש"ח
V65 N.T.X – 19,100 ש"ח
V65 פלורידה – 22,000 ש"ח

מצפה רחי המסגר 60 ת"א.
היבואן נ.ש.ל אורון לב בע"מ.
03-599364

פרפיל אופנועים
תצוגה ומכירה
בחברת אביר
(סחוקי)

הסדנא 6, נבנות הרצל ת"א.
03-815511 (סחוקי אביר)

מעתה מכירת אופנועים בשיטה האמריקאית ללא מזומנים ל-5 שנים ובריבית מינימלית!!

דינמית
בית האופנועים הגדול בישראל
צלנוב 37, ת"א.
03-372890, 03-383151

צמיגי מצלר
57 סוגים וגדלים
במחיר ללא תחרות!!

רוכב/ת חדש/ה!!!

NAV

ארבע אופנועים
אופנוע/קטנוע
ללא מזומנים!!!
עד
60 חש'
התאמת אופנוע
חדש/משומש ע"י
חובבים מקצועיים
★
מעמידים למכירה
קניה והחלפה
אופנועים וקטנועים
באולם תצוגה
מבוטח מקיף!!!
מוסך שרות משוכלל
בהנהלת גל
בדיקות קניה יסודיות
רחוב אבולעפיה 5, ת"א
כניסה מסלמה 56
03-828860
03-828890
פתוח רצוף מ-08:00-19:00
ארבע – הכי
אופנועים בעיר!!!

הגיעו!!!
באספקה מיידית
דאלים
ליברטי DLX
דגמי 1989
DAELIM
• 50 סמ"ק אוטומטי
• סטרטר חשמלי
• מאותתים ואור בלם
• דלק ושמן בנפרד
• הצתה אלקטרונית
• בולמי זעזועים הידראוליים

2,180 ש"ח
בלבד כולל מע"מ
אפשרויות תשלומים שונות

מטרו METRO
חשמונאים 6, תל-אביב
03-335310, 03-335305

אבניר
חב' לרכב בע"מ
יבואני
אופנועי SUZUKI
מבצע מיוחד
בהספקה מיידית
GSX-R 750
מודל 1989
28,800 ש"ח
כולל מע"מ
ממשיכים לרוץ במבצע הלהיטים
הדו-תכליתיים של סוזוקי
DR 250 S
TS 250 X
DR 600 R
DR 750 S
אופנועי כביש
GN 250
GSX 600 F
GSX 1100F

60 תשלומים בהלוואה בנקאית
או עד 19 תשלומים באמצעות ויזה שריף או ישראכרט נטיש
★
תצוגה ומכירה
רח' הסדנא 6, ת"א.
03-815511
ובכל סוכנויות סוזוקי ופיאג'ו בארץ.

מ. שחר
השכרה ליבה בע"מ
פעם שחר! תמיד מ. שחר
03-9663939-42
(24 שעות ביממה)
הרצל 2, ראשל"צ
השכרת רכב
ג'יפים
ומכוניות חדישות
★ שרות ★ אמינות ★
★ מחירים סבירים ★
★ בלעדי ★
מיניבוס 6 מושבים
מנוף סחוקי + ארגז
סוכר בסס
סוכנויות:
חולון, סוקולוב 75 – 03-880482, 03-882137
לוד, הרצל 49 – 08-227740
החלוץ 9 – 08-236548
רמלה, הרצל 104 – 08-220602
בת-ים, בלפור 70 – 03-667512
פ"ת, בר-כוכבא 50 – 03-9340872
רחובות, הרצ"פ 8 – 08-458437
קרית-גת, גלית 4 – 051-884978
אשקלון, ר' מאיר 41 – 052-921521

רנו 14
רנו 18
רנו פואגו
רנו ספייס
רנו כללי
רנו 9
רנו 11
רנו 12
רנו 4
רנו 5

פיג'ו 505
פיג'ו ספיישל
פיג'ו כללי
פיג'ו 205
פיג'ו 304
פיג'ו 305
פיג'ו 309
פיג'ו 504

מאגרי רכב ממוחשבים
קונה/מוכר רכב?
עשה זאת באמצעות
המחשב וחסוך זמן,
כסף וטרחה!
אצלנו תמצא מידע מעודכן ומפורט ביותר על מאות כלי רכב.
"אל-רף" 03-625552
רח' פירסקי 9, ת"א

صكنا من الاجل

"הפרח שלי"
התובנה המושלמת
למגדלי פרחים
במחיר לכל נפש

סיסן וביטוח עד
6,000 ש"ח בהוראת
קבע

הלוואה
בחצי שעה!
עד
5000
ש"ח
לשכירים
בלי ערבים
ובתנאים טובים
03-622435-6
03-622450
דרך יפו 45, ת"א
,03-9248330
03-9248002
ק. אריה שנקר 11, פ"ת
★
המרכז לפיננסים והשקעות
משרדינו פתוחים
ברציפות מ-09:00-19:00
(22629)

ייעוץ השקעות
הלוואות מ-3,000 ש"ח עד
24,000 ש"ח, עד 60 חודש
03-887702

סיידי לשכירים
עד 4,000 ש"ח
בתנאים מיוחדים
ללא ערבים
(25570)

"המרכז למצלמות וידיאו"

משומשוק
5015

הוא לא יקר!!!
הוא יוקרתי ביותר
KURZWEIL

כדאי!!!
חיסול כל מלאי
★ הפסנתרים ★
במחירים מפתיעים
ובתשלומים נוחים!
כל הקודם זוכה!
"דיקורד" 03-285386.
מרכז בעלי מלאכה 9,
תל-אביב
(26863)

בר-נהור
מזוג אויר בע"מ
מזגני תדיראן
במבצע
שרות תיקונים
תוך 24 שעות
03-5468201 03-453185

★ גביש ★
מרכז האוירה בע"מ
מכירה שירות והתקנה
052-35334

תדיראן
מזגנים להתקנה
באינטרסול
למספר חדרים
03-447004
(26517)

פסנתרים
מחיר לפסנתר חדש
מ-2500 ש"ח
השכרה מ-$30 לחודש

פסנתר קונים
במקום אסין
"מלניק פסנתרים"
דיזנגוף 125, 03-220303

סופרמון
מבצע מיוחד!!!
★ תדיראן ★ אלקטרה
★ אמקור ★ פילום
מזגנים מפוצלים
+ מזגני חלון
באספקה מיידית!!!
★
מזגנים משופצים
+ שנה אחריות!

בר-טל
מיזוג אויר בע"מ
★ שרות שיווק והתקנה
★ כל סוגי המזגנים
לדירות וילות ומשרדים
★ מזגני "אמקור" במבצע
צלצלו לפני שתקנו
03-255350/7/9

שוז — קור
שירות תיקונים ואחזקה
לכל סוגי המזגנים
03-664944 ,03-657630

יובל למכירות הפומביות
של חב' "מצא"
4 מכירות בחודש 188

לך על בטוח לוח מעריב מכירה ושרותים/שידוכים

צעירות 20/168
שחומה ויפהפיה!!!
מארחות בחדרה
בסלון מפואר!!!
03-295874
(26920)

עלוני
קשר
עלון הפנויים/ות
הגדול בישראל

קבל/י לביתך את "עלוני קשר" הדרך המהירה והטובה ביותר להכיר בני זוג רציניים – אלבומים ...

03-5742234, 03-5742236 בין 09:00-09:00
(20837)

לבנים בהזמנתך
רחפות
– (HOVER CRAFT)
אמריקאיות

ל: 2-4 אנשים. יחידות ...
03-204554, 03-284216-7
(26773)

שידוכים

7000

הידברות חינם!
לשעשעים בלבד
בעלון ההיכרויות
הארצי יחד

ת.ד. 44579 חיפה.
(22590)

NO – 1 בישראל
זו נרידה תנרים חקנים
במבצע תשלומים!!!

NO – 1 סירות מרוץ
חדשות ומשומשות
אמריקאיות ותוצרת הארץ
וסירות טפ

קורסים לצילום
ברמה גבוהה בזמן קצר
במכון צילום יוצר

"שכטר"
מקררים
להשכרה
קניה
והחלפה
03-224627
ריינס 37, ת"א.
פתוח 08:00-14:00
(6876)

יחד
עלון ההיכרויות
הארצי לפנויים
ופנויות
קבל לביתך עד 12
עלונים בשנה, במחיר
שהוא זול ממודעות לוח
יחד – 04-443612
בכל ימות השבוע עד 24:00
(11428)

صكنا من الاهل

صكنا من الاهل

לך על בטוח לוח מעריב שידוכים/ירושלים ד'

ראשה נאה מוכשרת 30/170 מעוניינת בקשר רציני ת.ד. 647 ירושלים (7033)

אירופאית 45-נחתיקה באו"ץ מעוניינת להכיר מתאים רציני ת.ד. 532 לוד (8629)

אלמנה צברית 50/168 נאה, מטריית, מעונינת להכיר אלמן ... (8662)

רופאה רווקה, 33/165, נאה מאוד בפוסקיה, ת.ד. 5000 הרצליה (24441)

מקום בצמרת

3 קוטג'ים יחודיים

5 חד' + חדר משחקים
גינה צמודה הסקה
פרטית רמת גימור
מעולה!!!
★
פנטהאוז אחרון!!!
6 חד' + נוף מרהיב
★
נותרו 3 דירות יוקרה
5-4 חד' בבנייה
★
הדירה לדוגמא פתוחה
לביקור הציבור
★
משרד מכירות: ע"י
ענבן 16/8
02-699531
.02-667464
(26868)

חברת עיר דוד

מציעה למכירה:
★
★ מעלה ארזים
קוטג'ים 5 חדרים + גינה
נותרו 2 יחידות בלבד
★ הלוואות מקום ★
★ לב הר-נוף
★ פסגת רמות
דירות בנות 3, 4, 5 חדרים
ופנטהאוזים לחלק
מהדירות גינה פרטית
02-812037
.02-810076
(21253)

מתחילו לפעניך בוקים

מציע
בפרוייקט נוף יהודה
בפסגת זאב
דירות מרווחות בנות
5-4 חדרים לזכאים
ולציבור הרחב
מסלול תשלומים
אישי לכל חדש!!!
★
במבשרת נוף הרים
קוטג'ים מפוארים
★
בכ"ס בנובמבר פנטהאוז
מיוחד
משרד-מכירות: המלך
ג'ורג' 41, י-ם 02-248474.
(18874)

בתי גיל-עד
מגורים לגיל הזהב

משנות לגיל הזהב

למכירה 5 דירות אחרונות במגדל הזהב

מרכז מגורים חדשני
לגיל הזהב
בלב ירושלים
★
איכות חיים
★ בטחון אישי
★ בטחון חברתי
★ בטחון רפואי
★ בטחון כלכלי

מבצע

לרוכשים דירות עד
30.9.88 פטור מלא מדמי
אחזקה ל-18 חודשים

בתי גיל-עד
מגורים לגיל הזהב

בטחון ופרטיות
בין ידידים
שדרות בן-צבי 35, י-ם
(כניסה גם מרח' נרקיס)
02-223237/8
02-521004 ,02-432481
(23389)

קבלת המשכנתא
תוך 24 שעות
מרגע הבאת כל
האישורים
חישכנתא
הלוואות לזכאים תשודות
זכאות הלוואות חופשיות
והלוואות לשיפוצים
בבנק לאומי למשכנתאות
ירושלים
המלך ג'ורג' 22
.02-233361
(25707)

לוח ירושלים

דירות
1000

בתי גיל-עד
מגורים לגיל הזהב

גיל הזהב

בתי גיל-עד

נותרו דירות בודדות
★ בבקעה
★ ובתלפיות
לכניסה מיידית
★ איכות חיים
★ אורח חיים עצמאי
★ שרותי חברה תרבות
וקהילה
לתיאום פגישה וביקור
,02-720119
.02-713505
(12030)

אורח מחו"ל?
חותם עסקה?
בא לך להתפנק?
V.I.P.

משהב

מציעה למכירה:
בבית וגן
לציבור הדתי
דירות מדורגות
ומיוחדות
5-4 חדרים
בסטנדרד גבוה
ברח' עוזיאל
מבצע חגים!
5% הנחה
מהמחירון
עד 30.9.88
★
בהר נוף
לציבור הדתי
6-5-4-3 חדרים
ופנטהאוזים
ודירות צמודות
קרקע
★
בשכונות בקעה
משכנות פאר
קוטג'ים
5-4½ חדרים
בסטנדרד גבוה
★
02-224181
(9389)

"בן צבי נכסים"

באפרת
וילות דו משפחתיות
6-5 חדרים
דירות גן מדורגות

נרשמו לנישואין
7050

רבנות ראשית
-בית-שאן-

הרב המקומי
מושב בית-הגדי

מבצע!!!
עבודות בניה וצבע
ושיפוצים כלליים
ב-3 תשלומים

עסקים
2000

חדש בירושלים!!!
פלא-פון נייד
להשכרה לכל
תקופה

דחוף!!!
משקיעים רציניים
לעסק מקרקעין
לבנייה מיידית
★ מרכז מסחרי
בלב ירושלים
★ קוטג'ים באזור ירושלים.
קיסורים מפעלי בנייה
והשקעות בע"מ.
02-341357 ,02-341663

מכוניות
4000

ירושלים/חיפה לוח מעריב לך על בטוח

באר שבע

דירות

1000

וילה בעומר 500 מ"ר, בנוי מגרש כ-600 מ"ר, 5½ חדרי שינה נכבל יחידת דיור נפרדת. (19733) 057-697286

בעומר וילה יפהפיה, פנית, מיידי. (17909) 03-9229187

בנה 4 חדרים, ק"א, בהזדמנות, 59,000 דולר. "אנגלו-סכסון". 057-71658 (17496) 057-73642 בשבת.

למכירה/להשכרה, מיידי בניר 5 + טלפון למשרדים/מרפאה. 057-491760 03-9304247 (7211)

ברמבים, סביבה מעולה, דירה 119 מ"ר, 89,000 דולר. (18902) 057-75256

4 חדרים מרוהטים בגוד מול המרכז. (23456) 03-5464557 057-958628

בעומר במרכז, מושפצת + טלפון. 18,500 (בשיווי) 057-953127 (20379) 03-295273-2

עסקים

2000

מפיץ לחומר חדשני לביקום סלונים, באזור הדרום. (25294) 02-662643

בית-כנת נחרות, 4, חדשות, מ"ר, ק"א + מטבח. (15764) 052-452990

מיידי להשכרה 3 בנוה-פולג, רח' אסף. (25969) 03-412493

לוח אשדוד

ב"א מסובה לים, ק"א + מעלית, (20572) 08-551871 08-492015

3 חדרים, ק"ד, במצב טוב. 08-555056 (20965) 08-534689

ליווי ועיסוי מעולים
ע"י צעירות יפות
+ דרושות צעירות

(25646)

נרשמו לנישואין

מועצה דתית קצרין

(26026)

נתניה

דירות

1000

קבלת המשכנתא
תוך 24 שעות
מרגע הבאת כל האישורים
חישכונתא
הלוואות לזכאים תעודות
זכאות הלוואות חופשיות
והלוואות לשיפוצים
בבנק לאומי למשכנתאות
נתניה 053-611577
הרצליה 052-544111
חדרה 065-331711

(25733)

רשות שדות התעופה בישראל
נמל תעופה בן-גוריון
דרושים
יוצאי
יחידות קרביות
ליחידת אבטחה
בנמל תעופה בן-גוריון
העבודה מוצעת במשרה מלאה במשמרות לחזה מינימלי של שנה. אפשרות העסקה גם במשרה חלקית לסטודנטים
תנאי הקבלה:
– שרות צבאי מלא ביחידה קרבית.
– 12 שנות לימוד.
– מצב בריאות תקין.
– מגורים באזור גוש דן.
– רשיון נהיגה תרבה.
למועמדים המתאימים יוצעו תנאי שכר נאותים והטבות נוספות.
למעוניינים בעלי הכישורים המתאימים הנקובים ועדת קבלה במינהלת נמל התעופה בן-גוריון בבניין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס) ביום ה' 22.9.88 בין השעות 7.00–11.00.
על המועמדים להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור מצה"ל ושתי תמונות.
המתאימים יעברו הכשרה במסגרת קורס בן מספר ימים.

לחברת סחר בינלאומית
דרוש
חשב/
מנהל כספים
לחברה באפריקה המערבית
הכישורים הדרושים:
★ נסיון פיננסי מסחרי מוכח בחברה בינלאומית בחמש השנים האחרונות
★ ידע בדוקומנטציה של יבוא/יצוא ברמה בנקאית
★ נסיון בניהול כספים, בנקאות ודוקומנטציה
★ שליטה בשפה האנגלית
★ תואר בראיית-חשבון — יתרון
★ נסיון אפריקאי קודם — יתרון
המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 6450 ת"א בצירוף קורות חיים.
מועמדים לא מתאימים — לא יענו.
— סודיות מובטחת —

נשיונל סמיקונדקטור
National Semiconductor
למרכז הטכנולוגי למיקרואלקטרוניקה שבמגדל העמק
דרוש:
מנהל קבוצת אמינות
מס' משרה: 2109
תאור התפקיד: ניהול קבוצה האחראית לבדיקות אמינות של מעגלים משולבים ופיתוח שיטות ונוהלים בתחומי אמינות חדשים.
הכישורים הדרושים: *מהנדס אלקטרוניקה או פיסיקאי *בעל נסיון בנושאי אמינות ונסיון ניהולי. *בעל ידע בפיסיקה של מוליכים למחצה והכרה של מעגלים משולבים.
נא לפנות בצירוף קורות חיים, תעודות וציונים אל נשיונל סמיקונדקטור איזר. בע"מ ת.ד. 619 מגדל העמק 10556
עבור מחלקת כח אדם ולציין את מס' המשרה.
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד

מכוניות

4000

מכירה ושרותים

5000

מוסך "דאוד מוריס"
מומחה לתיקון משאיות
דיזל מק ורנו

(26407)

עסקים

2000

הפתרון לבעלי
חשבונות מסובכים!!!
באפשרותנו
לבטל בעייתכם!!!

04-672419 04-642084 04-645119 (25718)

עמקים

חיפה

שידוכים

7000

נרשמו לנישואין

7050

לוח חיפה והצפון

דירות

1000

קבלת המשכנתא
תוך 24 שעות
מרגע הבאת כל האישורים
חישכונתא
הלוואות לזכאים תעודות
זכאות הלוואות חופשיות
הלוואות לשיפוצים
בבנק לאומי למשכנתאות
חיפה 04-521673
נהריה 04-925631
כרמיאל 04-987992

(25885)

מכירה ושרותים

5000

הלוואות לשכירים!!!
עד 5000 ש"ח ללא ערבים
לבעלי ויזה ישראכרט וכו'
מיידי תנאים מיוחדים!!!

(26533)

כרם אלקטרוניקה
מעבדה לתיקוני
טלויזיה ווידאו
שרות אישי ונאמן

(26665)

חו – הו – מי
מבחר פסנתרים
מיד שניה
מכירה קניה תיקון וכיוון

(25890)

קריות

במרכז כרמיאל
דירות 5½ חדרים
+ מרפסת
ו/או גן
04-373762 04-346540

(26050)

גליל

صكنا من الاصل

דרושים

טלמוסיקה

טלויזיה בכבלים - CATV

מערכות טל"כ האזוריות המוקמות בארץ מהוות פרויקט אדיר ועתיר השקעה. מערכות אלה — בכבלים, בסיבים אופטיים ובאלחוט, כרוכות בציוד מיוחד במינו ובטכנולוגיות חדישות ומתקדמות לעיבוד, שידור וקליטת וידאו, אודיו, נתוני מחשבים, סיגנלים ועוד.

לחברתנו - המובילה בתחום ציוד טל"כ למערכות גדולות דרושים מיידית:

מהנדסי אלקטרוניקה ותקשורת

1. לתכנון 2. לבצוע ומקוח 3. אינטגרציה 4. שיווק

נדרשים השכלה, ידע ונסיון באחד או יותר מהתחומים הבאים:
1. מערכי תקשורת מיקרוגל.
2. קליטה מלוויינים.
3. עבוד אותות ואנטנות שידור/קליטה.
4. העברת אותות בשרשראות RF. (מגברים, מפצלים וכדי)
5. ציוד ומערכות סיבים אופטיים.
6. כבלים קואקסיאליים ומחברים.
7. תקשורת מחשבים.
8. וידאו — אולפנים וציוד נלווה.
9. מערכות שמע — הפצה, הגברה והקלטה.

יועדפו מועמדים מבריקים, שהצטיינו בלמודיהם ובהשגים בעבודתם. נדרשת שליטה טובה באנגלית.

מועמדים בעלי נתונים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב — לא יאוחר מ־23.9.88 — בצרוף קורות חיים ובציון מלא של השגיהם בלמודים ובצבא ונסיון עבודה בתחומים דלעיל. יש לציין את שטח הפעילות המועדף.

המועמדים שיבחרו יעברו הכשרה והשתלמות בארץ ובחו"ל. התחלת העבודה — תחילת נובמבר 1988.

ענין רב, אתגר ממדרגה ראשונה ותנאים הולמים למועמדים המתאימים.
נא לפנות למחלקת כח־אדם, ת.ד. 45, גבעתיים 53100, סודיות מובטחת.

המכון הממלכתי להכשרה טכנולוגית | אורט ישראל | משרד העבודה והרווחה משרד החינוך והתרבות

המכללות הטכנולוגיות של אורט ישראל

הכשרת הנדסאים, טכנאים ומורים טכנולוגיים
נמשך הרישום לשנת הלימודים תשמ"ט
במגמות ובמסלולים המפורטים להלן:

גבעתיים
- **המכללה הטכנולוגית אורט גבעתיים**
  רח' גולומב 15, טלפון 03-316555
  * הנדסאים

במגמות: אדריכלות, בניין, קירור ומיזוג אוויר
מכינה קדם־הנדסאים

ירושלים
- **המכללה הטכנולוגית אורט גבעת־רם**
  האוניברסיטה העברית, גבעת־רם, טלפון 02-533141
  * הנדסאים
  * הכשרת מורים טכנולוגיים

במגמות: אלקטרוניקה, מחשבים – ענ"א
מכשור ובקרה
מורים הנדסאים
מכינה קדם־הנדסאים

- **המכללה הטכנולוגית אורט ירושלים**
  רח' הנביאים 42, טלפון 02-222215, 02-225919
  * טכנאים והנדסאים

במגמות: חשמל, מכונות, ארכיטקטורה, בנין
מכינה קדם־הנדסאים

כפר סבא
- **המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש ספירא**
  כביש ראשי ליד המשטרה, טלפון 052-31557
  * הנדסאים

במגמות: חשמל
לימודי הסביבה – אקולוגיה
(מזכה בוגרים גם בתעודת טכנאי כימיה)
מכינה קדם־הנדסאים

כרמיאל
- **המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש בראודה**
  טל' 04-882021, ת.ד. 78 כרמיאל
  * הנדסאים

במגמות: אלקטרוניקה
תעשייה וניהול
מכונות
מכינה קדם־הנדסאים

נתניה
- **המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש לבוביץ**
  איזור התעשיה נתניה, טלפון 053-333744
  * טכנאים והנדסאים

במגמות: אלקטרוניקה, חשמל
מכונות, מחשבים – ענ"א
מכינה קדם־הנדסאים וטכנאים
מדריכים מוסמכים

ק. ביאליק
- **המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש לוינסון**
  רח' ניר־עם, טלפון 04-720141
  * טכנאים והנדסאים

במגמות: אלקטרוניקה, מכונות
מכינה קדם־הנדסאים וטכנאים

רחובות
- **המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש לייו**
  גיבורי ישראל, טלפון 08-453696
  * טכנאים והנדסאים

במגמות: אלקטרוניקה, מכונות,
מכינה קדם הנדסאים וטכנאים

תל-אביב
- **המכללה הטכנולוגית אורט ע"ש סינגאלובסקי**
  דרך הטייסים 28, ת"א, טלפון 03-396171
  * טכנאים והנדסאים

במגמות: אלקטרוניקה – מחשבים
אלקטרוניקה – תקשורת
מערכות חשמל – התמחות פיקוד ובקרה
מכונות – בניית מכונות
מכונות – כוח וחום
מכינה קדם־הנדסאים וטכנאים
הנדסאים להוראה

חיילים משוחררים – משנת 1985 ואילך – זכאים להנחה של 90% משכר הלימוד (עבור לימודי יום).

פרסום לשבוע במוסף "פנאי" של מעריב מביא לקוחות עכשיו במחירי מבצע!
439249, 03-5611383

לבי"ס תיכון בת"א דרוש/ה
★ מורה לספרות
★ מורה ללשון
03-429104 03-429918

בי"ס להסתגלות והדמיה
בואי להיות רנטגנאי/ת

פרטים והרשמה:
★ מועמדים בעלי תואר ...
★ ניתן לקבל דיור במקום.
★ למסיימים בהצלחה מוענק תואר אקדמי בסדרי החברה ...
★ למסיימים בהצלחה תינתן עבודה בקופ"ח.

למפעל תעשייתי
דרוש
מנהל חשבונות מנוסה
כולל הכנת משכורות
לפנות בצרוף קורות
חיים ונסיון
לת.ד. 15061 ת"א
(עבור המו"ל)
* סודיות מובטחת *

לחברת עבודות ארצית
דרוש
מהנדס מכונות
לתפקיד מהנדס מתקנים

כישורים:
★ נסיון באחזקת ציוד סבב וציוד שינוע.
★ 5–10 שנות נסיון בתעשיה כימית ו/או פטרוכימית.
★ כושר ניהול מו"מ עם קבלנים וספקים.
★ נסיון בניהול עובדים.
★ ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין.

מקום העבודה באיזור המרכז.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב־יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 23000 תל־אביב, מיקוד 61230 עבור מהנדס.
רק המתאימים יענו — סודיות מובטחת

CICS
COBOL + ASSM
2+ years exp. Academic degree
to work in
U.S.A
03-5461342, 5461586

לרשות ניירות ערך
רח' לינקולן 24 ירושלים
דרוש/ה
מזכיר/ה
לעבודה קבועה בחצי משרה בשעות אחרי־הצהריים בימים א' — ה'
— בוגר/ת תיכון
— שירות בצה"ל
— עיבוד תמלילים
דרגה תיקבע בהתאם לכישורים.
לקבלת פרטים נא לפנות אל ריבי בטל. מס' 02-245288, 02-231107, בין השעות 8.30–13.30.

נציבות שירות המדינה
מודיעה כי:
למשרד הבריאות
דרושות
דיאטנית ואם בית
לעבודה בביה"ח יהודה אברבנאל בבת־ים.
- בדבר פרטים יש לפנות למנגנון ביה"ח, למר אליהו גוטמן, טלפון: 03-5552603.

נציבות שירות המדינה
מודיעה כי
למשרד הבריאות
דרושים
רופאים פסיכיאטרים
עובדים סוציאליים, אחיות וקרימינולוגים
לעבודה במרכז לבריאות הנפש ע"י בית סוהר רמלה.
בדבר פרטים יש לפנות למנהל המרכז טלפון: 08-239680.

אייבי נתן
מדריכים ותומכים במאבק לקידום השלום
חברים בקיבוץ נחשונים

לדגניה א'
דרושה
אחות מוסמכת
רווקה או נשואה עם ילד בגיל הגן
עדיפות לבעלת נסיון בבריאות הציבור
תנאים טובים למועמדת המתאימה
טל': 06-758111 (בשעות העבודה)

רימון טיולים בע"מ
פותחת
קורס למלווי קבוצות לחו"ל

הקורס מיועד לבעלי השכלה תיכונית ומעלה (החל מגיל 25) דוברי שפות זרות, אנגלית – חובה. נסיון בהדרכה – יתרון.

בתום הקורס תוצענה לתלמידים מצטיינים נסיעות התמחות (סטאז').

פרטים נוספים והרשמה: במשרדי "רימון טיולים" ת"א, רח' שלום עליכם 8, בימים א'-ה' בשעות 11.00–17.00 ובימי ו' 09.00–12.00 טלפון: 03-5102333.

מספר המקומות מוגבל

המעונינים לפרסם
ב"פנאי"
מוסף הבידור של "מעריב"
מתבקשים להתקשר לטלפונים:
03-5611383, 03-439249

לאולפן לבגרות דרושים
מורים לתנ"ך
להכנת כיתות לבגרות בשעות הערב
רק מורים בעלי נסיון בהכנת כיתות לבגרות
ותעודת הוראה מתבקשים להתקשר
חיפה - 04-641040
באר־שבע - 057-71690

נציבות שירות המדינה
מודיעה כי:
למשרד הבריאות
דרושים
פסיכולוגים
לעבודה במכון הרפואי לבטיחות בדרכים בת"א
- בדבר פרטים יש לפנות להנהלת המכון, טלפון: 03-5611516 קו פנימי 230.

פנוי, פנויה!
מסרנך להקים בית ומשפחה
בוא לאלי שלוש שדכן משפחתי פרטי מאגר פנויים איכותי
טל' בבית: 03-990507, 03-991949 (גם בשבת).